דבר

דבר יום ראשון י"ד בשבט תשנ"ה 15.1.95 גליון 21455

16 עמודים, המחיר 2.90 ש"ח (כולל מע"מ) באילת 2.40 ש"ח

חדשות חוץ	6
ספורט	8–7
עכשיו	12–11
תעבורה ותיירות	14–13
כלכלה	15

כנס בינלאומי ליוגה, ראשון מסוגו בארץ, יתקיים בשבוע הבא בקיבוץ מעלה החמישה. (עמ' 12)

מרבית המאושפזים בבתי החולים הפסיכיאטריים בת"א חוזרים לשם שוב. (עמ' 11)

פיחות לפני כמה חודשים היה משחרר את שר האוצר מהתרגילים הלא מכובדים. אמנון אמד. (עמ' 9)

שוחט יתקוף היום את שחל; חשש בעבודה מהעמקת המשבר

בכירים בעבודה, בעקבות מסמך שחל המותח ביקורת קשה על מדיניות האוצר: יקשה עלינו לשקם את הדימוי הציבורי; השר בן־אליעזר: הקלקולים נמשכים; שריד: הייתי זורק שרים מכל המדרגות; זוילי: אם שחל ימשיך כך, הוא עצמו ייפגע; מזכירי סניפים בעבודה: נסגור סניפים בפני אישים שמזיקים למפלגה; ח"כים מהעבודה דורשים דיון דחוף בסיעה על הצעדים האחרונים של שר האוצר

מאת אמיר גילון ומוטי בסוק

בעקבות הדו"ח הביקורתי של השר משה שחל על מדיניות האוצר ושר האוצר אברהם שוחט, חוששים במפלגת העבודה שתגובה חריפה הצפויה בצד שוחט, תגרום להתפתחות סכסוך ציבורי נוסף שיעמיק את המשבר המתמשך בצמרת העבודה והממשלה.

השר בנימין בן־אליעזר אמר אתמול, כי מדובר בדוגמה נוספת להמשך הקלקולים בממשלה. שרים אחרים בעבודה סירבו אמש להתייחס באורח רשמי לביקורת של שחל, אך אמרו כי יתייחסו לכך היום בישיבת הממשלה. שלא לציטוט אמר אמש אחד השרים, כי זו "חרפה ובדרך הזאת יקשה על שחל אפילו להיבחר בפריימריס".

השר שוחט סירב אמש להגיב על דו"ח שחל, ועוזריו אמרו כי בכוונתו להגיב על כך בישיבת הממשלה היום. בכירים בעבודה אמרו אתמול, כי שוחט מכין מתקפה רצינית ביותר – עניינית ואישית – נגד שחל, והביעו חשש מפני התפתחות פרשייה חדשה שתעיב על יכולתה של מפלגת העבודה לשקם את הדימוי הציבורי שלה.

השר יוסי שריד ממרצ אמר אמש בראיון לטלוויזיה, כי אילו היה ראש הממשלה, הוא היה "זורק מכל המדרגות" שרים ממפלגת העבודה. לדבריו, אישים אלה עושים את מלאכתה של האופוזיציה, וזו יכולה לשבת בחיבוק ידיים.

בכינוס של עשרות מזכירי סניפים של מפלגת העבודה ביום חמישי אמרו חלקם, כי יסגרו את סניפי המפלגה בפני שרים וחברי כנסת הגורמים נזקים למעמדה הציבורי של מפלגת העבודה.

הישיבה, שבה השתתפו כמאה מזכירי סניפים מכל מגזרי המפלגה, הוקדשה לדיון על מצב מפלגת העבודה, והובעה בה ביקורת חריפה ביותר נגד שרים וח"כים, סביב היחסים הפנימיים בסיעה, בכנסת ובממשלה. המזכירים טענו, כי התנהגות זו תגרום לאובדן שלטונה של מפלגת העבודה.

מזכ"ל העבודה נסים זוילי אומר, כי אינו מכיר את דו"ח שחל לפרטיו, אבל אופן פרסומו של הדו"ח "לא מריח טוב". אם כוונתו של שחל היתה אכן להביא לתיקון ליקויים בתפקוד האוצר, אמר זוילי, היה עליו לפנות לראש הממשלה ולשוחח עמו על כך, אבל אם מדובר בניגוח אישי, זה רע ומזיק, בעיקר בימים אלה.

צפוי דיון קשה

בתשובה לשאלה אמר זוילי, כי אם הדבר מצביע על קו ששחל מתבונן לנקוט מעתה והלאה בתגובה על שהוציאו מידיו את משרד האנרגיה, קו כזה יפעל רק נגד שחל עצמו. קו כזה, לדבריו, מעורר התנגדות חריפה ביותר במפלגת העבודה.

הח"כים שלמה בוחבוט, אלי גולדשמידט, סלאח טריף ודליה איציק מבקשים לכנס את סיעת העבודה בכנסת לדיון על הצעדים הכלכליים האחרונים של שר האוצר. שוחט הודיע, כי ישתתף בישיבה, שתתקיים כנראה מחר. בסיעת העבודה צופים דיון קשה על הקיצוצים בתקציבי משרדי הממשלה השונים.

מתאם הפעולות של מפלגת העבודה, אופיר פינס, פנה לשרי העבודה במכתב ובו מחאה חריפה על הקיצוץ בסך 30 מיליון ש"ח בתקציב משרד הקליטה. לדבריו, רק מפלגה אטומה לצרכי העולים, או מפלגה שהחליטה להתאבד, יכולה לקבל החלטה שרירותית כזאת על רקע העובדה, שתקציב '95 של משרד הקליטה קטן, לדבריו, מתקציב השנה שעברה.

מרצ מתנגדת לקיצוצים

ארבעת שרי מרצ – שולמית אלוני, יאיר צבן, אמנון רובינשטיין ויוסי שריד – יתנגדו היום לכל קיצוץ בתקציבי המשרדים שלהם, ובעיקר לקיצוצים הגדולים בתקציבי משרדי החינוך והתרבות והקליטה.

(המשך בעמוד 2)

היום מדד דצמבר; הערכה: פחות מאחוז

האינפלציה השנתית הצפויה ל־'94 – 14 אחוז; תוספת היוקר הקרובה, שתשולם במארס, תסתכם בכ־3.3 אחוזים

מאת אמנון אמד

היום תפרסם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה את המדד האחרון ל־1994.

על פי הערכות מוקדמות, עלה מדד דצמבר, בפעם הראשונה מזה עשרה חודשים, בפחות מאחוז. ההערכות נעות הפעם בין כחצי אחוז, על פי תחזיות המשרדים הכלכליים בירושלים, לבין 0.8 אחוז, לפי תחזיות הבנקים.

אם יתאמתו הערכות אלה, יסתכם שיעור האינפלציה השנתי ב־1994 בקצת למעלה מ־14 אחוזים. שיעור זה גדול ביותר משתי נקודות מיעד האינפלציה של שמונה אחוזים, שקבעו הממשלה ובנק ישראל בשנה שעברה.

מעבר לסיכומים הסטטיסטיים, יש למדד שיפורסם היום גם חשיבות מעשית רבה, שכן הוא האחרון במניין המדדים לצורך חישוב תוספת היוקר שתשולם בתחילת מארס.

מחישובים מוקדמים עולה, כי תשלום תוספת היוקר יסתכם הפעם בכ־3.3 אחוזים. שיעורה המדויק של התוספת ייקבע היום, עם פרסום המדד.

תוספת זאת אמורה לפצות את השכירים במשק על התייקרויות של כשבעה אחוזים, והיא תשולם באיחור ממוצע של כשלושה חודשים.

מכוניתו של [illegible] המשטרה נערכת לחיסול חשבונות (צילום: בני ברזק/ י.ש.פ.א.) ● ראה עמ' 5

נכשלה פגישת פשרה רבין־שוחט־דיין

דיין: לא אתפשר על יום לימודים ארוך; שוחט: אתה רוצה להפוך אותי לסמרטוט

מתיחות בכנסת לקראת ההצבעה השבוע על חוק ההסדרים; על סדר היום יעמדו שוב מאות הסתייגויות לחוק; דוד לוי יתמוך באלי דיין

מאת אמיר גילון

חוק ההסדרים צפוי לעלות השבוע להצבעה במליאת הכנסת. מחר יתקיים בוועדת הכספים דיון, שבו ייקבעו סדרי ההצבעה.

חבר הכנסת דוד לוי עשוי להפוך את הדיון במליאה, באמצעות הסתייגויות רבות שיוסיף להסתייגויות דיין, לדיון במדיניות הכלכלית של ממשלת רבין. לא ברורה עדיין עמדתם של כמה מח"כי העבודה, לנוכח כשלון המאמצים למצוא פשרה בין דיין לאוצר.

בנוסף להסתייגויות בדבר יום חינוך ארוך, יעמדו על סדר היום מאות הסתייגויות נוספות לחוק. כוונת ש"ס להצביע נגד הסתייגות דיין מעוררת מתיחות במעגל הפוליטי של [illegible].

פגישת ראש הממשלה רבין עם יו"ר סיעת העבודה, אלי דיין, הסתיימה ביום שישי ללא תוצאות. בפגישה, שהתקיימה בלשכת ראש הממשלה בתל־אביב, ניסו רבין ושר האוצר שוחט לשכנע את דיין להסיר את הסתייגותו לחוק ההסדרים בדבר יום לימודים ארוך.

דיין הודיע בסוף השבוע [illegible] הסיעה [illegible] לראש הממשלה, ואמר כי בכוונתו [illegible] את כל ישיבות הסיעה, על אף שלא נמצא עדיין פתרון [illegible].

דיין הודיע, כי הוא תומך בחוק ההסדרים, אך לא יסיר את הסתייגותו [illegible] משום שלדבריו, שר האוצר שוחט מנע ממנו כל אפשרות להשיג פשרה. [illegible] כי יהיה מוכן לשלם כל מחיר פוליטי [illegible] בגין המאבק שהוא מנהל.

בפגישה בלשכת ראש הממשלה השתתפו גם סגן שר החינוך, מיכה גולדמן, וחבר הכנסת רפי אדרי. [illegible] שר האוצר שוחט אמר, כי אינו [illegible] יום הלימודים [illegible].

דיין השיב [illegible] הממשלה [illegible].

[illegible] "אמרתם שמדובר בתוספת של מיליארד שקלים, ועכשיו יוצא המרצע מהשק: 41 מיליון בלבד, [illegible] 41 מיליון שקל", שאל דיין.

"אתה רוצה להפוך אותי לסמרטוט", אמר לו שוחט.

"אני", ענה דיין, "[illegible] בהבטחות [illegible] לקופה הראשונה, ועכשיו אתה רוצה להוריד אותי [illegible]".

דיין פנה לרבין, והזכיר לו, כי במרוצת מערכת הבחירות, נלווה אליו, עם הבטחה ליום חינוך ארוך. "איך נוכל עכשיו להראות את פנינו בציבור, אם לא נעביר מסר על תחילת יישום יום לימודים ארוך?", שאל.

בתום הפגישה, שהסתיימה כאמור בלא כלום, ביקש ראש הממשלה משוחט ומגולדמן, כי ימשיכו בנסיון למצוא פתרון של פשרה עם דיין. אולם גם בתום פגישת ההמשך ביום שישי לא הושג דבר.

אסד: שולל כל פשרה בדרישה לנסיגה מהגולן

(עיר־ג) – נשיא סוריה חאפז אסד אמר אתמול, כי הוא שולל כל פשרה ביחס לדרישתו לנסיגה ישראלית מרמת הגולן, מסר דובר ארמון הנשיאות.

"האדמה חייבת לחזור בלי שתהיה [illegible] בהשפלה", ציטט הדובר את אסד. העיתונות הרשמית של סוריה האשימה את ישראל בהצגת דרישות "בלתי אפשריות" במהלך השיחות שנערכו בחודש שעבר בוושינגטון.

הנשיא אסד עצמו אמר במהלך פגישה עם אורחים בדמשק, כי "אנו דוחים כל פתרון שיהיה על חשבון אדמתנו".

גופות גבר ואשה נמצאו במכונית שמנועה פועל ליד צומת מורשה

מאת אלי ברבר

גופות גבר ואשה התגלו אתמול אחר הצהריים בתוך מכונית שמנועה עדיין פועל, בכביש הגישה לבית העלמין של רמת השרון, בקרבת צומת מורשה. השניים נרצחו ככל הנראה בדקירות סכין רבות ונותרו כמה ימים לפני שנמצאו במקום על ידי צוות סיור של משטרת רמת השרון.

השוטרים שסיירו באיזור ב־15:30 הבחינו במכונית מיצובישי לבנה החונה על כביש הגישה לבית העלמין. הם התקרבו והבחינו שמנוע המכונית פועל, ובתוכה ראו שתי גופות, במצב ריקבון מתקדם, עטופות בשמיכות.

למקום הוזעקו כוחות משטרה גדולים. חבלני משטרה בדקו בקפדנות את המכונית ואת הגופות מחשש שמדובר בפיגוע על רקע לאומני והמכונית או הגופות ממולכדות. לאחר כשעה של בדיקות הותר לפתולוג המחוזי, ברטולומאו לוי, לבדוק את הגופות ולקבוע שמדובר ברצח. הגופות היו דקורות בסכין בחלק גופן העליון, ועל צווארן התגלו סימני חניקה. ידיהם היו כפותות מאחור. לדברי סגן מפקד משטרת מחוז תל־אביב, תנ"צ שלמה תורגמן, מדובר כנראה ברצח ממניע פלילי, אך נבדקות גם אפשרויות אחרות.

הפתולוג קבע, כי מועד המוות היה מספר ימים לפני גילוי הגופות. חוקרי המשטרה מעריכים, כי הגופות הובאו במכונית ממקום אחר, כנראה מאיזור לוד, שם בוצע הרצח. המכונית שייכת לתושב לוד ללא עבר פלילי ולא דווח על גניבתה.

למקום הגיע גם סגן מפקד תחנת משטרת לוד, רפ"ק שמעון שומרוני, כדי לבדוק האם הנרצחים קשורים בעבירה אחרת הנחקרת בלוד, אך הוא לא זיהה את הגופות כתושבי לוד. להערכתו, הגבר ערבי והאשה יהודייה.

תיק החקירה הועבר לצוות חקירה ביחידה המרכזית בתל־אביב בראשות ויקטור ללוש.

היסטוריונית בית הנבחרים מתנצלת: המאמר שדרש ללמד ההשקפה הנאצית – לא טוב

(ע) – "המאמר שלי נכתב בחיפזון ובצורה לא טובה, ואני מתנצלת על כך" אמרה אמש ד"ר כריסטינה ג'פרי, מרצה להיסטוריה בארה"ב, שמונתה לתפקיד היסטוריון בית הנבחרים, ושכתבה לפני כעשר שנים: "תוכנית הלימודים בנושא השואה אינה מאוזנת. יש לתת בה מקום להשקפת העולם הנאצית".

אמש אמרה: "אי אפשר לאזן את נושא השואה. זה האירוע המזעזע ביותר של המאה ה־20".

לדבריה, היא כתבה זו עבור עמיתיה, ולא עבור הציבור הרחב.

"הדברים נכתבים בקצרנות, בצורה מהירה, ואינך צריך להסביר את עצמך, כי אנשים יודעים מה אתה אומר. אי אפשר להציג את השואה בצורה מאוזנת לילדי בית הספר", אמרה.

ג'פרי הביעה צער על התבטאותה והדגישה, כי בשום פנים לא היתה רוצה שידידיה בקהילה היהודית ובמדינת ישראל יחשבו שאי פעם אדם שמכהן במשרה בכירה עלול לאמץ עמדות כאלה.

"גל אדיר זרק אותנו לקרקעית הים", סיפר האלוף יורם יאיר

סגן ראש השב"כ לשעבר, יעקב סלע (50), טבע מול חופי הרצליה בעת ששחה בחברת ראש אכ"א

מאת [illegible]

סגן ראש השב"כ לשעבר, יעקב סלע, בן 50, טבע אתמול בחוף השרון בהרצליה.

סלע היה בשנים האחרונות איש עסקים. אתמול הוא שחה בחברת ראש אכ"א, אלוף יורם יאיר, בחוף השרון.

יאיר וסלע, חברים במשך שנים רבות, נהגו לשחות בים בכל שבת. כמנהגם, יצאו גם בשבת האחרונה לים ונכנסו למים. בשעה 11.45 נקלעו השניים [illegible] וגלים [illegible] אותם, וסלע החל להיסחף.

סיפר האלוף יאיר: "פתאום גל אדיר זרק את שנינו לקרקעית הים". הגל הטיח את ראשו של סלע בקרקעית הים. האלוף יאיר ניסה להצילו, אך כאשר הוצא מן המים, היה סלע ללא רוח חיים. צוות מד"א מהרצליה קבע את מותו.

הרמטכ"ל, רב אלוף אמנון שחק, וראשי השב"כ ביקרו אמש בבית משפחתו של סלע ברעננה.

סלע היה דמות מוכרת ברעננה. "הוא היה איש אהוד מאוד, מהחבר'ה הטובים, שעוזרים לכל אחד", אמר עליו זאב בילסקי, ראש עיריית רעננה.

סלע השאיר אחריו אשה ושלושה ילדים. הוא יובא למנוחות מחר.

הברפלד על דוח ועדת שחל:

"המסקנות חיזקו אותי ומאפשרות לי להפעיל את סמכותי כיו"ר הסיעה"

מאת אפרים דוידי

יו"ר ההסתדרות לשעבר, חיים הברפלד, הביע בסוף השבוע שביעות רצון מדוח ועדת שחל במפלגת העבודה אשר בדקה את דרכה של המפלגה בהסתדרות ומסקנותיה. הוא הגיב לראשונה בסוף השבוע, לאחר ששמר על שתיקה במשך יומיים לאחר הצגת עיקרי הדוח במסיבת עיתונאים על ידי השר משה שחל ובישיבת הלשכה שנערכה ביום חמישי.

לדברי הברפלד, "דרשתי את הקמת הוועדה המפלגתית בראשות שחל. הדוח הוא חריף וטוב שהוא כזה, כך אולי תעשה מפלגת העבודה ותבין כי אנו רגע בטרם תתפרק ההסתדרות". הברפלד הכיר בכך שהדוח מותח ביקורת חריפה על תפקוד הסיעה, אך לדבריו "הדוח עצמו מסביר את הסיבות לליקויי התפקוד ומפנה את עיקר הביקורות לכך שמפלגת העבודה מחזיקה במשרדים הכלכליים החשובים בממשלה, בלעדיהם ההסתדרות בשותפת ואינה משתפת פעולה עם סיעתה בהסתדרות. אלא למרבה התדהמה, היא משתפת פעולה דווקא עם רם, יריבתה הפוליטית של העבודה בהסתדרות".

הברפלד סבור שלאחר פרסום הדוח "יהיה לי יותר קל להפעיל את הסיעה. בעבר המפלגה לא קבעה קווים אדומים לשותפות עם רם ופעילות הסיעה בהסתדרות. כך שכל אחד בסיעה היה רשאי לעשות כרצונו".

בעקבות פרסום הדוח מתכוון הברפלד לפתוח במערכה מול רם בסוגיית מועצות הפועלים. זאת, בעקבות דרישת רם לצמצום מספר מועצות הפועלים ל־15 עד 20. על כך אמר הברפלד: "כפי שאמרתי בעבר, הקמת מועצות פועלים מרחביות פירושה: חיסול 70 מועצות הפועלים ומינוי עסקנים מטעם רם וללא בחירות מעל ראשיהם של מזכירי מועצות הפועלים הקיימים, שנבחרו על ידי חברי ההסתדרות בכל מקום ומקום".

עוד גילה הברפלד כי עם פרסום דוח שחל "נודע כרבים שבתוך המפלגה קיימת מחלוקת קשה. המפלגה לא נענתה לדרישתנו להקצות משאבים כספיים לסיעה בטענה של חוסר תקציב. בכוונתי לפנות באופן דחוף ולדרוש שוב תקציב הולם שיאפשר לסיעה תפקוד תקין כפי שקבעו השר שחל ולשכת המפלגה".

יצוין שסיעת העבודה בהסתדרות מקבלת מיליוני ש"ח מקופת ההסתדרות, ולמעשה מדמי החבר של חברי ההסתדרות, כדי לפעול. כספים אלה הם בפירוש כספים הבאים למכן את פעולות הסיעה השונות בהסתדרות ולכן האכסנתו של הברפלד המורה כי מבנה יוצא שהסיעה בהסתדרות היא לא יותר מאשר צינור להעברת כספים למפלגה, מבלי שכספים אלה יבטיחו את מימון הסיעה. על פי ההערכות, ב־1993 קיבלה העבודה כ־24 מיליון ש"ח מקופת ההסתדרות. אשתקד המימון ירד בצורה משמעותית, הן בגלל ההפסד בבחירות וגם בגלל מצוקת ההסתדרות והוא מוערך בכ־12 מיליון ש"ח.

עיקרי דוח שחל

הדוח שהופץ ביום חמישי, פרי עבודתה של הוועדה שבראשה עמד שר המשטרה משה שחל, מתפרש על 63 עמודים. על פי כתב המינוי להקמת הוועדה מה־6 בנובמבר 1994 הוועדה היתה צריכה לעסוק בארבעה תחומים: "מעמדה ותפקידה של סיעת העבודה בהסתדרות", "ערך השותפות עם רם־עבודה בהנהגת ההסתדרות", "כיוונים אפשריים למימון פעילות ההסתדרות" ו"הסתדרות 2000 — תפיסתנו את ההסתדרות העתידית". על כתב המינוי חתום מזכ"ל המפלגה, ח"כ נסים זוילי. כתב המינוי של שחל נפתח במלים: "אני מבקש להודות לך על כי הסכמת לעמוד בראש ועדה אשר תמליץ בפני מוסדות העבודה על מדיניותנו בהסתדרות".

ב"ועדת שחל" השתתפו 49 מבכירי המפלגה. כמו כן השתתפו בדיוניה, במעמד של "מוזמנים קבועים" כל חברי הנהגת ההסתדרות מטעם סיעת העבודה: היו"ר חיים הברפלד, יו"ר נעמת עפרה פרידמן, יו"ר ארגון עובדי חברת החשמל יורם אוברקוביץ, מזכיר מועצת פועלי תל־אביב גרשון גלמן, יו"ר אגף המינהל ומשאבי אנוש מאיר נת, יו"ר אגף החינוך ראלב מג'אדלה ויו"ר אגף הארגון ומועצות פועלים פיני שומר. עוד הוזמנו לדיונים שלושה אנשי העבודה החברים בהנהלת הקואליציה בהסתדרות: גדעון בן־ישראל, אורי אגמי ודאק אמיר. להלן עיקרי הדוח:

■ מעמדה ותפקידה של סיעת העבודה בהסתדרות: "תפקוד הסיעה לוקה מאוד, הן עקב בעיות פרסונליות והן עקב היעדר מדיניות מגובשת". המסקנה: "נדרש חיזוק משמעותי של הסיעה בהסתדרות ובמקביל יצירת תיאום הדוק בין הסיעה בכנסת לחבריה בהסתדרות". צירוף חברי כנסת לפעולת הסיעה והקמת "שולחן מפלגתי" בראשות יצחק רבין ובהשתתפות מספר שרים.

■ השותפות בין רם לעבודה בקואליציה: הדוח מצדד בהמשך השותפות עם רם, אבל בתנאי שתימצא דרך לעבודה משותפת. ללא שינוי בדפוס ההתנהגות של רם כלפי העבודה, הוועדה ממליצה לפרוש מהקואליציה. עוד צוין בסעיף זה כי "לפנינו מצב אבסורדי בו שלושה חברי סיעת העבודה בכנסת — רמון, פרץ ואביטל — מכתיבים את הליכות רם לסיעת העבודה בהסתדרות". המסקנה: הקמת "יחידה תפקודית אחת או ועדה פריטטית להידברות וליישוב חילוקי הדעות".

■ דרכי מימון פעילות ההסתדרות: השר שחל הכיר בכך שפרק זה בדוח הוועדה נכתב בטרם נחתמו ההסכמים הקיבוציים בדבר גביית דמי חבר בבגורים הפרטי והציבורי. יחד עם זאת הוא הדגיש שלא ניתן לגבות דם באמצעות חוק — כבתוב בהמלצות הוועדה. עם זאת "הסכמים קיבוציים הם, מטבעם, הסכמים זמניים, לתקופה נתונה".

■ לקראת ההסתדרות בשנת 2000: הוועדה לא הצליחה "נוכח לוח הזמנים הצפוף והצורך בקבלת החלטות במהירות בנושאים העומדים על הפרק לגבש משנה סדורה ומקיפה לפרק זה". בדוח צוין שההסתדרות חייבת להוסיף ולהיות "כללית" — לא רק כפדרציה של איגודים מקצועיים. בדו"ח נאמר כי "במבנה משקי וחברתי פלורליסטי, יכולת הקיום וההשפעה של הסוציאליזם הקונסטרוקטיבי היא תפיסה חברתית כוללת" ובברכוה ההסתדרות הכללית.

שגריר מצרים בישראל מוחמד בסיוני נפגש עם שר האנרגיה החדש גונן שגב ובירכו לרגל כניסתו לתפקיד (צילום: ישראל הדרי)

פסק הלכה מוסלמי: אסור לחתום על האמנה למניעת הפצת הנשק הגרעיני לפני ישראל

מאת סוכנויות הידיעות

המנהיג הרוחני של המוסלמים השיעים בלבנון הוציא פתווה (פסק הלכה), האוסר על מדינות ערב ומדינות מוסלמיות אחרות לחתום על האמנה לאי הפצת נשק גרעיני כל עוד ישראל לא חתמה עליה.

השייח' מוחמד מהדי שמס־אדין הודיע על פסק ההלכה בתפילת יום שישי. "אני קורא לאיראן ולכל שאר המדינות הערביות והמוסלמיות לסרב לחתום על האמנה הגרעינית, עד שיפורק הנשק הגרעיני של האויב", אמר שמס אדין.

האמנה לאי הפצת נשק גרעיני אמורה להתחדש באפריל, אולם מדינות ערב, ומצרים בראשן, דורשות כי ישראל תחתום עליה, כתנאי לחתימתן.

שמס אדין אמר, כי המדינות הערביות והמוסלמיות חייבות להביא את ישראל לציית לאמנה. "התנאים לשלום הם פירוק הנשק מן האויב, והקמת צוות פיקוח בינלאומי, בו יהיו חברים גם ערבים ומוסלמים. רק לאחר מכן יחתמו המדינות הערביות והמוסלמיות על האמנה, ויקחו חלק במערך הפיקוח הבינלאומי", אמר השייח'.

שמס אדין הוא המנהיג הדתי היחידי בלבנון שהתבטא בפומבי בנושא האמנה לאי הפצת נשק גרעיני. לבנון חתמה בעבר על האמנה, אולם טרם הודיעה מהי עמדתה לגבי חידוש החתימה באפריל.

איראן: ישראל מעכבת פירוק הגרעין במזה"ת

איראן האשימה ביום שישי את ישראל בעיכוב פירוק הנשק הגרעיני במזרח התיכון, עקב סירובה לאפשר ביקורת בינלאומית במתקניה הגרעיניים.

"איראן דורשת זה שנים מהעצרת הכללית של האו"ם כי המזה"ת יהפוך לאזור אסור לכל נשק השמדה המונית", אמר סגן שר החוץ האיראני, חוסיין שייכולאיסלאם. "המכשול הגדול ביותר הוא המימוש הגרעיני של ישראל", הוסיף סגן השר, בראיון ששודר ברדיו מונטה קרלו.

איראן חתומה על האמנה לאי הפצת נשק גרעיני.

"החשש מפעולה ישראלית מקרב איראן למדינות המפרץ"

סוריה עושה מאמצים לשפר את היחסים בין האיראנים למדינות המפרץ, כך כותב העיתון "אלחיאת".

מקורות מדיניים סבורים, שהנשיא אסד שלח למלך סעודיה איגרת עם רעיונות איראניים לשיפור היחסים בין טהראן לריאד. סעודיה מגלה עמדה חיובית כלפי רעיונות אלה.

משקיפים דיפלומטיים סבורים, שטהראן חוששת מההצהרות האמריקאיות על קרבתה להשגת נשק גרעיני. זאת בשל איומי ישראל להנחית מכה על המרכזים הגרעיניים האיראניים. נראה, שעקב כך עושה איראן מאמצים לשפר את יחסיה עם שכנותיה במפרץ.

נורווגיה ומצרים פתחו נציגויות דיפלומטיות בעזה

(א.פ.). — נורווגיה ומצרים הצטרפו אתמול למדינות שפתחו נציגויות דיפלומטיות בעזה.

הנציג הנורווגי מסר אתמול את כתב האמנתו ליו"ר הרשות הפלסטינית, יאסר ערפאת. הדיפלומט, טריין סאגויה, מהשגרירות הנורווגית בישראל, פתח את נציגות נורווגיה ב־1 בינואר. הנציגות תעסוק בעיקר בסיוע כלכלי לרשות הפלסטינית.

הנציג המצרי, מחמוד קודאיי, פתח בסוף השבוע את המשרד בעזה. מצרים מתכננת לפתוח בקרוב גם נציגות ביריחו. בהודעה של משרד החוץ המצרי נמסר, כי מטרת המשרד לסייע לרשות הפלסטינית ולעקוב אחר מימוש ההסכמים בין מצרים לפלסטינים על סחר, יחסים כלכליים וחילופי תרבות ומדע.

עם פתיחת הנציגויות של מצרים ונורווגיה, מגיע מספר הנציגויות הזרות בעזה לחמש. לשתי המדינות קדמו גרמניה, הולנד ומרוקו.

משרד אש"ף בשוודיה הועלה לדרגת נציגות כללית

(עי"א.אפ.פ.) - משרד אש"ף בשטוקהולם הועלה לדרגת נציגות כללית — על כך הודיעה ביום שישי שרת החוץ השוודית, לנה הילם־דאלן, שמסרה על החלטה זו לנציג הפלסטיני הרשמי בשוודיה יוג'ין מחלוף. עניין זה הועלה בביקורו של יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, בשטוקהולם, בדצמבר האחרון.

ישראל ותוניסיה צפויות לכונן קשרים דיפלומטיים במארס

(א.פ.). — ישראל ותוניסיה יכוננו קשרים דיפלומטיים במארס, כאשר ייפתחו משרדי אינטרסים בתל אביב ובתוניס. ההחלטה התקבלה בעקבות פגישות בין נציגי משרדי החוץ של שתי המדינות בשבוע שעבר. בראש המשלחת הישראלית עמד המשנה למנכ"ל משרד החוץ, יואב בירן.

דובר משרד החוץ לא יכול היה לאשר את הידיעה, ששודרה ביום שישי בערב בטלוויזיה הישראלית.

"ישראל מתכוונת להשעות המו"מ עם סוריה שנקלע למבוי סתום"

(עי"ת.פ.א.) - ישראל מתכוונת להשעות את המו"מ עם סוריה בוושינגטון, מכיוון ששיחות אלה הגיעו למה שבכירים ישראלים מגדירים "מבוי סתום". כך מסר בכיר ירדני שלשום.

לדברי המקור, אמרו ישראלים שביקרו בירדן יחד עם רבין ביום חמישי, שישראל "אינה מרוצה מההתקדמות במו"מ עם סוריה". עוד אמר המקור כי "הסורים רוצים התחייבות שישראל תיסוג מכל סנטימטר מהאדמה הסורית, לפני שהצד הסורי יצעד צעד כלשהו לקראת השלום. הישראלים חשים שהם בפירוש לא יכולים לעשות זאת".

המקור הוסיף, כי הישראלים "אינם מרוצים" מהעמדה הסורית, כפי שבאה לביטוי בפסגת אלכסנדריה בשבוע שעבר. "הם אמרו שבגלל שתי סיבות אלה הם חשים עתה, כי המפגשים הישראלים־סורים בוושינגטון נעשו מיותרים", אמר הבכיר, המעורב בשיחות עם ישראל.

פקיד בכיר זה ובכיר ירדני אחר, שדיבר אף הוא בעילום שם, אמרו כי רבין והוסיין דנו גם בהתפתחויות בשיחות בין ישראל לבין המנהיגים הפלסטינים. "נראה שהישראלים איבדו את האמון בערפאת, והם אמרו לנו שגם הוא איבד את האמון בהם", אמר המקור, שהשתתף בשיחות הפומביות ביום חמישי.

הוא הוסיף כי "הישראלים אמרו שהם חשים שהמו"מ בינם לבין הפלסטינים נעשה קשה".

ירדן אישרה מחדש אתמול, כי תשמור על ריבונותה על המקומות הקדושים לאיסלאם בירושלים עד לחתימת הסכם ישראלי־פלסטיני לגבי מעמדה של העיר. "העמדה הירדנית לגבי ירושלים לא השתנתה. אין לנו כל יומרות לגבי ירושלים, שמעמדה הסופי יוגדר במו"מ", אמר דובר ירדני רשמי.

הדובר, שצוטט על ידי סוכנות הידיעות הרשמית, "פטרה", הגן על המשך ריבונותה של ארצו על המקומות המוסלמים הקדושים בירושלים, דבר המאפשר, לדבריו, את "שמירת אופיה הערבי המוסלמי של העיר".

הוא הדגיש כי "העמדה הירדנית אינה מהווה ניגוד לעמדות הערביות התומכות בריבונות פלסטינית על המקומות הקדושים".

הסדר חובות הקיבוצים בפני משבר; יתכן כי האוצר נסוג מהבנה קודמת

מאת רן הלוי

במגעים שהתקיימו בימים האחרונים, בין נציגי התק"ם והקיבוץ הארצי לפקידי האוצר, על הסדר הקיבוצים, התרשמו אנשי הקיבוצים שעמדות הצדדים רחוקות למדי. אם יתברר שעמדות האוצר כפי שהוצגו יקבלו גיבוי מהדרג הפוליטי, יתכן שלא יהיה הסדר.

בפגישה שהתקיימה ביום שישי בבוקר במנהלת הסדר הקיבוצים בין ראשי התנועות לפקידי מס ההכנסה, אמרו הפקידים כי כוונת האוצר היא שלא יוארך חוק ההסדרים הקיים במה שנוגע לקיבוצים. משמעות כוונה זו היא כי האוצר נסוג מהבנה על עיקרון המעוגן עוד בהסדר החובות הקודם, ב־1989, לפיו הכנסה שיש לקיבוץ במסגרת הסדר חובות פטורה ממס. פטור זה מתייחס למחיקות חובו של קיבוץ במסגרת ההסדר או בתמורות שיקבל ממכירת אדמותיו במסגרת זו. ההבנה על עיקרון זה אושרה רק לפני שבוע מפי שר האוצר, אברהם בייגה שוחט בעצמו.

הדברים התקבלו בתדהמה מוחלטת על ידי אנשי הקיבוצים. הם הבהירו לפקידי האוצר שנושא זה הוא תנאי לאפשרות קיומו של הסדר החובות. אימרי רון, רכז המחלקה הכלכלית של הקיבוץ הארצי, אמר שלשום ל"דבר" כי אם זו היא אמנם עמדת האוצר, יפרק הדבר את הבסיס לקיומו של ההסדר מעיקרו. רון אמר כי לדעתו עמדה כזאת היא עילה לפיצוץ המשא ומתן.

דברים דומים אמר אתמול אריק רייכמן, מזכ"ל התק"ם. לדבריו, המשא ומתן מגיע לקצה המסלול. "אין לנו עוד מה לדבר עם הדרג המקצועי. הגיע הזמן לקבלת הכרעות של הדרג הפוליטי. הכל תלוי עכשיו בעמדת שר האוצר. פנינו להיפגש עמו, והפגישה תתקיים ככל הנראה, בראשית השבוע הבא (בעוד שבוע)," אמר רייכמן. "אם יתברר כי שוחט מגבה את הדברים שאמרו פקידיו, הרי שזהו פיצוץ המשא ומתן."

סמכות משפטית בכירה בתק"ם אמרה אתמול, שכבר היום תיעשה בדיקה לאן נושבות הרוחות במשרד האוצר ויתכן כי יפרוץ משבר תוך ימים ספורים.

השר שטרית: תוכנית הקיצוצים לא צודקת — להחזירה לאוצר

מאת אמנון אטד

שר הכלכלה, פרופ' שמעון שטרית, יציע היום לממשלה לא לדון בהצעת הקיצוצים בתקציב שהעלה שר האוצר, אברהם שוחט, ולהחזירה למשרד כדי שיכין נוסחה חדשה.

במסמך שגיבש קבע שטרית, כי האוצר לא הציג את הקריטריונים לחלוקת סכום הקיצוץ בין סעיפי התקציב השונים. בהעדר קריטריונים עניינים, נפגעים, לדעתו, בצורה חמורה אחדים מסעיפי התקציב, בעוד שסעיפים אחרים אינם נפגעים כלל.

לדברי שר הכלכלה, בוצע הקיצוץ הקיצוני ביותר בתקציב משרדו, שקוצץ בשיעור של פי 50 משיעור הקיצוץ במשרד האוצר, ופי 150 משיעור הקיצוץ במשרד הפנים.

בנושא התוכנית בכללותה, קובע השר שטרית, כי הצעות האוצר אינן מציגות תוכנית כוללת להתמודדות עם הבעיות הכלכליות העיקריות המעיקות היום על המשק.

לדבריו, רוב הצעדים המוצעים הם למעשה צעדים שכבר הוחלט עליהם בעבר, ואין בהם הקלה משמעותית מנטל המס, כפי שנקבע במדיניות הממשלה.

על הצעת האוצר "להפחית את המס המקביל" אומר שר הכלכלה, כי הצעה זו מבוססת את ההזדקקה הכלכלית שהונחה ביסודו של חוק הבריאות, שהיה אמור להגיע מיליארד ש"ח למערכת הבריאות.

פרס דן עם הנשיא הנבחר של אורוגוואי בהידוק היחסים

מונטווידיאו (עי"א.אפ.פי.). — שר החוץ, שמעון פרס, סיים את ביקורו בארגנטינה, והגיע ביום שישי לביקור בן שלושה ימים באורוגוואי, שם התקבל אצל הנשיא הנבחר, חוליו מאריה סנגוטי.

שני האישים דנו בהידוק היחסים בין שתי המדינות, בתהליך השלום במזה"ת ובהשפעות הסדר הבינלאומי.

סנגוטי נבחר בנובמבר, ויתחיל למלא את תפקידו כנשיא ב־1 במארס.

פרס ביקר ביד הזכרון לשואה במונטווידיאו, אתר יחיד במינו באמריקה הלטינית, לזכר היהודים שנספו במהלך מלחמת העולם השניה.

לאחר הטקס ביד הזכרון, יצא פרס לעיר הנופש פונטה דל אסטה, שם נפגש עם בכירים בקהילות היהודיות באמריקה הלטינית.

בביקורו בארגנטינה אמר פרס, כי מבצעי הפיגועים בבואנוס איירס נגד שגרירות ישראל ומרכז הקהילה היהודית, לא יתחמקו מעונש. "נוכל ללכוד את האחראים לפיגועים", אמר פרס במסיבת עתונאים לאחר פגישתו עם הנשיא קרלוס מנם. "עליהם לדעת, כי אין להם כל סיכוי להתחמק מעונש".

דיפלומטים ישראלים אמרו, כי פרס לחץ על שלטונות ארגנטינה לקדם את החקירות בנושא הפיגועים, שעלו בחייהם של 120 בני אדם.

פרס אמור לשוב לישראל היום.

"הרוצחים ייענשו"

בואנוס איירס (רויטר). — שר החוץ שמעון פרס חלק שלשום כבוד לקורבנות הפיגועים בבניין הקהילה היהודית ובשגרירות ישראל בבואנוס איירס. הוא אמר כי רוצחיהם של 120 האנשים שנהרגו בפיגועים לא יתחמקו בלא עונש.

"אני מאמין כי עלינו ללכוד את האחראים לפיגועים בבואנוס איירס", אמר פרס בתום פגישתו עם נשיא ארגנטינה קרלוס מנם. "אסור להם לחיות באשליה שהם יתחמקו בלא עונש".

דיפלומטים ישראלים אמרו כי פרס לחץ על נשיא ארגנטינה לזרז את החקירות בדבר הפיגועים בבניין הקהילה היהודית ביולי 1994 ובשגרירות ישראל במארס 1992.

פרס, שתבע אחר־כך כיפה כחולה כאתר הנצחה במקום הפיגוע בבניין הקהילה היהודית, קרא לא להפריז בכוחם של הטרוריסטים.

"הטרור נושא בתוכו סכנה מסויימת — אך הסכנה הגדולה ביותר היא הפרזה בכוחם", אמר.

שר החוץ סירב לגלות את הידוע לו על חקירות הפיגועים, באומרו כי הוא אינו רוצה לחשוף מידע העשוי להועיל לטרוריסטים.

ראש ממשלת לבנון מבקר בדמשק

(עי"א.אפ.פ.יו.פ.אי). — ראש ממשלת לבנון, ראפיק האחירי, הגיע אתמול לדמשק, לביקור של יומיים שבמהלכו ייפגש עם בכירים סורים וידון אתם על "התפתחויות האחרונות בעולם הערבי" — כך מסר מקור לבנוני בדמשק.

האחירי ישוחח גם על המצב בלבנון ועל תהליך השלום במזרח התיכון, ובעיקר על תוצאות השיחות בין ראשי הצבא הישראלים והסורים בוושינגטון. כמו כן ישוחח האחירי על האיסור האמריקאי לנסוע ללבנון. לדברי בכירים בממשלת לבנון, האחירי ייפגש עם סגן נשיא סוריה, עבדול חאלים חדאם.

הביקור נערך יומיים לאחר ביקורו של שר החוץ הלבנוני, פארס בועייז, שנפגש ביום חמישי בדמשק עם נשיא סוריה כדי לתאם עמדות לגבי תהליך השלום.

פיצוץ בנסיבות לא ברורות בבניין משרדים בחיפה

מאת אודי שרון

פיצוץ אירע אמש בבנין משרדים ברחוב שמריהו לוין 10 בחיפה. לא היו נפגעים.

הפיצוץ אירע סמוך לשעה שמונה בערב בבניין המשרדים של חברת הביטוח "הדר". במקום פרצה שריפה, ומכבי האש ואמבולנסים של מד"א הוזעקו למקום.

המשטרה סגרה את הרחוב לתנועה, וחבלנים סרקו את הבניין בן ארבע הקומות, כדי לוודא שאין במקום מיטעני נפץ. למשרדים נגרם נזק רב. המשטרה חוקרת את נסיבות הפיצוץ, ובודקת אם מדובר בתאונה, או בפיצוץ מתוכנן.

בקרוב דואר ישיר בין ירדן לישראל ולרשות הפלסטינית

(עי"מ). — מקור מוסמך בממשלת ירדן אמר כי שירותי דואר ישירים בין ישראל והרשות הפלסטינית לבין ירדן יחלו ב"עשרת הימים הקרובים".

המקור אמר אתמול לעיתון "אלאוסאק" כי שירותי הדואר בין ירדן לישראל ולרשות הפלסטינית יתנהלו ישירות דרך מעברי הגבול. משרדי דואר ייפתחו במעבר הגבול גשר שייח' חוסיין, ואדי הערבה ובמעברי גבול נוספים. המקור הוסיף כי יופעל שירות דואר אוויר כשיושגו הסכמים בדבר טיסות מטוסי ירדן מעל ישראל.

שוחט יתקוף היום את שחל

(המשך בעמוד 2)

במרצ זועמים מאוד על צורת הקיצוץ ובעיקר על הדרך שבה הודיע שר האוצר על מהלכיו. לדבריהם, עוד לא יבשה הדיו על תקציב 95', וכבר מבצעים בו קיצוץ בהיקף של מאות מיליוני ש"ח, דבר המוכיח כי "מקצועני האוצר", כפי שהם מכונים, ביצעו עבודה שטחית ביותר, "עבודה חלטוריסטית", בהכנת ספר התקציב. לדעת שרי המרצ, הדבר גובל בחוסר מקצועיות.

אולם עיקר הכעס במרצ הוא על ראש הממשלה ועל שר האוצר, שהודיעו על הקיצוצים ביום רביעי — לא בישיבת ממשלה מיוחדת, אלא בישיבה פנימית של שרי העבודה. שרי מרצ שמעו על הקיצוצים בתקשורת. לדעתם, הדבר עומד בניגוד חמור לכל כללי המינהל התקין והדמוקרטיה. השר שריד אמר בסוף השבוע, כי שרי מרצ יצביעו נגד הקיצוצים במשרדיהם וגם נגד קיצוצים שאינם נראים להם במשרדים אחרים.

מספר שרים, בעיקר במשרדים הקטנים, טוענים כי הקיצוץ יותיר בידיהם כסף למשכורות לעובדים הקבועים ולא יותר. לא יהיה בידי המשרדים שום תקציבי פיתוח או כסף לפעולות שבתחום אחריותם.

"הממשלה מבולבלת"

"מתקבל הרושם שהממשלה מבולבלת. כאשר נוקטים צעדים, הם נוקטים בצורה חפוזה..." "האוצר לא מצליח, זה מספר שנים, לגבש מדיניות כלכלית אסטרטגית ארוכת טווח". קביעות אלו כלולות במסמך שהניח שלשום השר שחל על שולחנו של ראש הממשלה.

"מסמך שחל", המותח ביקורת קשה ביותר על מדיניות האוצר, הונח על שולחן רה"מ לקראת הדיון שתקיים הממשלה היום על הקיצוצים החדשים בתקציב הממשלה. שחל לא מזכיר במסמך שמות. המסמך קובע כי מהלכי האוצר פוגעים במעמד הביניים והנמוך, וכי שיעורי המס בישראל הם מהגבוהים בעולם, בניגוד להבטחות במפורשות של הממשלה, שר האוצר וצמרת משרדו. עיקר המס נופל על המעמד הבינוני.

לדעת שחל, הממשלה הגיעה בנושא המיסים ל"נקודת רתיחה", בעיקר עם הטלת מס הבריאות ומס הארגון החדשים. גם בתחום הרווחה חלו בשנים האחרונות התפתחויות מדאיגות. קרטלים ומונופולים השתלטו על המשק, והם פוגעים בצורה קשה ביותר באזרחים, החשים בצדק חסרי הגנה, נאמר במסמך.

הממשלה עומדת מהצד וכמעט אינה מגיבה. בשל מדיניות הממשלה, הפער בין המעמד הגבוה למעמד הבינוני הולך וגדל בצורה מסוכנת. התלות של הדרג הפוליטי בכוח הכלכלי של אחוז קטן ועשיר מהאוכלוסיה הולכת וגדלה. מנפילת הבורסה הרוויחו מעטים, המשתייכים לקבוצת אילי ההון, ואילו הרוב — בני המעמד הבינוני והתחתון — הפסידו, כולל כל הציבור העצום של בעלי קופות הגמל.

"העשירים ישתלטו"

במסמך נטען כי ההתפתחויות הכלכליות־חברתיות בישראל בשנים האחרונות עלולות לגרום למצב שבו המיעוט העשיר ישתלט על החיים הפוליטיים. לדעת שחל, זה מצב מסוכן ביותר. הוא סבור כי רוב אזרחי המדינה אינם מרוצים מהמדיניות הכלכלית־חברתית של הממשלה.

לטענת שחל, "חלק ניכר מההישגים לכאורה אינם כאלה כלל וכלל". להערכתו, מצביעים הנתונים הסטטיסטיים דווקא על סכנת מיתון קרובה. הוא קורא לבחון מחדש את כל יעדי תקציב המדינה ותוקף במיוחד כאמור את משרד האוצר. "כאשר האוצר מדבר על צעדים להפחתת עלות העבודה, זה אינו אלא משפט בעלמא".

לדברי שחל, אין אפילו טעם לחזור על רשימת הכשלונות הכלכליים של הממשלה, אך הגדול מכולם הוא, שמאז הוקמה ב־92' היא לא בחנה כלל את סדר העדיפויות הלאומי. שחל קרא להקטין את הוצאות הממשלה ובמקביל לצמצם את המיסים העקיפים, כמו מס ערך מוסף, הפוגעים לדבריו, בעיקר בחלשים.

יועצו של מובארק: הערבים חייבים להתכונן למלחמה נוספת עם ישראל

קהיר (עי"א.אפ.פ.). — יועצו המדיני של נשיא מצרים, אוסאמה אליבאז, אמר ביום שישי, כי מדינות ערב חייבות להיות מוכנות לאפשרות של מלחמה נוספת עם ישראל.

"מדינות ערב אינן יכולות לבטוח בכוונות ישראל, וחייבות לנקוט אמצעי מנע למקרה של מלחמה נוספת, כיוון שהתנאים באזור עשויים להשתנות", אמר אליבאז בדיון שהתקיים ביריד הספרים הבינלאומי ה־27 המתקיים בקהיר.

אליבאז אמר את דבריו בתגובה לדברי ראש הממשלה, יצחק רבין, שישראל צריכה להתכונן ל"מלחמה כוללת בטווח ארוך".

"הצהרות אלה מנוגדות לאווירת השלום המסתמנת באזור, והעמדה הישראלית היא שגויה ובלתי סבירה. על ישראל להוכיח את כוונותיה הטובות. מדוע רק על סוריה לעשות זאת?", שאל אליבאז. להערכתו, "1996 תהיה שנת חתימה על הסכם שלום בין ישראל, סוריה ולבנון, וכן על הסכם קבע לבעיית ירושלים".

בדיון נוסף ביריד הספרים ביום חמישי, אמר שר התרבות המצרי, פארוק חוסני, כי "האיומים הישראליים בפתיחת מלחמה הם בין הסיבות המעכבות את נירמול היחסים בין מצרים לישראל בתחום התרבות".

מ"מ ראש עיריית עכו רוצה "לבלום את הריבוי הטבעי של ערביי העיר"

הציע לחלק להם אמצעי מניעה; מנהיגים מוסלמים בעיר: "הצעה גזענית"

מאת נתי קיי־זילברמן

ממלא מקום ראש עיריית עכו, אהרן לחיאני, מציע לחלק בחינם אמצעי מניעה לערביי העיר, כדי לבלום את הריבוי הטבעי הגדול של אוכלוסיה זו. לחיאני העלה את הרעיון במהלך ישיבת מועצת העיר האחרונה שהתקיימה לפני שבוע.

לדבריו בשטח העיר העתיקה מתגוררים היום קרוב לעשרת אלפים בני אדם על שטח קטן ביותר, ועל פי הסטטיסטיקה מתברר כי העיר העתיקה של עכו היא המקום הצפוף ביותר בעולם. לדבריו באמצעות מניעת הריבוי הטבעי יבלם הגידול בצפיפות בעיר, ועל העירייה להירתם ולהוציא את הרעיון לפועל.

מנהיגי המוסלמים בעכו ששמעו על ההצעה הגיבו עליה בזעם ואמרו כי זו הצעה גזענית מיסודה, ובכל מקרה לא ניתן ליישם אותה על האוכלוסיה המוסלמית בעיר משום שהיא נוגדת את חוקי הקוראן.

בשבוע שעבר גם נודע כי המועצה הדתית בעכו מתלוננת על גרעון שנוצר בתקציבה, כתוצאה ממיעוט התמותה בעיר, והראה שרשויות העיר עכו מודאגות מריבוי האוכלוסיה בעיר.

בקרוב!

צ'אנס

עלה - J; לב - Q; יהלום - A; תלתן - מס' 10

דבר

DAVAR

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עיתון עובדי ישראל

מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עורך ראשי: ד"ר יורם פרי
עורך אחראי: דניאל בלוך

המו"ל: "דבר בע"מ"	סניפים:
ודפס ב"דפוס דבר בע"מ"	בית "דבר" רחוב שנקין 45 ת"א
המערכת והמנהלה תל־אביב	טלפון: 5286141, מיקוד: 65233
רחוב שנקין 45 ת.ד. 199, מיקוד 65233	ירושלים: רחוב הלל 16
טלפון: 03-5286141 (6 קווים)	טלפון: 02-256873
פקסימיליה: 03-294783	חיפה: רחוב הנביאים 27
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים	טלפון: 04-620111
5286156, 5281860, 5298032	רחובות: רחוב הרצל 168
פקסימיליה מודעות: 03-298032	טלפון: 08-451381, 08-453798
טלפון לפניות הציבור 07.30-22.00 03-5286141	הפצה "נד" 03-377056

מנכ"ל תעש, גבי קומיסר, התפטר על רקע חילוקי דעות על עתיד החברה

מאת און לוי

מנכ"ל התעשייה הצבאית, ד"ר גבי קומיסר, הגיש ביום שישי מכתב התפטרות לראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין. התפטרותו באה על רקע חילוקי דעות עם דירקטוריון החברה באשר למבנה הארגוני העתידי ואופן הפעלת החברה. מכתב ההתפטרות הוגש דקות אחדות לפני דיון בלשכת שר הביטחון בנושא תעש.

במכתב נאמר: "מנכ"ל תעש צריך להיות שלם עם החלטת הדירקטוריון. אני לא שלם, ולכן אני מבקש לשחרר אותי מתפקידי".

בתעש קיבלו את ההתפטרות הבלתי צפויה בהלם. קומיסר נחשב למנהל מעולה, שזכה לתמיכתם של מנהלי החברה ועובדיה.

התפטרותו נעשתה ימים אחדים לאחר שהושגו הבנות עם ועדי העובדים על הסכמי עבודה חדשים, לפיהם יפוטרו מהחברה במהלך השנתיים הקרובות 1500 עובדים. ארבעה מפעלים יועתקו ממקומם.

חילוקי הדעות בין קומיסר לדירקטוריון החברה היום מהותיים. על פי הצעת הדירקטוריון, שהוצגה בפני ראש הממשלה ושר האוצר ביום שישי, יש להפוך את תעש לחברת אחזקות, שיהיו בה חברות בנות עם מנכ"לים עצמאיים. זאת, תוך פרק זמן קצר ביותר של שישה חודשים עד שנה.

קומיסר והנהלת תעש סבורים, שמדובר בתפיסה ארגונית שגויה, שגם עיתויה שגוי. מנהלי תעש מאמינים, שהחברה צריכה להישאר קונצרן, ולהפוך את החטיבות האופרטיביות לחברות בת, את המפעלים העסקים - בייצור בטחוני יש להפריד, לדעתם, לחטיבות הכפופות ישירות לקונצרן. זאת, במטרה לעודד שיתוף פעולה בין המפעלים, ולמנוע תחרות ביניהם.

קומיסר אף המליץ לבזר לחטיבות סמכויות ממטה תעש, להקטין את מספר העובדים במטה מ־200 ל־70, ולתת בידי מנהלי החטיבות בעתיד סמכויות נרחבות, כפי שנהוג במפעלים בטחוניים רבים וגדולים בעולם.

לאחר סדרת דיונים קיבל הדירקטוריון החלטה המנוגדת לעמדת קומיסר. במקביל להצעת דירקטוריון תעש, עומדת בפני הממשלה המלצת ועדת ברודט, הממליצה למנות למפעלי תעש כונס נכסים.

שלושם הציגו חברי הדירקטוריון בפני רבין ושוחט את המלצותיהם. דקות אחדות קודם לכן הגיש המנכ"ל קומיסר את התפטרותו.

ראש הממשלה, שר האוצר ומנכ"ל משרד הביטחון יקיימו השבוע עוד מספר דיונים בעניין תעש. ביום ראשון הבא יתקיים דיון בממשלה על עתיד החברה.

ח"כ רן כהן, יו"ר כפיים הכן ארז וראש הועד של עין־חוד נוטעים עצי זית בכפר שהפך באחרונה ליישוב מוכר

בתו של שר ההגנה הסורי: לא נפגשתי עם פרס בפריס

מאת גדעון קוץ, פריס

בתו של שר ההגנה הסורי, מוסטפא טלאס, הכחישה בשיחה עם כתב "דבר" בפריס כי היא האישיות המסתורית שנועדה השבוע עם שר החוץ, שמעון פרס, בפריס.

"אני רוחשת כבוד רב למר פרס, אבל לא פגשתי אותו", אמרה הגברת אוז'ה, בתו של שר ההגנה הסורי שהיא גם אלמנתו של המיליארדר הסעודי אקראם אוג'ה המנהלת היום עם בני משפחה את עסקי בעלה המנוח.

הגברת אוז'ה מתגוררת בפריס שנים רבות, בתקופה מסוימת שימשה דירתה מקום מפגש של נציגים צרפתיים ואחרים עם נציגים סורים, אך לפי מקורות יודעי דבר הדבר נפסק. מקור מהימן אישר כי הכחשתה של הגברת אוז'ה נכונה וכי היא לא פגשה את פרס.

ערפאת וחוסיין ידונו על הקשרים הכלכליים בין ירדן והפלסטינים

השניים אמורים להיפגש לקראת סוף החודש; יקדמו לכך פגישות של צוותי הכנה שידונו בין השאר על הגישה למקומות הקדושים לאיסלאם

מאת מיכל סלע

יאסר ערפאת והמלך חוסיין אמורים להיפגש ב־25 בינואר. אם לא תידחה הפגישה עקב חילוקי דעות עמוקים, תהיה זו הפגישה הראשונה בין ראש הרשות הפלסטינית למלך ירדן מאז כינון הרשות הפלסטינית בעזה ויריחו והסכם השלום בין ירדן לישראל.

ימים אחדים לפני מועד הפגישה ייפגשו נציגים של הרשות הפלסטינית עם נציגי ממשלת ירדן לדיון מקדים בכמה סוגיות העומדות על הפרק בקשרים בין ירדן לרשות הפלסטינית. בראש המשלחת המכינה יעמוד יאסר עבד רבו ויצטרפו אליו מספר שרים במועצת הרשות הפלסטינית, בהם הממונה על תיק המשפטים, פריח אבו מדיין, השרים הכלכליים מוחמד נשאשיבי ואבו עלא.

בראש סדר היום עומדים הקשרים הכלכליים בין ירדן לפלסטינים. הדיונים המקדימים יעסקו בכלכלה, תחבורה, דרכונים ועינייני חוק שונים, בריאות, חינוך וענייני השמירה על המקומות הקדושים לאיסלאם. הדיונים בנושאים האלה החלו לפני חודשים אחדים בפגישות מקדימות שנערכו ברבת עמון.

בישיבה השבועית של מועצת הרשות הפלסטינית אתמול בעזה נדונה התכנית לפיתוח כלכלי שהכינה המועצה הכלכלית הפלסטינית, "פקדאר", שבראשה עומד אבו עלא. התכניות המפורטות הוגשו בעבר לוועדת המדינות התורמות, אך במועצת הרשות הפלסטינית נשמעו הסתייגויות שונות.

הנושא העיקרי המעסיק את הרשות הפלסטינית בתחום הפיתוח הוא בניית התשתית בעזה והצורך בפעולות פיתוח משולבות.

אל שולחן המועצה הובאה אתמול גם בעיית ההתנחלויות. חברי מועצת הרשות הפלסטינית שרויים במצוקה קשה בעניין זה. מבצעי הבנייה וההרחבה המתקיימים באחרונה בכל ההתנחלויות מעלים בקרב שרי הרשות הפלסטינית ספקות לגבי כוונות השלום של ישראל. "אין טעם להשעות את המו"מ המדיני עם ממשלת ישראל, משום שמדובר רק יתוק את המתנחלים", אמר אתמול ל"דבר" חבר בכיר במועצת הרשות הפלסטינית. "אך המצב קשה. אם ממשלת ישראל לא תהיה נחרצת בנושא הזה, יש להניח שלא ישרור שלום בין הפלסטינים לישראל". מהדברים של אוסאמה אלבאז ביום שישי אפשר ללמוד, שגם סבלנותה של מצרים אינה עוד רבה", אמר חבר מועצת הרשות. הוא התכוון לדברי אלבאז בהרצאה ביריד הספרים בקהיר, כי מדינות ערב צריכות להיות מוכנות למלחמה עם ישראל.

"המחלוקות ייפתרו"

(עימם). הממונה על הקשרים ברשות הפלסטינית, חסן טהבוב, צופה כי אי ההבנות בין הפלסטינים לירדן בנוגע לריבונות על המקומות הקדושים לאיסלאם בירושלים ייפתרו. לדבריו, כל הבעיות ייפתרו כבר בפגישה הראשונה בין ערפאת לחוסיין.

טהבוב ציין כי שני הצדדים יפעלו להחלת הריבונות הפלסטינית על המקומות הקדושים והאדמות הפלסטיניות בירושלים, שתהיה בירתה. טהבוב אמר כי ביקורו של ערפאת בירדן נדחה שוב ושוב בשל בעיות אובייקטיביות ולא בשל מחלוקת.

טהבוב נפגש בריאד עם האמיר סלטאן בן עבד אלעזיז, הסגן השני של ראש הממשלה ושר ההגנה והתעופה. הוא מסר לו איגרת מערפאת למלך פהד, בה הוא מודה לו על התמיכה הסעודית בפלסטינים. טהבוב הבהיר כי בא לסעודיה כדי להעביר את בקשתה של הרשות הפלסטינית לאפשר עלייה לרגל של מספר גדול יותר של פלסטינים בעונת החאג' הבאה.

בכירי הליכוד ידרשו מרבין לסגור את האוריינט האוס

מאת אמיר נוימן

משלחת של בכירים בליכוד, בראשות יו"ר המפלגה בנימין נתניהו, תיפגש מחר עם ראש הממשלה יצחק רבין לדיון על יישום חוק ירושלים.

בכירי הליכוד, שיזמו את הפגישה, מתכוונים לתבוע מרבין ליישם מייד את החוק האוסר על אש"ף לפעול בירושלים, לאסור על האוריינט האוס להמשיך בפעולתו, לסוגרו ולהעבירו לעזה או ליריחו.

יו"ר סיעת הליכוד, משה קצב, אמר בסוף השבוע כי הליכוד תמך בחוק שראש הממשלה ביקש להעביר בכנסת, במסגרת חוקי "הסכם אוסלו", ועתה אין לרבין שום תירוצים שלא לאסור על אנשי אש"ף להמשיך בפעילותם הגלויה.

שני אלמונים שחדרו מירדן לישראל שבו לשטחם ונלכדו על־ידי הצבא הירדני

בעת התקרית הוכרזה כוננות גבוהה ביישובי עמק הירדן; מחר תידון הפרשה בכינוס השוטף של צוותי המו"מ של שתי המדינות

מאת שמעון וייס

בראשונה מאז חתימת הסכם השלום עם ירדן חדרו ביום שישי, בבוקר, שני אנשים שזהותם עדיין לא ידועה דרך גדר הגבול עם ירדן לשטח ישראל, באזור עמק הירדן. השניים פרצו פתח בגדר ליד קיבוץ אשדות יעקב איחוד בעמק הירדן, חדרו לשטח ישראל וכעבור זמן קצר שבו לשטח ירדן ונלכדו על ידי חיילי הצבא הירדני. התקרית הסתיימה בלא שנורתה באש ירייה.

מחר תידון הפרשה בכינוס השוטף של צוותי המו"מ של ישראל וירדן. הצבא הישראלי ביקש מהירדנים פרטים מלאים על זהותם של השניים. מקורות צבאיים וגורמים המעורבים במו"מ עם ירדן אמרו כי בעת התקרית ולאחריה התברר כי מתקיים בין הצדדים שיתוף פעולה מניח את הדעת, ואולם בישיבה מחר יידון העניין ויוסקו מסקנות.

התקרית החלה בשעת בוקר, כאשר סיור של צה"ל גילה צפונית לקיבוץ אשדות יעקב איחוד, סמוך למטע התמרים של המשק, פירצה בגדר ועקבות שהוליכו אל שטח ישראל. מיד ניתנה אתראה על חדירה אפשרית, פיגוע לכל הגורמים. לאזור הוזעקו כוחות של צה"ל ומשמר הגבול שפתחו בסריקות מקיפות, ובמקביל נדרשו היישובים באזור להיכנס לכוננות גבוהה. נושאי הנשק ביישובים נתבקשו להגיע לעמדות ולשערי הכניסה, וכן ניתנה הנחיה ליישובים להשאיר את הילדים בבתים ובמוסדות החינוך עד הודעה חדשה. יחידות משמר הגבול התפרסו סביב מוסדות ונקודות שמחוץ ליישובים וכביש צמח - בית שאן נסגר לתנועת כלי רכב אזרחיים.

במהלך הסריקות התברר כי אחד משני האלמונים שחדרו לשטח ישראל כבר הספיק לחזור לשטח ירדן, וכעבור זמן מה עשה זאת גם האחר. כוחות ירדניים, שגם הם נכנסו לכוננות וסרקו את שטחם, לכדו את השניים. ככל הידוע, אין מדובר באנשים שלבשו מדים או נשאו עמם נשק.

סמוך לשעה 11 לפני הצהריים, כשהתברר כי אין יותר חשש שהשניים או אחרים נמצאים בשטח ישראל, ניתנה אות הארגעה והחיים שבו לשגרה בכל האזור. הכביש נפתח מחדש לתנועה ועשרות רבות של מכוניות שנתקעו בשיירה ארוכה הורשו להמשיך בנסיעתם.

ראש המועצה האזורית עמק הירדן, זאב שור, אמר כי במשך כל זמן הפעילות נשמר קשר הדוק עם הצד הירדני והוכח כי יש שיתוף פעולה ראוי לציון שעמד במבחן בין הצדדים. אחרי שגורמי הביטחון וידאו כי שני האנשים מצויים בידי הצבא הירדני ניתנה אות הארגעה, הדגיש שור.

התנגשויות בין מתנחלים לפלסטינים בחברון; פלסטיני נעצר

מאת מיכל סלע

התנגשויות בין מתנחלים לפלסטינים בחברון הצריכו התערבות חיילי צה"ל. אדם אחד, פלסטיני, נעצר.

פלסטינים תושבי חברון דיווחו אתמול כי בשעות הבוקר התנכלו מתנחלים לבעלי חנויות במרכז העיר. על פי דיווחיהם הגיעו מתנחלים צעירים, דרשו מבעלי חנויות לסגור את החנויות והיכו אחדים מהם. בתגובה הגיעו צעירים פלסטינים והחלו להכות וליידות אבנים. יותר מאוחר יצאו בני משפחות לירנגר לסיור בעיר בלוויית שומרי הראש שלהם מטעם צה"ל. גם הם ספגו כמה אבנים.

בשלב הבא באו צעירים יהודים והפכו דוכנים בשוק. הפלסטינים הגיבו שוב ביידוי אבנים ובחסימת רחובות. חיילים שהגיעו למקום פיזרו את המתקוטטים בגז מדמיע. פלסטיני תושב העיר נעצר לאחר שנראה מיידה אבן.

תושבי כפר ו־יד קריס יצאו אתמול להפגנה, השנייה במהלך השבוע. ההפגנה היתה נגד הפקעת קרקעות הכפר לצורכי התנחלות קרית ספר. המפגינים יצאו כשבידיהם שתילי עצים שאותם נטעו באזור המופקע.

בדרך אל ההתנחלות נסלל כביש חדש באדמות הכפר. העבודה במקום הופסקה לפני ימים אחדים, לאחר שגורמי המינהל האזרחי הבהירו כי סוללי הכביש סטו מן התוואי שנקבע מלכתחילה.

בן־אליעזר ידווח היום לממשלה על הבנייה בשטחים

מאת מוטי בסוק

שר הבינוי והשיכון, בנימין בן אליעזר, ידווח היום לממשלה, לפי הנחיית ראש הממשלה ולדרישת שרי מרצ, על היקף הבנייה הציבורית והפרטית בשטחים. שרי מרצ ידרשו בישיבה את הפסקת כל הבנייה.

זוהי הישיבה השלישית ברציפות שבה הממשלה נדרשת לנושא הבנייה בשטחים, לאחר שלשרים התברר, בעקבות פרשת אפרת, כי ראש הממשלה ושר הבינוי אינם מקפידים לקיים את החלטות הממשלה מנובמבר 1992. החלטה זו קבעה כי כל הבנייה בשטחים, כולל כבישים, תופסק.

שרי מרצ וחלק ניכר משרי העבודה חוששים, בצורה זו מסמנת, כי הממשלה תקפיד על קיום ההחלטה. לדבריהם, כל חריגה מההחלטה תפגע בצורה קשה ביותר בהמשך תהליך השלום.

בניגוד להבטחת שר המשטרה

המשטרה ממשיכה לעצור עובדים פלסטינים הנאבקים על זכויותיהם

מאת אפרים דוידי

בניגוד להבטחת שר המשטרה משה שחל, כי "המשטרה לא מתערבת בסכסוכי עבודה", ממשיכה משטרת ירושלים לעצור ולחקור עובדים על מאבקם לקיום חוקי העבודה.

דבריו של שחל פורסמו בגיליון שישי של "דבר": "זימנתי את המפכ"ל לפגישה עם קציני משטרה בכירים ביום ראשון כדי לברר מה קרה. אין למשטרה שום הוראה להתערב בסכסוכי עבודה. איזור התעשייה עטרות הוא חלק מירושלים, משטח ישראל, ואין המשטרה צריכה לטפל או למנוע התארגנות עובדים".

באותו יום שהתפרסמו דבריו של השר נחקרו עוד שלושה עובדים פלסטינים, המועסקים בנגרייה באיזור התעשייה עטרות, על פעילות "המרכז לדמוקרטיה וזכויות העובדים" ברמאללה ועל מנהלו, חסן ברגותי. העובדים, תושבי רמאללה והסביבה, מועסקים בנגריית אברהם כהן, שמייצרת ומשווקת ירידות עץ ופורמייקה.

מאז סוף דצמבר נעצרו ונחקרו ברגותי ועוד שני עובדים, המועסקים במפעל מוזן, במשך שתי יממות. יש להדגיש כי אף אחד מהעצורים לא הובא בפני שופט.

ברגותי הגדיר את החקירות ביום שישי כ"המשך מסע הפחדה מצד המשטרה והמעסיקים הישראלים נגד עובדים פלסטינים, שכל מבוקשם הוא קיום חוקי והסכמי העבודה. המשך המעצרים והחקירות לא ירתיעו אותנו מלפעול יחד עם העובדים למימוש זכויותיהם. אנו קוראים שוב למשטרת ישראל להפסיק ולהתערב לצד המעסיקים בסכסוכי העבודה באיזור התעשייה עטרות, ולשר המשטרה אנו קוראים להורות למשטרה לפעול על פי חוק. אם יש ציבור הזקוק להגנה על זכויותיו, הם דווקא העובדים הפלסטינים".

העובדים המועסקים בנגרייה נחקרו שעות ארוכות על תביעותיהם ועל פעילות המרכז שברמאללה העומד מאחורי הדרישות אלה. על פי בדיקה שנערכה על ידי המרכז ברמאללה, העובדים הפלסטינים לא קיבלו שכר מינימום, לא קיבלו תשלום על פי שעות וימי העבודה שעבדו, לא קיבלו שעות נוספות, לא קיבלו דמי הבראה, לא קיבלו ימי חופשה כפי שמחייב החוק וההסכם הקיבוצי, לא קיבלו חופשות בחגים, לא קיבלו בגדי עבודה ולא קיבלו דמי נסיעה. זכויות אלה הם חלק מזכויות עובדי ענף העץ מתוקף חוקי העבודה, הסכמי העבודה וצווי ההרחבה.

התעלמות מזכויות בסיסיות

המרכז הפלסטיני ביקש מעו"ד יונתן משיקר לייצג את עובדי הנגרייה, ובמכתב ששיגר משיקר עולה תמונה קשה של התעלמות מזכויות בסיסיות של עובדים אלה. במכתבו למעסיק הוא טוען: "לגבי חלק מהם, למרות שבתלוש המשכורת מדווח כאילו הם מקבלים 63 ש"ח ליום (שכר מינימום), בפועל הם מקבלים פחות מזה". חלק מעובדים אלה מקבלים עבור יום עבודה מלא בין 40 ל־50 ש"ח.

עו"ד רונן כהן, המייצג את המעסיק, השיב לנציג העובדים כי "מרשי מתאושש בימים אלה מניתוח לב שעבר לפני מספר ימים, כך שממילא אין בשלב זה באפשרותו להתייחס עניינית לטענות שהועלו במכתבך. מה גם שהטענות מתייחסות גם לשנים קודמות, דבר שייארך זמן". עוד טוען עו"ד כהן, כי שניים מהעובדים "עזבו את עבודתם במפעל זה מכבר".

שעת' דרש מליבאי לשחרר 700 אסירים פלסטיניים תוך שבועיים

מאת מוטי בסוק

ועדת השרים המיוחדת לשחרור האסירים הפלסטיניים, שראש הממשלה מינה בשבוע שעבר, תתקשה לעמוד בדרישות הפלסטינים, אם הקריטריונים שקבעה הממשלה לשחרור לא ישונו.

ביום שישי פגש ראש הוועדה, שר המשפטים דוד ליבאי, את ראש הוועדה המקבילה של הפלסטינים, ד"ר נביל שעת', שדרש את שחרורם של 700 אסירים עד צום הרמדאן בעוד שבועיים.

בוועדת השרים הישראלית משתתפים השרים ליבאי, משה שחל ויוסי שריד, וכן גורמי ביטחון.

בבתי הכלא הישראליים יושבים כ־6,000 אסירים, כמחציתם נאסרו אחרי החתימה על "הסכם העקרונות" עם הפלסטינים, ומרבית האחרים חברים בארגוני הסירוב המתנגדים להסכם השלום, או שידיהם שפכו דם יהודי.

לפי הקריטריונים שקבעה הממשלה לפני מספר חודשים, אסירים אלו לא ישוחררו גם במסגרת ההסכמים וההבנות עם הפלסטינים. גם מרבית האסירות הפלסטיניות משתייכות לשלוש הקטגוריות, שהממשלה קבעה כי אין לשחררן.

ביום שישי נפגשו ליבאי ושעת' בלשכת שר המשפטים בתל אביב. בפגישה דרש שעת' את שחרורם של 700 אסירים, מתוכם 35 אסירות, עוד לפני תחילת חודש הרמדאן.

הוא הדגיש, כי הפלסטינים מייחסים חשיבות רבה מאוד לנושא שחרור האסירים, וכי לתגובה ישראלית שלילית עלולות להיות השלכות קשות.

ראש האגף המדיני באש"ף תוקף שוב ההסכם

קדומי: להפסיק המו"מ עם ישראל

דמשק (עיתונאות.פ.) - ראש האגף המדיני של אש"ף, פארוק קדומי, המנהיג החזית המערכתית לשחרור פלסטין, הודיע ביום שישי: "המשא ומתן עם ישראל חייב להיפסק, כל עוד נמשכת ההתנחלויות בשטחים הכבושים".

קדומי אמר, כי הסכם האוטונומיה הישראלי־פלסטיני "לא יביא לשלום כולל במזרח התיכון".

בהצהרה שפרסמה סוכנות הידיעות הסורית הרשמית סאנא, בירך קדומי את עמדתה "הנוקשה" של סוריה ואת מאמציה לאחד את הערבים ולהצטרף לעקרונות תהליך השלום, בעיקר של אדמה תמורת שלום".

במהלך ביקור בן שלושה ימים בסוריה, נפגש קדומי עם שר החוץ הסורי, פארוק א־שרע, ועם שר החוץ הלבנוני, פארס בואייז.

"הוכחנו אישרנו את תמיכת העם הפלסטיני, ותמיכת אש"ף בתביעות הלגיטימיות של הלבנונים ובזכותם להמשיך בהתנגדותם לכיבוש הישראלי של דרום לבנון", אמר קדומי.

הפלסטינים: צפויה פגישת ערפאת־רבין־פרס במחסום ארז ביום ה'

(ע"ע). - יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, ראש הממשלה, יצחק רבין, ושר החוץ, שמעון פרס, ייפגשו במחסום ארז, ככל הנראה ביום ה'. כך נמסר אתמול בישיבת הקבינט הפלסטיני.

ערפאת יוצא היום לסנגל, שם ייפגש עם הנשיא עבדו דיוף. לאחר מכן הוא ייצא למרוקו ושם ישתתף בוועידה אל קודס - ירושלים של המדינות האיסלאמיות, שתתקיים ברבאט.

הקבינט הפלסטיני דן גם בפגישת נביל שעת' עם שר המשפטים, דוד ליבאי, בעניין העצירים הפלסטינים הכלואים בישראל, וכן עסק בנושא נסיעתו של אבו עלא לארה"ב. שעת' אמר כי הפגישה עם ליבאי היתה טובה ופוריה. הוא הדגיש כי הרשות הפלסטינית נותנת עדיפות לשחרור עצירות מתחת לגיל 35, מתוך 6,000 העצירים הכלואים בבתי הכלא בישראל. הוא אמר כי ליבאי הודיע שלוח הזמנים לשחרור העצירים ייקבע על ידי הוועדה שבראשותו, אך לא פירט באיזו מידה ישוחררו עצירים פלסטינים נוספים.

בנושא ההתנחלויות אמר שעת' כי יש להדגיש בפני ישראל כי הפסקת ההתנחלויות היא תנאי להמשך תהליך השלום.

כמו כן הוחלט בישיבת הקבינט הפלסטיני על הקמת ועדה כלכלית פלסטינית בראשותו של ערפאת ובהשתתפות פארוק אל קאדומי, נביל שעת' ועז א־דין נשאשיבי, הממונה על הכלכלה. זאת, כדי לתאם את העבודה בכל תחומי הרשות הפלסטינית וכן את העברת הכספים מהמדינות התורמות.

ערפאת: נמות בשביל י־ם

"כולנו מוכנים למות מות קדושים בדרכנו לירושלים, בירת פלסטין. מי שירצה ומי שלא, בסופו של דבר, נניף את דגל פלסטין מעל חומות ירושלים" - כך אמר יו"ר הרשות הפלסטינית, יאסר ערפאת, ביום שישי, בטקס אזכרה לשלושה מנהיגי הפת"ח, אבו עיאד, אבו אלהול ואבו מוחמד, שהתקיים באוניברסיטת אל אזהר בעזה. ערפאת קרא לשלושת המנהיגים "ענקי המהפכה ונסיכי המהפכה". הוא הזכיר גם את אבו ג'יהאד.

ערפאת נשא נאום ארוך ורמז על רצונו באיחוד עם ארגוני הסירוב, בעיקר עם החמאס. הוא אמר: "לא שכחנו אתכם, עצירי המהפכה. הם (ממשלת ישראל) מנסים להתמקח על גבו של הסייוד הקדוש אתכם? אסון, אך אני מסרב ואומר להם כי אכריך עם כל הקשיים הבעיות. הגורלים הקטנים של פלסטין בעטו את החיילים הישראלים החוצה. זו הדרך הנכונה ולא הדרך של אל קאסאם, שזו הדרך הארוכה. צדקו הציונים כאמרו בוועידת באזל: 'אדמה ללא מדינה למדינה ללא מולדת.' שום דבר לא יוכל למתוק את המדינה הזו, גם לא הצהרת בלפור".

פורש
מעבודתך בהסתדרות?
יש לך "יעוץ חינם מבנק לאומי
בנק לאומי מציע תנאים מיוחדים לפורשים
מההסתדרות, הוועד הפועל, לשכת המס וקופת חולים.
אל תוותר על זכותך לקבל את התנאים הטובים ביותר.
הכנס עוד היום לאחד מסניפי בנק לאומי
או צלצל בין השעות 8:30–20:30
177-022-4949
שיחה חינם
לאומי רוצה אותך יותר מכל בנק אחר בנק לאומי

"לא נשתוק כל עוד יש משתף פעולה אחד ביישובים הערביים"

קראו אלפי המשתתפים בהפגנה ארצית שיזמה ועדת המעקב הערבית בנצרת נגד כוונת הממשלה לשכן משתפי פעולה מהשטחים ביישובים אלה

מאת מוחמד חליליה

כאלפיים בני אדם השתתפו אתמול בהפגנה שהתקיימה בנצרת, ביוזמת ועדת המעקב הערבית העליונה. המפגינים נשאו כרזות וקראו סיסמאות נגד מדיניות הממשלה לשכן משתפי פעולה מהשטחים בנצרת וביישובים ערביים אחרים בישראל.

"יש לעקור נטע זר מתוך היישובים שלנו", קראו המפגינים. הסיסמאות קראו "לסלק את היישובים הערביים מהזיהום שקמו משתפי פעולה שבגדו בעמם הפלסטיני". "מי שבוגד בעמו, בוגד בעמים האחרים", אמר לטיף דורי, יו"ר הוועד לדיאלוג ישראלי־פלסטיני, שהשתתף בהפגנה יחד עם עשרות יהודים מתל אביב וחיפה.

המפגינים צעדו ברחוב הראשי של נצרת, פאולוס השישי, כשהם שרים "בילאדי, בילאדי". בראשם צעדו חברי כנסת ערביים, חברת הכנסת תמר גוז'נסקי ותריסר ראשי מועצות מקומיות. רוב ראשי הרשויות הערביות אמנם לא השתתפו בהפגנה, אך חלקם שיגרו ממלא מקום או סגנים.

יש לציין כי זו ההפגנה הארצית השנייה נגד משתפי פעולה שמארגנת ועדת המעקב הערבית העליונה. לפני כחודש התקיימה הפגנה בטירה שבמשולש. המארגנים קראו לממשלה להקשיב לצעקתם של ראשי הציבור הערבי ולכבד את רצונם של ערביי ישראל שלא לשכן משתפי פעולה ביישובים הערביים, כדי להבטיח שקט ושלווה ביישובים אלה.

"לא נשתוק ולא ננוח כל עוד יש משתף פעולה אחד ביישובים שלנו", קראו המפגינים.

בסיום ההפגנה, בה נאם גם ראש עיריית נצרת, ראמז ג'רייסי, התפזרו המפגינים בשקט. קומץ של צעירים ניסו לעלות באופן הפגנתי לכיוון המסקוביה, שם נמצאת תחנת המשטרה, אך המארגנים חסמו אותם. המשטרה היתה ערוכה בכוחות גדולים כדי להתערב אם יהיו הפרות סדר.

הח"כים הערבים הודיעו כי יעלו את בעיית משתפי הפעולה וכוונת הממשלה לשכנם ביישובים הערביים בוועדת הפנים של הכנסת וכן בפגישה הצפויה בקרוב עם ראש הממשלה יצחק רבין.

המפגינים שיגרו מברק לרה"מ ולשר המשטרה והמשפטים לשחרר את הצעירים מנצרת ומפיע העצורים כבר שלושה חודשים עקב התנגדותם לשיכון משתפי הפעולה בנצרת.

ישראלי לשעבר שהואשם בנסיון למכור מטוסים לאיראן קיבל תעודת תושב בקנדה

(ע.א.ס.ם.) – אורח ישראלי, הטוען כי היה קצין בשירותי הביון הצבאיים בישראל, ואשר הואשם בארה"ב בנסיון למכור מטוסי תובלה לאיראן, קיבל ביום שישי אישור שהייה ומגורים בקנדה.

אאי ברמנשה, שמדינת ישראל סירבה לחדש בשנה שעברה את דרכונו, קיבל ביום חמישי מעמד של מהגר בקנדה.

אישור השהייה של ברמנשה, הנשוי לעורכת דין ממונטריאול, היה בסכנה, כיוון שבידו אין כל דרכון בתוקף, מסר ביום שישי עורך דינו.

ב־90' זוכה ברמנשה בבית משפט בארה"ב מהאשמות לפיהן ניסה למכור מטוסי תובלה לאיראן.

הוא ציין כי עיסקה זו של מטוסי תובלה קיבלה את אישורם של בכירים ישראלים ואמריקאים.

משרד הבריאות: השחפת אינה מתפשטת; רוב החולים עולים חדשים

מאת עזרא חן

בתגובה לכתבה בטלוויזיה על התפשטות מחלת השחפת בישראל מסרה דוברת משרד הבריאות כי "אין שום חידוש בנתונים", וכי השנה אף פחת מספר המקרים החדשים.

לדברי ראש שירותי בריאות הציבור במשרד הבריאות, ד"ר אלכס לוונכל, ב־1993 התגלו בישראל כ־310 חולים חדשים, וב־1994 פחת מספר המקרים החדשים והסתכם ב־274. לדבריו, כ־60 אחוז הם עולים חדשים מאתיופיה ומחבר המדינות, שהם אזורים בהם המחלה נפוצה יחסית יותר. "שיעור ההיארעות המחלה בישראל הוא מהנמוכים ביותר בעולם, וללא המקרים שהתווספו בעקבות העלייה, היה השיעור נמוך עוד בהרבה", אמר.

כרבע מהחולים הם ישראלים מבוגרים שנדבקו בחיידק לפני עשרות שנים ולא חלו, אך בעקבות הזדקנותם והיחלשות מערכת החיסון שלהם המחלה פרצה. לפי נתוני ארגון הבריאות העולמי, כרבע מאוכלוסיית העולם נושאת את החיידק, אך שיעורי התפרצות המחלה הם קטנים הרבה יותר.

לדברי ד"ר לוונכל, רוב החולים בישראל מטופלים באנטיביוטיקה וללא אשפוז, ובטיפול של כמה חודשים המחלה חולפת. כ־25 איש שמחלתם פעילה יותר והם עלולים להדביק אחרים, מאושפזים בבית החולים "שמואל הרופא" בבאר־יעקב.

לא מצליחה לעברת את שם בנה כי בעלה נותר בקווקז והקשר עימו נותק

מאת שמעון וייס

עולה חדשה מחבר העמים, המתגוררת בקריית שמונה, כועסת כי משרד הפנים מסרב לאפשר לה לעברת את שם בנה, רומאן, ודורש ממנה להשיג אישור לכך מהגרוש שלה, אבי הילד. למרבה הצער, האב נמצא בקווקאז, והקשר עימו נותק לפני ארבע שנים.

האשה, אירנה ספיגל, הגיעה עם בנה לפני כארבע שנים כתיירת, אך התלהבה מהארץ והחליטה להישאר כאן ולהשתקע. בעלה, שנותר בקווקאז, החליט שלא יעלה ארצה. התברר כי במשך שלוש השנים הראשונות לשהותה בארץ, לא קיבלה אירנה קיצבת ילדים וזכויות עולה עבור בנה, משום שלא הציגה אישור אודות זהותו של אביו הביולוגי. כל הנסיונות לאתרו עלו בתוהו, מאחר שהוא השתתף במלחמה שהתנהלה בקווקאז.

חרף זאת השיגה האשה את האישורים בעזרת קרובי משפחה במוסקבה. אך כשהחלה במאמצים לשנות את שמו הפרטי של בנה ולעברתו, גילתה שוב כי משרד הפנים מתנגד לכך, ודורש אישור מהבעל האובד, זאת למרות שהיא גרושה. במשרד הפנים קבעו כי למרות הגירושין עדיין נחשב הבעל לשעבר לאבי הילד. האשה קבלה כי היא מבקשת להיות יהודיה כדת וכדין יחד עם בנה, אך דווקא בישראל מערימים עליה קשיים.

ממשרד הפנים נמסר כי אכן מדובר בבעייה, וכי רק בית המשפט יכול לאשר את שינוי השם ללא התערבות האב.

אנשי שבט ג'האלין הפגינו נגד הניסיון לפנותם כדי להרחיב את מעלה אדומים

מאת כתב "דבר"

עשרות מבני שבט ג'האלין, פעילי תנועות שלום ישראליים (ביניהם פעילי "גוש שלום"), ואנשי הוועד להגנה על הקרקעות הפגינו ביום שישי בצהריים נגד הרחבת היישוב מעלה אדומים. בהודעה הבהירו לא התערבו במהלך ההפגנה ולא נרשמו כל תקריות.

ההפגנה, שנערכה לאורך הכביש הצמוד ליישוב, כוונה נגד הקמת השכונה החדשה "06" של ההתנחלות. אנשי שבט ג'האלין, המתגורר במקום מאז שנות ה־50', קיבלו הצעה מהמינהל האזרחי להתפנות לאזור ליד אבו דיס, כדי לאפשר את הרחבת מעלה אדומים. חלקם התפנו ועזבו את המקום, אולם אחרים סירבו להצעת המינהל.

לדברי עו"ד ליגה בריה, המייצגת את הבדואים, אומרת כי בידה דו"ח מומחה המעיד כי המקום החלופי המוצע, הסמוך למזבלה העירונית של ירושלים, אינו מתאים למגורי אדם. אחד מאנשי השבט מסר כי "זהו ניסיון שני לגרש את המשפחות שלנו בתוך שנות דור. בפעם ראשונה גירשו אותנו מתחום שיפוטה של מדינת ישראל בשנות ה־50'. אז גורשנו מאיזורים הסמוכים לערד, אדמות עליהן ישבנו שנים רבות. עתה מנסים להפוך אותנו לפליטים בתוך מולדתנו".

ממועצת מעלה אדומים נמסר כי "הבדואים מתגוררים בתוך המתחם השיפוטי של המקום". יש לציין שאנשי הג'האלין ישבו במקום בו הוקמה ההתנחלות עוד בשנות ה־50, לפני שהתחילה בניית מעלה אדומים, בשנות ה־70.

בעקבות חתימת הסכמי המסגרת במשק

מפלגות דתיות בוחנות הקמת "הסתדרות עובדים דתיים" כדי לקבל דמי הארגון

מאת אפרים דוידי

מפלגות דתיות חרדיות בוחנות להקים "הסתדרות עובדים דתיים" בעקבות חתימת הסכמי המסגרת במגזר הציבורי והפרטי בשבוע שעבר. בימים האחרונים התנהלו מגעים בין ראשי המפד"ל, אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל, בניסיון להגיע להבנות לאיחוד שורות ארגונים אלה בכל הנוגע לחבריהם בהסתדרות. לשלושת הארגונים היו הסכמים עם ההסתדרות מאז שנות ה־50 אשר איפשרו גביית כספים מחבריהם, העברתם להסתדרות, קבלת שירותים בקופת החולים הכללית וקבלת סבסוד של עשרות מיליוני ש"ח לשנה לארגוניהם מקופת ההסתדרות.

עם כינון הקואליציה החדשה בהסתדרות הבהיר היו"ר חיים רמון כי ההסדרים שהיו קיימים בעבר, שהוא כינה אותם "קבלת כספים מההסתדרות לצורך שימוש לצרכים מפלגתיים", ייפסקו. עם הפרדת קופת חולים הכללית מההסתדרות, גם השירותים שניתנו על ידי ההסתדרות לחברי הארגונים הדתיים החרדיים צומצמו בצורה ניכרת. ההסכמים נחתמו בין ההסתדרות לבין הפועל המזרחי, אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל.

ראשי הארגונים שצוינו מתכוונים לקיים מפקד ולאחר מכן לאחד את הארגונים. על פי ההערכה שלהם, להפועל המזרחי יש כ־150 אלף חברים, לאגודת ישראל כ־50 אלף ולפאג"י 40 אלף חברים. אין לארגונים אלה הסכמים חתומים עם המעסיקים, פרט לאלפי עובדי "בנק המזרחי". עוד מתכוונים לדרוש מהממשלה חתימה הסכם קיבוצי בדבר גביית דמי חבר, בדומה להסכם הקיים עם ההסתדרות. יצוין שהסכם המסגרת במגזר הפרטי בסוגיית מס הארגון ודמי טיפול מקצועי אינו מאפשר לחתום על הסכם דומה עם איגודים או הסתדרויות שאינם פועלים במסגרת ההסתדרות.

"עמיר פרץ מעדיף פקיד בראש איגוד עובדי הבניין על פני יו"ר ועד"

יגאל גרינשטיין, המתמודד על ראשות האיגוד, מאשים את פרץ בנסיון להשפיע על תוצאות הבחירות; פרץ: "אני לא תומך באיש"

מאת אפרים דוידי

"יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, עמיר פרץ, מתערב בבחירות לתפקיד מזכ"ל הסתדרות עובדי הבניין והעץ". כך טוען יו"ר הוועד הארצי של עובדי "חרות", יגאל גרינשטיין המתמודד על התפקיד. הבחירות למזכ"ל האיגוד יערכו מחר בישיבת מזכירות האיגוד, במהלכה ייבחר יורשו של שלמה רהן בהצבעה אישית וחשאית. ארבעה הגישו את מועמדותם: גרינשטיין, סמי כהן (מקרן הביטוח של עובדי הבניין), נסור עזאע (אף הוא עובד הקרן), ויהודה ארז (העובד באיגוד).

גרינשטיין טען אמש בשיחה עם כתב "דבר" כי "ח"כ פרץ מנסה להשפיע על בחירות, התערבות בלתי נאותה, כדי לשתול לתפקיד מועמד מטעמו, פקיד בקרן הביטוח לפועלי הבניין, שלא ייצג עובדים בעשור האחרון. הוא מעדיף פקיד על פני יו"ר ועד ארצי".

עוד הוא אמר כי "הניסיון לבחור באיש מנגנון במקום מנהיג עובדים מן השטח הוא צעד שערורייתי של הפקרת עובדים, בניגוד מוחלט להצהרות בהנהגה החדשה של ההסתדרות, כי תתמוך במועמדים מן השטח הבקיאים ברזי האיגוד המקצועי ואשר עברו את מסלול ועדי העובדים".

על דבריו של גרינשטיין הגיב אמש ח"כ פרץ ואמר "אני לא תומך באיש. אני גם לא מתערב לטובת איש. גרינשטיין בא אל משרדי וביקש את תמיכתי, הבהרתי לו שלא אתמוך בו ולא אתמוך באיש. זו עמדה חד־משמעית, אני לא תומך באיש וגם לא ביגאל גרינשטיין". עוד אמר פרץ כי "אקבל כל בחירה מצד מזכירות הסתדרות עובדי הבניין והעץ. איגוד זה ייאלץ להתמודד בשנים הקרובות במערכות קשות בגלל מצבה של קרן הפנסיה של עובדי הבניין, וכניסתם של מספר הולך וגדל של עובדי בניין זרים למשק הישראלי".

בן־יאיר: המחבל שרצח החיילת מעפולה בגרזן יישפט בבימ"ש אזרחי

מאת נתן רוזי

היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, ממליץ לשר הביטחון, לשר המשפטים ולשר המשטרה, להעמיד לדין את המחבל החשוד ברצח החיילת הילה גבאי מעפולה באמצעות גרזן, בבית משפט אזרחי, ולא בבית דין צבאי.

לאור שאלת שר המשטרה משה שחל בעניין העמדתו לדין של המחבל, חיבר היועץ המשפטי לממשלה חוות דעת מנומקת, שבה הוא ממליץ להעמיד לדין את המחבל בבית המשפט המחוזי בנצרת, ולא בבית דין צבאי, שבו נשפטים בדרך כלל מחבלים.

את העמדת המחבל לדין מבסס היועץ המשפטי לממשלה על תקנות ההגנה לשעת חירום משנת 1945, שמשמשות את התביעה בהחלטה להעמיד לדין מחבלים בבתי דין צבאיים.

מאחר שהחיילת נרצחה בגרזן, ולא בכלי ירייה הם כמו אקדח או חומר נפץ, החליט היועץ כי אין מקום להעמיד אותו לדין בבית דין צבאי, אלא בבית משפט אזרחי, שבו נידונים לדין אנשים שמבצעים עבירות רצח.

היועץ מציין בחוות דעתו, כי העמדה לדין של המחבל בבית דין צבאי תאלץ לתקן את התקנות לשעת חירום, ולהוסיף להן את כלי הנשק הקר, הגרזן, שבו נרצחה החיילת.

אולם כדי שלא להחיל רטרואקטיבית את אישור התקנות לשעת חירום בתוספת הגרזן, החליט היועץ להעמיד אותו לדין בבית משפט מחוזי, שבו צפוי לו עונש מקסימלי חובה של מאסר עולם, בעוד בבית דין צבאי יכול היה להגזר עליו עונש מקסימלי של מיתה.

צו עיקול נגד עיריית טייבה בשל סירוב לשלם שכר לעובדים מהשטחים

מאת אפרים דוידי

צו עיקול הופעל אתמול בשל סירוב של עיריית טייבה לשלם שכר לשני עובדים פלסטינים מהשטחים, תושבי קלקיליה. על פי הצו, עוקלו כספים שהיו מופקדים בבנק אוצר השלטון המקומי, בחשבונה של עיריית טייבה.

הבקשה לצו הוגשה על ידי עו"ד עידן סיידל, הפועל במסגרת העמותה "קו לעובד" להגנת זכויות העובדים. "קו לעובד" נתנה סיוע משפטי לשני העובדים, ועו"ד סיידל היה בא כוחם בתביעתם נגד העירייה לפיצויי פיטורין ושכר מולן.

העובדים הפסיקו את עבודתם בעירייה באוקטובר 92', לאחר שלא שולם להם שכרם במשך שלושה חודשים. פסק הכרעה בתביעתם של העובדים ניתן על ידי בית הדין לעבודה עוד בחודש 93', מאז ועד היום, שנה וחצי מפסק הדין, לא שילמה העירייה את חובה כלפי העובדים – למרות שפסק הדין היה תוצאת פשרה שהושגה בין העובדים לבין העירייה.

בסוף השבוע קיבל עו"ד סיידל המחאה בסך 2386 ש"ח עבור העובדים. העובדים אמורים לקבל עוד כתשעת אלפים ש"ח.

גורמים במשטרה:

"מזכירויות קיבוצים מסרבות לשתף פעולה בחקירות סמים"

שוחררו ממעצר שבעה חברי קיבוץ בית העמק החשודים בסחר ובשימוש בסמים

מאת נתי קיי־זילברמן

משטרת נהריה שחררה ביום שישי שבעה החשודים מקיבוץ בית העמק, שנעצרו בחשד שהשתמשו וסחרו בסמים. השבעה, בהם קטין אחד, נעצרו בעקבות מידע שהגיע למשטרה, וברשותם נתפסו כלים לעישון סמים וכן סמים מסוגים שונים כגון חשיש, מריחואנה, בולי אל.אס.די. וכדורי אקסטזי.

על פי החשד נהגו החשודים להשתמש בסמים לפני שיצאו לבלות במסיבות, בחקירתם שיתפו החשודים פעולה עם המשטרה, ומסרו לחוקרים מידע על מקורות הסם והספקים. במשטרה מתכוונים לערוך בימים הקרובים מעצרים בקרב חשודים נוספים בפרשה, ובכלל זה גם בקיבוצים אחרים בגליל המערבי.

גורמים במשטרה קבלו בסוף השבוע על קלות הראש שבה נוהגים מזכירות הקיבוצים כלפי צרכני הסמים במשקים. "הבעיה היא שהם לא רואים בזה עבירה ולא מתייחסים ברצינות לשימוש בסמים, משום שאינם לוקחים בחשבון את התוצאות ההרסניות שלהם".

אותם גורמים גילו כי בגליל המערבי אין כמעט שיתוף פעולה בין מזכירויות המשקים למשטרה, והמשטרה מתקשה להפעיל במשקים סוכנים. מסיבה זו סבורים במשטרה, כי באחרונה חל גידול במספר משתמשי הסמים בתוך הקיבוצים.

עובדי "על המשמר" יפגינו היום

דורשים להבטיח קיום הסכמי הפיצויים לאחר מכירת העיתון; "לא מוכנים להגיד לנו מה יעלה בגורל העובדים לפי ההסכם שנחתם עם תשובה"

מאת כתב "דבר"

עובדי "על המשמר" מתכוונים להפגין היום בשעות אחר הצהריים בעת ישיבת מרכז מפ"ם באולם "צוותא" בתל־אביב. במרכז הישיבה ניצבות הצעות הרפורמות בהסתדרות. אורח בישיבה יהיה יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון.

יו"ר ועד עובדי העיתון, המאגד את העיתונאים ואת העובדים המינהליים, אבשלום קווה, מסר אמש כי "הגיעו מים עד נפש. בעלי העיתון, הקיבוץ הארצי, מתעלמים מזכויות שלנו". קווה אמר כי למרות דרישות חוזרות ונשנות מצד הוועד, אין הבעלים מוכנים למסור פרטים לעובדים על הסכם המכירה של העיתון לאיש העסקים יצחק תשובה.

"הם לא מוכנים אפילו להגיד לנו מה יהיה גורל העובדים לפי ההסכם שנחתם עם תשובה," אמר קווה והוסיף, "יחס כזה של זילזול הוא בלתי נסבל, ואם הוא לא ישתנה נאלץ לנקוט בשורה של צעדים ארגוניים, כולל עיצומים, שביתה ואנו אף שוקלים התפטרות קולקטיבית".

העובדים מציבים דרישות לפני הפרשת העיתון, ביניהן הבטחת הסכמי הפיצויים, והכללת חברי הקיבוצים (שהם עיתונאים) במסגרת ההסכם הקיבוצי. "אין אנו יכולים לעבור על סדר היום על יחס משפיל כזה מצד בעלי העיתון כלפי 45 עובדיו הנאמנים של העיתון" מסר קווה.

גם עובדי הדפוס של העיתון, העובדים בחברת "הדפוס החדש" (אף היא בבעלות הקיבוץ הארצי), הכריזו על סכסוך עבודה, והם אף מתכוונים לשבות ביום חמישי. דרישות עובדי הדפוס זהות לדרישות עובדי העיתון.

ההנהלה ונציגי עובדי הדפוס ייפגשו השבוע בלשכתו של הממונה על יחסי העבודה כדי לנסות ולהגיע להבנות. אם לא יושגו הבנות, תפרוץ שביתה. השביתה ב"דפוס החדש" עלולה למנוע את הופעתם של העיתונים היומיים "על המשמר", "גלובס", "הצופה" ו"יתד נאמן".

9 הרוגים ו־41 פצועים בתאונות דרכים בשבוע שעבר

(עח.)– תשעה בני אדם נהרגו ו־41 נפצעו בתאונות הדרכים בשבוע האחרון.

משטרת התנועה הארצית רשמה כ־7,000 דו"חות לנהגים – 1990 מהם על נסיעה במהירות מופרזת. המשטרה שללה בשבוע האחרון את רשיונותיהם של 315 נהגים שעברו עבירות תנועה חמורות. כמו כן הורידה המשטרה מהכביש 272 כלי רכב שנתגלו בהם ליקויי בטיחות חמורים.

תושב אום אל פחם, החשוד כי פגע ברוכב קטנוע בדרום תל אביב ונמלט ממקום התאונה, הסגיר עצמו לידי המשטרה בתחנת עירון. התאונה ארעה ביום רביעי בשעות הערב. רוכב הקטנוע אברהם נרקיס, בן 52, נפצע קל ופונה לבי"ח איכילוב בת"א. עדי ראייה מסרו למשטרה את פרטי הרכב הנמלט – סובארו, שבעליו הוא תושב אום אל פחם. משטרת ת"א שיגרה מיברק בהול לתחנת המשטרה בעירון שתפעל לעצור את הנהג העבריין, אולם עוד קודם שיצאו השוטרים לבצע את המשימה, הגיע הנהג בעצמו לתחנת המשטרה, והודה בפני השוטרים כי היה מעורב בתאונת דרכים בתל אביב.

שני נערים שתעו בדרכם בים המלח חולצו על ידי צוות עין גדי

מאת אמיר רוזנבלום

יחידת החילוץ של המשמר האזרחי בקיבוץ עין גדי, חילצה אתמול לפנות בוקר שני נערים שתעו בדרכם באזור ים המלח.

השניים, יוני קורס ויעקב מנוך, בני 16 מנתניה, יצאו ביום ששי לטיול באזור מדבר יהודה במסגרת חוג סיירים של החברה להגנת הטבע. ביום ששי בערב, הקימה קבוצת המטיילים חניון לילה בנחל משמר. יוני ויעקב החליטו, על דעת עצמם, לטייל רגלית מהחניון לכיוון ים המלח.

משבוששו השניים לחזור, הזעיקו חבריהם את מפקד המשמר האזרחי באזור ים המלח, מפקח מנו ברק. ברק צירף אליו חלק מצוות החילוץ של קיבוץ עין גדי והם החלו לסרוק את האזור שאליו, כך שיערו, פנו שני הנערים.

אתמול, עם אור ראשון, אותרו שני הנערים בחוף ים המלח, כשהם בריאים ושלמים. השניים ששמעו את אנשי הצוות קוראים בשמם, ומיד הופיעו בפניהם והציגו את עצמם.

צוות החילוץ של עין גדי היה מעורב ביום חמישי בחילוץ נוסף. שני מטיילים שהגיעו לקיבוץ בשעות הערב הודיעו כי חברם נתקע בנחל משמר. הצוות יצא לשטח וחילץ את הנעדר.

מירום וגולדשמידט: לתמוך באברהם בורג לתפקיד יו"ר הנהלת הסוכנות

מאת שמעון וייס

חברי הכנסת חגי מירום ואלי גולדשמידט מהתק"ם קראו שלשום בכינוס פעילים בעמק הירדן לתמוך במועמדותו של ח"כ אברהם בורג לתפקיד יו"ר הנהלת הסוכנות. הם אמרו כי בחירתו של בורג לתפקיד תרענן את צמרת הסוכנות היהודית ותגביר את הקשר בין יהדות העולם, ובעיקר בין נוער יהודי למדינת ישראל.

הכינוס בעמק הירדן נערך ביוזמתו של ראש המועצה האזורית, זאב שור, שהביע אף הוא תמיכה בבחירתו של בורג לתפקיד.

נשים מגוש־אמונים יקיימו היום תפילות המוניות במקומות קדושים

מאת נח זבולוני

יום תפילה ארצי מיוחד לנשים בלבד יתקיים היום במקומות קדושים בארץ, בהסכמת הרבנים הראשיים לשעבר, הרב אברהם שפירא, ראש ישיבת מרכז הרב, הרב מרדכי אליהו, הרב שאול ישראלי, ראש ישיבת מרכז הרב, והרב חיים דרוקמן, ראש ישיבת אור עציון.

העילה לתפילה היא המצב בארץ – אשר "אין לך יום שאין קללתו מרובה מחברו, יום נרדפים הן על ידי אויבים מבחוץ והן על ידי אויבים מבפנים, אם על ידי גיהודים קשים וזלזול בערכי היהדות, אם על ידי תקיעת סכין בגב או בלב האומה, אם על ידי קטל במתנחלים ששומרים על קדושת ישוב ארץ ישראל, וכן מחלות קשות ותאונות דרכים".

הנשים הן מהמגזר הדתי־לאומי, המזוהה עם גוש אמונים. התפילות יתקיימו בקבר רחל, במערת המכפלה, בכותל המערבי, במערת שם ועבר, בקבר רבי שמעון בר יוחאי בהר מירון, בקבר יוסף הצדיק בשכם ובקבר רבי מאיר בעל הנס בטבריה. התפילות יכללו שישה פרקי תהילים שבמעטם כולם עוסקים בבקשת דוד המלך הצלה מידי אויביו.

יצוין כי נשים מהמגזר החרדי מחרימות את התפילה, בטענה שאלה הן הפגנות פוליטיות נגד הממשלה.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
נוסדה בתרצ"ו–1936 בידי ברוניסלב הוברמן
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

מספרי הטלפון שלנו:
תל־אביב – מחלקת המנויים – 03-5251502
חיפה – מחלקת המנויים – 04-664167
ירושלים – משרד "בימות" – 02-240896
מידע מעודכן 24 שעות ביממה בטלמסר 03-5652251
ובדף 417 בטלטקסט

ליגיונ הקהל הרחב

אנו מתנצלים בפני חובבי מוסיקה רבים – שאינם מנויים בפילהרמונית – אשר מפאת הביקוש הגדול, לא יכלו להשיג כרטיסים לקונצרטים שהתקיימו מפתיחת העונה. על־מנת להבטיח את מקומכם בקונצרטים הבאים, הננו להציע לכם לרכוש – במהלך חודש ינואר – מנוי ליתרת הקונצרטים בעונה.
פרטים בטל': 03-5251502

גנדי רוז'דסטוונסקי, מנצח
ויקטוריה פוסטניקובה, פסנתרנית
אלכסנדר רוז'דסטוונסקי, כנר

בתוכנית:
היידן: סימפוניה מס' 30
היידן: קונצ'רטו לכינור ולפסנתר
שניטקה: קונצ'רטו גרוסו לכינור ולפסנתר
צ'ייקובסקי: "פטום", פואמה סימפונית
פרוקופייב: סואיטה סקיתית

קונצרט מס' 3
יום ד', 18.1.95, 20:30, אודי' חיפה/סדרה ב'/חיפה
יום ה', 19.1.95, 20:30, אודי' חיפה/סדרה א'/חיפה

גנדי רוז'דסטוונסקי, מנצח
ויקטוריה פוסטניקובה, פסנתרנית
אנדרו בלין, חצוצרן

בתוכנית:
אופנבך: "הבשמת היפה", פתיחה
דבוז'ק: 2 מחולות סלבוניים
שוסטקוביץ': קונצ'רטו לפסנתר מס' 1
שברייה: "מרש עליז"
ירנפלט: שיר ערש
סיבליוס: ולס נוגה
שטראוס–רוז'דסטוונסקי: "ניקו פולקה" ו"מחווה לקהל הרוסי"

קונצרט מס' 3
מוצ"ש, 21.1.95, 20:30, היכל התרבות
מוסיקה קלאסית קלה/ת"א

משה אלפרון נפצע קשה ממטען חבלה במכוניתו; רגלו נקטעה

איתו במכונית היתה חברתו, קרן מזור, שנפצעה קל; המשטרה חוששת שנסיון ההתנקשות יגרור תגובות אלימות בעולם התחתון

מאת אלי ברנר

משה אלפרון (42), אחד מבני משפחת אלפרון מגבעת שמואל, נפצע קשה אתמול כאשר מטען חבלה הופעל מתחת למכוניתו.

אלפרון בילה את הלילה בדירת חברתו, קרן מזור, בבית דירות ברחוב אבא הילל 37 ברמת־גן. בשעה 12:15 ירדו השניים לחניון ונכנסו למכונית ההונדה סיוויק של אלפרון שחנתה בין העמודים מאחורי הבית. אלפרון התניע, נסע מטר או שניים ואז אירע הפיצוץ. קדמת המכונית נקרעה והשמשות התנפצו. כנראה שמטען הופעל על ידי חוט שהיה קשור לגלגל.

אלפרון נפצע קשה, ומזור, גרושתו של הזמר דורון מזור, נפצעה קל. אמבולנס של מד"א העביר את השניים לבית החולים איכילוב, שם נאלצו הרופאים לכרות אחת מרגליו של אלפרון שהתרסקה כליל, ועשו מאמצים רבים להצלת הרגל השנייה, שנפגעה קשות גם היא.

למקום הגיעו כוחות משטרת מרחב דן והיחידה המרכזית בתל־אביב. חבלנים שבדקו את המכונית קבעו, כי מטען הנפץ הוצמד לתחתית המכונית מתחת למושב הנהג.

משה אלפרון, בעל עבר פלילי, אך לא הבולט במשפחת אלפרון בעלת העבר עשיר בעולם התחתון של איזור המרכז. המשפחה התפרסמה באופיה האלים בעיקר בתקופה שניהלה משרד לגביית חובות, בהנהגת האח יעקב היושב כעת בכלא. אח נוסף, נסים, יושב אף הוא בכלא.

אתמול הועלתה השערה, כי נסיון ההתנקשות בחייו של משה אלפרון היה על רקע היותו כנראה עד התביעה במשפטו של י. גרציאני, המואשם ברצח את המסעדן אמנון בחסיאן במסעדת השווארמה שלו, בצומת דיזנגוף־אבן גבירול בתל אביב, לפני מספר חודשים. אלפרון ישב בכלא לאחר שהורשע בזיוף דולרים וכן על עבירות סחיטה באיומים. אחיו זלמן סירב אתמול להתייחס לנסיון ההתנקשות. למשפחה בעלות על פונדק הנמצא בצומת גהה.

כבאים שהגיעו למקום חילצו את אלפרון, לאחר שחבלני המשטרה בדקו שאין מטעני נפץ נוספים במכונית. סגן מפקד מכבי אש ברמת־גן, רשף משנה יואב גרסי, סיפר כי המראה היה מזעזע. אלפרון ישב במכונית כשרגל אחת, מהברך ומטה, חסרה, רגלו השנייה מרוסקת וסימני כוויות קשים על פניו. הוא היה בהכרה אך בהלם ומילמל דברים לא ברורים.

במשטרה מחוז תל־אביב חוששים כי נסיון ההתנקשות יגרור תגובות שרשרת אלימות בעולם התחתון. תיק ההתנקשות מטופל במפלג התשאול ביחידה המרכזית על ידי צוות של רחמים כהן.

הבניין בו גרה קרן מזור, בו אירע הפיצוץ, הוא בית דירות חדש שנבנה לאחר שטיל סקאד הרס את הבניין הקודם לפני ארבע שנים במלחמת המפרץ. הדיירים שנכנסו לגור לפני כשנה סיפרו, כי רעש הפיצוץ הזכיר להם את קול הפיצוץ של טיל הסקד שפגע בביתם לפני ארבע שנים.

כתב "עתים" מוסר, כי זלמן אלפרון, אחיו של משה אלפרון, אמר בראיון לגלי צה"ל כי לא צפויה מלחמת כנופיות, בעקבות הפיצוץ שהיה במכוניתו של אחיו משה: "יש משטרה שתחקור ואנו סומכים על כך, שהם ימצאו את האשמים ויעמידו אותם לדין, אנו אפילו נוטים להאמין שמדובר בטעות, בתאונה, שבכלל התכוונו לפגוע במישהו אחר".

זלמן אלפרון, השוהה ליד מיטת אחיו הפצוע בבית החולים איכילוב, אמר כי אחיו נותח ולפני הניתוח אמר לבני המשפחה שהוא מרגיש טוב. הוא הוסיף: "השם אלפרון זאת סטיגמה שאנחנו רוצים שתרד מהכותרות. אנחנו פרשנו, הפסקנו. מעולם לא שדדנו בנקים או משהו כזה. כולנו עובדים, כולנו עשינו צבא".

הוא ציין, שמשה אלפרון, לדוגמה, עובד כקו לחלוקה של סלטים.

אירנה ואולגה, עולות חדשות ממוסקבה, העובדות במכון המחקר של המוכנות היהודית בחבל הבשור שבנגב המערבי, מציגות פלפלים צהובים, פרי מחקר ופיתוח במכון (צילום: ישראל הדרי)

השליכה את תינוקה על הרצפה כי לא אמר לה תודה

(עע).– "צמרמורת אוחזת בי למקרא הדברים" - כך הגיב שופט המעצרים התורן בבית משפט השלום בתל אביב, במהלך הדיון בבקשת המשטרה להארכת תקופת אישפוזה לצורך הסתכלות של אם בת 33, החשודה בהתעללות אכזרית בבנה הפעוט בן השישה חודשים.

נציג המשטרה טען, כי המשטרה הוזעקה לדירתה של החשודה בעקבות הודעה על אישה המכה את תינוקה.

תחילה טענה האם כי חברה המתגורר עימה הוא המתעלל בבנה, אולם לאחר מכן הודתה כי היכתה את התינוק וסטרה לו מאחר שהוא "מעצבן אותה, לא מבין אותה, ואינו מעריך אותה".

האם אף הוסיפה כי מצדה יכול בנה ללכת לעזאזל, ואמרה כי "אין לה כוח בשבילו".

בפני השופט הוצגה עדות נוספת של אישה, שסיפרה כי החשודה אמרה לה שהתינוק מעצבן אותה. הוא לא אומר לה תודה, והיא בתגובה מכה אותו.

עוד סיפרה לה החשודה כי לעיתים כאשר התינוק מעצבן אותה, היא זורקת אותו על הרצפה, ולעיתים אף עוזבת אותו לבדו בדירה.

השופט גלעד נויטל הזדעזע מן הדברים, וקבע כי טובתו של הפעוט מחייבת את המשך מעצרה של החשודה. הוא הורה על הארכת תקופת אישפוזה לצורך הסתכלות של החשודה עד ל־18 בחודש.

מילוא מנקה את ת"א – הדיח את מנהל אגף התברואה

(עשית).– ראש עיריית תל־אביב, רוני מילוא, זימן אליו את משה פז, מנהל אגף התברואה של העירייה, והודיע לו על הדחתו.

מילוא הביע בפני פז את מורת רוחו הרבה ממצב הנקיון בעיר. מילוא מסר כי במצב תפקודו הנוכחי של אגף התברואה, דרוש זעזוע שיביא לשיפור דרמטי במצב הנקיון בעיר. מילוא מסר עוד כי החליט למנות מנהל חדש לאגף התברואה, שיגרום את הזעזוע הנדרש במערכת.

מילוא מייחס חשיבות עליונה למצב הנקיון בעיר, והוא החליט לכן להפקיד את תיק התברואה בשלב זה בידי [illegible] העירייה, אבי שטיינמן, עד למינוי מנהל חדש.

מילוא הודיע עוד כי לא ייתכן שאגף התברואה יטען כי אין ברשותו את כמות העובדים הנדרשת ואת הציוד הנדרש לנקיון העיר, ויחד עם זאת יתנגד להכנסת קבלנים פרטיים שעשויים לפתור את בעיית הנקיון בעיר.

"החלפת מנהל האגף היא צעד ראשון במסגרת אירגון מחדש שצפוי בכל מערך התברואה בתל־אביב־יפו", מסר מילוא.

כבר בשבוע הבא יתקיימו מגעים אינטנסיביים לבחירת מנהל קבוע לאגף התברואה.

תכשיטים בשווי רבע מיליון ש"ח נשדדו מ"תכשיטי הקניון" בחדרה; 2 שומרים נפצעו

משפחת פלמן, בעלת החנות, רדופת אסונות: האב נפצע בהתקפה במלון "סבוי" ב־1975, ובנו נהרג; בן אחר נהרג בתעלת סואץ

מאת אודי שרון

ארבעה שודדים רעולי פנים דוברי רוסית השתלטו אתמול על שני שומרים עולים בקניון בחדרה, פצעו אותם, נטלו את כלי נשקם, ניפצו את חלון הראווה של חנות "תכשיטי הקניון" והסתלקו עם שלל ששוויו רבע מיליון ש"ח. המשטרה פתחה במצוד אחריהם ועיכבה לחקירה שני חשודים.

מחקירת המשטרה עולה כי ארבעת השודדים הגיעו לאחור הקניון, ניגשו אל השער, התנפלו על שני השומרים, תושבי אור עקיבא, חנניה ומיכאל זיסלי. לאחר מאבק מכות [illegible] השודדים את השומרים ונטלו כאמור את אקדחיהם. לאחר [illegible] על השומרים [illegible] בגסים עטופים [illegible] זהב והשעונים, והסתלקו.

הכל ארך דקות ספורות. השודדים נמלטו מהמקום, קרוב לוודאי במכונית שהמתינה להם סמוך לקניון. אחד השומרים הזעיק בטלפון את המשטרה. למקום הגיעו כוחות משטרה, בהם מפקד המחוז הצפוני, ניצב עמוס עוזאני, מפקד מרחב חיפה, תנ"ץ יעקב בורובסקי ומפקד תחנת חדרה, סנ"ץ יצחק גיטיס. אנשי המעבדה הניידת לזיהוי פלילי אספו ממצאים בזירת השוד, ואמבולנסים העבירו את השומרים לבית החולים "הלל יפה" בעיר. אחד מהם, שנפצע קשה בראשו, הובהל לבית החולים ביילינסון בפתח תקוה. מפקד המרחב אמר שלא היתה קנוניה בין השומרים לבין השודדים.

"מזל גדול שלא היינו בחנות, ולא נפגענו", אמרה רבקה פלמן, בעלת חנות "תכשיטי הקניון". "צריך להציב שמירה בתנ"ג, ולוודא שהתכשיטים לא יוברחו לחו"ל. חברת הביטוח לא מכסה לפצות על כל הנזק".

קרול פלמן, בעלה, בן 70, נמצא כמה שבועות בחו"ל, לאחר שהיאכטה המשפחתית עלתה על שרטון. בני משפחתו העדיפו שלא לספר לו בשלב זה על השוד. אין זו הפעם הראשונה שעבריינים תוקפים את "תכשיטי הקניון". לפני כמה שנים רכשו שני עולים מחבר המדינות תכשיטים בשווי של 6,000 ש"ח ושילמו תמורתם בצ'קים מזויפים. רבקה פלמן אומרת שעד היום הם לא נלכדו.

האב נפצע ב"סבוי"

קרול פלמן נפצע קשה ברגליו בהתקפת המחבלים על מלון "סבוי" בתל אביב, במארס 75. בנו אשר נהרג באותה התקפה, בהיותו בן 15. שנתיים קודם לכן נהרג הבן גבריאל, איש חיל התותחנים, בעת שירותו באזור תעלת סואץ לפני מלחמת יום הכיפורים.

הבן השלישי, רמי, היה באותה תקופה בבית המשפחה בהולנד, בעוד אביו נאבק בישראל עם שלטונות הצבא כדי שלא יגייסו את בנו, שנשאר יחיד. הצבא לא ויתר והגדיר את רמי כעל משתמט. "לא יהיה מי שיאמר קדיש על קברי. תנו לבני להיכנס לישראל, ולא לעצור אותו", התחנן האב בפני צה"ל. סגן ראש מינהל הגיוס הודיע במארס 90' שבגלל הנסיבות המיוחדות יסתפק הצבא בשנת שירות אחת. אך ההורים בשלהם: "בגלל האסונות שקרו לנו, אנו בטוחים שאם יתגייס – הוא ייהרג כמו שני אחיו. חזרנו לישראל כדי לגור כאן, כי פה קברנו כבר שני בנים. אם לא תהיה ברירה, נצטרך לחזור להולנד". כעבור כמה שנים ויתר הצבא על שירותו של הבן, כיום בן 33.

רמי היה בן 13 כשאביו, אז תושב הולנד, בא לישראל לבקר את הבן אשר שלמד בישיבה בפרדס חנה. האב ובנו עמדו לצאת יחדיו להולנד, אך את הלילה האחרון ביקשו לעשות במלון "סבוי". כאשר נשמעו היריות, הסתתרו מאחורי המיטה. קרול: "המחבלים ציוו עלינו לפתוח את הדלת. הם ירו דרך הדלת והכדורים פגעו ברגליים שלי. הם נכנסו פנימה וחשבו שמתתי, ולקחו את אשר כבן ערובה".

"גיבורת הפרשה" היתה, כזכור, אישה בשם "כוכבה לוי", ששהתה במלון. היא תיווכה בין המחבלים לבין חיילי צה"ל שפרצו לבניין. [illegible] לוי גררה את קרול הפצוע והמאבק מכאביו אל מחוץ המלון, כשהיא צועקת: "לא לירות!"

קרול אושפז בבית חולים, ורק כעבור ימים אחרים העזו לדווח לו שבנו נהרג. מטוס מיוחד הטיסו להולנד, שם אושפז בבית חולים במשך חצי שנה.

רמי פלמן נולד בישראל, וכשמלאו לו שישה חודשים עקרה המשפחה להולנד, שם התמחה האב בסחר בתכשיטים. לפני כ־12 שנה חזרו ההורים לישראל, השתקעו בחדרה ופתחו את חנות "תכשיטי הקניון" בעיר. רמי חזר לישראל מאוחר יותר.

איש עסקים חיפאי שוחרר לאחר 84 ימי מעצר בתנאים קשים ברומניה

נחשד בנסיון להוציא דלק מרומניה שלא כחוק; לא הורשה להיפגש ביחידות עם פרקליטו; 84 ימים בחדר צר עם 7 עצורים נוספים ו־4 מיטות

מאת אודי שרון

משטרת רומניה שיחררה ביום חמישי את איש העסקים החיפאי, ויקטור בן־כנען, בן 50, לאחר 84 ימי מעצר בתנאים קשים. הוא נחשד במעורבות בהוצאת דלק מרומניה שלא כחוק, אף שטען בתוקף שהוא חף מפשע. משרד החוץ הישראלי וחברי כנסת פעלו נמרצות לשיחרורו. האיש אמור להגיע לישראל ביום רביעי בלילה.

"זה היה סיפור קפקאי מתחילתו ועד סופו. ויקטור שוחרר בהפתעה בדיוק כמו שנעצר בהפתעה", סיפרה אתמול אשתו רחל, מורה בבית הספר לספרנות באוניברסיטת חיפה.

בן־כנען, רב חובל בעבר, עוסק במסחר בין־לאומי ומחזיק במשרד בעיר גלץ ברומניה. ב־19 באוקטובר אשתקד הגיעו שוטרים מהעיר קונסטנצה למשרד, וביקשוהו להתלוות אליהם ולהשיב לשאלותיהם בנוגע לחברה הממשלתית "אויל טרמינל", עימה ביצע בן־כנען עיסקת דלק לפני יותר משנתיים. באותו יום חזר למשרד, כשדרכונו ברשותו, אך כעבור יומיים נתבקש לשוב שני לקונסטנצה.

בן־כנען חזר לקונסטנצה, ולתדהמתו הושם במעצר ל־30 ימים. "לו היה חושב שהוא אינו בסדר, או שמצפונו היה מעיק עליו, יכול היה להסתלק מרומניה ביומיים שהיה חופשי, כשדרכונו בידו, אבל הוא נשאר, כי הוא היה 'נקי'", אמרה אשתו.

כספים שכרו עבורו עורך דין, אך כל פגישותיו עמו נערכו בנוכחות שוטר ותובע. תחילה החשידוהו במעורבות בקשר עם מנהל "אויל טרמינל" העומד להוצאת דלק מהמדינה, אחר כך טענו שזייף את ניירות היצוא, וכי חברתו, "ג'יבים", אינה רשומה ברומניה. בן־כנען הכחיש שוב ושוב את האשמות, וטען שמעצרו אינו חוקי, אך בית המשפט חזר והאריך את מעצרו.

משחלפו הימים, לא יכול היה השותף הישראלי להסתיר בפני האשה רחל את העובדה שבעלה עצור. רחל החלה לפעול מביתה בשכונת דניה. היא פנתה למנכ"ל משרד החוץ, אורי סביר, לח"כ פיני בדש מ"צומת" ולאחרים, וביקשה את התערבותם לחילוץ בעלה מהכלא הרומני.

ישראל ביקשה הבהרות מממשלת רומניה, ושגריר ישראל שם, אבשלום מגידון, נפגש עם שרים רומנים. שר החוץ שמעון פרס פנה במכתב לעמיתו הרומני. השגריר שמע שסלטונות רומניה אינם יכולים לבסס את חשדם נגד הישראלי, אך גם אינם יודעים כיצד לסיים את הפרשה בכבוד. בכל ימי מעצרו, סיפרה אשתו, נחקר בן־כנען פעמיים בלבד.

אחיו, מרק, שיצא לרומניה לפני חודש, הורשה להיפגש איתו רק לפני 10 ימים. בשיחות טלפון לחיפה, סיפר האח על תנאי המעצר הקשים של ויקטור, שהתגורר בחדר קטן בתחנת משטרה עם שבעה עצורים נוספים, שניים בכל מיטה. השוטרים התייחסו אליו בכבוד, ולא נגעו בו. אבל התחושה היתה קשה. תושבי דניה חתמו על עצומה הקוראת לשיחרורו, ועותק נמסר שלשום לשר המשטרה משה שחל – גם תושב השכונה.

ביום חמישי אחר הצהריים צילצל הטלפון בבית המשפחה. אחת משלוש הבנות הרימה את השפופרת והודיעה: "אמא, זה אבא", היא קראה.

רחל נטלה את השפופרת ושמעה את קולו של בעלה. "ז...?" - היא שאלה אותו. "יום אחד עצרו אותי ויום אחד אמרו לי 'לך'", השיב לה בקצרה.

בן־כנען שוהה כיום בגלץ, מסיים אי אלה עניינים, וביום רביעי, כאמור, הוא יחזור לישראל במטוס "אל על".

סדין חשמלי גרם דליקה בבית ברמת אפעל

(עע).– קצר בסדין החשמלי שנשאר דולק גרם בשבת בצהריים לדליקה בבית ברמת אפעל.

הדליקה פרצה בביתה של משפחת לביא ברחוב האתרוג. למקום הוזעקו 3 ניידות כיבוי אש מתחנת רמת גן, אשר השתלטו על הדליקה, שכילתה כליל שני חדרי שינה וחדר ארונות.

הכבאים מנעו מהאש להתפשט לשאר חדרי הבית.

מפקד תחנת כיבוי והצלה רמת גן, טפסר משנה אהרן גודמן, אמר כי הדליקה פרצה לאחר שבני הבית, זוג מבוגר, השאירו את הסדין החשמלי דולק פועל זמן ממושך, דבר שגרם ככל הנראה לקצר ולדליקה.

נפסל תשדיר פרסום הטוען כי אכילת אגוזי קליפורניה מורידה רמת כולסטרול

משרד הבריאות פסל את הפרסומת על־סמך תקנה האוסרת לייחס סגולות ריפוי למוצרי מזון; משווקי האגוזים: "עודף כולסטרול הוא לא מחלה"

מאת עזרא חן

תשדיר פרסום בטלוויזיה, הטוען כי ניתן להוריד את רמת הכולסטרול בדם על־ידי אכילת "אגוזי קליפורניה" נפסל על־ידי משרד הבריאות, כי הוא נוגד תקנה לפיה אין לייחס סגולות ריפוי למזון. בתשדיר נאמר, "אתם אוכלים אגוזי מלך טבעיים, פריכים, בטעם נפלא, וגם מורידים את הכולסטרול".

לדברי נציג "מועצת אגוזי קליפורניה" בישראל, יובל ברנר, התשדיר מבוסס על תוצאות מחקר של ד"ר ג'ואן סבטה מאוניברסיטת לומה־לינדה שבקליפורניה, אשר פורסם בכתב־העת הרפואי "ניו אינגלנד ג'ורנל אוף מדיסין".

לדברי ברנר, לפי מחקר זה ומחקרים מדעיים נוספים, אכילת אגוזי קליפורניה מורידה את רמת הכולסטרול ב־12 אחוזים בממוצע. לדבריו, תשדירים דומים מוקרנים בארצות־הברית, קנדה, יפן, ספרד וגרמניה.

מנהל שירות המזון במשרד הבריאות, ד"ר בריאן קאוין, הבהיר כי לפי החוק אין לייחס סגולות ריפוי למוצרי מזון. בהתייחסו לתשדירים אחרים בהם נאמר כי "בננה היא פצצת אנרגיה צהובה", או "קיווי עסיסי עם ויטמין סי", וכן "תפוח אדמה אינו משמין" ו"פירות יבשים טובים לעיכול", אמר ד"ר קאוין, כי גם אם אמירות אלה אינן נכונות, לא נאמר בהן כי המוצרים נועדו לפתור בעיה בריאותית, ואילו הפחתת כולסטרול היא פעולה רפואית.

לדברי ברנר, נציג משווקי האגוזים, "חוות־דעת שהתקבלה על־ידי בכירי הקרדיולוגים בישראל קובעת, כי עודף כולסטרול אינו מוגדר כמחלה, ומשום כך אין בהורדת כולסטרול משום ריפוי – ולכן מתבטל מאליו הנימוק לפסילת השידור".

איים לרצוח את אימו ברובה ציד אם תאשפזו בבית־חולים פסיכיאטרי

מאת אודי שרון

תושב חיפה, בן 34, חשוד שאיים לרצוח את אמו ברובה ציד, לאחר שזו הודיעה לו על כוונתה לאשפזו בבית חולים לחולי נפש.

בדיון שנערך בבית משפט השלום בעיר, טען נציג המשטרה כי החשוד חזר על איומו בשיחות טלפון שניהל עם אמו לביתה בירושלים, והיו אלה הדברים אשר התלוננו עליו במשטרה.

עוד נטען בבית המשפט כי האיש, שאושפז בעבר בכפייה בבית חולים לחולי נפש, החזיק ברשותו את הרובה, אותו הביא מחו"ל מבלי שהיו ברשותו האישורים המתאימים.

החשוד הכחיש את האשמות נגדו. "לא איימתי, לא התכוונתי ולא חשבתי לרצוח," אמר בבית המשפט, "את הנשק רכשתי ביוון. מעולם לא התכוונתי להשתמש בו, אלא רק למטרה ספורטיבית, או להגנה עצמית מפני חיות מסוכנות בארצות אחרות. ברגע של כעס אמרתי שאחסל את העניינים בינינו. התכוונתי רק לניתוק הקשר, אם אמי תפנה לבית חולים פסיכיאטרי כדי לאשפז אותי".

השופט כמאל חיר האריך את מעצרו בארבעה ימים.

ניסתה להתאבד לאחר מות בעלה ממחלת האלצהיימר

בפתק על הדלת ביקשה הקשישה מבתה כי לא תיכנס; בבית מצאה הבת את גופת אביה ואת אמה מוטלת חסרת הכרה

מאת אודי שרון

גוססבה סנצר, בת 70 מחיפה, לא יכלה לשאת את מות בעלה פנחס, בן ה־76, ממחלת האלצהיימר, והחליטה להתאבד בבליעת כדורים. היא ניצלה לאחר שאחת מבנותיה שבאה אתמול לבקרה, מצאה אותה מוטלת חסרת הכרה בסלון הדירה, ואת האב במיטתו שבחדר השינה, ללא רוח חיים.

מבדיקת המקרה התברר שהאשה טיפלה בבעלה במסירות אין קץ וסעדה אותו בחוליו, בעיקר בארבע השנים האחרונות, שבהן רותק למיטתו.

אתמול כאשר הגיעה הבת לבית ההורים ברחוב הגה כנס, היא הבחינה בפתק שהצמידה אמה לדלת הכניסה. בפתק נכתב שאל לה, לבת, להיכנס פנימה, וכי רק בעלה רשאי להיכנס.

הבת נבהלה, נכנסה לדירה, והבחינה בהורים. היא הזעיקה את מד"א ואת המשטרה. מהבדיקה התברר שהאב נפטר ימים קודם לכן במחלתו, ואשתו החליטה, כאמור, להתאבד.

האם הובהלה לבית החולים "בני ציון", כשהיא נתונה בהכרה מעורפלת, ומצבה הוגדר בינוני עד קשה.

במכתב שהשאירה האם על דלת הסלון היא ביקשה מבני משפחתה שלא יצטערו ושיכבדו את גאוותם.

חשוד באונס שוחרר בערבות למרות שאיים כי יחזור על מעשיו

אנס קרובת משפחה שלו במקום עבודתה, השליך לעברה 100 שקלים והטיח בה "עכשיו את זונה"; איים עליה כי יחזור על מעשיו מדי יום

מאת אודי שרון

השופט המחוזי בחיפה, אליהו כהן, הורה שלשום לשחרר נאשם באונס בערבות בנקאית של עשרת אלפים שקלים, בנימוק שאין כל סכנה שהאיש יחזור על מעשהו, או יסכן את המתלוננת, שהיא קרובת משפחתו. הנאשם, תושב צפון הארץ, הושם במעצר מלא בבית גיסו ונאסר עליו ליצור קשר עם האשה אותה תקף.

התביעה טענה בכתב האישום, כי הנאשם, בשנות ה־20 לחייו, נהג במקצועו, הסיע פועלות למקום עבודתן. ב־8 בדצמבר אשתקד, בשעה שקרובת משפחתו שהתה בעבודתה במוסד חינוכי, נכנס האיש למטבח, חיבק אותה מאחור, נעל את הדלת, הפשיט אותה בכוח, הטילה ארצה ואנס אותה. משסיים, השליך לעברה 100 שקלים, והטיח בה "עכשיו את זונה". לטענת התביעה, גם איים כי מעתה ואילך יאנוס אותה כל יום.

למחרת, לאחר שעובדות הניקיון ירדו מרכבו, השיב הנאשם את קרובתו לירה, הרף מחאותיה, ותוך כדי נסיעה ביצע בה מעשה מגונה. כאשר הרכב נעצר בפקק תנועה, נמלטה המתלוננת מהמקום והסתתרה. הנאשם נואש מלחפשה והסתלק. האשה מיהרה, מבוהלת ונבוכה, לתחנת המשטרה הקרובה, והתלוננה עליו.

התביעה האשימה את האיש גם בביצוע מעשים מגונים ובאיומים.

בדיון בבקשת התביעה להאריך את מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים, התגונן הנאשם וטען שבינו לבין קרובתו נתגלע סיכסוך על רקע עבודתם, והיא איימה שתתלונן נגדו במשטרה. סניגורו, עו"ד יוסף רוטמן, גילה מספר פרצות בעדות המתלוננת. אולם השופט, אף שקבע שבתיק החקירה ישנן ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של הנהג, קבע גם שהנסיבות אינן מצדיקות את החזקתו במעצר עד תום המשפט.

לחברי מרכז הסתדרות עובדי הבנין והעץ

ישיבת המרכז

תתקיים מחר, יום ב', בשעה 09.30, בבית הועד הפועל בתל־אביב, באולם הישיבות בקומה 7.

ההצבעה לבחירות המזכ"ל תתחיל משעה 11.00 ותסתיים בשעה 12.00.

מזכירות הסתדרות עובדי הבנין והעץ
ועדת הבחירות

קרב יריות בתוך ארמון הנשיאות בגרוזני; צבא רוסיה כבש את בניין מועצת השרים

גרוזני (בהבטחת הידיעות). – הפגזה ארטילרית רוסית כבדה הכבידה אתמול את ארמון הנשיאות בגרוזני בירת צ'צ'ניה, ומורדים צ'צ'נים הודו כי החיילים הרוסים זכו ביתרונות בקרב הקשה על העיר.

כתבים, הנמצאים במרחק של כשני ק"מ מהארמון, ראו כי הוא נפגע פגיעות ישירות, בקצב של אחת לדקה בערך, בסביבות שש בערב לפי השעון המקומי. הארמון היה אפוף להבות, שעלו לעיתים עד לחלקו העליון.

הטלוויזיה הרוסית העצמאית דיווחה על קרב יריות בתוך ארמון הנשיאות, לאחר שכמה חיילים רוסים הצליחו להיכנס לתוך הבניין הבוער. אך הבניין נותר תחת שליטה צ'צ'נית, נמסר בדיווחים. גורלו של נשיא צ'צ'ניה דז'והאר דודאייב אינו ידוע.

הצבא הרוסי דיווח אתמול כי תפס את בניין מועצת השרים, הנמצא מאות מטרים מארמון הנשיאות. הלוחמים הצ'צ'נים אישרו כי הבניין נכבש בתום לחימה כבדה בה הושמדו שבעה טנקים רוסיים. הצ'צ'נים תקפו אתמול את הבניין במטרה לכבשו מחדש, אך נהדפו בידי הרוסים – נמסר ממטה הצבא הרוסי.

הצבא מסר כי הצ'צ'נים שמרו על "התנגדות עיקשת" על אף אובדן כמה מקומות אסטרטגיים בגרוזני ואבידות כבדות, ובי תנועות של לוחמים צ'צ'נים הגיעו להתיך הדרומי של העיר ולפרבריה.

בשעות הערב התפשטו הקרבות למרכז העיר, דרומית לארמון הנשיאות, כאשר הרוסים כובשים מספר בניינים. בניינים אחרים, הנמצאים בין הארמון לרובע מינוטקה, החליפו ידיים במהלך הקרבות.

אתמול דווח, כי הקרמלין שולח תגבורות לאיזור במטרה לעבור סופית את המורדים. סוכנות "אינטרפאקס" מסרה כי טור של 24 טנקים ו־72 משאיות יצא אתמול בבוקר לכיוון גרוזני.

אולג לובוב, מזכיר הוועידה לביטחון של הקרמלין, המנהלת את המבצע הצבאי, אמר כי העימות הגיע "לשלב הקריטי ביותר שלו", וכי הסוף נראה לעין – מסרה רשת אנ.בי.סי.

בקרבות משתתפים יותר מ־15 אלף חיילים רוסים ומאות טנקים, והוא נמשך קרוב לחמישה שבועות.

בהודעה של הממשלה הרוסית נמסר, כי לוחמים צ'צ'נים משתמשים באמצעי תקשורת מתוחכמים ולפעמים הופיעו מאחורי החיילים הרוסיים. "אי אפשר לדבר על קו חזית יציב בתנאים אלה", נאמר בהצהרה.

נשיא צ'צ'ניה דודאייב אמר אתמול, כי מלחמתה של רוסיה בצ'צ'ניה תימשך קרוב לוודאי זמן רב יותר מאשר באפגניסטאן – מסר העיתון הגרמני "בילד אם זונטאג".

העיתון הודיע, כי כתבו דיבר עם המנהיג הצ'צ'ני הפורש בטלפון לווייני אתמול בבוקר בשעה 07:56 (שעון ישראל), וכי דודאייב היה מחופר בארמונו המופצץ בבירה גרוזני.

"אנחנו נמצאים תחת התקפה ארטילרית חזקה מאוד, ולפעמים נערכות עלינו הפצצות אוויריות", אמר דודאייב בראיון המתפרסם היום. "אנו נלחמים על כל בית, על כל רחוב. לבחורים המסכנים שילצין שלח לקרב אין כל סיכוי. לאויבינו יש טכנולוגיה צבאית מעולה, אך רבים מכלי הנשק שלהם נפלו בידינו".

כשנשאל כמה זמן ייערכו הקרבות ענה דודאייב: "זמן רב, קרוב לוודאי שיותר מהמלחמה באפגניסטאן".

העיתון אמר כי דודאייב איים להפציץ את מוסקווה, אם ילצין לא יישב ליד שולחן המשא־ומתן כדי למצוא פתרון של שלום לעימות. "מוסקווה לא צריכה להרגיש בטוחה מדי", ציטט העיתון "בילד אם זונטאג" את דודאייב.

"מה שהצליח לעשות הכייס הגרמני הצעיר, שנחת לפני שנים אחדות בכיכר האדומה, גם אנחנו יכולים לעשות, ואנחנו יכולים גם להפציץ אותם", הוסיף דודאייב.

חיילים רוסים שנפגעו בצ'צ'ניה מקבלים טיפול פסיכותראפי – מסרה אתמול סוכנות הידיעות הרשמית "איטר־טאס".

בדיווח שהתקבל מהעיר יקטרינבורג שבהרי אוראל מסרה הסוכנות, כי חיילים צעירים, שהובאו לבתי־חולים צבאיים באיזור, סבלו מהלם קשה ועברו טיפול פסיכותראפי.

מקורות ממשל בצנעא:

סעודיה מתגברת כוחותיה בגבול עם תימן

צנעא (א.פ.). – ערב הסעודית מרכזת כוחות בשני מעברי גבול עיקריים עם תימן, דבר המגביר את החשש מפעולה צבאית בעקבות המתיחות המשכת באיזור המחלוקת בין שתי המדינות – מסרו אתמול מקורות ממשל בצנעא, בירת תימן.

המקורות, שדיברו בעילום שם, אמרו כי התיגבור הצבאי אירע במהלך סוף השבוע באיזור בוקע, 230 ק"מ צפונית מערבית לצנעא, ובמחוז סעארה והראד, 260 ק"מ צפונית לבירה.

המקורות לא מסרו פרטים נוספים על ההיערכות הסעודית. מקורות דיפלומטיים ערביים בצנעא אמרו כי שמעו את הדיווחים, אך אין להם פרטים נוספים.

דיפלומטים בבירה הסעודית ריאד לא היו יכולים לאשר את הדברים. ממשלת סעודיה לא הגיבה על הדברים.

דובר הפרלמנט בתימן, שייח' עבדאללה אל־אחמאר, אמור לנסוע היום לריאד כדי לשוחח עם ראשי הממשל על סכסוך הגבולות, שגרם להתנגשויות צבאיות בשבועות האחרונים.

איזור הגבול היה מתוח במהלך החודשים האחרונים, כאשר צנעא מאשימה את ערב הסעודית בבניית דרכים ועמדות צבאיות בשטח השייך לתימן, לטענתה. צנעא טוענת גם כי פטרולים סעודיים תקפו בימים האחרונים עמדות של צבא תימן ופצעו 10 חיילים.

הסעודים מכחישים את ההאשמות וטוענים כי העבודות נעשות באיזור השייך לסעודיה. ריאד מאשימה מצידה את התימנים בתקיפת הפועלים ובהריגת אחד מהם.

ביום שישי הכחיש מקור בממשלת תימן, שדיבר בעילום שם, כי תימן וערב הסעודית תיגברו את כוחותיהן לאורך הגבול.

סגן נשיא סוריה, עבד חלים ח'דאם, ביקר שלשום בצנעא והביא עימו שדר מהנשיא אסד, ובו קריאה לפתור את הסכסוך בין שתי המדינות בדרכי שלום.

נשיא תימן, עלי עבדאללה סאלח, שקרא לנורמליזציה בין שתי המדינות ולפתרון הסכסוך, אמור לנסוע היום לצרפת. הוא יבקש שם סיוע כלכלי למדינתו העניה, אך הוא עשוי לבקש, כפי שעשה שעבר, גם סיוע מדיני מצרפת.

צרפת התערבה לפני שנתיים, כאשר סעודיה הזהירה שש חברות נפט, ובהן החברה הצרפתית "אלף־אקוויטן פטרוליום", לא לפעול באיזור המריבה.

ראש ממשלת בנגלדש, חאלדה זיא (בתמונת ארכיון), באה אתמול לצפון המדינה לנחם את משפחות קורבנות אסון הרכבת.

150 נהרגו בהתנגשות רכבות בבנגלדש

עובד תחנת הרכבת בכפר הילי בצפון המדינה שלח בשוגג רכבת למסילה, בה נסעה רכבת אחרת; זעם על פירסום מניין רשמי של 30 הרוגים בלבד

דאקה (א.פ. ועיר). – ראש ממשלת בנגלדש יצאה אתמול לאתר תאונת הרכבות ליד הכפר הילי בצפון המדינה, בעוד צוותי הצלה כנסים לחלץ מבין שברי הקרונות עוד פצועים וגופות.

מדיווחים לא רשמיים עולה כי לפחות 150 איש נהרגו בתאונה. גורמים רשמיים מסרו לעומת זאת כי מספר ההרוגים אינו עולה על 30, אך כתבים שהיו במקום מסרו כי זהו ניסיון של הממשל להגביל את תשלומי הפיצויים למשפחות ההרוגים.

"ראיתי יותר מ־100 גופות שהוצאו מבין השברים", אמר איש צוות הצלה שסירב למסור את שמו. "מספר הפצועים עולה על 500, ועשרות מהם נאבקים על חייהם", נמסר לאחד הכתבים.

עבדול תגאן, איש עסקים בכפר הילי, אמר שראה אנשי ממשל מעבירים שש משאיות עמוסות גופות בלילה. הוא טען כי מספר ההרוגים מגיע ל־200.

עורך אחד העיתונים המקומיים אמר: "אנו המומים מפרסום מניין הרוגים והפצועים הרשמי. אם נאמין לכך, לאן נעלמה המשאית [illegible] הגופות ההרוגים?"

[illegible] התאונה התרחשה בשעות הלילה המאוחרות של יום שישי, כאשר רכבת נוסעים, שנסעה במהירות גדולה, התנגשה ברכבת שעמדה בתחנה ליד הכפר הילי, 272 ק"מ צפונית לבירה דאקה.

עובד בתחנת הרכבת המקומית הטעה ככל הנראה את נהג אחת הרכבות ושלח אותו למסילה הלא נכונה. העובד לא ידע כנראה שהרכבת המקומית נמצאת כבר על המסילה, כאשר שלח את ה"סמנתה אקספרס", ובה כ־1,000 נוסעים, לאותה מסילה – מסר מקור שדיבר בעילום שם. ברכבת המקומית היו כ־500 איש.

הסיבה המדויקת לתאונה בכפר הילי תיקבע על־ידי ועדת חקירה שהקימה ראש הממשלה חאלדה זיא.

סתוואת' חוסיין, סטודנט באוניברסיטת דאקה, סיפר כי יצא לטיול לילי כאשר שמע רעש אדיר ומצא אשה וילדה ששכבו מולו על הקרקע. "כל הכפר התגייס כדי להציל את הקורבנות", סיפר חוסיין.

עזיזול איסלאם, בן 60, שנסע מחולנה לפארבאטיפור בצפון, היה בדרכו למזנון ברכבת כאשר שמע את חריקת הבלמים. "שניה אחר כך [illegible] האף שלי מדמם", אמר איסלאם. [illegible]

ראש הממשלה זיא, שהגיעה לאתר התאונה עם שר התקשורת עולי אחמד, הביעה את השתתפותה בצער המשפחות והבטיחה תשלום פיצויים לקורבנות ולמשפחותיהם. כמו כן ביקרה ראש הממשלה אחדים מהפצועים, ונשאה תפילה להחלמתם המהירה.

עדי ראיה אמרו כי רבים מהפצועים הועברו לבתי־חולים במדינת בנגל שבהודו, הרחוקה כ־100 ק"מ מאתר התאונה. "הצלת חיים היתה בעדיפות ראשונה, ולכן הודו היתה בחירה הגיונית כמקום להעביר אליו פצועים", אמר אחד מאנשי צוותי ההצלה במקום.

המנועים וארבעת הקרונות של הרכבות נהרסו לחלוטין בהתנגשות, שהיא אסון הרכבת הגרוע ביותר מאז 1979, אז נהרגו 100 איש בהתנגשות.

תגובה חיובית בשווקי איטליה להחלטת סקאלפרו להטיל על דיני להרכיב ממשלה

שר האוצר למברטו דיני פתח בדיונים להרכבת ממשלת "מומחים טכניים" באיטליה

רומא (א.פ.). – ראש הממשלה המיועד של איטליה, למברטו דיני, פתח אתמול בשיחות במטרה להרכיב ממשלה שלא תהיה מורכבת מאנשים הקשורים בפרלמנט.

דיני, בכיר לשעבר בבנק המרכזי של איטליה ושר האוצר בממשלה האחרונה, נבחר ביום שישי על־ידי הנשיא אוסקר לואיג'י סקאלפרו כמנהיג של פשרה שעשוי להצליח באיחוד צדדים יריבים ובהפגת המתח הרב בשווקים הכלכליים.

איטליה נמצאת במצב של קפאון פוליטי מאז ה־22 בדצמבר, עם התפטרותו של איל התקשורת סילביו ברלוסקוני מתפקיד ראש הממשלה, בעקבות הצעות אי־אמון שהגישו נגדו בת בריתו המורדת, הליגה הצפונית, ומפלגות האופוזיציה.

דיני הבטיח להרכיב במהירות ממשלה של מומחים "טכניים". על אף שלא נקב בשמות, רווחו בתקשורת האיטלקית שמועות כי דיני עשוי למנות את התובע הכללי לשעבר, אנטוניו די פייטרו, לשר הפנים ואת השגריר לשעבר סרג'יו רומאנו לאחראי על הרפורמות.

מועמדותו של דיני ושל חברי הממשלה החדשה חייבת להתאשר על־ידי הפרלמנט, שם מתפתח מאבק קשה על מטרותיה של הממשלה המיועדת.

ברלוסקוני ובני בריתו דורשים ממשלה שמטרתה העיקרית תהיה להכין את הבחירות, כנראה ביוני. אך מפלגות אחרות, ובהן הליגה הצפונית והקומוניסטים לשעבר, אומרות כי ממשלת דיני צריכה להישאר בתפקידה כל עוד תהיה לה את תמיכת הרוב בפרלמנט וכי עליה להתמודד עם בעיות התקציב הקשות.

ויכוחים אלה עשויים להוביל לדיון סוער בעת אישור ממשלתו של דיני ואולי לנפילתה המיידית.

דיני, בן 63, הנחשב עצמאי מבחינה פוליטית, שירת כשר האוצר בממשלתו בת שבעה החודשים של ברלוסקוני והיה הגורם המרכזי בנסיונה של הממשלה לקצץ בתוכניות הפנסיה הנדיבות.

בין 1979 ל־1994, כיהן דיני כאיש מספר 2 בבנק המרכזי של איטליה. קודם לכן, שירת בתפקיד בכיר בקרן המטבע הבינלאומית.

השווקים הכלכליים הגיבו בחיוב למינויו של דיני לתפקיד. הלירטה – שנפלה לשערה הנמוך ביותר אי פעם מול המארק הגרמני – התאוששה מיד לאחר ההודעה והגיעה לשער של 1,054 מארק ללירטה. ביום רביעי, הגיע המטבע האיטלקי לשפל של 1,066 מארקים ללירטה.

4 קנאים נהרגו בקרב בדרום מצרים

קאהיר (עיר). – משטרת מצרים הרגה אתמול ארבעה קנאים מוסלמים בקרב יריות, שנערך לאחר שהשוטרים באו לעצור אותם במקום מחבואם בבית־קברות נוצרי בדרום המדינה – מסרו מקורות בטחוניים.

מקור במשרד הפנים נקב בשמותיהם של שלושה מהקנאים, אך המקורות הבטחוניים אמרו, כי המשטרה מצאה במקום גופה נוספת לאחר שפורסמה ההודעה.

בהודעה של משרד הפנים נאמר, כי הקנאים הסתתרו בבית־הקברות במחוז מיניה, כ־220 ק"מ דרומית לקאהיר, לאחר שביצעו באיזור מספר התקפות.

ההודעה תיארה את ההרוגים כ"טרוריסטים", המונח הממשלתי הרשמי לאנשי הג'מעאה אל־איסלאמיה, הפועלים בדרום מצרים זה מספר חודשים. בהודעה נמסר כי השוטרים מצאו נשק, חומרי נפץ ומסמכים המתארים תוכניות תקיפה עתידיות.

בשעה מוקדמת יותר אתמול ירו אנשי הג'מעאה למוות בשוטר שלא היה בתפקיד, ליד הכפר אבו־באט דאוד, כ־260 ק"מ דרומית לקאהיר.

כ־600 אנשים נהרגו במצרים מאז מארס 1992, כאשר פתחה הג'מעאה אל־איסלאמיה במאבק נגד ממשלתו של הנשיא חוסני מובארק.

יוחנן פאולוס החל בפיליפינים ביקור בן 11 יום בארבע מדינות באסיה ובאוקיאניה

האפיפיור בנאום לתושבי סין: רק מי שנאמן לכס הקדוש רשאי לראות עצמו קאתולי אמיתי

מאנילה (א.פ.). – בפני קהל של מיליון איש, קרא אתמול האפיפיור יוחנן פאולוס השני לצעירי הפיליפינים לדחות את מטיפי השקר המקדמים את מה שכינה השקפה "אנטי־אוטופית" של עולם בלי אידאלים.

בנאום נוקשה לקהל, אמר האפיפיור כי הצעירים חייבים לקחת אחריות כדי להעניק לחייהם משמעות. אך למרות המסר החד של האפיפיור, היתה בעצרת אווירה של קרנבל. הקהל קרא "יוחנן פאולוס השני, אנו אוהבים אותך" ופצח בשירה.

יוחנן פאולוס הגיב לקריאות. הוא נופף בידיו לקהל ונע לקצב השירה של מקהלה דתית שעמדה על הבימה. הוא נופף במטה וחייך לנוכח אהבת הקהל.

האפיפיור הפגין את הטון הבלתי־מתפשר שלו בהופעות מוקדמות יותר אתמול – היום העסוק ביותר מאז הגיע ביום חמישי למסע של 11 יום בארבע ארצות באסיה ובאוקיאניה.

יוחנן פאולוס נשא נאום שהועבר בשידור ישיר ברדיו ל־1.2 מיליארד תושבי סין, בו בירך את העם, אך אמר כי רק מי שנאמן לכס הקדוש, יכול לראות עצמו קאתולי אמיתי.

האפיפיור בן ה־74 אישר קודם לכן את עמדותיה של הכנסיה בדבר הפלות, אמצעי מניעה, עיקור ו"איומים אחרים למתנה האלוהית של חיים אנושיים", במהלך נאום לבישופים של הפיליפינים, הבסיס הקאתולי הגדול ביותר באסיה.

המסר של האפיפיור לסין שודר בתחנת רדיו נוצרית, שחגגה 25 שנה לייסודה, והוא נחשב לאחד מרגעי השיא בביקורו באסיה, במסגרתו יגיע גם לפפואה גינאה החדשה, אוסטרליה וסרי לנקה.

הממשלה הקומוניסטית של סין סירבה במשך 40 השנים האחרונות לקאתולים להכיר בעליונות הכס הקדוש. המגעים בין בייג'ין לותיקאן הוגברו באחרונה, והאפיפיור הביע את שאיפתו לבקר בסין.

במסר המשודר הבהיר יוחנן פאולוס כי נאמנות לאפיפיור היא השורה התחתונה לצורך התפייסות מוחלטת עם הכנסיה.

"קאתולי הרוצה להישאר כזה ולהיות מוכר ככזה אינו יכול לדחות את רעיון הקומוניון עם יורשו של פטרוס", אמר האפיפיור.

דובר האפיפיור ג'ואקין נאבארו אמר כי שתי קבוצות נפרדות של סינים, 24 אנשים מהאיגוד הסיני הפטריוטי, ומספר אנשים מ"המחתרת" הנאמנת לאפיפיור, הגיעו למאנילה. אך המחלוקת בקרב הסינים בלטה ברושת הלילה שנשא האפיפיור. נציגים מטאיוואן וסין היבשתית נופפו בדגליהם הלאומיים, והנציגים הטאיוואנים הניפו כרזה: "פאפה, אנו אוהבים אותך".

משטרת הפיליפינים מחפשת אחר 20 מוסלמים המבקשים לחבל בביקור האפיפיור. אך הוותיקאן אמר כי הוא אינו מודאג. השגרירות האמריקאית אישרה כי תוגברו אמצעי הביטחון בכל קווי הטיסות האמריקאיות למאנילה, עקב דיווחים על קיצונים איסלאמים המתכננים לפוצץ מטוס.

הקשר לפגוע באפיפיור במהלך ביקורו התגלה כביכול ב־6 בינואר, כאשר המשטרה פרצה לדירה ליד שגרירות הוותיקאן, שם שוהה האפיפיור. שני ערבים נעצרו כשברשותם חומרים לייצור פצצות, דיווחה המשטרה.

מחר נוסע האפיפיור לפפואה גינאה החדשה, משם ימשיך לאוסטרליה. הוא יסיים את ביקורו בסרי לנקה.

הקונגרס היהודי האירופי יקיים טקס אזכרה נפרד בבירקנאו ב־26 בינואר

אלי ויזל טרם החליט אם ישתתף בטקסים הרשמיים בחסות ממשלת פולין

(עיר וא.אף.פ.). – המזכיר הכללי של הקונגרס היהודי האירופי, סרז' צוויגנבאום, הודיע שלשום בפאריס על תוכנית לקיום טקס אזכרה יהודי ב־26 בינואר בשתיים אחר־הצהריים (שעון ישראל) במחנה ההשמדה בירקנאו, במסגרת יום השנה ה־50 לשחרור המחנה.

על קיום הטקס כבר הוחלט, וצוויגנבאום מעריך כו זמנית כי "יותר מדי ויכוחים התעוררו בשבועות האחרונים בין האחראים הפולנים לאירועי שנת ה־50 כאשר לארגון הטקס באושוויץ־בירקנאו".

הוא טוען כבר כי המארגנים "לא התחייבו לגבי האופי היהודי המסורתי" אשר לדעתו היה צריך להיות לטקס הרשמי ב־27 בינואר, והוסיף כי נציגי הקהילה היהודית הביעו את רצונם לקיים את הטקס בתפילת "קדיש" לזכר הקורבנות היהודים.

משלחות יהודיות באירופה, ארה"ב וישראל ובן נשיא גרמניה רומאן הרצוג, יגיעו לטקס הזיכרון – אמר צוויגנבאום, שהוסיף כי זו תהיה הפעם הראשונה שניצולים יהודים מרוסיה ישתתפו בטקס. בראש המשלחת הישראלית יעמוד יו"ר הכנסת שבח וייס.

הסופר אלי ויזל, חתן פרס נובל, אמר שלשום כי עדיין לא החליט אם להשתתף בטקסים לרגל יום השנה ה־50 לשחרור אושוויץ, העומדים להיערך תחת חסות ממשלת פולין.

בתשובה לדבריו של איגנץ בוביס, ראש הקהילה היהודית בגרמניה, שאמר כי ויזל לא ישתתף בטקסים, אמר ויזל: "בוביס יודע על תוכניותי יותר ממני. עוד לא החלטתי. אני מחכה למידע נוסף לפני שאחליט". הוא הוסיף כי ברצונו לבדוק את התוכנית לפני שיחליט אם לנסוע.

בינתיים מסר מקור בניו יורק, המקורב לארגוני ניצולי מחנות ההשמדה, כי אחת הסיבות למחלוקת ביחס לטקסים היא האיחור בו שלחה ממשלת פולין את ההזמנות, וכי סיבה נוספת היא שממשלה זו עדיין לא פירסמה את התכנית לטקסים.

המקור הוסיף, כי נשיא פולין לך ואלנסה ביקש בתחילת ינואר מויזל להכין טיוטת הודעה מחתני פרס נובל על משמעות הסובלנות, וציין כי ויזל נאלץ לדחות את ההצעה, באשר שחש כי אין לו די זמן לכתוב הודעה כה חשובה ולתאם אותה עם עמיתיו, חתני פרס נובל.

נמשכות הסופות בקליפורניה; הנזקים – כ־300 מיליון דולר

ונטורה (עיא.אף.פ.). – סופות עזות המשיכו בסוף השבוע לפקוד את מדינת קליפורניה שבארה"ב. מקור מוסמך בממשל מסר כי אומדן הנזקים עד כה עולה על 300 מיליון דולר.

מהשירות המטאורולוגי נמסר כי סערה נוספת אמורה להגיע מצפון לקליפורניה היום, אולם בהמשך ההודעה נאמר כי היא תהיה קלה יותר מהסערה הקודמת.

כ־3,000 בני אדם היו ביום חמישי מחוץ לבתיהם ההרוסים. כ־165 אלף מתושבי מחוזות ונטורה, שבצפון קליפורניה וסאן דייגו שבדרומה, התבקשו להרתיח את מי הברזים, עקב זיהום אפשרי של מקורות מי השתיה.

הנשיא ביל קלינטון הגדיל את רשימת המחוזות שהוכרזו כאזורי אסון, ומספרם מגיע היום ל־34.

שר התחבורה פדריקו פנה הודיע על הקצבה מיידית של חמישה מיליון דולר מטעם הממשל הפדראלי, שתוקצה לתיקון גשרים ודרכים שניזוקו עקב השטפונות והבוץ.

ממחוז ונטורה נמסר על הפסד של 22.7 מיליון דולר כתוצאה מהשמדת יבולי פירות וירקות, וזאת מבלי להתייחס לעדרי בעלי חיים שטבעו. במחוז אורנג' הושמדו לחלוטין כ־50 עד 80 אחוז מיבולי התות, נמסר ממחלקת החקלאות במדינת קליפורניה.

מאז תחילת המבול ב־3 בינואר, ירדו בסנטה ברברה כ־43 סנטימטר גשם ובוונטורה כ־30 סנטימטר. במאליבו ירדו 33 סנטימטר ובלוס אנג'לס 23.

האופוזיציה בניז'ר זכתה בבחירות

ניאמיי (עיר). – האופוזיציה בניז'ר זכתה ברוב של 42 מתוך 83 המושבים בפרלמנט, בהתאם לתוצאות הסופיות שפירסמה ועדת הבחירות הלאומית.

בהתאם לתוצאות, הצריכות לקבל את אישורו של בית־המשפט העליון בעוד שבועיים, זכתה מפלגת השלטון ב־40 מקומות. המושב ה־83 יהיה של המפלגה הפרוגרסיבית, שעזבה את הקואליציה בתחילת ינואר כדי לחזק את האופוזיציה.

האופוזיציה זכתה בבחירות שנערכו בסוף השבוע ב־31 מתוך 56 המושבים שעמדו לבחירה. גוש הנשיאות זכה ב־25 מושבים. דובר ועדת הבחירות המרכזית אמר שלשום בלילה, כי הבחירות הכלליות, המתקיימות זו הפעם השניה בניז'ר תוך שנתיים, עברו בהצלחה.

"אנו מאמינים כי הבחירות לפרלמנט היו דמוקרטיות, חופשיות והוגנות, והאיטיות בה הגיעו התוצאות מוסברת בעיקר בעבודה הקשה הנעשית בידי ועדות הבחירות המקומיות", אמר לטלוויזיה המקומית.

כ־40 אחוז מתוך 4.6 מיליון בעלי זכות הבחירה מימשו את זכות ההצבעה, נמסר.

הודעות בעניין חוק תכנון ובנייה

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה ת"א־יפו בקשה ליתן היתר בנייה ברחוב קהילת [illegible] מס' 8 גוש 6636 חלקה 75 תיק בניין 0826-003 בקשה מס' 1550–94 ר' הכוללת את ההקלות הבאות:
1. תוספת 0.16% משטח המגרש מעל 40% המותרים עבור שיפור תנאי דיור.
2. הבלטת הגגון מדירה מקו הבניין הצדדי ב־10%.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להיפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנמצאת במחלקת [illegible] שד' בן־גוריון 68, בשעות קבלת קהל, ימים א'־ה' (8.00–11.00), במידה ויש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
אהרון [illegible], יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה ת"א־יפו בקשה ליתן היתר בנייה של בית 4 מרתפים ברחוב דרך פתח תקוה מס' 154 גוש 6110 חלקה 377 תיק בניין 154־0054 בקשה מס' 95־0069־ר'.
הכוללת את ההקלות הבאות: 1) תוספה של 2 קומות נוספות מעל ל־2 הקומות המותרות.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להיפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנמצאת [illegible] שד' בן־גוריון 68, בשעות קבלת קהל, ימים א'־ה' (8.00–11.00), במידה ויש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
אהרון [illegible], יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הגרלה בהתאם להיתר כללי לעריכת הגרלות לפרסומת מסחרית, לפי חוק העונשין, התשל"ז – 1977
ביום 19.1.95 בשעה 17:45, תיערך הגרלה בביתן דיגיטל בבנייני האומה בירושלים, (להלן "ההגרלה") במסגרת תערוכת איל"א. בהגרלה יוגרל מחשב מסוג VENTURIS 486 66MHZ 270MB.
ההגרלה תיערך באופן הבא: בין משתתפי התערוכה יחולקו כרטיסי גירוד. בשעה היעודה, בנוכחות עו"ד, ישלף כרטיס אחד מבין כל ממלאי הפרטים על גבי הכרטיסים, והאיש שכרטיסו נשלף – יזכה במחשב.
ניתן להשיג את תכנית ההגרלה במשרדי דיגיטל אקויפמנט (דק) בע"מ, הנמצאים בצומת אכדיה בהרצליה, ובן במשרדי המפקח על ההגרלה ברח' אחוזת בית 6, בתל־אביב.

מודעות בטלפון
השרות שלנו ללא תוספת מחיר
פרסום רם טל. 03-5600780, 5605731, 5605591
ובערב 03-5032969, 5010597, 5043568
ביצוע עבודות סדר וגרפיקה ממוחשבת

נהג! קח חייל בדרך הביתה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
ישראל וולפסברגר
ב"ר שמואל ז"ל
ההלויה תתקיים היום, יום ראשון י"ד בשבט תשנ"ה 15.1.1995 בשעה 15.00
בבית העלמין בקרית שאול
אוטובוס יצא בשעה 14.00 מרח' ויצמן פינת רח' בארי ת"א
יושבים שבעה בבית הבן רח' החורשה 30, רעננה
המשפחה המתאבלת

קבלת מודעות אבל דבר
177-022-9977
מכבדים כרטיסי אשראי
לוח ומסחריות 24 שעות ביממה בחיוג חינם

על מות
רבקה וינשטיין ז"ל
אם הנח"ל
אבל
יצחק רבין
ראש הממשלה ושר הבטחון

קבלת מודעות אבל
177-022-88 55

לדורון שפר (מימין) ונדב הנפלד מצפים השבוע מאבקים קשים

האחים לבית לאודרופ

דנמרק זכתה בגביע הבין־יבשתי הראשון ובמענק 'סמלי' של מיליון וחצי דולר בנצחון במשחק הגמר על ארגנטינה ● מקסיקו שלישית, לפני ניגריה

נבחרת הכדורגל של דנמרק, אלופת אירופה, רשמה גם תואר עולמי כאשר זכתה בבכורה בטורניר הבין־יבשתי בסעודיה. הדנים ניצחו בגמר את ארגנטינה 0:2.

היה זה מאבק מעניין בין שתי נבחרות צעירות ומבטיחות, שהטילו למערכה שחקנים חסרי ניסיון והותירו את רוב כוכביהן בבית. דנמרק הציגה שחק טאקטי קבוצתי, שניטרל את המשחק האישי של הארגנטינים.

כוכבי המשחק היו שני האחים לבית לאודרופ. מיכאל הוותיק יותר הבקיע את השער הראשון כבר בדקה העשירית בבעיטת 11 מ'. אחר־כך נפצע ריצא. בראיין "בישל" את השער השני בדקה ה־74, כאשר פרץ מהאגף, העביר כדור מדוד לרחבה ופטר רסמוסן המשיכו פנימה.

30,000 צופים חזו במשחק בריאד.

מקסיקו – שלישית

נבחרת מקסיקו סיימה שלישית לאחר נצחון בבעיטות 11 מ' 4:5 על ניגריה.

בתום המועד החוקי סיימו שתי הנבחרות בתיקו 1:1. רמון רמירז קבע יתרון למקסיקו בדקה ה־20 ודניאל אמוקצ'י השווה כעבור 11 דקות.

● פטריק מקנרו זכה בבכורה באליפות ניו סאות' וולס בסידני לאחר נצחון על האמריקאי ריצ'רד פרומברג 6:7, 2:6.

● רומאריו, הכוכב הגדול של בראזיל, התקבל בכבוד מלכים עם שובו לריו כדי לשחק בשורות פלמנגו. אלפי אוהדים המתינו לו בצדי הדרכים והבעירו זיקוקין. פלמנגו שילמה עבורו לברצלונה 4.5 מליון דולאר. מאמן ברצלונה, יוהאן קרויף, קיבל גיבוי על שחרורו של רומאריו וחוזהו הוארך בשנה נוספת, עד ליוני 1997.

השוער המסנוור של מקסיקו, הורחה קמפוס 'הליצני'

נצחון סוער בעמק

יזרעאל — הפועל ת"א 83:73

מאת שחר בן הלדי

הפועל ת"א קטעה אמש בגבת את רצף הפסדיה. אולם, יכולתה והאירועים שהתרחשו סביב המשחק לא יגרמו לאוהדים האדומים להיות מרוצים – (37:35) 73:83.

האדומים מת"א הגיעו לעמק תבולים מסדרת הכשלונות המקצועיים הארגוניים ופגשו קבוצה שאפתנית.

ואכן, מונרו וגרוזין סייעו לעמק לברוח ליתרון 12:17, כבר בדקה ה־8, אך מילטון ואגנר וליאור אורדיטי בקליעות מבחוץ סייעו להפועל ת"א להישאר בתמונת המשחק עד תום המחצית.

במחצית השניה סגר ג'יימס טרי את גרוזין ואילו ואגנר נצמד למונרו. אך צעירי העמק לא ויתרו, כאשר סלע ואברהמי סייעו לעמק לעלות ליתרון 46:47, בדקה ה־25.

באק ג'ונסון הגיב בשלשה ולאחריה רץ להתלונן בפני השופט, עלימי, שהגיב בשריקת שלוש עבירות טכניות ובהרחקתו מהמגרש. אנשי הפועל ת"א הגיבו בזעם ובמגרש פרצה מהומה. בסיומה קלע גרוזין חמש נקודות מקו העונשין.

להפועל היה את ליאור אורדיטי בערב מוצלח והוא הצליח להעניק לה יתרון 60:64, בדקה ה־34, אך אבי קסן החזיר את העמק ל־67:67, כעבור שתי דקות.

כאשר נראה היה שגם הסיום יהיה שקול, מצא אורדיטי את כף והפועל ת"א הצליחה לנער מעליה את הקבוצה העקשנית מהעמק.

בסיום המשחק רדף יו"ר הועדה המקצועית של הפועל ת"א, שאול אייזנברג אחרי השופטים לעבר חדרי ההלבשה. הסדרנים ניסו להרחיקו ולבסוף הוציא אייזנברג את זעמו על אחד ממקורבי הנהלת העמק, אלישע בלאס בן ה־70.

שפטו ברגמן ועלימי לעיני 800 צופים בגבת.

נקודות לת"א: אורדיטי 28, ואגנר 15, ג'ונסון ופליישר 11 כ"א, כץ 10, טרי 8.

נקודות ליזרעאל: גרוזין 25, מונרו 17, קסן 12, אברהמי 7, אברהמוב וסלע 5 כ"א, לב 2.

גילי שוורצמן הורחק מכל פעילות בהפועל עמק יזרעאל, בעקבות סכסוך ארוך עם מאמן הקבוצה. הנהלת הקבוצה עומדת לדון בעתידו של רכז הרכש.

סעיד אוויטה סיים רביעי

הרץ המרוקאי הנודע, סעיד אוויטה, שחזר למסלול לאחר פרישה של שנתיים, סיים רביעי בריצת 3,000 מטרים באולם בהמילטון, קנדה, כשקבע זמן של 8:10.45.

הרץ המצטיין אמר לאחר הריצה, כי הוא שבע רצון, למרות שסיים במקום הרביעי. "פשוט לא רצה ללחוץ על עצמי", הוא הסביר.

אגדת כדורגל בית"רית

לוניה דבורין והכדורגל הישראלי שזורים יחדיו. המייסד של בית"ר ת"א, אימן קבוצות רבות ובעיקר הוא אהב את המגע עם דור העתיד של הכדורגלנים. בשנות ה־70 החל הרומן הגדול שלו עם הקבוצה הבולגרית מיפו והוא הפך לחלק בלתי נפרד מהנוף היפואי. כיום הוא משמש כנשיא של ארגון מאמני הכדורגל וליגת הוותיקים. סיפור חייו מלמד על היסטוריית הכדורגל הישראלי

מאת משה כהן

מביתו הצנוע בחולון, ועל רקע ארון עמוס בגביעים, תעודות, מגנים, בעשרות דגלונים ותעודות הוקרה מביט לוניה דבורין בסיפוק ובנוסטאלגיה על הכדורגל הישראלי ובעיקר על מפעל חייו האהוב: מכבי יפו, ש'טסה' בחזרה לליגה הלאומית.

לוניה דבורין והכדורגל הישראלי שזורים יחדיו במשך 56 שנים וסיפור חייו של לוניה דבורין יכול לשמש מסמך מצויין להיסטוריונים של הספורט הישראלי, שכרגע ניתן למנות אותם על אצבעות כף יד אחת. את עשרות שנות פעילותו הוא העלה על הכתב בספרו '60 שנות כדורגל' שנכתב בצוותא עם פרשן והיסטוריון הספורט, משה קשטן.

לוניה דבורין, הנראה צעיר מ־77 שנותיו, עדיין פעיל בספורט הישראלי, פעילות המהווה את סם חייו. בנוסף לתפקידו כנשיא איגוד מאמני הכדורגל, הוא גם משמש כנשיא ליגת הוותיקים.

את פעילותו על מגרשי החול של ת"א הוא החל בגיל 12, עשר שנים לאחר עלייתו על סיפונה של האוניה 'רוסלאן' מרוסיה. קבוצתו הראשונה היתה סמוכה למקום מגוריו בשכונת נווה שאנן בת"א. באותה תקופה פרצו מאורעות '29 ודבורין ניצל את חניית הצבא הבריטי סמוך לנווה שאנן (היכן שממוקמת התחנה המרכזית הישנה של ת"א) כדי למצוא בין פחי האשפה נעל צבאית: "מילאתי את הנעל בסמרטוטים ונעלתי אותה על רגלי השמאלית ובזכות אותה נעל נחשבתי לשחקן בעל הרגל השמאלית הטובה ביותר בארץ ישראל", הוא נזכר בחיוך.

בשנת 32 החל דבורין לשחק בשורות מכבי ת"א, בזכות קרבת מגרשה הביתי לפסי הרכבת המוליכים לביתו, אבל כעבור שנתיים גברו נטיותיו הלאומניות על השיקול הספורטיבי והוא עבר לבית"ר ת"א: "הגעתי מבית ציוני־לאומי, אבל בתחילת הדרך, בית"ר ת"א לא איפשרה לשחק כדורגל, כיוון שראשי התנועה סברו שרק איגרוף וג'יו־ג'יטסו יכולים לשרת את המטרות הלאומיות. אבל מנחם ליקרמן פנה אליו ובגיל 17 הייתי בין המייסדים של בית"ר ת"א". הוא משחזר בנוסטאלגיה.

ההתחלה לא היתה קלה, כאשר קבוצת המנורה שימשה בשר תותחים לכל קבוצות הליגה וכאשר היא נוצחה בהפרש של שלושה שערים, חגגו שחקניה את גודל ההישג. לוניה דבורין הצעיר שימש כמאמן־שחקן ובהדרגה החלה הקבוצה להתייצב.

אולם, גם כאשר ההצלחות הגיעו, סיבות פוליטיות (כנראה) מנעו את תרגום ההצלחה לשפת המעשה: "כאשר זכינו באליפות הליגה השניה, לא נתנו לנו לעלות בטענה שהקבוצה עדיין לא מספיק בשלה. רק אחרי שניצחנו במשחק ידידותי את מכבי ת"א, קיבלנו אישור לעלות לליגה הראשונה", הוא מספר.

הצטיינותו בשורות בית"ר ת"א הביאה אותו לנבחרת הלאומית וביחד עם חדור כספי ובנימין מזרחי, היה יצוג מכובד לקבוצת המנורה בנבחרת של ארץ ישראל.

משחקו הראשון והאחרון בשורות הנבחרת היה בשנת 40, מול לבנון. ישראל ניצחה בכפר המכביה בתוצאה 1:5 ורק בקשתו של מרכיב הנבחרת הישראלית, ארתור בר להתחשב באורחים מנעה מהישראלים להבקיע לפחות עוד חמישה שערים: "עשינו ללבנונים 'סטה' ומה זה עזר לנו כיום. מישהו זוכר את זה?" הוא שואל בציניות.

מלחמת העולם השניה שיתקה את פעילות הנבחרת הלאומית, שעד שנת 46 שבתה מכל פעילות וכאשר הסתיימה המלחמה, החל מאבק הקוממיות, ששיתק את הנבחרת לשנתיים נוספות. בשלהי הקריירה שלו, בשנים 48 ו־49 היה דבורין חבר בסגל הלאומי, אבל הוא לא זכה לדקות משחק נוספות.

באותן שנים דבורין לא ראה אפילו אגורה שחוקה מבית"ר ת"א ולמעשה, אביו שהיה בעל חנות ברחוב הרצל בת"א, סייע בתרומות אישיות לקבוצה. בשנת 52 החליט דבורין לתלות את נעליו ולהתמסר לאימון. את סרט הקפטן של בית"ר ת"א הוא העביר ליצחק שניאור.

במהלך הקריירה שלו אימן דבורין שורה של קבוצות ודי אם נציין את מכבי שעריים, הפועל כפר־סבא, בית"ר ירושלים, בית"ר רמלה, הפועל באר־שבע ובית"ר בנימינה.

אולם, אהבתו הגדולה היתה נתונה לבני הנוער ולא במקרה הוא מונה כמאמנה הראשון של נבחרת הנוער הישראלית ובהמשך, הוא מונה כאחראי על הנבחרות הצעירות, תפקיד ממנו הוא פרש לאחר 14 שנות פעילות, עם בחירתו לנשיא איגוד מאמני הכדורגל.

הרומן הגדול השלישי (אחרי בית"ר ת"א ובני הנוער) של לוניה דבורין היה עם מכבי יפו. בתחילת שנות ה־70 הצליח יושב ראש יוני להסתנן לקבוצה היוונית והכוונה היא כמובן לאברהם גרציאני, שהחליט לחזק את האגף הלא בולגרי בדמותו של לוניה דבורין, שבמהרה הפך לחלק בלתי נפרד מהנוף היפואי.

לוניה דבורין ותרכז בקבוצות הנוער היפואיות ולזכותו נזקפות כמה אליפויות וכמה וכמה כוכבים, שבמשך שנים היוו את חוט השדרה של הקבוצה היפואית.

דבורין: כדורגל במפעל חיים

אחד מהם, גידאל מחמיד, משמש כיום כקפטן של מכבי יפו. "בכל שנות עבודתי במכבי יפו ניסיתי להחדיר בהם את הבטחון שהם מסוגלים לנצח את 'השמות' הגדולים כמו מכבי ת"א ושמתי דגש מיוחד על טיפוח שחקני הקישור, כיוון שאני מאמין גדול בשחקני הקישור. תראה לי קבוצה שמסוגלת להצליח ללא קשרים: לכל תפקיד יש חשיבות, אבל אין קבוצת כדורגל ללא קשרים ואת זה אנו רואים גם בליגה הלאומית, כאשר הקבוצות עם הקשרים הטובים מצליחות יותר". הוא מבקש להדגיש.

עד היום שומר לוניה דבורין על קשר הדוק עם הקבוצה היפואית וביפו לא שוכחים את תרומתו הרבה לקידום הקבוצה.

כתבנו, גיל וימל, שאל את היו"ר היפואי הוותיק, יצחק אסא, על לוניה דבורין, קיבל תשובה נחרצת: "לוניה דבורין הוא דמות חיובית ביותר ומאוד נהניתי לעבוד במחיצתו, הן מהבחינה המקצועית והן מהבחינה החברתית. הוא הביא הרבה מאוד כבוד לכדורגל הישראלי".

כאשר נשאל יצחק אסא, כיצד הוא מסביר את השתלבותו המצויינת של דבורין הפולני בקבוצה הבולגרית, הוא השיב בחיוך: "מכבי יפו נחשבת למשפחה אחת גדולה וחמה".

גם בבית"ר לא שכחו את תרומתו הרבה למועדון והם מקפידים לזמן אותו לכל אירוע. מפעל חייו למען קידום הכדורגל בעיר העברית הראשונה, זיכה אותו לפני כשנתיים בתואר 'יקיר ת"א'.

לוניה דבורין רומז על מורת רוחו מהנעשה בכדורגל הישראלי: "אומנם אני מרוצה מהנבחרת, אבל לא מהקבוצות".

כנשיא איגוד המאמנים יש לו דעה מגובשת על הנוהג המשתרש בארץ של מינוי מנג'ר בסגנון האנגלי: "זה טוב, אבל בתנאי שהמאמן לא יעורער על סמכותו המקצועית של המנג'ר, כפי שקרה בכמה קבוצות".

פינה חמה בלב יש לו לליגת הוותיקים, דרכה הוא רואה כמעט מידי שבוע את ההיסטוריה של הכדורגל הישראלי: "עשינו בברית דרך ארוכה. אומנם לא התעשרתי מהכדורגל ולפרנסתי עבדתי בעיריית ת"א, אבל מדובר במפעל חיים שלא נמדד בכסף", הוא מסכם.

לוניה דבורין במהלך ביקורה של נבחרת הוותיקים הישראלית במוסקבה. משמאל לימין עומדים על רקע הכיכר האדומה: שלום אביטן, ירון עוז, צבי רוזן, שרשני ולוניה דבורין

לאחר שבוע אירופי מאכזב

שבוע מרתק בליגה ובאירופה

כדורסל

מאת משה כהן

שבוע כדורסל גדוש ומרתק יוצא הערב לדרך. השבוע מתחיל בשלושה משחקי ליגה נקשר בשני משחקי צמרת ומסתיים בבירה האלופות.

אין ספק, כי בשבוע שעבר איבדו מניות הכדורסל הישראלי – אחוזים ניכרים מערכן, שכן כל שלוש הנציגות שלנו בזירה האירופית נחלו כשלונות צורבים.

את השבוע האירופי הכושל פתחו פרחי הפועל ת"א, שהובסו במשחק החוץ שלהם בריגה במסגרת גביע אירופה למחזיקות גביע. אומנם חניכיו של צביקה שרף כבר איבדו סיכוי ממשי להתברג באחד משני המקומות הראשונים בבית, אבל בהחלט ניתן היה לצפות מהם להרבה יותר.

המאכזבת השניה היתה הפועל אילת, שהחמיצה הזדמנות היסטורית להעפיל לשלב רבע הגמר של גביע קוראץ'. האילתים היו זקוקים לנצחון על סטפנל מילאנו. אומנם אילת ניסתה, אבל בסופו של דבר ניצחה המסורת האיטלקית.

את שבוע האכזבות סיימה מכבי ת"א שספגה הפסד גבוה ומיותר בסאלוניקי. בניגוד לשנים עברו, הפעם הקהל היווני היה שקט יחסית ורק חולשה בלתי מובנת של כוכבי מכבי ת"א במחצית השניה איפשרה ליוונים לברוח לנצחון בהפרש של 17 נקודות.

חרף התבוסה, מכבי ת"א עדיין בתמונת העליה לשלב רבע הגמר של גביע האלופות, בתנאי שהיא תנצח ביום חמישי בהיכל הספורט ביד־אליהו את פנתינאייקוס אתונה.

כאמור, הערב יתקיימו שלושה משחקי ליגה.

בני הרצליה תארח את מכבי ירושלים. הקבוצה מהשרון חייבת לנצח, די להידבק לצמרת הגבוהה ונראה לי שהיא תצליח לגבור על הקבוצה השאפתנית מעיר הבירה, למרות שניסיון העבר מלמד שירושלים מפתיעה מידי פעם קבוצות עדיפות על הנייר.

הפועל אילת תנסה להתאושש מ'הלם הקוראץ'' כאשר היא תארח את מכבי ר"ג. הקבוצה מעיר הגנים סובלת ממשבר יציבות והערכתה תצטרך להוכיח בשיאה אם ברצונה להפתיע. אולם, בכל מקרה, אילת טובה יותר בביתה והיא הפייבוריטית לזכות במלוא הנקודות.

הפועל גבעתיים תארח במשחק ההזדמנות האחרונה את הפועל חיפה. שתי הקבוצות שקועות עמוק בתחתית, כך שצפוי לנו מאבק תחתית טיפוסי, שלהערכתי, יוכרע על חודן של נקודות בודדות ובסיומו תזכה הקבוצה היותר רגועה.

מחר בערב יתקיימו שני המשחקים המרכזיים של המחזור.

מכבי ראשון לציון תארח במשחק מסקרן את קבוצתה המתאוששת של הפועל חולון. חולון של רלף קליין מסתערת על כל קבוצה, אבל מחר בערב יהיה לה קשה במבצר של עיר היין.

מכבי ת"א תנסה להשיב לעצמה את הבטחון על חשבונה של הפועל גליל עליון. מסורת משחקי העבר בין שתי הקבוצות מבטיחה לנו פעם נוספת מאבק מעניין, למרות שברור שמכבי היא הפייבוריטית.

הפועל ת"א נוסעת פעם נוספת לחו"ל, הפעם לספרד שם היא תתמודד ביום שלישי מול טאוגרס במסגרת גביע אירופה למחזיקות גביע. חניכיו של צביקה שרף כבר איבדו עניין בזירה האירופית ונראה לי שהספרדים יזכו בנצחון קל.

ביום רביעי יתקיים משחק ליגה נוסף, כאשר הפועל ירושלים תארח את הפועל עמק יזרעאל.

ביום חמישי יגיע השבוע המרתק לסיומו, בשעה שמכבי ת"א ופנתינאייקוס אתונה יתמודדו בהיכל הספורט ביד־אליהו, בידיעה ברורה שרק נצחון ידביק אותן לצמרת הבית.

זריקת חוץ / אהרן להב

שוברי שביתה ישראלים פגעו בשופטי קפריסין

איגוד השופטים, שבראשו העומד ניצב (בדימוס) יהודה וילק, לא עושה חשבון לאף אחד. האיגוד נענה להזמנה שהגיעה מהתאחדות לכדורגל לשגר שופטים למשחקי הליגה שיתקיימו באי השכן קפריסין היום אחה"צ. לא שופט אחד ולא שניים – תשעה שופטים שחולקו לשלוש שלשות: עמית קליין עם הקוונים אברם זועבי ושלום לביא; דני קורן עם הקוונים יצחק בן יצחק ודוד מלכה; סבי אלנקווה וקוונים יעקב בן־חמו ורמזי ברדה.

מה הניגוה? שופטי האי השכן הכריזו שביתת שיפוט בגלל הכאה של כמה מהם במשחקים על־ידי אוהדים. איננו יודעים אם ההכאות נעשתה בידיעה או באישור השופטים של האי השכן. הרי עצם הכרזת השביתה מצביעה על מחאה מסויימת שרוצים שופטי קפריסין להפגין קבל עם ועדה. או אם הם שובתים ואנחנו שולחים שופטים, כי ההתאחדות הקפריסאית רוצה לקיים ליגה סדירה, או ללמד את שופטיה לקח – מה לאיגוד השופטים הישראלי להכניס את הראש לקלחת ההיא?

אילו היה קורה ההיפך: איגוד השופטים היה מכריז שביתה כמחאה על עוול מסויים שנעשה לשופטים בליגה הישראלית, האם היה עולה על דעתם להסכים להזמנת שופטים זרים על־ידי ההתאחדות לכדורגל? הרי היתה פורצת אצלנו מהומת אלוהים!

אבל כנראה שבאיגוד בו שוררת אוירה בולשביקית, כמעט דיקטטורה, כאשר לשום שופט אסור להסביר למה פסק כך ולא אחרת וכל המדינה רואה את הפשלה במוצ"ש בשידור "דקה 91" בטלוויזיה ולעיתים גם בשידור חי, או שגם שופט וגם משקיף סופגים גערה מועדת המשמעת על שיחד תיקנו עוול בהוצאה של כרטיס צהוב לשוער בניגוד לחוקה – הכל מותר והרשות נתונה, כאילו מדובר במסגרת "בטחונית".

• • •

התנהגות מעניינת התפתחה אצל גיורא שפיגל, מנג'ר מכבי חיפה. במקומון "עיר המפרץ" הרואה אור בצפון הארץ אמר שפיגל בראיון לע. זוהר כי בכל פעם ששחקני הקבוצה בנבחרת הלאומית חוזרים למסגרת הבית, מתחקרים אותם ומתאימים להם אימונים שיחזירו אותם לרמת הקבוצה. זו, למעשה, עוד אחת מן הפעמים שגיורא שפיגל מביע דעה בוטה נגד אימוני הנבחרת.

בסוף הקיץ שעבר טען המנג'ר החיפאי כי אימוני הנבחרת גורמים פציעות לשחקניו וכי שפצוע בקבוצה אינו יכול להיות בריא בדרך לנבחרת. שלושה חיפאים: רביבו, גלאם ואלון הררי עשו פעם את התרגיל הפוך. הם באו מהקבוצה בטענת פציעות והמאמן הלאומי שלח אותם מיד הביתה. החלמתם היתה מהירה מאוד שכן למחרת התייצבו שניהם במחנה האימונים "בריאים". המאמן הלאומי שלמה שרף כעס מאוד על התרגיל החיפאי אבל העדיף להחריש כדי לא לפגוע בהכנות לקראת המשחק עם רומניה.

• • •

הופעתו המרשימה של איגור שקודרין באליפות אסיה האחרונה ביפן עשתה לו מוניטין רב. שקודרין עכשיו שחקנה של מכבי נתניה, קיבל הצעה לשחק בקבוצה ממאלזיה החל מחודש מרס הקרוב. שקודרין בן מדובר לאחרונה, כי יעבור לשחק בקבוצה לאומית אחרת, הפנה את ההצעה להנהלת הקבוצה הנתנייתית עימה יש לו חוזה עד סוף העונה.

ראשי נתניה רצו להחליף את שחקנם פיליפצ'וק בשאהין דראייב מבית"ר ת"א אבל יו"ר בית"ר אמר להם כי רוצה תמורת דראייב גם פיליפצ'וק או שקודרין וגם 700 אלף ש"ח. מה שקרוי דחית ההצעה בצורה חיובית.

• • •

הפועל ירושלים (כדורגל) שב על פרשת הדרכים. לאחר שבמשך כל הזמן האחרון מנוהלת הקבוצה על־ידי מפרק זמני, פנה המפרק עו"ד עמי פולמן לבית המשפט בבקשה להעמיד את הקבוצה למכירה לכל המרבה במחיר. אם לא ימצא פראייר כזה עד 1 ביוני השנה יופסק הניהול על־ידי המפרק הזמני והקבוצה תפורק סופית.

هكذا من الأصل

בעריכת: ניסן פרידמן

מיקי ברקוביץ' מודיע על פרישתו מהפועל ת"א, כאשר לצידו יו"ר עמותת הכדורסל, שלומי גרונר ויו"ר הוועדה המקצועית, שאול אייזנברג

מיקי ברקוביץ' יוצא לחופשת שיחרור

אני אוהב להיות בטופ

כך נימק ביום שישי מיקי ברקוביץ את החלטתו לפרוש מפעילות בהפועל ת"א. מיקי שלא הצליח לסיים את הקריירה המפוארת שלו במכבי ת"א, קיווה לבצע 'קאמ־בק' מביוון אוסישקין, אבל אצל צביקה שרף אין סנטימנטים ורק הטובים משחקים ובגיל 42 יש טובים יותר ממיקי ברקוביץ. שלא יכול היה להשלים את ישיבתו הממושכת על ספסל המחליפים. בהפועל ת"א כבר הציעו לו תפקיד ניהולי לעונה הבאה ושחקנה הצעיר, אמיר ברנט, הודה: "היה לי חשק לבכות כאשר שמעתי את הודעת הפרישה של מיקי"

מאת עמית פז

מיקי ברקוביץ סיים ביום שישי פרק נוסף בקריירה המפוארת שלו. אומנם מדובר בפרק קצר ומאכזב, אבל קשה היה שלא להתרגש כאשר מיקי בן ה־42 הודיע "ההלכתי" לפרוש מפעילות בהפועל ת"א.

מיקי ברקוביץ שהגיע בתחילת העונה להפועל ת"א, לאחר שמסיבות שונות ומשונות מכבי ת"א לא נענתה לבקשתו לצרף אותו לשורותיה לעונת פרידה, קיווה לנקום בקבוצה נעוריו ע"י העברת כתר האליפות לירכתה המושבעת מאוסישקין.

אולם, אצל מאמן ישר כסרג'ל כמו צביקה שרף אין הרבה סנטימנטים ומיקי הגדול בילה את מרבית זמנו על הספסל הקר של אוסישקין. הוא רמז על חוסר שביעות רצונו ואף קיים כמה שיחות הבהרה, אבל השם מיקי לא אמר הרבה לשרף, שהעדיף לשתף שחקנים רק על־פי יכולתם ולא בהתאם לקבלות על עברם ובמצב זה, דרכו של מיקי היתה סלולה לפרישה.

במסיבת העתונאים הקפיד מיקי שלא להשמיץ אף אחד. הדגיש שהוא נפרד מהפועל ת"א בידידות ובהסכמה הדדית, אבל בין השורות ניתן היה להבין ללא קושי מדוע הוא החליט לתלות את נעליו: "אני אוהב להיות בטופ. לאחר שהפועל ת"א סיימה את הפרק שלה בגביע אירופה ובגביע המדינה והפכתי לשחקן ספסל, הפסקתי להנות מפעילותי ככדורסלן".

מיקי נמנע ממסירת הודעה על פרישה מוחלטת מפעילות כשחקן: "עדיין לא החלטתי אם סיימתי לשחק כדורסל, אך אחליט על כך כבר בחודשים הקרובים".

מיקי סיפר כי בתום אימון הבוקר שקיימה הפועל ת"א הוא נכנס לחדר ההלבשה, כדי להודיע לחבריו על פרישתו, "העדפתי שהם ישמעו על כך ממני ולא מהעתונות".

לגבי הסיבות שמנעו ממנו לסיים את הקריירה המפוארת שלו במכבי ת"א, רמז מיקי: "צריך לקיים מסיבת עתונאים נפרדת כדי להסביר מה קרה".

הוא לא הביע חרטה על החלטתו ללבוש את החולצה האדומה של הפועל ת"א: "האמנתי שאני יכול לסייע למערכת, אבל נדמה לי שהישיבה על הספסל פגעה בי. צריך לזכור שאני רגיל לשחק במצבים הקריטיים, כך שהיה קשה לי להתרגל למעמדי החדש כשחקן ספסל".

מיקי ביקש להדגיש שמצבה הכספי הקשה של הפועל ת"א לא היווה גורם מרכזי בהחלטתו לפרוש ואף טרח לאחל להפועל ת"א הצלחה במשחקי הפליי־אוף.

כאשר הוא נשאל על רגעי השיא שלו, הוא השיב ללא היסוס: "הזכיה בשנת 77 בגביע אירופה לאלופות עם מכבי ת"א, המקום השני באליפות אירופה לאומות בטורינו והדלקת לפיד המכביה העשירית".

מיקי הותיר לאנשי המקצוע ולפרשנים להחליט האם הוא הספורטאי הגדול ביותר שקם לנו: "שאנשי המקצוע ישפטו ויחליטו".

במסיבת העתונאים שנערכה בהשתתפות יו"ר הפועל ת"א, שלומי גרונר, יו"ר הוועדה המקצועית, שאול אייזנברג ונציג החברה המאמצת, טמפו, ציין גרונר, כי מיקי ברקוביץ פנה כבר לפני כמה שבועות בבקשה להפסיק את פעילותו, אך הפועל ת"א סירבה. לאור המצב החדש בקבוצה, הוא סבור שהיה מקום להענות לבקשתו של מיקי במטרה לקדם את הצעירים. גרונר הבטיח שמיקי ימשיך להיות פעיל בהפועל ת"א.

שאול אייזנברג, ביקש להדגיש שישלובו של מיקי ברקוביץ בהפועל ת"א היה טוב והוא הקרין מאישיותו על השחקנים. הוא הביע תקווה שבעונה הבאה ישתלב מיקי בהפועל ת"א בתפקיד ניהולי.

מעבר לשיקול המקצועי, אין ספק, כי החלטתו של מיקי ברקוביץ חסכה להפועל ת"א כמה עשרות אלפי דולרים, כיוון שההערכה היא ששכרו השנתי מסתכם ב־75,000 דולר וטרם הגענו למחצית העונה.

אחד משחקניה הצעירים של הפועל ת"א, אמיר ברנט, הודה בתום הודעתו של מיקי: "נורא התרגשתי ופשוט רציתי לבכות".

מבט נוסף/ משה כהן

הפרישות האומללות של מיקי

בפעם השלישית בקריירה המפוארת שלו, מיקי ברקוביץ מודיע בדרמאטיות על פרישה וכמו בפעמיים הקודמות, גם הפעם ניתן היה לצפות לפרישה שתשקף את שנותיו הגדולות של הכוכב הגדול ביותר שקם לכדורסל הישראלי.

"הוינר" הנצחי היה ירוע מאו ומתמיד כבעל עודף מוטיוואציה וקשה לשכוח את הימים, בהם מיקי היה ממשיך את אימוני הכושר על המדרגות של ההיכל ביד אליהו, כאשר חבריו כבר מיהרו לביתם מותשים בתום האימון, או המשחק. גם קשה לשכוח כיצד מיקי ידע תמיד להתעלות ברגעים הקריטיים ולהביא למכבי ולנבחרת הלאומית עשרות, אם לא מאות נצחונות של הדקה האחרונה.

אולם, בסופו של דבר עודף המוטיוואציה פגע במומנטום הפרישה של מיקי. הפעם הראשונה בה הוא הודיע על פרישה, היתה בשנת 87, במלון 'רמת אביב' כאשר הוא עזב בטריקת דלת את הנבחרת הלאומית, בטענה שצביקה שרף לא מעניק לו מספיק דקות משחק. שרף לא ניסה להשיב את מיקי לנבחרת, שנחלה בפיראוס כשלון צורב, שהדריד אותה לדרג ב'.

לאחר אותה אליפות, הודח שרף ובמקומו מונה משה ויינקרנץ שמיהר להשיב את מיקי לנבחרת, שיצאה לטורניר דרג ב' בעיר הבולגרית הציורית, פלבן. הנבחרת נחלה הפסד מחפיר מול פילנד החלשה ולא עלתה בחזרה לדרג א' ומיקי פרש עם טעם מריר בפה.

בתום אותה עונה, באחד מהימים החמים של קיץ 88' כינס מיקי ברקוביץ מסיבת עתונאים מרגשת במלון 'הילטון', בה הוא הודיע על פרישתו ממכבי ת"א. למעשה, מיקי נאלץ לפרוש באותה עונה ממכבי, כיוון שיחסיו עם דורון ג'מצ'י הגיעו לשפל ובמכבי החליטו לעשות סדר בקבוצה, שבאותה עונה כשלה בגמר גביע אירופה לאלופות בלוזאן, מול מילאנו. פעם נוספת מיקי פרש עם טעם מריר.

לאחר כמה שנים לא רעות במכבי ראשון לציון ובהפועל ירושלים, החליט מיקי, שבגיל 41, עדיף לסיים את הקריירה בקבוצה בה הוא עשה את מיטב שנותיו. אולם, מסיבות שונות ומשונות מכבי לא תהמה עם מיקי וביום ההעברות האחרון הוא ניסה להציל את כבודו ע"י חתימה אצל היריבה המושבעת מאוסישקין.

צביקה שרף היה הוגן והבהיר למיקי שאין לו מקום בחמישיה. יתכן שבלהט כעסו על מכבי ת"א, התקשה מיקי להבין שמקומו אינו על הספסל וכך קרה, שאת מרבית הזמן הוא בילה את הספסל הקר של אוסישקין ומשם הוא לא הצליח לבצע את הקאמ־בק עליו הוא חלם.

כעת נותר לקוות שמכבי ת"א תארגן עבור הכוכב הגדול ביותר שקם לה משחק פרידה הולם מול נבחרת אירופה, משחק שאולי ימתיק את גלולות הפרישה.

בכדורסל מעולם אחר

שיא עונה לאולג'ואן: 47 נקודות

אקים אולג'ואן, כוכבה של יוסטון, רשם שיא קליעות עונתי, 47 נקודות, בנצחון קבוצתו על סן אנטוניו 100:103.

אבל גבור הנצחון היה דווקא חברו ורנון מקסוול, שקלע סל שלוש נקודות 4 עשיריות השניה משריקת הסיום. דייויד רובינסון קלע 23 נקודות למנוצחים.

פטריק יואינג קלע 24 נקודות וקבע נצחון חוץ לניקס במילווקי 88:91. נצחון חוץ נוסף רשמה יוטה בבוסטון 93:95 הודות ל־19 נקודות של קרל מלון.

לקו 40 הנקודות הגיע גם קני אנדרסון בנצחון החוץ של ניו ג'רסי על פילדלפיה 101:110. אורלנדו ניצחה באטלנטה 96:101 ו־26 נקודות של אנפרני הארדוויי.

דוניל מרשל, חברו של דורון שפר במכללת קונטיקט, הצטיין בשורות מינסוטה (25 נקודות) והנהיג אותה לנצחון על דטרויט 92:104.

שאר התוצאות: אינדיאנה – וושינגטון 99:113; סקרמנטו – שיקאגו 79:89; לייקרס – גולדן סטייט 104:115; סיאטל – קליפרס 101:108.

בלקבורן ניצחה והגדילה את הפער

היונייטד היום מול ניוקאסל

אנגליה

בלקבורן הגדילה ל־6 את יתרונה בפסגת הליגה האנגלית לאחר נצחון 0:3 על נוטינגהאם, אולם מנצ'סטר יונייטד תוכל לשוב ולצמצמו אם תגבר הערב על ניוקאסל.

לניוקאסל זו, אולי, ההזדמנות האחרונה לשוב לתמונת האליפות. הפסד נוסף שלה יותיר את הקרב בין "האדומים" לבין בלקבורן.

גם ליברפול איבדה גובה לאחר הפסד ביתי מפתיע 1:0 לאיפסוויץ' מהתחתית.

שאר התוצאות: ארסנל – אברטון 1:1; אסטון וילה – קווינס פארק ריינג'רס 1:2; צ'לסי – שפילד ונסדיי 1:1; קריסטל פאלאס – לסטר 0:2; לידס – סאותהמפטון 0:0; מנצ'סטר סיטי – קובנטרי 0:0; וימבלדון – נוריץ' 1:2; טוטנהאם – ווסטהאם 1:2.

בליגה הסקוטית: אברדין – פטריק 1:3; סלטיק – קילמרנוק 1:2; הארטס – דנדי יונייטד 0:2; מאטרוול – היברניאן 0:0.

ליגות א'

בני סכנין הגדילה את הפער בפיסגת המחוז הצפוני, בעוד שהפועל יהוד שבה להוליך את המחוז הדרומי.

צפון: בני סכנין – עוספיה 0:1; מכבי טמרה – מכבי נצרת 1:2; מכבי עכו – מכבי עפולה 0:1; אום אל פאחם – מכבי חדרה 1:2; כפר קנא – אור עקיבא 0:3; שפרעם – הפועל עכו 1:1; גבעת אולגה – טירת הכרמל 0:2.

דרום: יהוד – בית"ר רמלה 0:4; באר יעקב – כפר שלם 1:2; רמת עמידר – בית"ר באר־שבע 1:2; אור יהודה – מרמורק 1:3; ירוחם – קרית מלאכי 0:2; דליית אל כרמל – מרחבים 0:3; קרית אונו – מכבי שעריים 0:1; צעירי יפו – לצרוס חולון 0:0.

ליגות ב'

צפון א': בני נצרת – קרית אתא 0:1; צפת – דיר חנא 1:1; טובא – כרמיאל 2:2; מעלות – עראבה 0:0; מכבי נהריה – בני עכו 0:4; מכבי כפר קנא – מג'דל כרום 0:3; בוהנה – מכבי טבריה 0:0.

צפון ב': יפיע – מכבי אום אל פאחם 0:0; כפר יונה – עירוני אום אל פאחם 1:1; קלנסואה – ערערה 0:0; ערבוג'יאת – תל חנן 1:3; מגדל העמק – צור שלום 1:2; כפר קרע – נחליאל 1:1; פרדיס – דיר מכסור 0:0; ריינה – איכסעל 0:0.

דרום א': רמת השרון – מכבי כפר קאסם 0:0; מכבי בת־ים – מתנה יהודה 0:0; בית"ר חולון – ג'לג'וליה 0:1; עליה כפר־סבא – בית דגן 1:7; בית"ר פ"ת – נחלת יהודה 1:3; אזור – טירה 0:2; גבעת שמואל – מכבי השקמה ר"ג 1:3; הפועל הרצליה – הפועל כפר קאסם 0:4.

דרום ב': מבשרת ציון – בית"ר יבנה 1:1; שיכון המזרח – מכבי רחובות 0:3; בית"ר בית שמש – מכבי אשקלון 0:1; עדד – מכבי קרית מלאכי 3:7; דימונה – רמת אליהו 0:0; מכבי בן צבי – בית"ר לוד 0:2; אילת – מכבי רמלה 0:1.

בהגרלת גביע המדינה:

נס ציונה מארחת את כפר־סבא

ביום שישי נערכה באולפני קול ישראל בת"א הגרלת משחקי הסיבוב השביעי בגביע המדינה בכדורגל, שיתקיימו בעוד שבועיים.

מן ההגרלה עולה שארבעה משחקים יתקיימו בין קבוצות הליגה הארצית: נס ציונה – הפועל כפר־סבא, הפועל לוד – אשקלון, הפועל חדרה – הפועל ר"ג, מכבי יבנה – שמשון ת"א.

יתר המשחקים: מכבי עכו – הפועל ירושלים, רמת עמידר – הפועל בת־ים, קרית אונו – ביר מכסור, כרמיאל – מכבי אום אל פאחם, ירוחם – קרית שמונה, מכבי יפו – שיכון המזרח, אזור – מכבי אח"י נצרת, שפרעם – הכח ר"ג, מרמורק – טייבה, הפועל כפר קנא – אגודת ספורט רמת אליהו, כפר שלם – הפועל אשדוד, מכבי עפולה – מכבי קרית גת.

הניחוש הנכון

1.	x
2.	1
3.	2
4.	2
5.	1
6.	x
7.	1
8.	2
9.	1
10.	1
11.	1
12.	1
13.	2
14.	2
15.	x

הפועל ר"ג תוקפת את שערה של הפועל אשדוד בהפתעה הגדולה של השבת

הכח חוזרת לתמונה

מכבי יפו הוכתרה לאלופת הסיבוב הראשון ואילו הכח ר"ג התקרבה למקום השני, בנצלה את שתי ההפתעות של המחזור: הפועל אשדוד הובסה על ידי הפועל ר"ג והפועל כפר־סבא נוצחה בנס־ציונה

הליגה הארצית

מאת משה כהן

קבוצת הכח מכבי ר"ג מסתערת מחדש על הליגה הלאומית. לאחר פתיחת עונה פושרת מתחילים הסגולים מעיר הגנים לנצח ואתמול הם התבססו בצמרת הגבוהה, תוך ניצול הפסד החוץ של הפועל כפר־סבא.

אומנם מכבי יפו לא ניצחה בבת־ים, הפער בינה לבין הכח ר"ג צומצם לתשע נקודות, אבל כיוון שהבאה שרק חלק בלאי צפוי ימנע מהבולגרים להגיע בתום העונה את השיבה ללאומית.

אתמול חזיתי במשחקה של יפו בבת־ים והאמת היא שהתאכזבתי. אומנם מכבי יפו שיחקה ללא עופר דגמי ומאיר גולפינגר, אבל מקבוצה המסתערת על הליגה הלאומית ניתן היה לצפות להרבה יותר. אבל מבחינת היפואים הנקודה המעודדת היא שגם יכולת פושרת הספיקה להם לצאת בשלום מהמגרש הבת־ימי.

הפועל טייבה – מכבי יבנה 0:2

● לטייבה: רמי דהאר 37, חיב ג'בארה 47

שפט משה אהרן לעיני 1,500 צופים בטייבה.

הכח ר"ג – הפועל ירושלים 1:2

● להכח: ניר לוי 81, יובל פילוס 83.

★ לירושלים: מישל דיין 90

שפט שבתאי נחמיאס לעיני 3,000 צופים בסרי.

קרית־גת – הפועל אשקלון 0:3

● לקרית־גת: משה סבג 34, נתי בן דיין 44, גיל ספפורטס 45

שפט איל צור לעיני 2,000 צופים באשקלון.

הפועל לוד – שמשון ת"א 0:2

● ללוד: יאיר סנדורי 8, בפנדל, ג'ורג' טבקוורה 62

שפט ויקטור בוסקילה לעיני 1000 צופים בלוד.

קרית־שמונה – הפועל חדרה 0:0

●● בדקה ה־75 הורחק אולג שוסטקוב מחדרה בצהוב שני.

שפט יהושע לויה לעיני 1,000 צופים בקרית שמונה.

הפועל ר"ג – הפועל אשדוד 0:3

● לר"ג: שמעון פרץ 41, אילן חכים 58, אילן בכר 86.

●● בדקה ה־70 הורחק חכים האורח בכרטיס אדום.

שפט שמואל סטייף לעיני 2,000 צופים בגבעתיים.

נס ציונה – הפועל כפ"ס 2:3

● לנס ציונה: קובי רפואה 17, שלומי כנפו 31, דני משה 82

★ לכפ"ס: גבי ספיר 6, אופיר בן חיים 80

●● נס ציונה סיימה את המשחק עם עשרה שחקנים, לאחר שאופיר חיים בדקה ה־70 ואריאל רוטמן 88 הורחקו.

שפט דוד ברק לעיני 2000 צופים בכפר־סבא.

הליגה הארצית — טבלת הסיבוב הי"ו לעונת 1994/95

קבוצה	מש.	נצ.	תיקו	הפס.	שערים	הפרש	נק.
1. מכבי יפו	15	10	4	1	24—9	15	34
2. הפועל אשדוד	15	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	25
3. הכח רמת־גן	15	7	4	3	18—23	5	25
4. מ.ס. נס־ציונה	15	7	3	5	21—25	4	24
5. מכבי קרית גת	15	6	4	5	20—26	6	22
6. הפועל כפר־סבא	15	5	6	4	20—28	8	21
7. הפועל חדרה	15	5	5	5	17—22	5	20
8. הפועל ירושלים	15	5	5	5	25—26	1	20
9. מכבי יבנה	15	5	5	5	18—18	0	20
10. הפועל בת־ים	15	4	6	5	21—21	0	18
11. הפועל טייבה	15	4	6	5	16—13	3	18
12. הפועל רמת־גן	15	4	5	6	23—18	−5	17
13. הפועל לוד	15	4	5	6	27—15	−12	17
14. הפועל אשקלון	15	4	4	7	29—19	−10	16
15. הפועל ק. שמונה	15	3	5	7	25—12	−13	14
16. שמשון תל־אביב	15	2	5	8	21—10	−11	11

מזל של אלופים

בת־ים — מכבי יפו 1:1

מאת אמיר גנין

המזל בדרך כלל הולך עם הטובים והאימרה "מזל של אלופים" מתאימה מאוד למוליכת הליגה הארצית, מכבי יפו. היפואים הגאים הגיעו אתמול לאיצטדיון בבת־ים ונהנו ממנה גדושה של מזל, שחילצה אותם מהפסד מוצדק לאור יחסי הכוחות במגרש – 1:1 (0:0).

הפועל בת־ים שתשעה מקומות הפרידו ערב המשחק בינה לבין מכבי יפו, הייטיבה לשחק ושלטה במגרש ללא עוררין. אומנם יפו שיחקה ללא שניים מכוכביה, עופר דגמי ומאיר גולפינגר, אך אין בחסרונם כדי להצדיק את יכולתה העלובה.

המשחק היה סוער ועשיר באירועים, ולקה בלתי ספורטיביים. המארחים מבת־ים פתחו את המשחק בסערה וכבר בדקה ה־5 פרץ יוסי גורדנה היטב מימין ומחוית קשה מול בלושבקה בעט מעל המשקוף.

בדקה ה־16 התנהל גורדנה במרכז המגרש ושלח את הכדור לבכר, שפרץ מימין ומיהר למסור ליואב אמון, ששלח כדור לרוחב. השוער וניסים כהן הותיק החטיא בסנטימטרים ספורים את הרשת.

בדקה ה־28 ניתנה הזדמנות נוספת לבת־ים, לאחר שניסים כהן הגביה לרחבה וליאור מזרחי נגח כדור שכבר נראה חודר לרשת, אך השוער היפואי המצויין הצליח להדוף ובכר בעט את הכדור הוזר לקורת השער היפואי.

בדקה ה־35 סערו הרוחות במגרש, לאחר שנצר הכשיל את חיים בכר, שמיהר להחזיר בבעיטה גסה ללא כדור. אולם, למזלו, השופט ליפקוביץ היה עם גבו למקום האירוע, עובדה שהצילה אותו מכרטיס אדום.

בדקה ה־36 ניתנה ההזדמנות הטובה ביותר ליפו באותה מחצית, כאשר אבי אדרי שנכנס לשחק דקות ספורות קודם לכן, פרץ מרכז המגרש ומ־10 מ' בעט למשקוף השער הבת־ימי.

בפתיחת המחצית השניה הדהימו היפואים, כאשר עלו ליתרון בניגוד ליחסי הכוחות במגרש. יואב אמון הצעיר, הטוב בשורות בת־ים, השיג את ידו לכדור. סתמי שטייל בתוך הרחבה וללפקוביץ לא נותר, אלא להורות על הנקודה הלבנה. נידאל מחמיד, שהיה חלש מאוד, בעט את הפנדל פנימה – 0:1.

בדקה ה־57 הצליח אמון לתקן את טעותו, כאשר פרץ נפלא מימין והגביה כדור שחלף על־פני בלושבקה וניסים כהן נגח במסגור אחד לרשת ההשוואה – 1:1.

בת־ים היתה בתנופה אדירה באותן דקות, אבל דווקא אז, ביצע חיים בכר בעשה מכוער וחסר אחריות, כאשר בעט את הכדור על שחקן יפואי והפעם הוא ראה מול עיניו כרטיס אדום מוצדק.

לבת־ים ניתנה עוד הזדמנות אחת, לאחר שבדקה ה־67 שלח איל חיים מצויין את גורדנה שמצא עצמו מול בלושבקה, אך השוער היפואי הצליח להדוף את הסכנה פעם נוספת.

בהמשך, עם עשרה שחקנים נעצרה תנופת בת־ים ויפו שהסתפקה בנקודה, גם זכתה בה.

בסיום המשחק נראה מנהלה של הפועל בת־ים, מישל אזולאי נוגח בפניו של עופר דגמי. במגרש נוצרה מהומה ורק התערבות המשטרה הביאה להרגעת הרוחות.

שפט חיים ליפקוביץ לעיני 2,800 צופים בבת־ים.

בת־ים: אלבו 5; יואב אמון 7, זכרוב 6, ליאור מזרחי 5, אהרונוב 6; חיים בכר – הורחק, איל חיים 6, פלסטינר 5, ניסים כהן 6, גורדנה 6; גבריליין 5.

יפו: בלושבקה 7; כילו 5, פישיק 5, נצר 5, ספיר 5 (גויתג דלאורי 5, רחוליו 5, נידאל 4, זלב 6, נדר 4 (אדרי 5); ראובן 5.

בשבת הקרובה

משחקי הבתים המוקדמים של גביע הטוטו יגיעו לסיומם.

מוקד לאומי: הפועל חיפה – הפועל ת"א, מכבי חיפה – בני יהודה, עירוני ראשל"צ – מכבי נתניה, מכבי ת"א – צפרירים חולון, בית שאן – הפועל פ"ת, באר־שבע – הרצליה, בית"ר ת"א – מכבי פ"ת, בית"ר ירושלים – עירוני אשדוד.

מוקד ארצי: הפועל ר"ג – מכבי יבנה, כפר־סבא – נס ציונה, קרית גת – חדרה, שמשון ת"א – הכח ר"ג, קרית שמונה, אשקלון, טיבה – מכבי יפו, לוד – הפועל ירושלים, הפועל בת־ים – הפועל אשדוד.

קשיים בהבנת הנקרא

ידה הארוכה של המדינה

האמנות הבין-לאומיות אוסרות התערבות של כל מוסד ממשלתי בנעשה באיגודים המקצועיים. כיצד יכולים לטעון מציעי החוק המתיר ביקורת על האיגודים המקצועיים שהוא תואם אמנות אלה?

אפרים דוידי

תמיד מפליא להבחין שהליברלים הימנים ביותר, כאשר מדובר על ענייני העובדים, לא פוסחים על השימוש במדינה ככלי כדי להתערב בגסות בארגוני העובדים. את מרגרט תאצ'ר הזכרנו? גברת הברזל, ראש הממשלה הבריטית הליברלית הימנית ביותר, עשתה שימוש כמעט יומי בחוקים (ואיפה שלא היו חוקים, דחפה לחקיקתם) כדי להחליש את האיגודים המקצועיים בארצה. בישראל מתנהל בשקט זה חודשים ארוכים מסע שתחילתו בצער אחד וסופו לא ברור. מדובר בהחלת ביקורת המדינה על ההסתדרות ועל האיגודים המקצועיים.

מה לביקורת המדינה ול"מסע נגד האיגודים המקצועיים"? הרי כולנו בעד נקיון כפיים, בעד שקיפות הארגונים הוולונטריים. אבל איגודים מקצועיים אינם סתם עוד "אירגון וולנטרי", באיגודים המקצועיים מתרכז עיקר כוחו האירגוני של מעמד העובדים ושל השכירים בכלל. כל עוד האיגודים המקצועיים "לא מרימים ראש", הכל מתנהל בסדר. אבל כאשר האיגודים המקצועיים פועלים בהתאם לאינטרסים של חבריהם, אז הדברים מתחילים להסתבך.

בסביבה הקרובה לנו, במזרח התיכון, קיימת התערבות גדולה מצד השלטון, עד כדי דיכוי וניהול ענייניהם של האיגודים המקצועיים. זה לא התחיל אתמול. המשטרים השונים החלו קודם-כל לבדוק "איך מתנהלים ענייניהם הכספיים של האיגודים". לאחר מכן החלו לבדוק האם המועמדים לתפקידים הרמים אינם "בעלי עבר פלילי". ואחר-כך האם הם אינם בעלי עבר פוליטי "מפוקפק". ואם זה לא הספיק, השלטונות כלאו או הוציאו משורות האיגודים או גרמו לפיטוריהם של ה"אלמנטים הלא-רצויים". סופו של התהליך ארוך השנים: איגודים מקצועיים צייתניים, או איגודים שהם בובות של השלטון התורן.

השבוע ניתן הצעד השני בוועדת החוקה, חוק ומשפט שבמסגרתה נידון תיקון לחוק מבקר המדינה המתיר ביקורת על האיגודים המקצועיים. זו היתה יוזמתם של חברי הכנסת של הימין (החברתי והפוליטי) לימור לבנת ודוד מגע, שבברית לא-קדושה עם נציג הליברליזם יו"ר הוועדה דדי צוקר מנסים לקדם את תיקון החוק לקריאה שניה ושלישית. זהו תיקון מהיר ביותר:

• ביקורת המדינה תחול על כל מוסד, קרן או גוף שאירגון העובדים משתתף בהנהלתו.

• ביקורת המדינה לא תחול על פעילותם של ארגוני העובדים בכל הקשור לפעילותם כאיגודים מקצועיים לשם ייצוג העובדים.

• הביקורת תהיה כפופה לאמנות בין-לאומיות.

הנקודה הראשונה ברורה: אם לאיגוד או להסתדרות יש חלק או בעלות מלאה על בנק, למשל, ביקורת המדינה תחול על הבנק. השאלה היא, האם קרן השביתה או קרן ההשתלמות הן חלק מפעילות כלכלית או חלק בלתי נפרד מפעילות האיגוד המקצועי? האם קרן השביתה של ההסתדרות, המגלגלת מאות מיליוני ש"ח, היא קרן לכל דבר? והאם מבקר המדינה צריך לבקר את הקרן, היכולה לשמש את העובדים במאבקם נגד המעסיק הציבורי, הממשלה, ואף במאבק של עובדי מבקר המדינה נגד מעסיקם. באיזה חוק נקבעה מהות פעילות האיגוד המקצועי? אלה נעלמים, שאין לחברי הוועדה כל תשובה עליהם.

הדבר המקומם ביותר הוא שהביקורת תחול רק על אירגוני העובדים ולא על אירגוני המעסיקים. למה שקרן השביתה של המעסיקים לא תהיה אף היא מבוקרת? במדינת ישראל אירגוני המעסיקים חזקים ויילכו ויתחזקו הודות למדיניות הממשלה המעשירה עשירים ותרומתם של העובדים עצמם – חלק מדמי החבר שלהם יועבר לאירגוני המעסיקים, פטנט ישראלי ללא אח ורע בעולם.

הסעיף המוזר ביותר בהצעת החוק הוא ש"הביקורת תהיה כפופה לאמנות הבין-לאומית", אמנות האוסרות התערבות המדינה בפעילות אירגוני העובדים. בידי יועציה המשפטיים של ועדת הכנסת חוות-דעת משפטיות ולדבריהם ניתן להחיל את ביקורת המדינה על איגודים בבלי להפר אמנות בין-לאומיות של "אירגון העבודה העולמי", שמדינת ישראל חתומה עליהן זה עשרות שנים. יתכן שיש כאן קושי בהבנת הנקרא, שהרי האמנות כולן אוסרות בפירוש התערבות של כל מוסד, גוף או זרוע ממשלתית בנעשה באיגודים המקצועיים.

תמוהה ביותר עמדתה של ההסתדרות. חברי הוועדה אמרו בפירוש שללא הסכמת ההסתדרות לא ניתן היה לקדם את התיקון. נציג ההסתדרות בוועדה, יועצה המשפטי עו"ד ירון קידר, אישר בישיבה האחרונה בשבוע שעבר אמירה זו של ח"כ צוקר. מי החליט על כך בהסתדרות? האם הוועידה דנה על כך? או המועצה? או הוועד הפועל ("בית נבחרי ההסתדרות")? או הוועדה המרכזת ("ההנהגה")? האם היועץ קידר יכול לגייס ולו דוגמה אחת של איגוד מקצועי בודד או פדרציה של איגודים מקצועיים במערב המסכימים לכך שביקורת המדינה תחול עליהם?

כרגיל, גם ב"חיים הישנים" וגם ב"חיים החדשים" ההחלטות החשובות, המהותיות, מתקבלות בהסתדרות בחדרי-חדרים ללא שיתוף נבחרים וללא ויכוח ציבורי של ממש.

כמובן, ניתן לטעון שהעניין הוא תיאורטי בלבד. הרי לא יעלה על הדעת שמבקרת המדינה תעשה שימוש בסמכויותיה כדי לדכא או לפקח על האיגודים המקצועיים. יתכן שזה נכון. אבל חוקים הם חוקים. מה יקרה בעוד עשור או בעוד שני עשורים? האם לא יכול לקום שלטון במדינת ישראל שיעשה שימוש, בשם "ניקיון הכפיים", בסמכויות מבקר המדינה כדי לדכא איגודים? אגב, גם מבקרת המדינה הנוכחית אינה חסינה מעמדות פוליטיות ואידיאולוגיות. בדו"ח האחרון, בפרק המוקדש לקרנות הפנסיה, היא ביטאה עמדה עקרונית בסוגיה, שהיא ניאו-ליברלית ברורה ואינה מתיישבת עם עמדותיה של ההסתדרות. ואם מחר מבקר מסוים יטען ש"האיגודים עברו את הגבול" או שקרן השביתה גדולה מדי, או עשירה מדי או, חלילה, פעילותה בלתי חוקית – מה יהיה אז?

בסיור בקיבוץ שלושים, שם חנך את בית הספר למורים "אורנים", הבטיח שר החינוך אמנון רובינשטיין, כי הקיצוץ בתקציב המקורי לא יפגע בשעות הלימוד, בסיוע לתלמידים חלשים ובחינוך המיוחד

תרגילי ההשהייה של האוצר

ציקוריה במקום קפה

ביצוע פיחות בזמן, לפני כמה חודשים, היה משחרר את שר האוצר מהתרגילים הלא מכובדים שהוא נאלץ לעשות עכשיו, חלק מהם ללא תועלת

אמנון אמר

בית דרך ארוכה עבר בייגה שוחט מאז אותה מסיבת עיתונאים באמצע אוגוסט, שבה הודיע על מיסוי הבורסה, ועד למסיבת העיתונאים בשבוע שעבר, שבה דיווח בשידור ישיר על החלטתו למנות מפרק מפעיל למדיניותו הכלכלית. קיצוץ 2 מיליון ש"ח בתקציב הפיתוח התחבורתי של משרד הכלכלה אמנם אינו נורא כל-כך וגם בשאר קיצוצי התקציב נוכל לעמוד. אבל כשהצעת הקיצוצים מוגשת לממשלה שבועיים לאחר אישור התקציב בכנסת, מבינים גם בייבי נתניהו ומשה שחל שמשהו בכל זאת השתבש. ולחשוב שאת קטע המינהל התקין הזה מגיש לנו דווקא האדם שהלאה אותנו במשך חודשים ארוכים בדיוני תקציב מאורגנים עד לפרט האחרון.

שני חלקים היו למסיבת העיתונאים האחרונה ושניהם לא היטיבו עם שר האוצר, שבתקופתו הגיע המשק ללא ספק להישגים מרשימים. אדם, כידוע, קרוב אצל תלונתו וזאת אולי הסיבה שדווקא חלקה השני של מסיבת העיתונאים, שלא היה אלא מיחזור של קטעי עיתונות מהתקופה האחרונה, זכה גם לכותרות ענק. עד כמה נפגע שר האוצר בהצהרתו שאיפשר ל-90 אחוז מהשכירים לקבל נטו "יותר גדול", יכול כל אחד להיווכח בחישוב הפשוט הבא: קח את מספר השכירים והעצמאים במשק, בערך 2 מיליון. זרוק חצי לים, כי חמשת העשירונים התחתונים מרוויחים כל-כך מעט שאפילו מס הכנסה מתבייש לגבות מהם מסים. בין אלה שנשארו יחלק האוצר החל מתחילת החודש הבא בצורה מאוד לא שוויונית כ-800 מיליון ש"ח, במסגרת הרפורמה במס הכנסה.

כאן לא התאפק האוצר והוסיף לגיבוב הנתונים גם את העדכון האוטומטי במדרגות המס, שאינו יותר מהתאמה הנדרשת של תשלומי מס הכנסה לנוכח האינפלציה. עדכון המדרגות לבדו יוסיף לשכר הנטו בין 40 ל-170 ש"ח וסכומים אלה צריך לכן להפחית מטבלאות הלפני והאחרי שהפיץ האוצר במהלך החודש האחרון.

הרפורמה השניה, זו של התשלומים לביטוח הלאומי, תוכננה מלכתחילה כמערך שינויים בעלות אפס. רפורמה זאת תגדיל את שכר הנטו של שבעת העשירונים הראשונים בכ-30-20 ש"ח בממוצע, לא תשפיע כלל על שני העשירונים הבאים ותפגע בעשירון העליון.

הרפורמה האחרונה והמדוברת מכולן, חוק בריאות ממלכתי ומס הבריאות הנלווה אליו, תפגע כבר בכולם, כמעט ללא יוצא מן הכלל. כל הנתונים שפירסם האוצר בשבוע שעבר מבוססים על הדמיה שבוצעה על שכרם של 47,154 עובדי המדינה. מחישובי האוצר עצמו מתברר כי רק 7,605 עובדי מדינה (16 אחוז) ישלמו תשלומי בריאות מופחתים. כל השאר ישלמו יותר וחלק לא מבוטל מהשכירים ומהעצמאים ישלמו אפילו הרבה יותר.

עכשיו צא וחשב איך מכל הרפורמות האלה יחד ירוויחו. כמעט כולם ורק עשרה אחוזים ישלמו יותר. לכל זה יש להוסיף שאלה קטנה נוספת: טבלאות האוצר מבוססות על הצעה, שעדיין לא אושרה לא בממשלה ולא בכנסת, להוסיף נקודת זיכוי לנשים נשואות עובדות. את עלות המהלך, בהיקף של כ-330 מיליון ש"ח, מציע האוצר לממן, בין היתר, באמצעות 400 מיליון השקלים שכבר שוריינו בתקציב לצורך הפחתת מסים. האוצר התרגל אמנם בחודשים האחרונים למכור לנו אותה סחורה פעמיים, אבל בכל זאת העברת נטל המס מכיס לכיס והצגתו כחידוש היא, במקרה הטוב לא יותר מסתם אחיזת עיניים.

אבל חלקה היותר חשוב של מסיבת העיתונאים שכינס שר האוצר לפני ארבעה ימים היה בכל זאת החלק הראשון. את האמת הפשוטה אמר שוחט כבר בשתי הדקות הראשונות וכל מי שלא נקלע ללשכתו בשל חובות עיתונאים, יכול היה באותו שלב ללכת הביתה. בראיון שהיה אצל ראש הממשלה לפני שבועיים, אמר שוחט, פחות או יותר: התברר שמצב המשק טוב, פרט לחוסר האיזון בין שער החליפין ובין שיעור האינפלציה. משפט תמים לכאורה זה, שנבלע בתוך כל המלל שבא בעקבותיו, הוא למעשה לב לבה של המערבולת שאליה הוטל המשק בשבועות האחרונים. רק קטעי העיתונות שדנו בעסקות הבליל הראשונה והשניה גרמו להכחדת כמה מאות עצים ביערות הגשם.

בתחילת השנה שעברה נע שער הדולר בסביבות השלושה ש"ח. היום, שנה אחרי, נמצא הדולר באותו מקום ממש, אבל ממוצע כלל המחירים בארץ עלה בינתיים ביותר מ-14 אחוז. עכשיו אפשר להודות לשר האוצר ולייעצה הכלכלי של הממשלה חידה בשני נעלמים: אם מחירי הטיסות לחו"ל נקובים בדולרים ואם בשנה שעברה יצאו לתרגיכה 400 אלף ישראלים, כמה ישראלים ייצאו לארצות העולם בקיץ הקרוב. נדידת העמים היא רק המשל. אל הנמשל אפשר להוסיף עוד כמה וכמה מוצרי יבוא שמחירם היחסי הולך ויורד מחודש לחודש. וכבר פורסם לפני כמה שבועות כי ישראל היא אלופת העולם המערבי בגירעון במאזן התשלומים. ביצוע פיחות בזמן, לפני כמה חודשים, היה משחרר את שר האוצר מהתרגילים הלא מכובדים שהוא נאלץ לעשות עכשיו, חלק מהם ללא תועלת.

היה זה פוגל שאמר בזמנו כי מה שלא מבוצע היום, יבוצע בעתיד במחיר הרבה יותר כואב. את הדברים אמר אז פוגל בתגובה לדחיה המכוונת בייקור המוצרים המסובסדים, אבל אותו דבר ממש אפשר לומר היום על תרגילי ההשהייה שמבצעים האוצר ובנק ישראל בעניין הפיחות. אפשר כמובן להמשיך ולהכביר אינספור מלים על ההבדל בין תחליף הפיחות שהמציא האוצר לבין הדבר האמיתי וכל מי שעוד הספיק לשתות בתנועת הנוער ציקוריה במקום קפה, יודע כמה מדובר. אבל במחשבה שניה, יש אולי בכל זאת היגיון בשיטה. הנה שר האוצר לשעבר, משה נסים, הצליח להשהות את הפיחות במשך חודשים ארוכים והפיחות הבלתי נמנע שהגיע בסוף נרשם כבר לזכותו של הבא בתור, שמעון פרס.

הסכם אוסלו

אדריכלים, עלק

עזרא דלומי

פוליטיקאים נתנים בדרך כלל מן הזיכרון הקצר של הציבור. מי זוכר חצי שנה לאחר הבחירות אילו הבטחות פיזר המועמד כדי לבוא ולתבוע את מימושן? מי יבוא ויבדוק שנתיים לאחר ההבטחה אם באמת מייבאים גז מבורית או מים מתורכיה, או אם מערכת החינוך במזרח התיכון מחושבת?

אולם, בכלל הזה יש גם יוצאים מן הכלל. קורה שפוליטיקאי זוכה לכינוי או ייחוס בעקבות אירוע פוליטי חשוב ומאז הוא "שייך" לאירוע והאירוע שייך אליו. לטוב או לרע הוא יעטר את הביוגרפיה של המנהיג וירשם בתולדותיו. לעתים יהיה זה ביטוי להישג גדול, לעתים לכשלון ולעתים להישג שהתגלה ככשלון – ולהיפך.

כך לגבי מי שזכו לכינוי "אדריכלי הסכם אוסלו", שהתקשורת הדביקה לאלה שהיו מעורבים במהלך שעקפו את מדריד וחרף את המשא ומתן עם תושבי השטחים. בתחילה היה נדמה שמדובר בפריצת דרך ענקית והכל התהדר בתואר הזה: ביילין, אבו מאזן, פונדק, הירשפלד.

אבל אט-אט למדנו שכמו בבניה בלתי חוקית כך גם בהסכם פוליטי שנעשה חצי בגניבה, הבית יושב על יסודות רעועים. והחשש עתה הוא שכמו "ותשקוט הארץ 40 שנה" של מנחם בגין אחרי הסכם עם לבנון עוד יתברר שגם ההסכם הזה הוא קו פרשת המים שממנו החלה הממשלה להתדרדר. שהרי כמו במס על הבורסה, אי-אפשר לומר "לעולם לא" ולמחרת להתחיל להיפך, כך גם לגבי ערפאת אי-אפשר לומר שהוא לא בר-שיח ולמחרת להחליט שהוא-כן. עכשיו מתברר שאלה לא-עניינים סמנטיים, כי מרוב שלום כבר הולכים וחוזרים ישובי הרצועה לימים של ערב מבצע קדש.

ולכן, טוב שלפחות הכינוי "אדריכלי אוסלו" נשאר, נחקק ונשמר בתודעת הציבור, שיידעו בדיוק מי האחראים לפארסה הזו ושידעו מי התהדר כל-כך בתואר הזה לפני שהתברר לו שמדובר בכשלון גדול ובאדריכלים שהם כאילו אדריכלים.

ד ב ר   ה י ו ם

השנה הרביעית והטיל הארבעים

השבוע מסתיימת השנה הרביעית שמאז תחילתה של מלחמת המפרץ השניה, מלחמת עיראק, "סופת מידבר" בפי האמריקאים, מלחמת הסקאד, והפטריוט, מסכת האב"כ והחדר האטום בתודעת הישראלים. גם סדאם חוסיין, שבניגוד לג'ורג' בוש וליצחק שמיר נותר בשלטון, לא שכח. באחרונה טרח לשאול את עצמו ואת עמיתיו בהנהגת ערב והאיסלאם "מי ישגר לעבר ישראל את הטיל ה-40", לאחר 39 הטילים העיראקים שנחתו בתחומה בינואר-פברואר 1991.

הזכרונות, התחקירים והדיונים בפרשת המלחמה ההיא אינם מחדשים לישראלים הרבה. העובדות הבסיסיות היו גלויות על פניהן: ישראל הותקפה, לא הצליחה להשפיע על התנועה המהוללת (להפך, התקוה היא כי תגובתה הנדאית המריצה את עיראק לתקוף, כדי לפורר את הברית הערבית-מערבית) והבליגה עד לסופה הקטוע של הלחימה בזירת כווית ומזרח-עיראק. העוקץ היחיד בגירסאות המשתתפים השונים בהחלטת ישראל להתאפק בעין בחשיבותו של צוות שמיר-שומרון מול שר-הביטחון דאז משה ארנס. לולא היו ראש-הממשלה והמטכ"ל שותפים לשיקול הדעת שביסוד ההבלגה, בין משום הבנת שמיר כי אל לו להתגרות בנימשל בוש ובין משום ששומרון לא הביא בפניו דרך פעולה צבאית משכנעת ותמונת מודיעין שלמה ומוסמכת, היתה ישראל עלולה להסתבך במרחב שבין וושינגטון לבגדאד. סדאם היה מודרו למצוא עילה להסגת כוחותיו מכווית למערב ארצו, הריקמה השברירית של ימסי בוש עם גורבצ'וב מכאן ועם שליטי מצרים, סוריה וסעודיה מכאן היתה מתפוררת ואכיפת מנגנון הפיקוח הבינלאומי על המאמץ הגרעיני, הכימי והטילי של עיראק היתה עלולה להתאחות.

יתר מכך, כפי שהיה צפוי עוד לפני ארבע שנים, חש בוש מחויבות לשותפותיו הערביות בברית נגד סדאם. מחויבות זו המריצה אותו להשיק את מסעות ג'יימס בייקר לבירות האזור, שהביאו את שמיר, אסד ושליחי ערפאת לוועידת מדריד. השלום הישראלי-ערבי, הנמשך במהלכים המתוספים של ממשלת רבין עם תומכי סדאם במלחמה – ערפאת והמלך חוסיין – הוא תוצר ישיר של התפתחות זו. לא לכך כיוון שמיר בהתאפקותו לפני ארבע שנים, אך עובדת ההתאפקות נרשמה לזכותו ברוב אגפי הציבור הישראלי, למעט מתנגדי כל פשרה למען השלום.

העורף הישראלי התנהג ביותר תבונה ממנהיגיו, שהתלבטו אם להתקין לו מסכות, לאטום את חדריו, לשלוח אותו למקלטים או לפנות אותו מתוך מרכזי האוכלוסיה. זו היתה תבונת הישרדות, לא הצטמרות, פשוט ששנים ארוכות של ידיעת הסיכונים – בוודאי מאז תקיפת הכור העיראקי והצטיידות סדאם בטילי קרקע-קרקע לטווח ארוך – בוזבזו בשאננות מדינית וצבאית. עייפותו של הציבור הישראלי ממלחמות בלטה ביום הכיפורים, בלבנון ובאינתיפאדה: מאז ינואר 1991 יכול שליט ערבי להסיק כי העורף האזרחי בישראל יעדיף את מחיר השלום על מחיר הטיל ה-40 וה-400. עד שמסקנה זו תוכח או תופרך, עלולים מאות ואלפי ישראלים לשלם בחייהם – ובתוכחת ההשקעות בתהליך המדיני ובהתעצמות הצבאית המקבילה, פן ייכשל, ייבחנו יורשיהם של שמיר ושומרון.

במקום מלחמת תדמיות

געגועים לוועדה המסדרת

יעקב יונה

לפני עשור נקבעו במפלגת העבודה הרכבי הרשימות לכנסת, להסתדרות ולמוסדות נבחרים אחרים בגוף שנקרא הוועדה המסדרת. גוף שהושמץ רבות, גם במפלגות אחרות. העיקרון היה דומה מאוד: קבוצה מצומצמת של אוטוריטות מפלגתיות, אנשים בעלי שם ומשקל בציבוריהם, שלרוב היו גם בעלי התפקידים הבכירים במפלגה, התכנסו בחדר קטן ואפוף עשן והרכיבו את הרשימות לכנסת ולעוד גופים ייצוגיים.

התוצר הפרסונלי שהפיקה הוועדה המסדרת היה לרוב כמעט אופטימלי, וזאת חרף אופיו האנטי-דמוקרטי בעליל של גוף זה, או אם תרצו "בולשביקי". כל הפלגים, הזרמים, העדות, המינים וכו' זכו לייצוג. הרשימות של טרום עידן האמריקניזציה והפריימריס הצליחו לכלול אנשי רוח ומעש, אשכנזים ומזרחים, עירונים וקיבוצניקים, הסקטורים המושבי, הערבי, הדרוזי והבדווי נמצאו אף הם מיוצגים. בהתחשב בהנחת היסוד שלא ניתן לרצות את כולם עד תום, הורכב פסיפס מאוזן ומגוון עד מאוד. אבל, כאמור, שיטה זו הלכה ונתפסה כפגומה ובלתי דמוקרטית ומורת הרוח ותחושות המיאוס כלפיה הלכו וגברו, עד שבאה לקיצה.

דומה שניתן לקבוע במשמעות, שכל שיטה והסדרים חברתיים ופוליטיים – סובלים בכל שינוי – טומנים שיפור לסטטוס, הם יוחלפו באחרים, בין שאלה מוצלחים יותר, או בין שהם אופטימיים, באופן שקשה מאוד להתייצב נגדם.

התרופפותן של האידיאולוגיות, טיאוב המבנים המפלגתיים, משקלה הגובר והולך של התקשורת, מעורבותם הגוברת של אנשי הון בפוליטיקה – כל אלה ועוד שורה ארוכה של גורמים ונסיבות – כירסמו בכוחם של המבנים המפלגתיים ונוכח אלה הלכה והעמיקה מגמת הפרסונליזציה של הפוליטיקה הישראלית. לא עוד מאבקים יוקדים ולהטים בין דרכים רעיוניות שונות, אלא מלחמת תדמיות ודימויים.

העברית – ההבדלות – מתגוששים המפלגתיים, שהיכולת של הציבור לקיים עימם קשר ממשי ותוכני היא אפסית, העלתה לאין שיעור את משקלם של בעלי הממון, שכספם ותמיכתם הופכים לחלק בלתי נפרד מכללי המשחק החדשים. וכך, פרדוקסלית, הולכים ומתרחקים הליכי הדמוקרטיה מכל תוכן של ממש. התלות בכסף הגדול ובבעליו הופכת את שיטות הפריימריס והבחירה הישירה למשחק דמוקרטי לעשירים בלבד. זכייתו של איל ההון והתקשורת האיטלקי ברלוסקוני בשלטון, חודשים ספורים בלבד לאחר שנכנס למירוץ הפוליטי, היא דוגמה מובהקת למיקסה המסוכנת והבלתי הגונה שמעניקות שיטות הבחירה הישירה לאליטות הכלכליות – וישראל נמצאת כבר עתה בתהליך קשה של ברלוסקוניזציה.

ואולם, במתכונות הבחירות הנוכחות לא רק משקלם של הכסף ובעליו עולה – הפירסומאי, הקופירייטר, היועץ, יועץ התדמית, כוחם והשפעתם עולה באלף מונים על האידיאולוגים, מנסחי המצע ומתווי הדרך המסורתיים.

חיוניותם של הגופים והמוסדות המפלגתיים עדיין קיימת ואף ביתר שאת. אין זה כמובן אפשרי וגם לא נחוץ לשוב לשיטת הוועדה המסדרת, אבל בהחלט יש לשמור על כוח המפלגה ומוסדותיה, בעודם בינים מפתח הבולם את הסכנות המסוכנות בקשר בלתי אמצעי, משבש, בין הפוליטיקאי לבין ההון.

ארה"ב: הבוחרים ירצו יותר

קדחת קיצוצי מס

לאף אחת מתוכניות ההפחתה במס המוגשות עתה אין קשר לכלכלה, הן כולן נוגעות לפוליטיקה; לנסיון לשכך את ההרדות הכלכליות של הבוחרים

"אקונומיסט. מיוחד ל"דבר"

בצהרי ה-4 בינואר, אחרי שהמזכירים היכו בפטישיהם והכמרים אמרו את תפילותיהם, נטלו הרפובליקאים את הפיקוד על שני בתי הקונגרס זו הפעם הראשונה בארבעה עשורים. מיד פתחו חברי בית-הנבחרים בישיבה מרתונית כדי להתחיל להפעיל את סדר-היום השאפתני שלהם. כפי שהוכרז ב"חוזה עם אמריקה" שלהם, בתוך 100 ימים מתכננים הרפובליקאים להצביע על שיפוץ הקונגרס, על קיצוץ בהוצאות, על תיקון החוקה (פעמיים), על הרפורמה ברווחה, על הסתערות על הפשע ועוד ועוד ועוד.

רבים מן הסנטורים הרפובליקאים ספקנים בגלוי לגבי ה"חוזה" ואפילו כמה מחברי ה"בית" מסתייגים בשקט מחלקים ממנו, כגון תקופות כהונה מוגבלות בקונגרס. דמוקרטים יצעקו. קבוצות לחץ יתלוננו. וישנו גם אותו בחור בבית הלבן אשר, אם כי נחלש, הוא עוד חזק דיו להניף את עט הווטו שלו. ואולם, למרות חילוקי-הדעות, יש שני דברים שהכל מסכימים עליהם, ואשר אין כמעט ספק שיתממשו: חוק רפורמת המס משנת 1986 ייפרם, וצמצום הגירעון התקציבי הפדראלי ייזנח.

הרפובליקאים, וגם הדמוקרטים, אינם מנסחים זאת בדיוק כך, כמובן. שני הצדדים מצהירים על נאמנותם לחוק 1986, שעשה צעדים גדולים לקראת הגיון כלכלי על-ידי קיצוץ שיעורי המס כמעט במחצית וביטול עשרות הנחות, הטבות ופטורי-מס אחרים. שתי המפלגות גם מבטיחות לשלוט בגירעון. אבל דיבורים אינם עולים כסף – וכל הפעילות בוושינגטון בימים אלה מתרכזת במירוץ לקצץ מסים.

הכורח לבצע קיצוצי מס גדולים נעשה ברור כאשר, שבוע לפני חג המולד, הן ביל קלינטון והן מנהיג הדמוקרטים בקונגרס, ריצ'ארד גפהארדט, החליטו להצטרף לבנוסת-הבהלה במקום להידרס עליה. תחילה הציע גפהארדט קיצוץ מס למשפחות המשתכרות עד 75,000 דולר לשנה. למחרת עשה קלינטון דבר דומה, והציע הנחת-מס של 500 דולר לילד למשפחות שהכנסתן היא פחות מ-60,000 דולר וילדיהם צעירים מגיל 13; הפחתה עד 10,000 דולר לקיזוז דמי הלימוד באוניברסיטה; וטיפול מס נדיב יותר בחשבונות פרישה של יחידים (ידא"ם).

איש לא התרשם: שכן, בהשוואה ל"חוזה עם אמריקה", קלינטון וגפהארדט הציעו דברים קלי ערך. יפה בהיותו, הרפובליקאים מבטיחים הנחת מס של 500 דולר לילד למשפחות המשתכרות עד 200,000 דולר, טיפול מס נדיב עוד יותר לידא"ם, וקיצוץ של 50 אחוז במס רווחי הון. דבר שפחות חזר עליו, בכל מקום, הוא המון שינויים אחרים בקוד המס הכלולים ב"חוזה": ביטול הפלאת-מס מן השנה שעברה על מקבלי ביטוח סוציאלי אמידים; קיצוץ ב"קנס נישואים" המוטל על זוגות המגישים דו"חות משותפים; טיפול מס נוח יותר על הדרך שבה בתי-עסק מבטלים השקעות; על הוצאות אימוץ; הנחות-מס לביטוחי-חיים ולביטוח המכסה טיפול בבתי מרפא ועוד.

בעיינם ברשימה זו, האנשים שהנהיגו את המסע ההיסטורי למען רפורמת מס לפני עשר שנים – בהם כמה רפובליקאים – נמצאים על סף יאוש. "אני רוצה לבכות", אומר בוב פאקווד, סנטור רפובליקאי מאורגון שהיה יושב-ראש ועדת הכספים ב-1986 וחוזר עתה אל כיסאו הקודם. כמו כל אוהד מס אמיתי, פאקווד יודע היטב כי ברגע שקוד המס נפתח לטיפול, מתחילים לנהור שתדלנים והפרצות בחוק מתרבות. מה שמגביר את הבכי-לכך היא העובדה שמקבילו של פאקווד בבית הנבחרים, ביל ארצ'ר מטקסס, היה מבין מתנגדי החוק ב-1986 והוא בעל ברית ידוע של תעשיית הנפט.

אם השתוללות זו תקרה ואם לא, מחירה של קדחת קיצוצי המס בשנה זו יהיה גבוה. כלכלנים במשרד האוצר מעריכים כי תוכניתו הצנועה של קלינטון תעלה 60 ביליארד דולר במשך חמש שנים, ואילו הקיצוצים הרשומים ב"חוזה" יגיעו ל-197 ביליארד דולר באותה תקופה. הערכה קרובה הרפובליקאים מקבלים בפרוייקט לבדו.

טבעי הדבר שסכום כזה עורר חששות בקול ססריים – התקפות מצד דמוקרטים – שהרפובליקאים יהיו מוכנים לממן קיצוצי מס על חשבון גירעון גדול יותר. לא כך, טוען ג'והן קאסיץ', יושב-הראש החדש של ועדת התקציב של ה"בית". לפני שיאושרו קיצוצי מס כלשהם, אומר קאסיץ', הרפובליקאים יצביעו בעד, ואחר כך "יפקידו בבנק" כ-250 ביליארד דולר בקיצוצי הוצאות, שימשכו כלפי מטה את אותו "מאזן" כדי לממן אחר-כך את נדבנותם.

זה נשמע נאה, אפילו אחראי. וזה אכן כך – אם מצב הגירעון לא יורע (אם הרפובליקאים יעמדו בהבטחותיהם). אבל הוא גם לא יוטב. ברגע זה, אחרי שלוש שנים רצופות שבהן הגירעון פחת, זה נשמע לא נורא כל-כך. אבל כל הערכה מוסמכת מראה כי תהיה עלייה מחודשת של הגירעון ב-1997, והוא יגיע לפחות ל-300 ביליארד דולר מיד אחרי סוף המאה. הרפובליקאים אומרים כי יאזנו את התקציב בשנת 2002, בין שיעבור ובין שלא יעבור תיקון בחוקה המחייבים לעשות כך. אבל תהיה זו, בלי ספק, משימה נכבדה – והמפלגה הרפובליקאית לא הציגה בשבילה שום תוכנית. עכשיו הם מתכוונים לבצע את התרגיל הקשה של קיצוץ נתח הגון מן ההוצאה הפדראלית, לא כדי לשלם מקדמה על איזון התקציב, אלא רק כדי לפצות בתי-עסק וצרכנים בפטורי-מס מפוקפקים.

גרוע מזה, אם להאמין לאוצר, חלק מפטורי-מס אלה "טעונים-אחורנית", כלומר – עלותם לממשלה תתפוצץ במחצית הראשונה של העשור הבא – ליד תוכנית החומש הסטנדרטית המשמשת את הקונגרס לחוקי התקציב שלו. כלכלני המשרד טוענים, למשל, כי ההצעה להתיר לחברות לבטל מיד השקעות במפעל ובציוד, במקום להמתין כמה שנים, תגדיל את ההכנסות ממסים ב-13 ביליארד דולר אחרי חמש שנים. אבל אחרי עשר שנים התוצאה תהיה הפסד של 170 ביליארד דולר. האוצר סבור כי בשנת 2005 העלות המצטברת בקיצוצי-המס של ה"חוזה" תגיע לסכום העצום של 712 ביליארד דולר.

האמת, כמובן, היא שלאף אחד מקיצוצי המס של "מעמד הביניים" המוגשים עתה אין כל קשר לכלכלה. (ואין לכך גם כל קשר למעמד הביניים האמיתי, בהנחה שההכנסה המשפחתית הממוצעת באמריקה היא 37,000 דולר, במחצית מן התקרה של קלינטון, וחמישית מן התקרה של הרפובליקאים). הם כולם נוגעים לפוליטיקה: לנסיון לשכך את ההרדות הכלכליות של הבוחרים. למרבה הצער, הרדות אלה מטופחות בעיקר על-ידי קיפאון השכר וההכנסות הריאליות. אבל במקום לטפל בדילמה הקשה הזאת, הרפובליקאים והדמוקרטים כאחד מציעים הנחת מס, אשר למשפחה בעלת שני ילדים והכנסה של 50,000 דולר תספיק בקושי לקניית פיצה אחת לשבוע. זה יספק אולי את הפוליטיקאים. אבל אל תופתעו אם, בסופו של דבר, הבוחרים ירצו יותר מזה.

תגובות

התייחסות למכתבו של ישראל שיוו מיום 9.1.95

מר ישראל שיוו מתלונן על כך, שלא קיבל תשובה מהמוסד לביטוח לאומי על קיפוח הגימלאים בכך שטען, כי "... קיצבת הזיקנה צריכה להיות 25% מהשכר הממוצע והיא מהווה רק 16% בלבד...".

ראשית, עלי לציין עובדה, שביום 8 בנובמבר 94 נשלחה התייחסותנו למכתבו מאותו יום למערכת "דבר" אך כנראה שלא עקבנו אחר מועד פירסומו לכן אין באפשרותי לבדוק האם פורסמה התייחסותנו או לאו.

לעצם הטענה שהעלית באותו מכתב, הרי שהמוסד לביטוח לאומי לא מקפח אף מבוטח. המוסד לביטוח לאומי פועל על־פי חוק. לפי חוק הביטוח הלאומי סעיף 11(א') מבוטח שמגיע לגיל זיקנה, המוסד משלם לו קיצבה חודשית בשיעור של 16% מהשכר הממוצע במשק. לקיצבה זו ניתנות מספר תוספות:

● תוספת עבור תלויים במקבל הקיצבה – בת־זוג ושני הילדים הראשונים.
● תוספת עבור ותק שצבר המבוטח בביטוח הלאומי (2% לכל שנת ביטוח למעלה מ־10 שנות בטוח ראשונות).
● תוספת דחיית פרישה למבוטח שדחה את פרישתו בעבודה (כלומר – 60־64 לגבי אשה ו־65־69 לגבי גבר). מבוטח זה יהיה זכאי ל־50% תוספת לקיצבת הזיקנה.

לפיכך, קשיש שהכנסתו ממקורות אחרים נמוכה מאוד זכאי לגובה של 25% מהשכר הממוצע במשק ליחיד ו־35% לזוג.

שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, שאוכלוסיית הקשישים והגימלאים יקרה לה מאוד יזמה ואף הפעילה השנה את התוכנית לצמצום ממדי העוני במסגרתה הוענקו החל מחודש אוגוסט 94 תוספות לקשישים ושאירים מעוטי הכנסה הזכאים להשלמת הכנסה. יחידים וזוגות ללא ילדים קיבלו תוספת של 7% (מעבר לתוספת השוטפת) ובכך הגיעה הקיצבה המירבית לקשיש בודד, הכולל את השלמת ההכנסה, ל־26.75% מהשכר הממוצע במשק במקום 25%. באופן דומה הוגדלה הקיצבה לזוג קשישים ל־40.13% במקום 37.5% לפני הפעלת התוכנית.

שכר ממוצע לצורך חישוב התוספות למיניהן הינו 3,996 ש"ח ואילו שכר מינימום במשק הוא 1,624.41 ש"ח (שהם 40.7% מהשכר הממוצע).

חנן רובין,
דובר משרד העבודה והרווחה

עורך המדור מעיר:
לא קיבלתי שום מכתב מדובר משרד העבודה והרווחה ביום 8 בנובמבר 94. אם הייתי מקבל מכתב כזה הייתי מפרסמו מייד.

מצוקת המובטלים הפלשתינאים

אני נאיף אלרג'וב מכפר דורא בנפת חברון. אני אחד ממאה ועשרים אלף העובדים הפלשתינאים המובטלים. ברצוני להביע את דעתי על המצוקה היום־יומית של ציבור העובדים הפלשתינאים המובטלים שאני אחד מהם.

אנחנו חיים חיי רעב ומצוקה נפשית איומה מחוסר הכנסה לנו ולילדינו. מאז שנחתם חוזה השלום הישראלי־פלשתינאי חשבנו שאוטוטו המצב משתנה לטובה. אבל, מאז מלחמת המפרץ ומאז הסכם העקרונות נהיה המצב גרוע בהרבה וממשלת ישראל מנסה לא רק להרעיב אותנו, אלא היא מנסה להרוס אותנו נפשית ומשפחתית. אני אחד מאלפי העובדים ששילמתי שנים על גבי שנים כל מה שהעובד צריך לשלם: ביטוח לאומי, מס הכנסה, ביטוח סוציאלי, מס מקביל וכל זה הלך לטמיון.

ממשלת ישראל טוענת, שבגלל מעשי הטרור היא לא מאפשרת כניסת עובדי השטחים. אני רוצה להזכיר שבסוף שנות השישים ובתחילת שנות השבעים היה טרור יותר אלים וגם בהיקפים האלה. משה דיין המנוח ידע שכדי להתגבר על הטרור צריכים לעשות רווחה לתושבים, והוא נתן לכל תושבי השטחים לעבוד בישראל והכול השתנה, היתה תקופה ארוכה מאוד של ירידה בטרור.

נאיף אלרג'וב, דורא, חברון

המאמץ לכתוב "היסטוריה יהודית חדשה" צריך להקיף את ההיסטוריה היהודית של כל התקופות

חבל, שמבקרי הצורה שבה נלמדת (או נכתבת) ההיסטוריה היהודית, המתוארים על־ידי יעל פישביין ("דבר", 6.1.95) מתרכזים אך ורק בהיסטוריה יהודית מודרנית. אותו הכלל חל, מלבד כמה חיבורים שנכתבו בערך ב־20 השנים האחרונות, לגבי כל תקופות ההיסטוריה היהודית כפי שהן מתוארות על־ידי מה שאפשר לקרוא "היסטוריה מטעם".

אתן דוגמה דווקא בהיסטוריה עתיקה ליחס זה, והיא התייחסות ההיסטוריונים מטעם לתקופה החשמונאית. כידוע, המרד החשמונאי התחיל בגלל שאנטיוכוס אפיפנס חילל את בית המקדש והעמיד את היהודים לפני הברירה של מוות או עבירה על מצוות הדת. כמה עשרות שנים אחרי גזירות אנטיוכוס נקטה המדינה החשמונאית באותן השיטות כמו אנטיוכוס. יוחנן הורקנוס הרס עד היסוד את המקדש השומרוני. בכל כיבושי החשמונאים הועמדו הגויים הנכבשים לפני הברירה של מוות, עבדות או גיור כפוי, ולפעמים, כשההתנגדות היתה חריפה, נוספה גם הברירה של גלות. מלבד הערה אחת של ההיסטוריון הוותיק יוסף קלוזנר (שנחשב ל"ימני", אבל היה באמת ליברל) שהישווה במפורש את החשמונאים לאנטיוכוס לגבי עניין זה, כל ההיסטוריונים היהודים מצדיקים את הכפייה היהודית תוך גינוי, חריף כמובן, של הכפייה האנטי־יהודית.

מה שצריך לקרוא "ההיסטוריה היהודית מטעם" שנכתבה עד לתקופה האחרונה התייחסה כל הזמן באופן שונה ליהודים ולגויים. אותו דבר שנעשה על־ידי יהודים היה תמיד לגביה מוצדק (ותוך שימוש בכל הפילפולים האפשריים) ואם הוא נעשה על־ידי גויים הוא היה תמיד בגנות. כל עיקרון, כביכול אוניברסלי, "פורש" בהתאם לשניות צבועה זאת. הגישה הזאת איננה מוגבלת לדעתי, כמו שחושב כנראה אמנון רז, להיסטוריה שנכתבה על־ידי הציונים. ל"בונד" היתה גישה שוביניסטית יהודית שלא נפלה במאומה מהשוביניזם בצורתו הציונית. למשל, ה"בונד" החזיק בעיקרון של "עבודה יהודית" בגולה בדיוק כמו שציונים הטיפו ל"עבודה עברית" בארץ. ה"בונד" טען, שחובת המעבידים היהודים היא להעסיק רק, או בעיקר, פועלים יהודים, וחובת המעבידים הגויים היא לנהוג בשיוויון, וזה הפירוש ה"נכון" של סולידריות פועלית.

לכן, המאמץ לכתוב "היסטוריה יהודית חדשה" צריך להקיף את ההיסטוריה היהודית של כל התקופות. נראה לי, שאפילו חשוב יותר להתחיל מהיסטוריה שלפני מאה שנה, שאפשר לנתק אותה מפוליטיקה בקלות יחסית, מאשר להתרכז במאה השנים האחרונות.

ישראל שחק, ירושלים

על הרמטכ"ל החדש להוציא את צה"ל מדרום לבנון

הנני מבקש מהרמטכ"ל החדש לעשות כל שביכולתו כדי לשכנע את רבין להוציא את צה"ל מדרום לבנון וזאת מהנימוקים הבאים:

(א) ההסכם שנעשה לאחר מיבצע "דין וחשבון" פתר את בעיית הקטיושות באצבע הגליל.

(ב) חיפוש אחר "קיני מחבלים" גובה מחיר דמים יקר ומזכיר את סימטאות עזה.

(ג) דו"ח ועדת אגרנט המפורסם כעת מוכיח, שכיבוש שטחים לא לנו ושליטה בכוח על אוכלוסיה עויינת כרוכים באובדן חיי אדם, שחיקה גדולה בכוח הלוחם ופגיעה בכושר ההרתעה של צה"ל.

(ד) במו"מ המתנהל עם סוריה דרום לבנון הוא "קלף" סורי המנוצל על־ידה בחכמה. יציאה משם "תשלוף" את הקלף הסורי ותשפר את מעמדנו במשולש סוריה־ארה"ב־ישראל.

הנני מבקש מיועצי ראש הממשלה לשכנעו לצאת לחופשת מנוחה. הוא נראה עייף ועצבני. העם זקוק לראש ממשלה תוסס ורענן שיוביל מהלכי שלום אמיצים ונבונים.

יעקב בכר, ראשון לציון

"מתחת לשולחן" נמשך סדר העדיפויות הישן

אין ספק, שממשלת העבודה נמצאת היום במצב הקשה ביותר מאז הבחירות, וכל סקר שמתפרסם מעודד את בנימין נתניהו להתחיל לתפור חליפות. על המצב הזה יכול ראש הממשלה רבין להאשים רק את עצמו. רבין הבטיח לעם להכניס סדרי עדיפויות חדשים, לקדם את השלום ולהפסיק את שגעון בניית ההתנחלויות של שרון.

עכשיו מתגלה, כי "מתחת לשולחן" נמשך סדר העדיפויות הישן, וגם הממשלה הנוכחית ממשיכה בבנייה אדירה בהתנחלויות מעבר לקו הירוק. אפילו כאשר נחשפה חרפת ההתנחלות באל־חאדר לעיני כל העולם, לא אזר ראש הממשלה אומץ לבלום את המתנחלים, אלא נקט בתכסיס עלוב של־העברתם מגבעה לגבעה.

ראש הממשלה חתם הסכם באוסלו וגם קיבל עליו פרס נובל – אך בשטח, התושבים הפלשתינאים רואים את הבולדוזרים של המתנחלים עולים על האדמה שהיתה שלהם ושל אבותיהם מדורי דורות. מה הפלא, שהפגנות ומהומות מתפרצות בכל רחבי השטחים הכבושים וכוחו של החמאס הולך ומתגבר? מה הפלא, שאזרחי ישראל, אשר רואים את הבטחות השלום מתמוססות, נוטשים את הממשלה בהמוניהם?

רבין חייב לבחור בין השלום לבין ההתנחלויות – ואם יבחר בהתנחלויות, הוא יהרוס לא רק את תהליך השלום, אלא גם את הממשלה של עצמו. לבנות התנחלויות – את זה הליכוד יודע לעשות טוב יותר!

אדם קלר, חולון

דורון שרם

תפילה להצלחה במציאת בני זוג

מניין מקובלים אמור להתכנס בט"ו בשבט, בישיבת "השלום" בירושלים, כדי לקיים תפילה מיוחדת "להצלחת זיווגים בבתי ישראל".

בתפילה אמורים להשתתף מאות אנשים שלא הצליחו עד כה, להקים בית בישראל. רבני ישיבת "השלום" אף הודיעו כי אלה שלא יוכלו להגיע לישיבה, יוכלו למסור את שמם בטלפון והמקובלים יזכירו אותם בתפילה.

מדי חודש מתכנסים המקובלים, בהם גם המקובל הרב דוד צברי, להתפלל על צרכי עם ישראל, כשהתפילות המרכזיות מכוונות למשאלת רבים – למצוא בן או בת זוג מתאים, ולזכות בילדים.

מארגני התפילה אומרים כי ימי ט"ו בשבט וט"ו באב נועדו על־פי מסורת ישראל גם לתפילות שנועדו להבטיח "זיווגים טובים". התפילות בישיבת המקובלים הירושלמית יימשכו כל היום, ויכללו תיקונים, אמירת תהילים בצוותא ואמירות מיוחדות שתובנו על־ידי המקובלים עצמם. (ע)

סטיבי וונדר. לא רוצה שישכחו את קינג.

סטיבי וונדר חוזר לאריזונה

אחרי תשע שנים שבהן סירב הזמר סטיבי וונדר להופיע במדינת אריזונה, הוא קיים בסוף השבוע הופעה בפני קהל אלפים באוניברסיטת אריזונה.

ב־1986 הודיע סטיבי וונדר כי הוא מטיל חרם על אריזונה, משום שמושל המדינה ביטל את טקס האזכרה השנתי למנהיג השחורים שנרצח, מרטין לותר קינג.

וונדר אמר כי לא מוכן להופיע במדינה שאינה מכבדת את זכרו של קינג.

בשנה שעברה חידש מושל אריזונה החדש את מסורת טקס האזכרה למרטין לותר קינג, וסטיבי וונדר ביטל את החרם.

"אני מקווה שתרמתי לכך שלא ישכחו את מרטין לותר קינג", אמר סטיבי וונדר בסיפוק, כשהודיע על ביטול החרם על אריזונה.

השרה אורה נמיר נפגשה עם הילדה תמי גילדברג, שעברה ניתוח מוח דומה לזה שעברה נמיר. תמי נותחה בראשה בפעם השנייה. נמיר יזמה את הפגישה לאחר שצפתה בה בתוכנית של דן שילון. (צילום: ישראל הדרי)

מייקל ג'קסון נלחם על שמו הטוב

מייקל ג'קסון הגיש תביעת דיבה של 100 מיליון דולר נגד תחנת טלוויזיה ששידרה ידיעה שלפיה נפתחה נגדו חקירה משטרתית חדשה בחשד של קיום יחסי מין עם ילדים.

בתביעה נטען כי כתבת התוכנית דיאנה דימונד, דיווחה בשידור טלוויזיה כי נפתחה כי בידי המשטרה מצויה קלטת המתעדת מפגש מיני בין מייקל לבין ילד בן 13.

הזמר, שכבר הועלו חשדות נגדו על התעללות מינית בילד, הכחיש בתוקף כאילו נחקר על טענות נוספות נגדו בעניין דומה.

פרקליטו של מייקל ג'קסון הודיע כי יגיש תביעת דיבה נגד כל עיתון, תחנת טלוויזיה, תחנת רדיו או כל כלי תקשורת אחר, שיפרסמו ידיעות שיקריות על הזמר.

מייקל ג'קסון. 100 מיליון דולר על דיווח שיקרי

קיאנו ריבס. מסרבי פעולה למחזה שקספירי

קיאנו ריבס יהיה המלט

השחקן ההוליוודי פה התואר קיאנו ריבס, שסרט הפעולה בכיכובו – "ספיד" – היה הלהיט של הקיץ, יגלם את תפקיד המלט בהצגה שתועלה בקנדה.

למי שימהר לוויניפג בקנדה כדי לראות את קיאנו ריבס משחק שקספיר, נכונה אכזבה. כל הכרטיסים לכל ההצגות כבר נמכרו. המחזה יוצג רק עד תחילת פברואר, ולא ידוע אם יועלו הצגות נוספות.

ריבס (30) אומר כי תמיד רצה לשחק את המלט והוא שמח לעשות את התפקיד הקשה הזה בקנדה, הרחוק מאור הזרקורים של ברודווי. הוא סיפר כי מנהלי תיאטרון מניטובה בקנדה פנו אליו כבר לפני שנה, אך רק עכשיו התפנה היומן שלו.

במאי ההצגה, סטיבן שיפר, מלא התפעלות מקיאנו ריבס. "כבר בחזרה הראשונה הוא הגיע מוכן לתפקיד", אמר.

סוכנו של קיאנו ריבס אמר כי לא יתיר לצלם את ההצגה בווידיאו/לטלוויזיה.

מפיק ההצגה ביקש לצלם אותה בווידיאו כפי שנהוג לעשות עם כל ההצגות המועלות בתיאטרון, למען התיעוד ההסטורי. אולם סוכן של ריבס אסר לצלם את ההצגה מחשש שהקלטת תמכר ולגיע לטלוויזיה.

אין זו ההתמודדות הראשונה של קיאנו ריבס עם שקספיר. לפני כשנתיים הוא השתתף בהפקה קולנועית המבוססת על שקספיר: הסרט "מהומה רבה על לא דבר", שביים קנת בראנה.

דיוויד לטרמן ינחה את האוסקר

מנחה הטלוויזיה דיוויד לטרמן נבחר להנחות את טקס האוסקר ה־67, שייערך בעוד כחודשיים.

מפיקי הטקס, שבו מוענקים פרסי הקולנוע היוקרתיים, אמרו כי יתבצעו שינויים במתכונת הטקס. יתכן שהטקס, הידוע באורכו המייגע, יקוצר במעט.

בשנה שעברה הינחתה את האוסקר השחקנית הקומיקאית ווּפי גולדברג. הוצע לה להנחות את הטקס גם השנה, אך היא דחתה את ההצעה בנימוק שהיא עסוקה בצילומי סרט.

השחקן בילי קריסטל הינחה את הטקס חמש שנים ברציפות, לפני ווּפי גולדברג.

לטרמן, המגיש תוכנית אירוח ללילות ברשת אי־בי־סי, הוא אחד מכוכבי הטלוויזיה בעלי השכר הגבוה ביותר הוא מקבל 16 מיליון דולר לשנה.

דיוויד לטרמן. בנעליים של בילי קריסטל

נתלה באילנות גבוהים

רבה הספרדי של צפת, הרב שמואל אליהו, מיוזמי הפסיקה נגד מכירת בתים ונכסים לערבים בצפת, התקשה להתמודד עם הידיעה כי עמיתו, הרב אליהו אבו־חצירא מנצרת עילית, מכר לפני כשנתיים את הווילה שלו לקבלן ערבי.

כשנתבקש הרב אליהו הצעיר (שהוא בנו של הראשון־לציון לשעבר הרב מרדכי אליהו) להתייחס לנושא, הסתייע במילים חוצבים ממגג האמר: "פסק ההלכה הוצא למעשה על־ידי מר"ן, הרב יוסף קארו, שעל פסיקותיו אין עוררין, ושום כח בעולם לא יכול לבטל פסיקה זו".

(שמעון וייס)

חירום

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
קופ"ח כללית – אמסטרדם 7־9 – 5232383
בן־יהודה – בן־יהודה 142 – 5223535 (עד 03.00)
סופרפארם – איינשטיין 40 רמת־אביב – 6413730 (עד 24.00)
ירושלים
שטראוס א' – אביגדורי 3 – 706660
חיפה
הנשיא רניה – אבא חושי 99 – 341113
פתח־תקוה
קופ"ח כללית – ההסתדרות 21 – 9343395
רמת־גן – בני־ברק
ישורון – הר סיני 15 בני־ברק – 5746294
הגינה – ארלוזורוב 81 רמת־גן – 6721489
בת־ים – חולון
מזור – הבימה רייק 20 בת־ים – 583360
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153
קופ"ח מכבי – לנראו 16 ק. בן־גוריון, חולון – 5529346
רחובות
מאוחרת – בנימין 23 – 455033

טיפול נמרץ לב

● לב 1 – שירות 24 שעות – 03־5618791
● שח"ל – 03־5625555
● נטל"י – 4224–022–177, 03־5757788

ניידת טיפול נמרץ

● אשדוד 08־551333
● בית־שאן 06־587223
● בת־ים 03־5511111
● הרצליה 09־541333
● חדרה 06־322333
● חיפה 04־512233/4
● טבריה 06־790111
● ירושלים 02־523133
● כפר־סבא 09־33222
● כרמיאל 04־988555
● מגדל העמק 06־540062
● מעלות 04־979333
● נהריה 04־823333
● נצרת 06־573335
● נתניה 09־623333
● עכו 04־912333
● עפולה 06־593334
● פתח־תקוה 03־9311111
● קראון 03־344442
● קרית־ביאליק 04־761062
● קרית־שמונה 06־944333
● ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
● רחובות 08־451333
● שדרות 051־897074
● תל־אביב 03־5460111

מרפאות שיניים

תל־אביב
● דיזנגוף סנטר שער 3 או 5 טל' 294869, 03־285822
● טיפולי חירום בבי"ח אסותא – טל' 5201515־03, 5201432/1. 24 שע'. גם בשבת וחג.
● טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל־אביב. עד חצות (כולל שישי־שבת). 03־5436696.
● תורנות 24 שעות – ה' באייר 20 (כבר המדינה) טל' 254397, 03־452173; יהודה המכבי, איתורית 03־5449911, מנוי 4318.
יפו: יפת 99, 09.00־13.00, 16.00־02.00. טל' 864256.
גבעתיים: וייצמן 12, טל' 324547 איתורית 5193193 מנוי 3743.
ירושלים: צפת 23, טל' 251794, 02־253767.
בי"ח משגב לדך – טל' 02־633708, 08.00־16.00, ד' 08.00־19.00.
בת־ים: מרפאת שיניים לטיפולי חרום – קניון בת־ים רח' יוספטל יה' 5531505 – 24 שעות ביממה.

נפגעי אלימות

● סיוע לקורבנות אונס: ת"א (24 שעות) 234819־03. ים 02־514455. חיפה 04־382611. אילת 059־31977
● ויצ"ו – לנשים מוכות – טל' 5461133־03 – 24 שעות – 02־514111 – 08־550506 – 07־376310.
● מסל"ן – קו פתוח לנשים – נפגעות אלימות מינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 08.30־12.00, 16.00־19.00, טל' 057־74907.
● אור ארום – למען נפגעי אלימות שוטרים והתעמרות, בתוך האגודה לזכויות האזרח בישראל. טל' 03־663162/3.
● נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'־ה', 9־16, 03־251675, 03־235922.
● מכורים אנונימיים (אנ.איי.), מידע הבינה וסיוע 24 ש'. 03־5131046
● זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04־322003, 04־256417, 03־378572.
● האגודה להגנת הילד: 03־6961070, 03־6956763
● האגודה לנפגעי תקיפה מינית. טל' – קו חירום 6850041, קו גברים 6850036

תחבורה

● קוי אוטובוס "דן" טל': 5614444.
● "אגד" – טל': 03־5375555.
● זמני נחיתת מטוסים. תקליט: 03־9731111
● מודיעין נמל התעופה: 03־9712484
● רכבת. זמני נסיעה ותעריפים באמצעות "טלמטר" טלפונים: 04־303133, 03־5652200.

עזרה רפואית ונפשית

● ער"ן, עזרה ראשונה נפשית: ת"א 03־5461111, לילדים ולנוער 03־6961113, ים 02־610303. קו בחוסית 02־661122. חיפה 04־672222/3. קו בחוסית 04־672225. כרמיאל 04־9888770. קו בחוסית 04־9887826. נתניה 09־625110. קו בחוסית 09־828755. ב"ש 07־281128. קו בחוסית 07־275871. מקף הגליל 04־9988418. כ"ס 09־974555. חדרה 06־346789. קו בחוסית 06־343269.
● המרכז להתנדבות בישראל, 03־5614144 לזקוקים למתנדבים ולמבקשים להתנדב.
● מגן, יעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'־ה' 09.00־14.00. 03־829970.
● אנוש – יעוץ למשפחות נפגעי נפש. 5400474־03, 03־5400672.
● יד ביד, ארון קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03־226027, 04־229488, 04־922222, 02־243558, אילת 09־76366. לחייל 222732, מ־17 עד 24.
● "ארון קשבת" לנוער ולהורים. מרכז עירוני ר"ג. 6728697, 6734752, ב' 8.00־13.00, ד' ה' 16.30־19.00.
● "אל־סם" – רח' פקיעין 7, ימים א'־ה'. 16.00־20.00. טל' 5463587, 54620276, 02־663902, 02־663828.
● הוועד למלחמה באיידס: מידע וסיוע לחולים 03־614576, 03־566380. ת.ד. 33602 ת"א.
● אלי, אלימות כלפי ילדים. 03־430829, 03־261070. מ־08.00 עד 22.00.
● "הקו הלבן", ארון קשבת להומוסקסואלים וקרוביהם. 03־292797. ימי א', ג', ה' מ־19.30 עד 23.30.
● קשת־חולים – מוקד מידע רפואי, א'־ה': 08.00־20.00, ו': 08.00־15.00. טל' 03־433300.
● מד"א – שירות רופאים לביקורי־בית, ובתחנות מד"א, שעות: 19.00 עד 07.00. טלפון חירום 101.
● חדר מיון טרם תורן, מד"א, קהילת סלוניקי 9 (ליד כיכר) ת"א, 499978.
● אלכוהוליסטים אנונימיים. הפניה לפגישות: 03־319845, 03־202951, 03־319281.
● אלכוהוליזם (24 שעות) 03־721161
● אלכוהוליסטים אנונימיים ירושלים. 02־830092, 02־638524.
● "קשב לקשיש", א.ג.ל.י. 03־299889. א'־ה' 09.00־14.00.
● ארון קשבת לגיל המבוגר רמת השרון ימים א'־ה' 16.00–20.00, טל' 5493244.
● נשים במצוקה. קו ארום 09־505720.
● ארגון הורים ארצי, ארון קשבת לילדים ונוער. 24 שעות ביממה. 03־621515.
● "יד שרה" – שיקום החולה. ים 02־244242, ת"א 03־812304, חיפה 04־381704.
● "תהל"ה" – תמיכה בהורים של לסביות והומוסקסואלים: טל. 09־587779.
● תמיכה נפשית לחולי סרטן. 02־435516.
● שירותי חירום פסיכיאטריים כולל ביקורי בית. טל' 09־344615, 03־6750750, מינוי 35888.

ארץ ישראל יפה שמור על נקיונה

חברת החשמל לישראל בע"מ
חי"ג חשמל – שירות טלפוני להודעות על תקלות 24 שעות ביממה

ירושלים	02־580666
תל־אביב	03־5633777
חיפה	04־647777
אילת	07־372191
אשדוד	08־511688
אשקלון	07־770088
אריאל	03־9366345
	03־9366346
	03־9366347
באר־שבע	057־462666
בית שמש	02־911669
טבריה	06־792275
חדרה	06־223133
כרמיאל	04־881731
נהריה	04־933555
נתניה	09־602988
עפולה	06־423333
פתח־תקוה	03־9394488
צפת	06־970211
ראשון־לציון	03־9632488
רחובות	08־371388
רמלה	08־221313
רעננה	09־906188

תרום דם ותציל חיי אדם

החיים על הכוכב שגעון

מאת עדנה רזי

אחרי יותר משנה של מעקב אחר חולים המאושפזים בבתי חולים פסיכיאטריים בת"א הגיעה עדנה רזי למסקנות עגומות למדי. הטיפול הוא תרופתי בעיקרו, מסגרות השיקום רופפות, הריפוי בעיסוק מעליב והעיקר – מרבית המאושפזים חוזרים לבתי החולים שוב ושוב, אחרי נסיונות כושלים להשתקם ולהשתלב בחברה

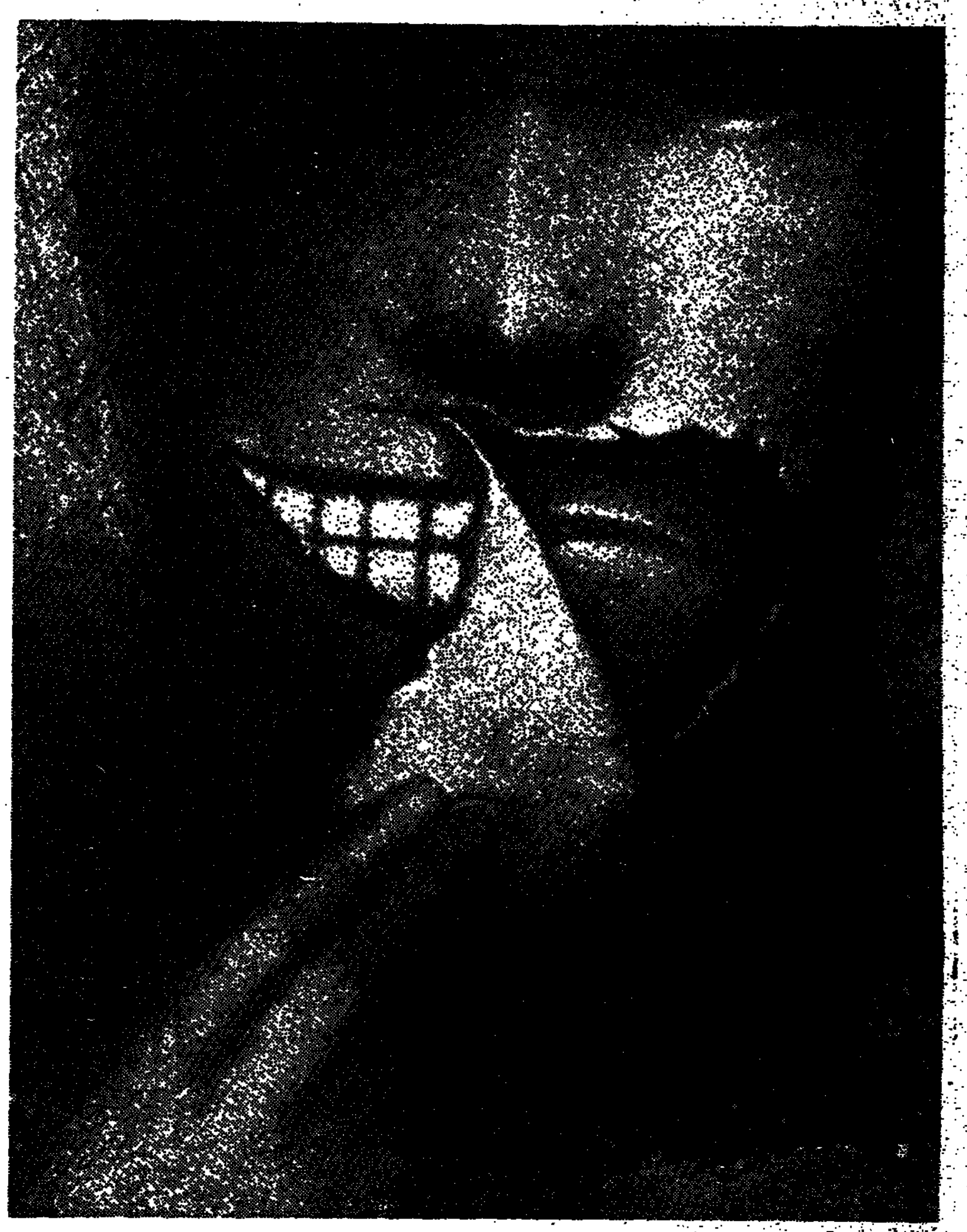

כשנכנסים לבי"ח כזה יש תחושה של סחרת, שבה כל העובדים יודעים את תפקידן. האחיות, המלאכים בלבן, מחייכות במאור פנים אל כל אחד מהמסתובבי בפיז'מה כחולה. נראה שהצוות יש לו חיים משלו, ולמעלה יש גם חולים שיכולים לספק את העבודה. אחיות בעלי התעמלות לבנות מסתובבות כשבידיהן מבחנות לבדיקות דם, עגלת התרופות מוכנה. ליד כל צלוחית פלסטיק ידוקה כתוב שמו של החולה וכמה התרופות שהוא מקבל. נושא הטיפול נקרא בקול עינייני לקום ממיטתו, שבה הוא שואף להישאר, במיוחד בחורף, בימים הקרים. הוא צריך למלא את תפקידו, ולספק עבודה לצוות, לוקחים ממנו דם, מודדים את לחץ דמו, באותו זמן תוקעים מדחום לפיו, עובדות הניקיון במדים כחולים משוטטות עם דלי וסחבה ומבריקות את הרצפה, חדר האוכל מתכונן לפתיחת שעריו. בשעה 7:00 מוקמים כל החולים ממטותיהם ונשלחים לחדר האוכל, אלה שמצליחים זוכים למילות עידוד.

מחכים לאוכל

בחוץ מחכים החולים ליד הדלתות של חדר האוכל, ולכשהן נפתחות הם עטים פנימה. שם הם פוגשים חלק אחר של הצוות, המגישות בחלוקים לבנים עובדות עם העגלה וממלאות את צלחותיהן של החולים. החולים מרוכזים מאד באכילה, מפני שהם יודעים שכאן אין בלבולי ביצים; כאן באמת עושים משהו חשוב – אוכלים. הרבי בעוד שעה ישלחו לצוות העוסק "בריפוי בעיסוק". במשך כל ההסתכלות בעבודה שם לא הצלחתי להבין במה העוסקים בדיוק עוסקים. נשים, הפעם ללא חלוקים, מסתובבות בין מספרים, חוטים וכל מיני אביזרים מסוג זה. החולים יושבים סביב שולחן גדול. אנשים שלפי הבעת פניהם עסוקי פעם [illegible]

ב־10 מגיעה העגלה עם המיץ ופרוסות לחם עם גבינה ריבה. החולים מוקפים לעבר העגלה, שם הם שוב מקבלים הנר שהצורך בו מובן ומוגדר, ובין כל הפעילויות מעשנים סיגריות בשרשרת. הכיס מלא בבדלי סיגריות, החולים כשאלים באהדה סיגריות זה לזה.

אחה"צ פנוי. החולים לא יודעים מה בדיוק עושים בזמן פנוי. הם מתאספים בלובי, יושבים סביב שולחן כשבמרכזו מאפרה, עקות ועוסקים בשאלות של מהות החיים. האם יש אלוהים, האם הכנסיה עומד להגיע. מדי פעם מתפרץ אחד החולים הפסיכוטיים במשפט שלא שייך לעניין, הוא חוזר עליו שוב ושוב. החולים מתעלמים ממנו. הם כבר מכירים את המחלה שלו.

חצי חורים

בקנה שבה ביקרתי במוסדות אלה למעלה ממחצית החולים חזרו לאשפוז. רוזה לי שכשנים לפני כן הגיעו הכם פעם בשנה לכמה חודשים לאשפוז. הפסיכיאטרים מתנהגים כאילו ריפאו את החולה. בכה הרגיעו אותו. אם הוא חוזר ובאשפוז ואינו נקלט במשפחתו ובקהילה. אך כולם מתפעלים מהאווירה הליברלית הנקראת שחרנית וחסרת התנשאות. ברגע הראשון קשה לראות את ההבדל בין האיש בפיג'מה הכחולה והחיה הבולטת לבין הפסיכיאטר האנליטי, אך המסר הוא שוויון וחוסר פתרונות. מה בעצם היעוד של בתי חולי אלה. לרופא נראה שברוב המקרים אינם מצליחים לרפא. לתת לחולה הגנה בזמן האשפוז זאת הם בהחלט עושים בהצלחה. ההצלחות מועטות, ומי שמתקשה להאמין מוזמן לשהות במוסדות האלה.

אמנה ארבעה מקרים שנראים לי משקפים שוב אינני מרבות על חולי פסיכוטים, שבאמת אין לה בחירה אלא להיות מאושפזים רוב חייהם, אני מרבה יותר על חולי הסובלים מדכאון, או ממה שנקרא מניה דפרסיה. אלי (שם בדוי) היה איש מכירות מצליח בעל אינטליגנציה גבוהה, יכולת שפות, והתנהגות תרבותית. גם בבית החולים. במשך מספר שנים לא הצליחו למצוא לו מקום עבודה. זאת כמובן דרך העבודה הסוציאלית העוברת בכל מוסד כזה. לכן אלי הולך "לעבודה" – מהו המושג הזה? יושבים אנשים מבוגרים סביב שולחן, הם צריכים לבוא בבוקר למקום לחתום על כרטיס וכך הם עובדים עד שעה 12.00. מובן שהם מתבישים בעבודתם, כי בכלות הכל, כמאמר הבדיחה, אולי הם משוגעים, אך לא אידיוטים.

רק הבעל נהנה

שולה (שם בדוי) כבר שנה נמצאת במרכבת עם בעלה. שלושת הילדים נקרעים בין השניים. הבעל, שנראה שטוב לו או התחשבות אינם מתכונותיו הבולטות, מנצל את המצב לטובתו. אשתו מטופלת, הילדים אצלו, מחפשים לה דירה, כמוסטל, זהו אחד הפתרונות המוצעים למשתחררים, אך אין דירה כזו. לכן כבר חודשים היא מסתובבת בבית החולי באפס מעשה.

חוה (שם בדוי) אשה אינטליגנטית זכה ליחס טוב כשל מעמדה החברתי, אך מהר מאד עוברת להיות נתון סטטיסטי. החולים רוב הזמן מחכים שהרופאים יצאו מישיבות הצוות. אין ספק שלרופאים נעים יותר בישיבות אלה מאשר במגע עם החולים. כל חולה מקבל תרופה נגד מחלתו, רוב התרופות אינן עוזרות, או מחליפים אותן. חלק גדול מהן גורמות לתופעות לוואי, ואז מקבל החולה תרופה נגד תופעות לוואי, את רוב החולים שכתוב בני משפחותיהם ובקושי באים לבקר. הטלפון הציבורי כל הזמן תפוס, אולי יצליחו לדבר עם בן הזוג או אחד הילדים. בתנאים ממשיכים לקבל תרופות וגם המחלה ממשיכה.

נפגשתי עם ד"ר מוטי מרק, ראש שרותי בריאות הנפש, הוא טוען שמחלת נפש היא מחלה ככל המחלות. קיימת הפרעה ביולוגית שחלק מביטוייה הם בלשון, או בהפרעה בתפקודים רגשיים, בקשר בין אישי, בנטייה ליזום, ביכולת להתמודד, בתקופות מסוימות פגיעה ברבה ובקשב, בשכל אלה יחד פוגעים בתפקוד האישי. אחד הביטויים הוא קושי בתפקוד בעבודה.

האם יש התקדמות בנושא בטיפול?

"היום אנחנו בעידן שסוף סוף קיימים טיפולים תרופתיים חדישים הן למחלות הפסיכוטיות, כסכיזופרניה, לדוגמה – הדרושה לפנקס וכן תרופות חדישות לטיפול בדכאון מצב רוח בכלל, כאשר טיפולים שיקומיים מביאים לכך שכיום מתאפשר הן שחרור של רוב החולים מהפרעות הקשות של המחלה הפעילה גם פסיכוזה, גם דיכאון והן מאפשרות השתקמות טובה יותר וחזרה למעגל החיים, במסגרות טבעיות, בקהילות, חזרה לעבודה הן כביטוי לשיקום וכתנאי לשיקום."

ובכל אופן מהן הבעיות?

"הבעיה היא בסטיגמה החברתית. אדם שהיה מורה, טכנאי, זבן, או פקיד בבנק, האם כשעברה המחלה החריפה עדיין מחכה לו מקום העבודה. קיבלתי מכתב מאשה מכובדת בשכונה בפרדס חנה שמתנגדת לכך שדירה בבניין שלה הושכרה לחולים שהיו מאושפזים. הם שכרו את הדירה דרך מדריך שיקום שמלווה אותם."

האם כולנו מועדים לחלות פעם במחלת נפש?

"סך הכל למעלה מאחוז אחד של האוכלוסיה יעבור פעם בחיים מצב פסיכוטי, אז קצת קשה להבין איך הציבור עדיין חושב שמקומם של אנשים שעברו התקף פסיכוטי הוא מעבר לחומות, כשמדובר בתופעה כאשר שכיחה יש טיפול טוב. אנשים אלה דווקא יותר רגישים לעבור תהליך שיקומי, ולעיתים הם דיירים יותר טובים מן האחרים."

התחושה שלי היא שבעצם, בניגוד לכל מחלה אחרת יש לנו תחושה שלי זה לא יקרה, אני חושב שהשגעון נמצא אצלנו, וזה ענין של מינון נמשך. הרכאון והאובדן הסליסה מוכרים לכולנו. בבאה הי־15 סרפו אנשים כאלה. למרות שעברנו כברת דרך, חלק מההתייחסות זו עדיין קיים אצלנו.

יש תקופות בהסטוריה שההתייחסות לשגעון היתה חיובית. כשדוד המלך בורח משאול הוא מתחפש למשוגע ובכך הוא זוכה בהגנה. בתקופה הכורדית אנו עדים לשינוי בכיוון של קבלה והדה סטיגמטיזציה, אם בממסד, עבודה, דיור מוגן והוסטלים.

יש היום מרכאות שיקום הבנויות על חלקים יצירתיים ובריאים במערכות חישוב. משרד הבריאות מתכנן שכ־30 אחוז מהמיטות הפסיכיאטריות יהיו לשיקום ולא לאישפוז, אלא לשם הגנה. יכול להיות שהאדם בפסיכיאטריה יעבור לעבודות שדה. יש חולים הלוקחים טיפול תרופתי שאינו שונה מטיפול מניעתי כסוכרת או כל מחלה אחרת.

יש אלפי קבלות לאשפוז מדי שנה, חלק הארי מאישפוזים אלה הם קצרים. למעלה מ־40% לא חוזרים לאשפוז נוסף כל חייהם. חלקם עם תרופות וחלקם בלי תרופות.

צוות רפואי מיוחד של משרד הבריאות בדק כ־4500 חולים שאושפזו ברציפות מעל לשנה. 1/3 כבר נבדקו. בין הממצאים והתוצאה של השלכות על ככלל האוכלוסיה, אנו מקווים שנוכל לשקם מחוץ לבתי החולים הפסיכיאטריים בסדר גודל של כ־1000 חולים שעד כה קיבלו טיפול במסגרת אישפוז בלבד. על מפעל הגדול הזה מצטרף משרד השיכון בהוסטלים, בטוח לאומי בקצבאות נכות ובתי חולים פסיכיאטריים שיעזרו להקים במפעלים הוסטלים בכל רחבי הארץ. חשוב לנו מפעלי שיקום והשתלבות באוכלוסיה."

במסגרת הכנת כתבה זו נפגשתי גם עם פינצי שמואל, מנהל אגף שיקום וסיעוד ארצי וגברת אביבה אברהמי, מנהלת מחלקת שיקום ארצי. בכרם אצטט מדבריו של מר פינצי נראה לי רק הוגן להשמיע גם את קולם של המאושפזים. אינני מכירה חולה אחד שיכול להתפרנס או לחיות בכלל מקיצבת הבטוח הלאומי.

נפגעי עבודה

פינצי שמואל: "אנו מטפלים בנפגעי עבודה. יש לנו מחלקה לשיקום של נפגעי עבודה ונכים כלליים עם אחוזי נכות מסויימים. נכי עבודה כ־10% ומעלה ונכים כלליים כ־20% ומעלה.

אנו מטפלים בתהליך קביעת אחוזי נכות ובחומר המגיע: עבודה או נכות כללית. פקיד השיקום מחזיק את החומר שלפניו, ולפי החוק הוא רואה אם הא"ש נראה לו מתאים לשיקום. אפשרות של תעסוקה הוא נכס לשיקום. יש המקבלים מעל ל־40% נכות.

המשוקם הנמצא במסגרות הבאות מקבל: ממפעל מוגן 400־200 ש"ח לחודש. מהמסקם עד 700 ש"ח לחודש ומא.ש.ת עד 700 ש"ח לחודש. חולי הנפש נחשבים לחלק מהאוכלוסיה הסובלת ממוגבלות כלשהי. יש חלק שלומד באוניברסיטה ומקבל את כל ההוצאות הקשורות לתואר.

בבית לוינשטיין עורכים ירידים של מעסיקים ושל משתקמים מחפשי עבודה. בכל הארץ קיימת שיטת ההשמה, מדריך או חונך המלווה את החולה המשתקם.

יש רשת של מפעלים מוגנים תעסוקתיים של חולי נפש, שמופעלים ע"י משרד הבריאות, או במימון משרד הבריאות. הרשת נקראת א.ש.ת. (אגודת שיקום תעסוקתי) יש שישה, שבעה מפעלים כאלה בארץ, אין היום כמעט שירות בארץ שלא נמצאים בו חולי נפש. ברעננה קיימת אגודת "דרור" שדואגת לדיור חולי נפש באזור רעננה והרצליה. ברמת גן יש לנו צוות מקומי, כולל בטוח לאומי, תעסוקה, מרפאה לבריאות הנפש ולשכות של העירייה ובית החולים גהה. אין מסלול מיוחד לחולי נפש. יש לנו התייחסות כמו לכל מחלה אחרת; סרטן, שיתוקים, קטיעות רגלים ונכויות אחרות."

עם כל המידע שניתן כאן, צר לי לחזור על הרושם החזק שאני קבלתי בביקורים ובמעקבים ארוכים ועקביים אחר חולי נפש. אינני מכירה אפילו אדם אחד מכל אלה שהשתקם. אולי לא היה לי מזל.

סוכנויות הידיעות

"אישים רוסיים פעילים במאפיה להברחת חומרי גרעין"

בגרמניה פועלת מאפיה בינלאומית בנושא גרעין, בה פועלים גם אישים רוסיים שהיו בעבר בעלי השפעה וקשרים – מוסר העתון "איזבסטיה".

בכתבה על הנושא מציין העתון הרוסי, כי שירותי הביון של גרמניה הצליחו בפעם הראשונה לאתר את המבנה של הפעילות המחתרתית העוסקת בסחר בחומרים גרעיניים וגרמניה משמשת רק כמדינת מעבר. המאפיה הגרעינית אינה מתאפיינת בסכמנים לאומיים מיוחדים. המאפיה כוללת את גרמניה, בולגריה, אוסטריה, רוסיה וגם את נציגי המזרח הקרוב והרחוק. "גם אם לשוק הגרמני מגיע חומר גרעיני משטחי רוסיה ומדינות חבר העמים, ספק אם ניתן לדבר על "המאפיה הרוסית", מדובר יותר על אותם אנשים בעלי ההשפעה בברה"מ לשעבר, אשר מפעילים את קשריהם דאז ומשרתים כיום את עולם הפשע", כך מסר לכתב העתון פקיד בכיר בבון.

בפעם הראשונה הצליחו לעלות על עקבותיה של המאפיה הגרעינית באוקטובר 1992. מאז נחשפו יותר מ־300 ניסיונות למכור אורניום או פלוטוניום. המשלוח האחרון שנתפס, נשלח למינכן ב־10 באוגוסט 1994 ממוסקבה בטיסה של "לופטהאנזה" מס' 3369.

אחד המטות של המאפיה הגרעינית נמצא בווינה, במלון "ציד רייכסקרונה" שבו מתאכסנים לעיתים קרובות סוחרים מאיראן, מעיראק ומסוריה. אחד מה"בוסים" של עולם הפשע ושל המאפיה הגרעינית הינו וולטר וולף.

בקרב עולם הפשע ברוסיה ובאיטליה יש לוולטר וולף אנשים וכן נתני־חסות בעלי השפעה בחוגים הפוליטיים־כלכליים של המערב. גרמניה ואוסטריה הפכו למדינות מעבר חשובות בסחר בחומרים גרעיניים. דרך הבנקים של מדינות אלה ובעיקר דרך הבנק האירופאי־איראני למסחר בהמבורג בוצעו עיסקאות אשר כתוצאה מהן קיבלו מדינות כגון צפון קוריאה, סוריה, איראן ועיראק חומר גלם גרעיני. שמותיהם של מספר מאפיונרים גרעיניים – פורסמו.

הלנה בגרובה המתגוררת בפראג ובברטיסלבה היתה אחראית לקשר בין וולף ואיגודי הפשע הצ'כיים.

אלפרד ייקלה, דייפן כספים מטנגן שבבארן, נאסר כאביב 94 במינכן. במוסכו נמצאו 45 ק"ג פלוטוניום ומספר הטלפון של וולטר וולף. המשטרה הזרימה גם ייפוי־כח לשימוש בחשבונות של חברות צפון־קוריאניות.

סרגיי פופוב מחזיק בגלריה לציור בברלין. דרך המתווך, שכינויו "קוסלט" הוא ניסה במאי 93, לפי נתוני המודיעין הצ'כי, למכור חומרים גרעיניים למערב.

פרנץ קוברט, טייס גרמני לשעבר וכיום עובד החברה "זמרייקס", עסק במסחר בחומרים מתוצרת סובייטית.

פטר שמידט, הגר ליד נידנברג, הספיק לגלגל עיסקה של 2 ק"ג פלוטוניום. הפרקליטות של פרנקפורט פתחה לו תיק פלילי.

גרהרד צמן מולצבורג, קצין צבא אוסטרי לשעבר, נחשב בחוגי המאפיה למומחה לחבלה. יש לו קשרים עם אנשי צבא הונגרים.

ט"ו בשבט – לא רק פירות יבשים

הפעולה של נטיעת עץ פרי בארץ ישראל היא פעולה דתית חשובה. על הרב קוק מספרים, כי בכה כאשר נטע עץ בט"ו בשבט. כששאלו אותו מדוע הוא מתרגש כל כך, השיב: "ויטע השם גן בעדן מקדם"

מאת נח זבולוני

"כי תבואו אל הארץ, ונטעתם כל עץ" (ויקרא י"ט כ"ג). המדרש (כ"ה ג') על האמר במקרא, אומר "כי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ". אמרו חז"ל: מתחילת בריאתו של עולם לא נתעסק הקדוש ברוך הוא אלא במטע תחילה, ככתוב בספר בראשית: "ויטע ה' אלוהים גן בעדן מקדם, וישם שם את האדם אשר יצר. אף אתם כשתכנסו לארץ לא תתעסקו אלא במטע תחילה", ככתוב בספר ויקרא ד"כי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל".

אבותינו הקדמונים שהיו עובדי אדמה: חקלאים, (והמלה חקלאי לקוחה מן התלמוד, ל"ז ע"ב שם נאמר: "האי ריחשא דחקלאי דמפשר בי קמחא", כלומר תערובת הסולת ודבש של חקלאי שמרביב בו קמח). וישבו על אדמתה, קבעו את ה"ט"ו בשבט" כראש השנה לאילנות, כפי שהובא במקורות, הם שילמו "מסים" בצורת תרומות ומעשרות ובדומה לשנת המסים אצלנו, קבעו את ראש השנה לאילנות, כמו שנאמר "ט"ו בשבט הוא ראש השנה למעשר האילנות". כיצד? פירות אילן שבאו לעונת המעשרות, ט"ו בשבט של שלישית, אף על פי שנגמרו ונאספו אחר כן בסוף שנה שלישית, מתעשרין לשעבר ומפרישין מהן מעשר. (הרמב"ם הלכות מעשר פרק א' הלכה ב').

אסור להביא מעשרות פירות שחנטו בשנה אחת על חשבון השנה שלאחריה והתאריך הקובע. מפני מה קבעו את ראש השנה לאילן בט"ו בשבט? על כך מחלוקת בין התלמוד הבבלי והתלמוד הוא ט"ו בשבט. הירושלמי. במסכת ראש השנה (בבלי דף י"ד ע"א שואלת הגמרא מאי כעבא קבעו את ראש השנה לאילן בט"ו בשבט? ועל כך באה התשובה: אמר רבי אלעזר אמר רבי אושעיא האיל ויצאו רוב גשמי שנה ועדיין רוב תקופה מבחוץ מפרק רש"י במקום: "שכבר עבר רוב ימות הגשמים שהוא זמן רביעה ועלה השרף באילנות ונמצאו הפירות חונטין מעתה." (עכ"ל רש"י).

בירושלמי ראש השנה פרק א' הלכה ב' נאמר כעם אחר הוא: רבי זעירה אומר: עד כאן הן (האילנות) חיין ממי השנה שעברה, מכאן ואילך הן חיין ממי השנה הבאה".

היו חקלאים

הזכרנו כי אבותינו הקדמונים היו חקלאים וט"ו בשבט היה ראש השנה לסידור המסים כמו תרומה מעשר ומעשר שני. לא נזכר בשום מקום כי היה זה חג אלא בתקופה מאוחרת קבעו את ט"ו בשבט כעין חג, שאין להתענות ביום זה, ואוכלין פירות של ארץ ישראל, הפרי שבטעמו משובח ומזין את הנפש יותר מאשר את הגוף, כעמו עודד כיסופין לארץ ישראל ומגביע את הצמאון לגאולה לצאת מעבודה להיות ולשבת כל אחד תחת גפנו ותחת תאנתו.

המקובלים בבאה הי־16 כגון האר"י (האשכנזי ר' יצחק לוריא) ואחרים העלו את ט"ו בשבט לדרגת חג ותיקנו לאכול בו פירות הארץ כאמור ולומר תיקון: שירות ותשבחות על הפירות.

מנהג זה שהיה נפוץ תחילה בין אחינו הספרדים ועדות המזרח, נתקבל אחר כך בכל היהדות ונכנס לספרי ההלכה השמים.

בספר "חמדת ימים הנהגות ותפילות לכל השנה", שמיחסים אותו לנתן העזתי (1643 – 1680 ירושלים), מאישיה המרכזיים של שבתאי צבי, בספרו הוא מרחיב את הייחוד על ט"ו בשבט ועל טקס אכילת הפירות בליל ט"ו בשבט שדומה לליל הסדר של פסח... ליד שולחן מקושט בפרחים ועליו נרות דולקים, היו יושבי בצוותא ואוכלים מן הפירות בארבעה שלבים. בכל שלב היו קוראים פרקי תנ"ך וקטעים מהתלמוד ומהזוהר, וכל אחד מהמסובים היה מברך על פרי אחר בשם כולם. טעם זה היה מלווה בשתית ארבע כוסות יין. שערבו בהן יין לבן ואדום. הלבן מסמל את הרדמת החורף של הטבע והפתחת שחזה החמה מאז ט"ו בשבט, והאדום מסמל את התעוררות האביבית ואת הגברת כוחה של החמה.

בארץ הוכרז ט"ו בשבט כחג הנטיעות לראשונה, בשנת 1908 ע"י הסתדרות המורים, והנטיעה התקיימה התקיימה במקווה ישראל. מתו"ל שלא מקיימים נטיעות ביום זה, מרבים באכילת פירות מיובאים מארץ ישראל וברוב הקהילות נוהגים לאכול חמישה עשר מיני פירות כמספר ט"ו הימים בחודש עד לחג זה. ובכך גם היה מתחזק הקשר בין הגולה לבין ארץ ישראל, אחינו הספרדים מרבים לאכול יותר כ־15 מיני פירות כי כל המרבה לאכול הרי זה משובח". לפעמים מגיעים המינים עד 50 ואף ליותר.

גם בחצרות האדמו"רים היו עורכים חגיגות מיוחדות בט"ו בשבט, היו באים אל הרבי ועורכים סעודה מלווה בשירים וריקודים ושיחות מפיו של הרבי מעניני דיומא.

הקרן הקיימת לישראל מנצחת על הנטיעות בט"ו בשבט במיוחד נפוץ המנהג בקבוצים ובמושבים, הנערכות ביערות, בכרמים ובגנים.

גם ברכה מיוחדת תקנו בעת אכילת הפירות של ארץ ישראל והיא: "יהי רצון מלפניך ד' אלקינו ואלוקי אבותינו שבכוח אכילת הפירות שנאכל ונברך עליהם עתה ואשר נוטה בסוד שרשיהם העליונים אשר המה תלויים ב והשפיע עליהם שפע רצון ברכה ונדבה. בסוד שרשיהם העליונים אשר המה תלויי בם והשפיע עליהם שפע רצון ברכה ונבה. וגם הממונים המוסטרים (מלאכים) יתמלאו מעז שפע הזה, לשוב שנית להגידלם מראשית השנה ועד אחרית השנה לטובה ולברכה לחיים טובים ולשלום". בט"ו בשבט נולדה הכנסת בירושלים שנפתחה ע"י חיים ויצמן ז"ל וכעבור יומיים נבחר על ידה כנשיא המדינה הראשון של מדינת ישראל.

הרב קוק בכה

מספרים כי בהגיעת המטעים הראשונים במגריאל, נתכבד הרב אברהם יצחק הכהן קוק ז"ל בנטיעה הראשונה. כאשר הלך לנטוע התרגש, הרב מאוד, עיניו שלנו דמעות, ופניו היו כלפיד אש, כשהגיש לו את המעדר, סירב לקחתו וכמו ידיד חפר את רגבי האדמה. כשכולו נתון ברעדת קודש. לאחר מכן כאשר שאלו אותו מדוע הרב מתרגש כל כך? הוא השיב ואמר: "נטיעת עץ פרי בארץ ישראל, אין זו סתם פעולה חקלאית רגילה, זוהי התרבקות במדותיו של הקדוש ברוך הוא, שאף הוא התעסק במטע הארץ תחילה "כמו שנאמר במקרא: "ויטע השם גן בעדן מקדם"...

בט"ו בשבט מרבים באכילת חרובין מן הטעם שהחרובין ועץ החרוב מסמלים את ההסתפקות במועט, ושלילות חיי המותרות, ודמו לכך אנו מוצאים בסיפור הידוע של חוני המעגל המובא במסכת תענית דף כ"ג ושם: יום אחד היה חוני המעגל הולך בדרך, ראה אדם נוטע חרוב, שאל אותו לכמה שנים ישא פירות? השיבו בעוד שבעים שנה: שוב שאל אותו חוני המעגל וכי סבור אותה שתחיה עוד שבעים שנה? אמר לו אותו אדם: עולם זה מצאתיו עם עצי חרובים, כשם ששתלו אבותי למעני, כך אני שותל למען בני.

ונסיים בדברי המנוח יוסף וייץ שעמד בראש גאולת הארץ והכשרת עבודות קרקע וייעו ובעיקר הכשרת אדמות ההר והנגב הצפוני, שהסביר את המחלוקת בין בית שמאי לבית הלל בקביעת את ראש השנה לאילן, בית שמאי קבעו אחד בשבט, ואילו בית הלל קבעו את ט"ו בשבט, על כך אומר וייץ במועדים כרך שני עמוד 147 וז"ל: "בארץ ישראל שהיא ארץ ההפכים, ארץ עמקים והרים, מישורים וגבעות. התחדשותו האביבית של הצומח אינה מתחילה בעונה אחת: השפלה, השרון והעמק איזורים המים הם. ובהם מתחילים הצמחים לפרוח זמן מה לפני הנץ אותם הפרחים בהרים, שהם איזור הקור הרוח, לפיכך ציינו יושבי השפלה והעמק את זמנו של ראש השנה לאילנות בראשון בשבט. ובית מדרשו של שמאי פסקו כמותם. אולם יושבי ההרים, שתקופת החורף נמשכה אצלם יותר, דחו את ראש השנה לאילנות לט"ו בשבט, ובית מדרשו של הלל סמכו כדעתם. למעשה ניצחו ההרים את אנשי העמק ונקבע לדורות שראש השנה לאילנות חל בחמשה עשר בשבט".

ועל השאלה מפני מה המשנה הראשונה בראש השנה המתחילה בארבעה ראשי שנים הם. אחד מהם ט"ו בשבט ושם נאמר באחד בשבט ראש השנה לאילן כדברי בית שמאי, בית הלל אומרי בחמשה עשר בו".

שואלים, למה כתוב בלשון יחיד ולא כמו ביתר, שלושה ראשי השנה, הכתובים בלשון רבים כגון: "אח בניסן ראש השנה למלכים ולרגלים" או באחד בתשרי ראש השנה לשנים לשמיטין כו". על כך עונים: כי באילן יש רמז מה שקבלו מרבותיהם להתפלל בט"ו בשבט על אתרוג כשר המהודר שיזמין השם יתברך בעת המצטרך למצוות, כי הנה זה היום (ט"ו בשבט) אשר עולה השרף באילנות, והוא כפי הזכות של כל אחד ואחד בישראל, ולכן הנה מה טוב ומה נעים שיתפלל בט"ו בשבט שהוא ראשית הצמיחה שיזמין לו, השם יתברך, לעת המצטרך את פרי עץ־הדר, וזה שרמז התנא במשנה באמרו לשון יחיד לאילן המיוחד המבואר בתורה למצוות.

להרגיע את תנודות המחשבה

"יוגה זה להביא אינטליגנציה לכל תא בגוף," אומר היינגה, המורה. "יוג'", בהודית קלאסית עתיקה פירושה איחוד. פטנג'לי ההודי גורס כי היוגה מרגיעה את תנודות המחשבה. בשבוע הבא יתקיים כאן כנס בינלאומי ליוגה, הראשון מסוגו בישראל

מאת בלהה דבורי

רינה טויל, יו"ר אירגון מורי היוגה בישראל, גרמה היוגה שינוי מופלא בחייה, אך זאת בהמשך.

בימים אלה עסוקה טויל באירגון הכנס הבינלאומי הראשון ליוגה בישראל. לדבריה חברים באירגון 320 איש, אבל בשטח פועלים רבים נוספים שאינם חברי האירגון.

בביתה של טויל מוזמנים הפקס והטלפון ללא הפוגה. אורחים יוגים מרחבי העולם שהקדימו להגיע לכנס בישראל מסייעים בידה. ואכן, ניכר כי המלאכה רבה.

טויל: המושג 'יוגה' בא מהמלה 'יוג'' שבשפה הודית קלאסית עתיקה פירושה איחוד, חיבור. היוגה מקשרת בין הגוף, הנפש והרוח – ומביאה לאיזון מבחינה פיסית, ריגשית ושכלית. זוהי תורה הודית עתיקה, נכס יקר שאותו קיבלה האנושות".

על פי טויל, מקורות היוגה הם ממש בתחילת האנושות. לסבורים שהיוגה היא צרור תרגילים פיסיים, אומרת טויל כי מדובר בעצם באורח חיים.

המטרה, כאמור, היא להביא לשקט פנימי ולאיזון, לתחושת סיפוק, ללא המאבקים, המירוץ להישגים והשאיפות הגורמים לאדם לחוסר שקט פנימי. אדם המאמץ לעצמו אורח חיים יוגי מוצא את השקט במקום בו הוא, האדם, נמצא. לא צריך להיות בהימלאייה או בהודו, או בודד במערה, לשם השגת תכלית זו, גורסת רינה טויל.

"היוגיסט לומר בתוך המהומה היומיומית של החיים שלנו להיות מסופק ורגוע, לחיות את הרגע כאן ועכשיו, להנות ממה שיש. בגדול פונה היוגה להגברת המודעות. העוסק ביוגה ער ומודע לעצמו ולסובב". את המיתוס על היוגה כענף דתי או משהו נטול תמרנות ו'מעופף' מבטלת רינה, האומרת, שכמובן שהיוגה עוברת בראש וראשונה דרך הגוף, זאת כדי להכינו לקראת המצב של שקט נפשי־רוחני, על ידי הכשרתו לבריאות תקינה, כך שגם הגוף יודע מה שהוא צריך ודוחה את מה שלא טוב לו.

יוגה בבית

היוגים גם מייחסים חשיבות לתזונה, לאוויר נקי. הקשר עם הטבע עמוק אצלם במיוחד ורבים מהם פעילים בנושא האקולוגי, בגלל המודעות לצורך בניקוי, בטיהור האוויר והאווירה.

כאשר מישהו "הולך לשעור יוגה" משמע שהוא הולך לתרגל. יוגה היא תורה שנמסרה במשך דורות מפה לאוזן, מהגורו לצ'לה, לתלמיד.

הראשון שכתב את התורה היה פטנג'אלי, בהודו. הוא כתב את הדברים בפסוקים קצרים מאד הנודעים כיום בשם "הסוטרות של פטנג'לי".

טויל: "סוטרות אלה מאד מתומצתות ולאקוניות אך עמוקות. יש בהן מצוות עשה ואל תעשה, כמו בעשרת הדיברות. מדובר, בין השאר, על היחס לאלוהים ולמקום, לחברה, לא לגנוב, לא לנקוט אמצעי אלימות, לא לשקר, לאמץ מידות טובות, נקיון אישי ועוד".

כלי הקרוי נשימה

טויל אומרת כי הנשימה היא הכלי המוביל את האנרגיה הקוסמית המניעה את העולם, הנותנת כוח חיים לחי ולצומח וליקום כולו. "מאחר שהנשימה היא הכלי המוביל, הרבה אנשים חושבים שיוגה המבוססת על תרגילי נשימה, אבל זה לא מדוייק – מדובר על מודעות לנשימה, לדעת איך לנשום נכון תוך מודעות לערך הנשימה".

קיים ביוגה המונח "פראניאמה" – חישול המנגנון את החושים, כך שדרגת העמידות לכאב היא גבוהה. כך מצליחים לנטרל הפרעות ריכוז. "אם את עושה משהו הדורש ריכוז, הרי שגם אם יש רעש ומהומות חיצוניות, את יכולה להישאר בריכוז מלא. יש ביוגה תירגול של ניטרול החושים שאחריו בא הריכוז. טויל אומרת כי אפשר להצליח לרוקן כליל את

רינה טויל: דרך חיים

המחשבה, או מדייק יותר לומר את ה־MIND.

פטנג'לי, המורה ההודי של רינה טויל, מגדיר את היוגה כמרגיעה את תנודות המחשבה. טויל אומרת כי אכן, המחשבה שלנו כל הזמן מתרוצצת, גם כשאנו ישנים. והיוגה יכולה להביא למצב של רגיעה, של שליטה ב־Mind. "אנו כל כך מותנים, ההתניה עובדת עלינו מאד. כל הדברים עוברים לפנימיותנו קודם כל דרך הבקרה של ה־Mind, המשמש מחסום לחיבור בין עצמנו ל'אני' האמיתי שלנו. אנו מושפעים מאד מערכי החינוך והתרבות, עד כדי כך שמהות האמיתית שלנו אובדת, בעוד האדם מחפש כל העת את החיבור לעצמו.

"מאחר שהיוגה היא דרך חיפוש אחר אותה מהות אמיתית של עצמנו, הרי שיש להגיע לדברים באמצעות איזון בין החומרי לרוחני, כאשר החומרי חשוב בדיוק כמו הרוחני".

החשוב: כאן ועכשיו

הפילוסופיה לאורח חיים היוגיים היא פשוטה עד כדי קנאה: כשהאדם נמצא במצב של שלווה מוחלטת הוא מאושר, אינו חסר דבר. אי השקט מקנן בנו כאשר אנו שואפים ליותר מאשר יש בידינו. למרבה הצער, תמיד אנחנו צריכים להגיע "לשם" כשאנו נמצאים "כאן". "היוגה פשוט אומרת לנו 'אני כאן עכשיו וזה מה שחשוב'", אומרת טויל, "המטרה אליה אנו חותרים אינה עיקר הדבר, אלא הדרך שאנו עושים לקראתה היא החשובה. כשאנו רצים אחרי מטרה אנו לא רואים את הדרך ולא מרגישים, ומחמיצים לכן הרבה".

רינה טויל אומרת כי היוגה היא תהליך שאין בו מתחילים ומתקדמים. העוסקים בה נמצאים בדרך חיים זו.

היוגה הביאה על גופה שינוי מפליא. טויל היא בת ששים ושמונה. בגיל חמישים התחילה לעסוק ביוגה. עד אז היה עיקר עיסוקה בבלשנות צרפתית והיא עבדה כמרצה באוניברסיטת תל־אביב. "רציתי לעשות משהו עם הגוף. הייתי גיבנת מאז ילדותי וכל חיי אמרו לי 'תלכי ישר', אבל בעצמי לא הייתי מודעת לעובדה שאני גיבנת. שנתיים אחרי שהתחלתי לעסוק ביוגה הרגשתי שאני כפופה מאד. היה לי הצורך הפנימי להתיישר ופשוט עשיתי זאת, והודיתי בכך תודה עמוקה.

"אין לנו מודעות לגוף שלנו, היינגה – המורה ההודי שלי – אומר כי תפקיד היוגה הוא להביא אינטליגנציה לכל תא מתאי גופנו. להביא את האדם לשליטה על גופו. אחת ההגדרות של היוגה היא יכולתה להביא את האדם לשליטה בגופו. וזה מתקשר עם ניטרול החושים כדי לשלוט בגוף".

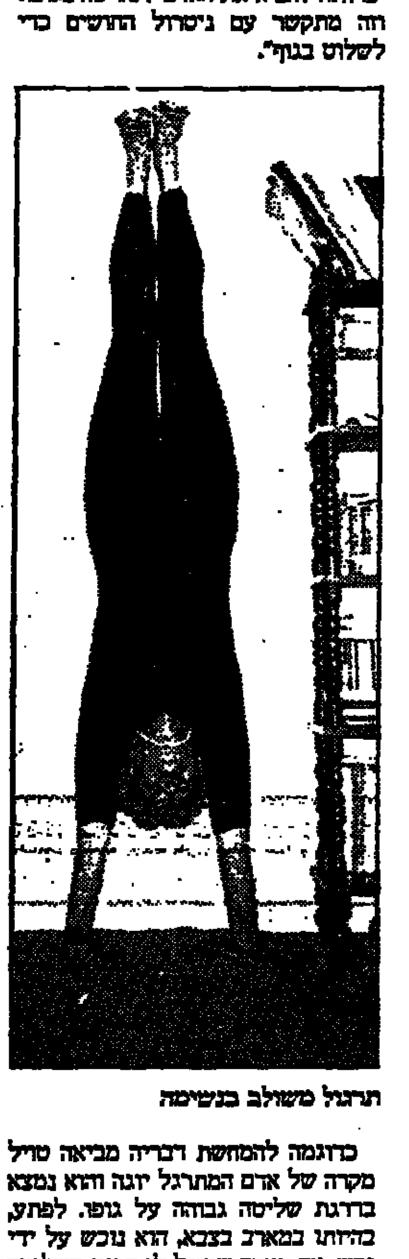
תרגול משולב בנשימה

כדוגמה להמחשת דבריה מביאה טויל מקרה של אדם המתרגל יוגה והוא נמצא בדרגת שליטה גבוהה על גופו. לפתע, בהיותו במארב בצבא, הוא נוכש על ידי נחש. אך מאחר שסיגל לו דרגת השליטה גבוהה על גופו, הוא יכול להתעלם מה"הפרעה" ולהמשיך לתפקד כרגיל במלוא הריכוז, כמו מאום לא ארע.

שאלה בלתי נמנעת היא, האם הפאקירים בהודו פועלים על פי שיטה דומה.

על כך עונה רינה טויל כי עקרון פעולת הפקירים בהודו הינו דבר פשוט מעיקרו. "מישהו שוכב על מיטסמרים כאשר שריריו רפויים מאד. הרבה חושבים שזוהי התעלמות אך לא כך הוא הדבר. העובדה היא שכאשר השרירים רפויים לגמרי האדם אינו חש בכאב. לחץ על שריר רפוי לגמרי, לא יכאיב. אנו, היוגים, עובדים כדי להגיע לתנוחות אלה. בחלק הפיסי של היוגה עובדים עם הגוף, כדי לתרגל תנוחות מסויימות ולהגיע לתנוחה הנכונה".

ניכר שכאשר פוגשים יוגים אמיתיים אין צורך בתשדירי שרות ליוגה. הבעת פניהם בדרך כלל שלווה ועיניהם מאירות. טויל אומרת כי אורח חיים זה, נטול כל הקשרים מיסטיים, גורם לשיפור ניכר באורח החיים של הפרט.

"לפני שעסקתי ביוגה הייתי חלושה כל הזמן, מנוזלת ומשתעלת. היו בעיות פיסיות וכאבים. היום אני בריאה לגמרי, מודעת יותר לאורח החיים אותו אני מנהלת, מודעת למאכלים הבאים אל גופי, נושמת נכון. הנשימה, כאמור, היא חלק חשוב מאד מהיוגה, התירגול משולב בנשימה תוך כדי מודעות לקשר שבין הנשימה לגוף ולתנועה".

ייתכן כי היוגים הראשונים יצאו דווקא מהודו משום שמדובר בארץ קשה, שבה היה צורך להתגונן נגד פגעי טבע רבים. העובדה היא שביוגה כל תנוחה עובדת על מיכלול מערכות, לניקוי, לזרוז או להמרצת זרם הדם באיברים מסויימים. ההשפעה אינה פיסית בלבד אלא נוירופיסיולוגית.

עזרה לחולי־נפש

"הנפלא ביוגה הוא שאפשר להתחיל לאמץ דרך חיים זאת בכל גיל. אחרי השינויים שהתחוללו בחיי בעזרת היוגה, עשיתי בגיל [illegible] הסבה מקצועית, הלכתי ללמוד ריפוי בעיסוק. לאחר שסיימתי את לימודי עבדתי עם חולי נפש ברמת חן, ושם השתמשתי ביוגה כדרך טיפולית. פעמים רבות היה השיפור במצב החולים דרמטי, וזה חיזק בי את המודעות לערך היוגה". בגיל שישים החליטה רינה טויל להגיע למקורות היוגה ונסעה, בתרמילאית, להודו, ללמוד אצל המורה. היום עובדת טויל במכון שיקום בתל אביב. לקבוצות הטיפול שלה מגיעים גם חולי פרקינסון, והלומדים לצאת מן העקשות הפיסית ולהתרכך, באמצעות היוגה.

במעט בתום המיפגש שלנו, לאחר שרינה טויל אומרת שהיא יכולה לדבר שבוע ללא הפסקה על היוגה, היא אומרת שבעצם, ביוגה חייבים להתנסות כדי להבין במה מדובר. "לדבר על יוגה זה כמו לדבר על אהבה", היא אומרת, "יש לחוות את הדברים". לכנס הבינלאומי ליוגה, שיתקיים בקיבוץ מעלה החמישה, יגיעו כמרצים־אורחים שלושים וחמישה מורים ליוגה מרחבי העולם, ביניהם אינדרה דייב מארגנטינה, המורה הוותיקה ביותר במערב, שהיא בת התשעים וחמש והיתה מורתו של יהודי מנוחין.

הכנס יארך שבוע ימים ויתקיימו בו תירגולים, סדנאות ופאנלים.

מי שיצא משם ידע, שביוגה לא מרחפים, נהפוך הוא – היוגים משתרשים באדמה.

איזי לונג ממליץ ולהיפך

במיוחד למוסדות ציבור

"ורד הגליל" מקבוצת "המ"ר" מרחיבה את פעולותיה, ככה כתוב לי בנייר, ונכנסת לתחומים חדשים, ובימים אלה, ככה זה ממשיך, משיקה החברה חידוש מעניין, ראשון מסוגו בשוק המזון:

"שוקו הפצפונים" – ממרח בטעם שוקולד עם פצפוצי אורז. לידיעתכם, ממרח שוקולד, לפי הסטטיסטיקה, נצרך ב־62% מבתי־אב בישראל. זה עולה לצרכן 6.90 ש"ח ל־450 גרם.

ומה הקשר למוסדות ציבור?

אם שמתם לב, אז בזמן האחרון יש הרגשה שמכל הצדדים השלטון מורח אותנו, ואם מורח – אז למה לא בשוקולד מתוצרת "ורד הגליל"?

והנה השני!!

אתם בוודאי זוכרים שאמרנו לכם, שאצלנו, אם מישהו יוצא במוצר מסוים, אתה יכול להמר על זה, שמיד יבוא השני אחריו.

ואכן, רק יצא מישהו עם המוצר המהפכני שלפיו שקיות האשפה אינן מחוברות זו לזו אלא נפרדות, כמו נייר הטואלט של השבת אצל הדתיים, וכבר פרץ עוד מישהו עם אותה המהפכה.

למהפכה השניה קוראים "שקית שקית", וכמו לראשונה, גם לזו יש שרוך קשירה הידוק. ולא תאמינו – בין תבונותיהן אנחנו מוצאים גם שהן מתאימות למגזר החרדי, שקריעת שקיות אשפה בשבת אסורה עליו מדאורייתא.

25 שקיות עולות 7.90 ש"ח.

המהפכה הכשרה של שקיות האשפה.

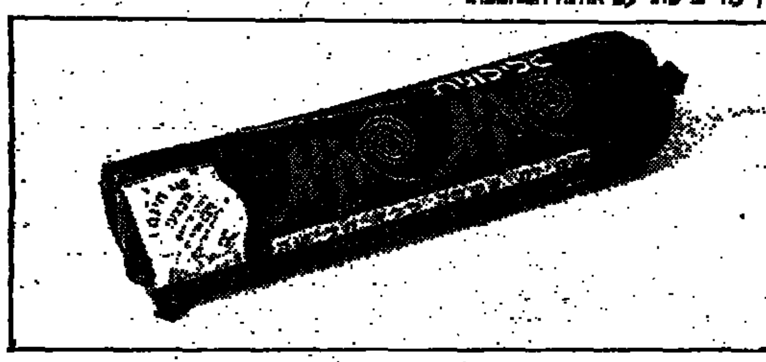

נפתרה הבעיה

יש מוצרים שאנחנו מקבלים ויש לנו בעיה איתם. למשל ה"טוסטר שטרודל" של "פילסבורי" האמריקאית, המיובא לארץ, קפוא, על ידי חברת "מעדנות".

והבעייה היא מה כבר אפשר לכתוב על זה.

שזה קל להכנה!

שיש לזה ציפוי שאתה עושה לבד,

שזה פריך?

שזה מלא בארבעה סוגי פירות?

שזה מיוחד לילדים?

או שזה עולה 9.95 ש"ח לשש יחידות?

מה כבר אפשר לכתוב?

אז לא כתבתי... עד... עד שהילדים אכלו ואמרו: שזה יופי של שטרודל!

או... זה כבר שווה כתיבה.

אז כתבתי.

עריצותה של תרבות הגוף

מאת חיה בר־אור

זה התחיל לפני כשנה, כשבת דודתי, מן הבודדות שהמשפחה גידלה לתפארת, נקלעה לאירוע לב מראיע, ובעקבותיו לאותם שלבי ריפוי והחלמה שהכול מכירים ואני רק יכולה להתחזות כמי ששמעה עליהם. בסך הכול אשה בריאה, בת ארבעים ומשהו, שחייה התנהלו במסלול הנבון: לימודים, משפחה, משרה בעלת סטאטוס והמון סיפוק משלושתם. מעולם לא עישנה, לא רגזה יותר ממה שנהוג, ופתאום אירוע. הרופא המטפל, אחרי ששמע את ההיסטוריה המשפחתית בחזית מחלות־הלב, קבע שהעניין כנראה תורשתי אצל הנשים במשפחה. סבתנו המשותפת התחילה את שושלת הנשים הלוקות בלבן ונפטרה בגיל צעיר. בת דודה אחרת, נכדתה הבכירה של סבתנו המשותפת, אף היא סובלת אי תקינות לבבית נמשכת. לפיכך, הזהיר הרופא, כדאי להיזהר ולהקפיד.

מעודדת מכשטר החיים החדש של בת־דודתי, שהצטיין בתזונה סדירה ונכונה, פעילות גופנית משמימה ונוהל קבע להפעלת אוטו־סוגסטיה מונעת, כלומר שכנוע עצמי לא לקחת שום דבר ללב, החלטתי לנקוט צעדי מניעה דחופים. לא לקחת ללב – מי אני שאוכל, על העישון אני אפילו לא מתיימרת לוותר: ההנאה וההרס העצמי משכנעים מדי. להיכנס למשטר אכילה סדיר ולחסוך מעצמי מטעמים מזיקים – יגרום לי לתחושת קיפוח נוראה, מה גם, שלפי נסיוני, מזון הוא תרופת פלא מיידית לרוב המיחושים והתסכולים, והוא גם ידוע כמסכך פרצי תוקפנות. ארוחה בת חמש מנות מעודנות תגרום לי לראות את הגרוע בשונאי כאור חומל ותגמור אותו למידת מקק בלתי מזיק. צלחת מרק תשכך כאב ראש מדרגה בינונית ותדחה את מועקת הוולטשמרץ עד לצלחת הבאה. פעילות גופנית היא אופציה משעממת, אך יחידה, במצבי.

בתחושת אין ברירה חציתי את הרחוב אל מועדון הבריאות שממול ביתי. עשיתי מנוי שנתי לבריכה. בתום שלוש בריכות אפסו הכוח והסבלנות. ההרגשה אחרי היתה משופרת, אך לא הצדיקה את ההשקעה. האופציות הנוספות הכלולות במנוי הן חדר כושר וחוגי התעמלות מגוונים. בחרתי בחוגי ההתעמלות. כדי לבחור את החוג המתאים, ניסיתי את כולם: פלדנקרייז, יוגה, כושר גופני מעורב, התעמלות בריאותית, מתיחות, חיטוב גוף, אירובי, הייאנדי לו אימפקט. הבשורה היא, שכמו במחול, גם בחוגי ההתעמלות, הנבדלים כל כך בשמותיהם ובפילוסופיה העומדת מאחוריהם, יש בסך הכול מספר די מצומצם של פוזיציות בסיסיות, החוזרות על עצמן בכל החוגים בהבדלי כוריאוגרפיה וקצב. מה שקובע את ההנאה מן השעור הוא המדריך/ה.

בהתחשב במצבי הגופני הרעוע – מדובר בגוף שלא ידע שעת כושר אחת במשך 20 השנים האחרונות – התחלתי בשיעורי ההתעמלות הבריאותית, שלקוחותיהם הם אנשים מבוגרים, המוכנים להשכים בשעה שש בבוקר למתיחות איברים מתונות. הכושר הגופני שלהם מרהיב. רובם עושים התעמלות בקביעות כבר שנים, וחלקם מכורים לעניין בקנאות שלא היתה מביישת חבורת מתאגרפים שיעים. הם מתחילים בשש בבוקר בהתעמלות בריאותית אחרי שכבר הספיקו לצלוח 50 בריכות, ממשיכים בשיעור כושר גופני מעורב בשבע וחצי, ובדיוק בשמונה ורבע עולים על האופניים, המדרגות וההליכונים בחדר הכושר. אחדים ממשיכים משם לטניס ולסקווש. לעולם לא אתחרה בהם וודאי לא אגיע לשמינית כושרם. אבל אחרי שבועיים התעודדתי. הצלחתי לעמוד ברוב התרגילים בלי הפוגות.

אחרי אותם שבועיים בחוגי ההתעמלות הגריאטרית, ניסיתי את כוחי בשיעורי האירובי, המתיחות והעיצוב, המתקיימים בשעות הערב וקהליהם הם צעירים, רובם סטודנטים, וביניהן כמה סטודנטיות מרהיבות, דוגמניות מהממות דיין, כדי להסיר כל תקווה שאי פעם אגיע לגמישותם. את השיעור האירובי הראשון נטשתי אחרי 15 הדקות הראשונות, ומכיוון שהן נועדו לחימום בלבד, הן היו גם הקלות ביותר. במתיחות ובעיצוב הצלחתי להישאר עד סוף השיעור, מקרטעת אחרי בעלי הכושר המופלא בגמישות של פיל.

הדבר האופטימי ביותר בפעילות גופנית ובתרגילי הכושר הוא הקשר המיידי כמעט בין השקעה לתוצאה, ועל כמה תחומים בחיינו אפשר לגזור את הכלל הזה? פסיכולוגים היו אומרים שזו לכשעצמה חוויה בריאה. תיאוריה פסיכולוגית המנוסחת ליהודי ניו־יורקי חביב בשם מרטין זליגמן, גורסת שכל הרעות בחיינו נבנות על מודל חוסר־האונים, כלומר, על היעדר הקורלציה בין המאמץ, האנרגיה והזמן שאנו משקיעים בפרוייקט כלשהו לבין התוצאה. השקעה מועטה המניבה תוצאה חיובית במיוחד עשויה לגרום לנו לאותה תחושת חוסר אונים כמו השקעה מרובה ותוצאה שלילית. בשני המקרים מדובר בתחושה של חוסר שליטה על אירועים, קושי לקבל הולכה והתרופפות המוטיבציה בכל תחום.

פעילות גופנית פטורה לחלוטין מסכנת מודל חוסר האונים. ככל שמתעמלים יותר, גוברת ההנאה מכך (וגם התלות) ומשתפר הכושר. ככל שמתעמלים, קשה לחדול מכך. הפוגה, ולו קלה, מתבטאת בצניחת כושר די מיידית. זה משול ללימוד דף גמרא, שעגנון העיד עליה תעזבנו ליום, יעזבך לימים רבים. למרות מעלותיה, תרבות הגוף אינה פטורה ממידה של עריצות. ההתמכרות לה אינה נטולת נזקים והימנעות גמורה ממנה היא נזק מוכח למי שכבר התנסה בה.

מבצעי מכירות

קניון ירושלים

מודיע לתיירים שבאים לירושלים מהארץ וגם מחו"ל, שבבתי האוכל שבו אפשר לאכול ארוחות של ממש במחירים הזולים ביותר, בהשוואה לבתי אוכל מקבילים בתוך העיר. כמו כן כל חנויות הבגד והנעל שבו, כמאה במספר, עושות ביחד מכירות סוף עונה, בהנחות הנעות בין 20 ל־50 אחוז, על כל מלאי החורף.

מבצעים חדשים בקניון: אלקה, יבוא ושיווק, נותנת על כל קניית וילון אמבטיה דוחה מים מתוצרת גרמניה וילון שני מאותו סוג, במתנה. המחיר 60 ש"ח. בוטיק זיוה מעניק על כל קניה מעל 150 ש"ח ארנק עור בשווי 70 ש"ח במתנה. כפרים תכשיטים נותנים 15% מתנה על כל התכשיטים המשובצים ומקבלים את תשלום ב־10 תשלומים שווים ללא ריבית.

עוד מציע הקניון לבאיו תעסוקה מלאה לילדים ב"שוונג", עם מתקנים והשגחה, מגוון חנויות גדול שאינן אופנה, מרחב המוגן בפני פגעי החורף, ובקרוב אפילו... בית כנסת.

● ב"משביר לצרכן" מבצע מתנות במחלקת טקסטיל לבית. על כל קניה של שמיכת חורף יחיד של כיתן יינתן במתנה סט קיץ פלנל יחיד של כיתן. על כל קניית שמיכת חורף זוגית של כיתן ינתן במתנה סט קיץ פלנל זוגי של כיתן. המבצע עד גמר המלאי.

● יש כבר החושבים על יום האם: בית אראמיס ארה"ב נותן הנחה על מוצרי "טוסקני פר דונה", הכוללים בשמים,

דאודורנט וקרם גוף, ב"משביר לצרכן" בכלל פארם ובפרפומריות; ו"פה" כבר ארזו חבילות שי לרגל אותו היום. ישנם שני סוגי חבילות, האחד עולה 39 ש"ח והשני 36. אפשר לקנותן ברשתות סופר־פארם וכלל פארם, בשקם, במשביר לצרכן, בבתי המרקחת ובפרפומריות.

● מי שקונה ממגוון מוצרי ד"ר פישר בסך 99 ש"ח מקבל במתנה, במהלך ינואר, זוג נעלי בית "חיות מחמד" עשויות פרווה סינתטית בדמות חיות.

● לקראת כ"ו בשבט מציעה רשת "קנה וכנה" ערכת גינון מקצועית אישית, בשילוב ידית אחיזה נוחה בצבעים, במחיר מבצע של 9.90 ש"ח.

● הדיוטי פרי של ג'יימס ריצ'רדסון בנמל התעופה בן גוריון מציע כמה מבצעים של קוסמטיקה, במוצרי לנקום, לאורה ביאגוטי, ואן קליף ואורלן, עד גמר המלאי.

● "כנר" עושה מבצעים ברשתות השיווק. למשל: כל הקונה זוג מוצרי אולטרה־סנו לתינוק מקבל קלטת לילדים באורך מלא. כל הקונה זוג מוצרי "כיף" מקבל קלטת של יהורם גאון. בסופר־סל מגוון מוצרים נמכר ב־3 ש"ח כל אחד; במחסני מזון מקבלים חבילת פנים אמריקאים חינם על כל קניה של 50 ש"ח.

● ברשת בגדי שופ: על כל קניה מעל 69 ש"ח מקבל הקונה מתנה אגרטל שעולה 25 ש"ח. על כל קניה של שני מוצרי ד"ר פישר מסדרים, מקבלים בקבוק משושה עם קצף אמבט, שמפו או סבון נוזלי, ועוד.

● ל"דהיטי הזורע" יש פינת מבצעים בחנות המפעל שלהם, בה אפשר למצוא, למשל, כיסא "דניש" בעל מושב מרופד, ב־482 ש"ח במקום 688, כורסת "מירה" ב־3059 ש"ח, במקום 4370, שולחן סלוני "אופיר" מזכוכית ושיק ב־1199 במקום 1713, ועוד.

● כל הקונה ב"משביר לצרכן" בסכום של 249 ש"ח במחלקת גברים, יקבל במתנה עניבת פסים. המבצע עד גמר המלאי.

פיתוח ישראלי פתר בעיית הפיצוצים בקו המים הראשי של מונטיבידאו – אורוגוואי

מאת אמיר רוזנבליט

פיתוח של מפעל דורות-מגופי פיקוד והקיה מקיבוץ דורות פתר את בעיית הפיצוצים בקו המים הראשי המוליך מי שתיה לעיר מונטבידאו, בירת אורוגוואי.

מפעל דורות סיפק באחרונה מגופים מקטיני לחץ לחברת המים הלאומית של אורוגוואי אוסה, בעקבות הסכם עסקי שנחתם בין שני הצדדים הללו. החברה, כי במהלך החודשים האחרונים ארעו בקו המים המזרחי של עיר הבירה, שורה של פיצוצי צנרת, שנבעו מלחץ בצינור.

הפתרון אותו הציעה חברת דורות מבוסס על שורת מגופים מקטיני לחץ, המווסתים את הלחץ ומותאמים לכל מערכת, על פי ההפרשים בלחץ הכניסה והיציאה שאותה יכולה המערכת לשאת. היקף העסקה כללה עשרות מגופים בקטרים בין 6 ל־12 צול, בערך של כ־150 אלף דולר.

מנהל דסק היצוא של המפעל לארצות אמריקה הלטינית, גבריאל מרחוי, ציין כי המגופים ששוקו על ידי דורות, יוצרו על פי ספציפיקציות אותן שלחה חברת המים הלאומית של אורוגוואי.

בד בבד, ערכה החברה סמינר הדרכה למהנדסי חברת המים הלאומית, בכל הקשור לשימוש והפעלת מגופים.

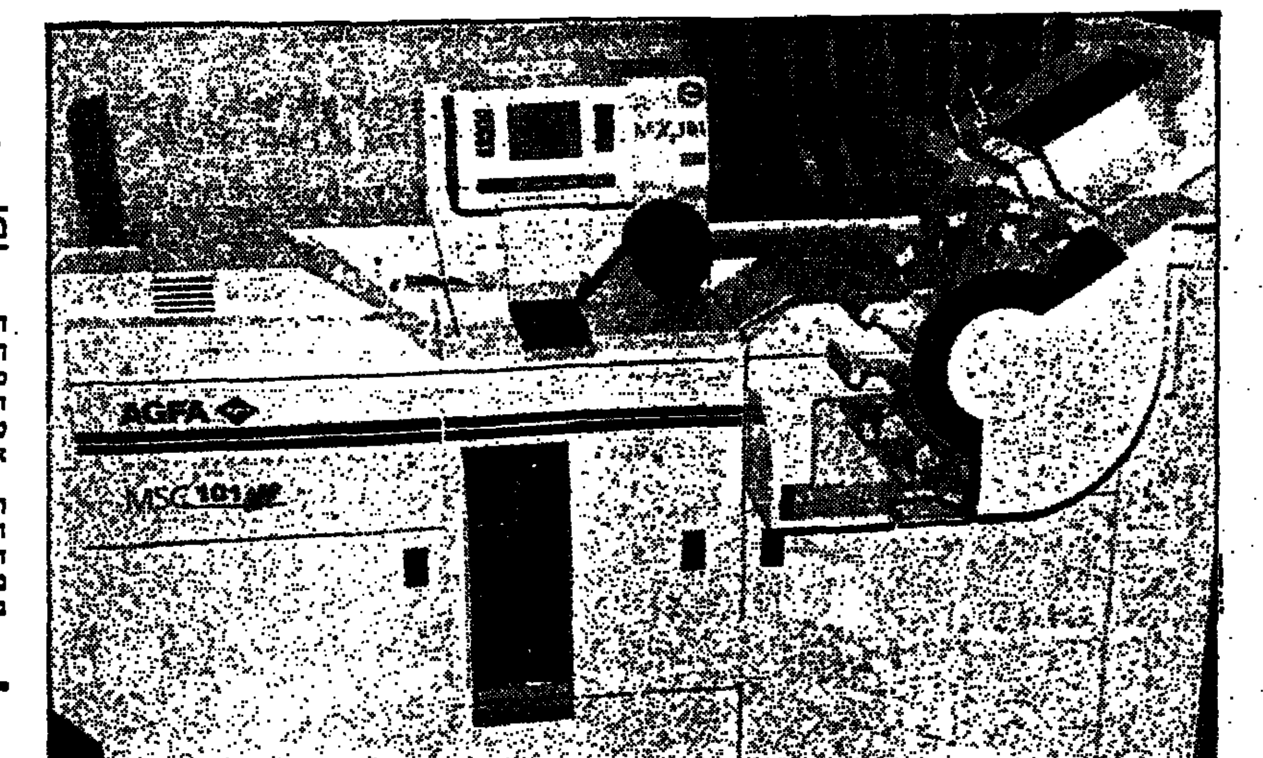

חברת אגפא המיוצגת בישראל על ידי חברת גמר הוציאה לשוק מכונת הדפסת תמונות חדשה שהיא מיני מעבדה המיועדת לתהליכי הפיתוח וההדפסה המהיר – תוך שעה אחת.

מבצע הוזלות לפירות יבשים ברשת קו אופ הריבוע הכחול

מאת כתבנו הכלכלי

חג ט"ו בשבט המשלב אכילה מפירות הארץ ויציאה לטבע (נסיעת עצים), יקבל השנה את צביונו ברשת הקו־אופ בשפע של מבצעי הוזלה על פירות יבשים מתוצרת הארץ ומחו"ל וכן במבצעי הוזלה על פרי סרי – פירות הדר, תפוחים, אגסים, אפרסמונים וכו'.

פינות הפירות היבשים עוטרו בכפות תמרים ובדיק של עצי הדוחן ומדפי התצוגה הורחבו כדי לאחסן את שפע המגוון הקיים הכולל השנה פירות יבשים מטורקיה וקליפורניה. סך כל היבוא הסתכם בכ־350 טון.

בילוי בחיק־הטבע – מבצע עם החברה להגנת הטבע. רשת הקו־אופ יוצאת במבצע משותף עם החברה להגנת הטבע בשבוע ט"ו בשבט.

המבצע שהחל ב־4.1.95 ויימשך עד ל־25.1.95 מאפשר הטבות ושוברי הנחה לאתרים, טיולים, נופשונים וביקורים בפארקים הלאומיים למיניהם. במבצע שיתקיים בכל סניפי הרשת, כל הרוכש מוצרים בסכום של 75 שקל ומעלה מקבל שובר הנחה המאפשר לו לקבל הנחות וצ'ופרים עפ"י הפירוט בשובר.

בסך הכל ,תינתנה ההטבות הבאות: 1. כניסה חינם לילדים בגנים לטבע בת"א. 2. לינה כפרית בהנחה בבת־ספר שדה. 3. טיולי משפחה בהנחה בחודש ינואר. 4. מנוי ב"מועדון הירוק" בהנחה מיוחדת.

צנחו מניותיה של חברת הפרסום "סאצ'י & סאצ'י"

(רויטר). מניותיה של חברת הפרסום הגדולה סאצ'י & סאצ'י צנחו אתמול, לאחר ששני קליינטים גדולים של החברה הודיעו, כי הם מפסיקים לעבוד עם החברה בעקבות הדחתו של מוריס סאצ'י, המנהל המודח של החברה, כי הוא פותח סוכנות חדשה.

מניותיה של סאצ'י, אשר כבר ירדו ב־24 אחוז השבוע, נפלו בצורה אגרסיבית בכ־12.5 אחוז ל־95, רמתם הנמוכה ביותר מאז ומעולם.

חברת התעופה בריטיש איירווייס וקבוצת מירור הודיעו שלשום, כי הן מסיימות את קשריהן עם סאצ'י לאחר שמוריס הודח בעקבות מרד בעלי מניות על תוכנית להלוקת אופציות למניות.

"דירקטוריון סאצ'י & סאצ'י התעלם מדאגתה של קבוצת מירור מעזיבתו של מוריס סאצ'י, ועתה עזב הכישרון אשר טיפל בתיקיה של עיתוני הקבוצה את החברה", נאמר בהודעת הקבוצה.

בריטיש איירווייס הודיעה, כי היא מוציאה את חשבונה בן 125 מיליון הדולר, ותערוך בדיקה מחודשת של צרכי הפרסום שלה. בריטיש איירווייס היא אחד הקליינטים המפורסמים ביותר של סאצ'י ונחשבה לבעלת הברית הנאמנה ביותר של מוריס.

גנבו כבל טלפון עילי

מאת הדס נייפמן

ינון קליין, האחראי על הבטחון, של הישוב מגדלים שבאזור מעלה אפרים תפס שני גנבים בזמן גניבת כבל טלפונים עילי המוליך ליישוב.

קליין הבחין במהלך היום בניתוק פתאומי של הקשר הטלפוני ליישוב, הוא יצא עם רכב לסיור לאורך קו הטלפון העילי ותפס את הגנבים בזמן שהיו עסוקים בפירוק הכבל ומסר אותם למשטרה.

התפיסה של השניים באה לאחר כמה מקרים שבהם נגנב בעבר קטעים מכבל הטלפון של היישוב ויישובים נוספים באזור.

מנכ"ל חברת בזק, יצחק קאול, שיגר מכתב תודה לינון קליין, בו נאמר כי חברת בזק עושה לילות כימים להבטיח תקשורת לכל היישובים למרות ההבלות והנזקים הנגרמים לרשת הטלפונים על ידי גורמים עויינים.

"הרוחה האומץ הלב שגילה ינון קליין הביאו ללכידת הגנבים ובכך נמנע הנזק לרשת הטלפונים ביישוב. קאול הוסיף, כי הוא בטוח שיוזמתו הברוכה תתרום לשבירת גורם והעזה בקרב המנסים לחבל בכבלים.

מבט שבועי לבורסה / איתן יעקבסון

מדד נמוך שיפורסם היום ישפיע לטובה על המסחר במניות

בשוק ההון מחכים בדריכות לפרסום מדד המחירים לצרכן שיפורסם היום (יום א') לקראת השעה חמש אחר הצהרים – כשעה לאחר נעילת המסחר במניות וזמן קצר לאחר נעילת המסחר באופציות על מדד המעו"ף.

חוגים ממשלתיים צופים למדד נמוך שינוע סביב הרמה של 0.5%. מדד נמוך עשוי לאותת על התמתנות אינפלציונית ולסלול את הדרך לתחילתו של תהליך הדרגתי של ירידה בריבית. בכל הידוע בנק ישראל יוריד את הריבית אם אכן תתהווה התמתנות אינפלציונית בחודשים הקרובים.

ההערכה הכללית בשוק ההון היא שבמקרה של פרסום מדד נמוך בנין דצמבר ייתכן תיקון עליות בשוק המניות וזאת על בסיס רמת מחירים נמוכה שנוצרה בו בסוף השבוע השני של ינואר 1995. מדד המשתנים ירד מראשית 1995 בכ־4.5% מרמה של 173 לרמה של 165.

בשלב ראשון תיתכן עלייה של מדד המשתנים לרמה של 170־175 שהייתה בסוף 1994. סיבות נוספות לעלייה אפשרית במניות הן: ניצני התקדמות במגעים עם הסודים לאור הפגישות האחרונות של המנכ"ל היוצא ושר החוץ.

החלטת האוצר להימנע מגיוס ממשלתי בשוק אגרות החוב גם במחצית השנייה של ינואר. ניצני התאוששות במניות הישראליות המובילות בניו־יורק (אי.סי.איי וטבע).

הפחתת עלויות העבודה למעסיקים כתוצאה מהפחתת המס המקביל והתפוגגות מסויימת של החששות מפני מיתון במשק לאור תוספת היוקר הצפויה לשכירים בראשית פברואר ותוספות נוספות שצפויות להינתן לשכירים במגזרים מסויימים.

בשוק אגרות החוב הצמודות למדד התרחב השבוע פער בין התשואות הגבוהות של כ־4.3% בסדרות הקצרות לבין התשואות של כ־3.8% בסדרות הארוכות. התשואות הגבוהות בסדרות הקצרות מלמדות על ציפיות להתמתנות אינפלציונית בחודשים הקרובים.

אם לוקחים בחשבון את התשואות בסדרות הקצרות ואת רמת התשואות של 15.8% במק"מים מקבלים ששוק האג"ח לטווח הקצר צופה לאינפלציה של 12%־11% עשויה לגרום להתכנסות ריבית הפריים לרמה של 15% ולהתכנסות תשואות המק"מים לרמה של 14%־13%.

בשוק אגרות החוב הצמודות לדולר שוררת רמת תשואות של כ־8.5% ב"גלבועים". תשואה זו אינה מובטחת לפדיון משום שהגלבוע נושא ריבית משתנה. בשוק צמודי הדולר שוררת אי־וודאות לגבי כמה מרכיבים בסיסיים:

א. מדיניות הריבית של הפדרל־ריזרב בארה"ב. בשלב זה לא ידוע אם הריבית בארה"ב תעלה שוב בסוף החודש.

ב. מדיניות הפיחותים של בנק ישראל.

ג. התפתחות שער של הדולר בעולם. לאור אי־הוודאות הרבה השוררת באפיק זה קשה מאד לנתח אותו ולקבל החלטות השקעה.

באפיק השקלי מתייצבות תשואות המק"מ ברמה של 15.8%. המק"מ אטרקטיבי בשל הציפיות להתמתנות אינפלציונית ולירידת הריבית ובשל הפטור ממס על הרווחים במק"מים.

מי שסבור שהאינפלציה לא תתמתן יכול להשקיע באגרות־חוב צמודות לטווח קצר או בתוכניות חסכון צמודות למדד.

ועדים ועובדים / אפרים דוידי

דמי ארגון: עמלה גם לממשלת ישראל

לא רק עובדי המגזר הפרטי יסבסדו את ארגוני המעסיקים בעקבות "דמי הארגון", העובדים גם יוזידו כספים לממשלה בגין אותו הסכם.

מהר ככל שנשמע, ההסתדרות הסכימה להעביר לממשלה, כ־4 אחוזים מדמי הארגון שהיא תגבה מחבריה והעובדים שישלמו "דמי טיפול מקצועי". במילים אחרות: העובדים יסבסדו את הממשלה, המסכנה.

בשיחה עם יו"ר ההסתדרות, חיים רמון, הוא תירץ את ההסדר המוזר הזה בכך ש"זו עלות גביית דמי הארגון. ומן הדין שאם כך הוא ההסדר עם המעסיקים הפרטיים, כך יהיה ההסדר עם הממשלה".

והשאלה היא: למה הממשלה לא גובה עמלה ממס הבריאות, או ביטוח לאומי או מס הכנסה שהיא גובה מהעובדים המועסקים בשירות הציבורי או במוסדותיה? לשאלה הזו, אין בינתיים, כל מענה.

אגב, דיון בנושא יתקיים הבוקר בהנהגת ההסתדרות על פי "הצעה לסדר היום" שהגיש אחד מחבריה, בנימין גונן.

עקל שואל: "מה הצעדים שיינקטו או ננקטו על ידי האגף לאיגוד מקצועי ועל ידי מחזיק תיק עובדי התחבורה בהסתדרות לשמירת זכות העובדים לחופש התארגנות?"

שביתת כורים בקזאחסטאן

האיגודים המקצועיים ברפובליקה של קזאחסטאן שהיתה פעם חלק מברית המועצות, החלו בשורה של מחאות נגד המדיניות הכלכלית וההפרטות של הממשלה ברפובליקה שהיא עצמאית זה 4 שנים.

בעוד שבוע הם יקיימו "יום מחאה", הכולל הפגנות ושביתות נגד הממשלה. גם כורי הפחם בצפון המדינה, החלו בסוף השבוע בשביתה ללא הגבלת זמן. פעם, הרפובליקה העשירה באוצרות טבע, סיפקה חמישית מצריכת הפחם של ברית המועצות.

איזורים גדולים בפדרציה הרוסית עדיין תלויים בפחם הזה ואם השביתה תימשך, צפויים קשיים לא רק ברפובליקה הזו אלא גם בחלקה האסיאתי של רוסיה. 100 אלף כורי הפחם דורשים תשלום השכר.

למרות שהכורים משתכרים מעבר לשכר הממוצע, כ־8 אלף טנגה לחודש (כ־450 ש"ח), זה חודשים רבים הם לא מקבלים את שכרם. ולדברי מנהיג איגוד הכורים ויאצ'סלב סידורוב "העובדים החלו למכור ריהוט ואף בגדיהם כדי לקנות לחם למשפחה".

סידורוב מעריך שהממשלה חייבת לכורים שכר בכ־3 מיליארד טנגה (או כ־150 מיליון ש"ח). במכרות מסויימים לא קיבלו הכורים זה ארבעה חודשים את שכרם.

גם הסתדרות המהנדסים בעד עובדי התעש

גם הסתדרות המהנדסים מאיימת ב"נקיטת בכל האמצעים העומדים לרשותינו" כדי למנוע מינוי מפרק לתעש. מכתב ברוח זו נשלח על ידי איגוד המהנדסים לראש הממשלה ושר הביטחון.

במכתב נאמר כי "יישום הצעה זו יהווה תקדים מסוכן ביותר במערכת יחסי עבודה במשק בכלל ולעובדי התעשיות הבטחוניות בפרט. ועל כך לא נוכל לעבור לסדר היום. הננו מבקשים לחזור כבם מכוונתכם זו ולהסיר אותה מסדר יומה של ממשלת ישראל.

אי הענותכם החיובית לפנייתנו תגרום לנו לנקוט בכל האמצעים העומדים לרשותינו ובהתאם לכל דין". העתק מהמכתב נשלח אל שר האוצר, אברהם שוחט.

מה עושה ההסתדרות למען איש ועד מפוטר?

מה עושה ההסתדרות כדי לשמור על אנשי ועדים המפוטרים בתוקף תפקידם כנציגי עובדים? שאילתא ברוח זו הוגשה בסוף השבוע ליו"ר בית נבחרי ההסתדרות, ח"כ רן כהן.

איש הרשימה המשותפת היהודית־ערבית, ג'יהאד עקל, הגיש את השאילתא לדיון בישיבה שתתקיים היום בשעות הצהריים בעקבות פיטורי אחד מחברי ועד העובדים בחברת "גת־תפוז", חברה בת של אגד.

אומר עקל: "מגמת המעסיקים לפגוע בארגון עובדים ובחזירות ועדי עובדים נמשכת. עובדי גת־תפוז בחרו באחרונה בוועד חדשׁ הסכם עבודה קיבוצי. תגובת ההנהלה היתה התנכלות לחברי הוועד וניסיון לפגוע בהם.

תופעה זו מצביעה על המצב החמור לגבי האחריות לחתימת הסכמי עבודה ולהתארגנות מקומות עבודה לא מאורגנים. העובדים מוצאים עצמם חשופים ללא הגנה".

אלקו זכתה במכרז חברת החשמל בשווי 34 מיליון דולר

מאת כתבנו הכלכלי

ועדת המכרזים העליונה של דירקטוריון חברת החשמל, בראשותו של היו"ר עדי אמוראי, החליטה אתמול לקבוע את חברת "אלקו" כזוכה במכרז הגדול של חברת החשמל לאספקת 59 שנאים גדולים בשווי כולל של כ־34 מיליון דולר. החלטת הוועדה כפופה למספר התניות שעיקרם מיועד להבטיח עמידה במועדי האספקה הנדרשים לחברת החשמל והתחייבויות הספק לאיכות המוצר.

היו"ר אמוראי ציין בדבריו כי הצעת "אלקו" זולה בלמעלה מ־20% מהמחירים שבהם זכתה בעבר "אלקו", במכרזים דומים של חברת החשמל, מחירים המשולמים עדיין כיום.

המדובר במכרז לאספקת שנאים גדולים לשורה של תחנות משנה, הן לתחנות משנה קיימות והן לתחנות משנה חדשות שחברת החשמל מתכננת להקים בשנתיים הקרובות. השנאים הם בהספק שבין 30 ל־50 מגה־וולט אמפר (מגו"א).

ערב היציאה למכרז פנתה חברת החשמל ל־10 יצרנים גדולים, 9 בינלאומיים ויצרן מקומי אחד, "אלקו", שהוא המפעל היחיד בארץ המייצר שנאים גדולים. לפניית חברת החשמל נתקבלו 8 הצעות סכויות.

בשלב הסופי של הדיונים בהצעות שהוגשו נותרו 6 יצרנים שהתמודדו על הזכיה במכרז: ABB השוויצרי, שטרקשטרום הגרמני, שניידר ו־G.E אלסטרום הצרפתיים, פאולס הבלגי, וכן "אלקו" הישראלי.

ההחלטה למסור ל"אלקו" את הזכיה במכרז נתקבלה מאחר והיתה הזולה ביותר, גם ללא הכללת התמריץ לעידוד מקומי לתוצרת הארץ.

ב"הום־סנטר" מקבלים את מלוא הכסף בחזרה

מאת הדס נייפמן

לראשונה בישראל קבעה הנהלת הום סנטר מדיניות חדשה בתחום החזרים והחלפות של מוצרים. מדיניות זו, שעד עתה לא היתה קיימת בשוק הישראלי, מאפשרת ללקוחות להחליף או להחזיר מוצרים ללא הגבלת זמן.

אפשרות זו רלוונטית גם לגבי מוצרים שאריזתם נפתחה על ידי הלקוח. זאת ועוד, החברה לא מחייבת את הלקוחות להביא את חשבונית הקניה. בניגוד לנהוג בישראל, גורסים בהום סנטר, שיש להחזיר ללקוח את כספו במלואו, אם החליט שאינו מעוניין במוצר מסיבה כלשהיא.

אהרון מידן, מנכ"ל הום סנטר, מציין שברשת נמכרים בכל יום יותר מ־2,000 פריטים ולפי סקר שערכה החברה במהלך החודשים האחרונים רק ארבעה אחוזים מהפריטים החוזרו או החולפו על ידי הלקוחות בחמש חנויות הרשת.

רשת זייפני כספים נתגלתה בלבנון

(עתיי"ב מודיו) כוחות הבטחון הלבנוניים פשטו על בית דפוס לזיוף כספים בכפר ג'עיתא מצפון לביירות, ועצרו 6 זייפנים, מהם אזרח ירדני.

המשטרה פרסמה הודעה, בה נאמר, כי הכוח החרים 50,000 דולר. כמו כן נתבאו במקום מכשירי דפוס חדישים ומעבדה משוכללת לצילום סטרות.

ההודעה מציינית את שמו של העצור הירדני, סאבא ג'ירת שנעצר עם שותפיו הלבנוניים.

מקור בבטחוני מהימן אמר כי הירדני נבגווה להפיץ את הכסף המזוייף ע"י גורם בטחוני ערבי שאינו ירדני. הרוחים נגלו למימון פעילותו הבטחונית של גורם ערבי זה, אולם המקורות סרבו למסור פרטים נוספים עליו.

המקור הבהיר, כי הרשת היא חלק מרשת רחבה יותר, שהפשיטות עליה החלו בקיץ האחרון באזור הבקעה ואזור הנופש בכפיא, מזרחית לביירות.

חברת יצחה מבעי תהל לשוק פיתוח ישראלי ייחודי – סדרת מרקים ללא חמר משפר המכילים שמן זית מבכישה קרה וסיבים תזונתיים. בפיתוח השתתפו פרופ' זכריה מדר מהאוניברסיטה העברית בירושלים. המחיר לצרכן: 5.5 ש"ח.

שוקי ההון בעולם / ביל כספי

המשבר הפיננסי במקסיקו ממשיך לשגע את השווקים ואת המשקיעים

גם ביום שישי, יום המסחר השבועי האחרון בשוקי ההון של העולם, המשיכו הסוחרים להיות מוטרדים מהמשבר הפיננסי במקסיקו אשר כבר הורידה את שער הפזו ב־35 אחוזים בשבועיים האחרונים.

המשבר אינו נובע משום חשיבותה של מקסיקו במשק העולמי, שכן משקלה אינו רב, אלא בגלל ההשלכות שיש לכך על כלכלת ארה"ב.

מקסיקו חברה, יחד עם קנדה וארה"ב, באיזור הסחר החופשי של צפון אמריקה ומשום כך יש גם לקנדה וגם לארה"ב אינטרס ביציבות כלכלית במקסיקו. לכן רכשו הבנקים המרכזיים של ארה"ב וקנדה כמויות גדולות של פזוס, המטבע המקסיקני, תוך שהם מוכרים דולרים אמריקאיים וקנדיים.

גם ביום שישי היתה מעורבות של שני הבנקים המרכזיים הללו בשוקי המטבע של המזרח הרחוק ושל מערב אירופה בלי שהיתה לכך השפעה חיובית על הפזו, אך תוך הזלות הדולר של ארה"ב ושל קנדה.

המגמות שהסתמנו בשוקי המטבע של מערב אירופה והמזרח הרחוק לא נמשכו בצפון אמריקה שם היה מהפך קטן משום שהאמריקאים הודיעו שיתנו סיוע של 40 ביליארד דולר למקסיקו בצורה של הלוואות קצרות טווח שיעזרו לה להתגבר על בעיותיה. בינתיים הגיעה ההודעה האמריקאית את הרוחות, אך המומחים טוענים שזאת תהיה רגיעה זמנית בלבד שכן המצב הכלכלי במקסיקו עדיין מאוד שלא לדבר על המצב הפוליטי המעורער בגלל המרידה בצפון מערב מקסיקו.

למרות שהדולר ירד במערב אירופה, בצפון אמריקה הוא התחזק לגבי כל המטבעות, זולת היין היפני. בסוף הסחר הדולר עלה ל־1.5322 מרק, 1.2886 פר"ש, 5.2983 פר"צ וירד ל־98.55 יין. הליש"ט ירדה ל־1.5679 דולר.

הדולר נחלש לעומת היין בעקבות ההבנה שהושגה בוושינגטון לגבי פתיחת שוק ההון היפני לאנשי הון אמריקאיים שלא יביא בהכרח להטבות לגבי המשק האמריקאי.

בשוקי המטבע של אירופה המרק הגרמני היה חזק מאד וזה משום חולשתם היחסית של המטבעות האירופיים האחרים וגם בעקבות העליה בקצב הפעילות הכלכלית של גרמניה בשנת 1994 – 2.3 אחוזים במערבה של גרמניה ו־8.9 אחוזים במזרחה ו־2.80 אחוזים בכל גרמניה.

בשוקי ניירות הערך בעולם היו אתמול ביקושים למניות אמריקאיות גם משום התייצבות המצב במקסיקו וגם משום פירסום מדד המחירים הסיטונאיים אשר עלו רק ב־0.20 אחוזים בחודש דצמבר. נתון זה מלמד על ירידה בביקושים הסיטונאיים אך במקביל מלמד על התייצבות המשק האמריקאי לקצב צמיחה לא פרוע, וזה אומר ששערי הריבית הדולריים אולי לא יעלו.

בעקבות זאת עלה הביקוש למניות אמריקאיות ומדד הדאו ג'ונס נסגר ב־3,908.46 נקודות, עליה יומית של 49.46 נקודות.

גם המניות הישראליות שנסחרות בניו יורק היו מבוקשות המדד שלהם נסגר על 111.79 נקודות, עליה יומית של 0.02 נקודות.

במערב אירופה הביקוש למניות בלונדון ופרנקפורט היה טוב אך בשאר מדינות אירופה היו הצעים כפי שהיו בטוקיו ובמיוחד בהונג קונג שם ההיצעים שוב משתוללים ומדד ההנג סנג ירד ל־7,252.34 נקודות, ירידה יומית של 165.71 נקודות.

בשוק הסחורות היתה ירידה בביקוש לנפט כך שמחיר חבית מסוג ברנט ירד ל־16.38 דולר, ירידה יומית של 0.28 דולר ואילו מחיר מיץ התפוזים ממשיך לעלות. ביום שישי נמשך הביקוש למיץ מכיוון שמזג האוויר הקר בצפון ומרכז אמריקה יפגע במטעי פרי ההדר. ביום שישי עלה מחיר ליברה רסק תפוזים ל־104.25 סנטים, עליה יומית של 1.05 סנט.

שערי מטבע חוץ 13.1.95

סל	דולר שחור	מרק יציג	דולר יציג
3.3733	3.06	1.9687	3.0100

המטבע	שער יציג	השינוי היומי באחוזים	השינוי באחוזים מתחילת השנה	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה
1 דולר ארה"ב	3.0100	-0.19	-0.26	2.93	3.07	2.94	3.07	2.94	3.07	2.9821	3.0242	2.9811	3.0232	2.9833	3.0247
1 מרק גרמני	1.9687	-0.40	+1.01	1.92	2.01	1.93	2.01	1.91	2.01	1.9493	1.9769	1.9510	1.9786	1.9481	1.9753
1 לירה שטרלינג	4.7361	-0.68	-0.46	4.60	4.82	4.63	4.84	4.67	4.89	4.6920	4.7582	4.6892	4.7554	4.7010	4.7664
1 פרנק צרפתי	0.5686	-0.15	-0.72	0.54	0.58	0.55	0.58	0.55	0.58	0.5630	0.5709	0.5626	0.5706	0.5626	0.5705
100 ין יפני	3.0475	-0.79	-0.69	2.97	3.11	2.98	3.11	2.96	3.11	3.0183	3.0609	3.0242	3.0669	3.0167	3.0587
1 גולדן הולנדי	1.7557	-0.42	-0.87	1.71	1.79	1.71	1.79	1.71	1.79	1.7411	1.7656	1.7372	1.7618	1.7426	1.7669
1 פרנק שוויצרי	2.3479	-0.52	-2.02	2.28	2.39	2.29	2.40	2.29	2.40	2.3243	2.3571	2.3226	2.3564	2.3310	2.3634
1 כתר שוודי	0.4027	-0.14	-0.44	0.39	0.41	0.39	0.41	0.39	0.41	0.3984	0.4040	0.3978	0.4035	0.3981	0.4037
1 כתר נורווגי	0.4494	-0.46	-0.69	0.44	0.46	0.44	0.46	0.43	0.46	0.4456	0.4519	0.4446	0.4510	0.4465	0.4517
1 כתר דני	0.4990	+0.32	-0.50	0.49	0.51	0.49	0.51	0.48	0.51	0.4943	0.5013	0.4939	0.5009	0.4954	0.5023
1 מרק פיני	0.6339	-0.45	-0.20	0.62	0.65	0.62	0.65	0.62	0.65	0.6310	0.6399	0.6300	0.6390	0.6326	0.6417
1 דולר קנדי	2.1217	-0.38	-1.29	2.06	2.16	2.07	2.16	2.06	2.16	2.1013	2.1309	2.1011	2.1309	2.1003	2.1295
1 דולר אוסטרלי	2.2896	-1.31	-2.27	2.21	2.33	2.18	2.34	2.20	2.33	2.2694	2.3014	2.2563	2.2862	2.2637	2.2952
1 רנד דרא"פ	0.8543	+0.03	-0.31	0.74	0.86	0.61	0.87	0.66	0.85	0.8462	0.8581	0.8456	0.8578	0.8480	0.8599
10 פרנק בלגי	0.9548	+0.33	-0.67	0.93	0.97	0.92	0.98	0.93	0.98	0.9453	0.9587	0.9450	0.9584	0.9472	0.9606
10 שי' אוסטרי	2.7973	-0.42	-0.98	2.72	2.85	2.73	2.85	2.72	2.85	2.7689	2.8080	2.7697	2.8088	2.7692	2.8078
1000 לי' איטלקיות	1.8537	-0.14	-0.20	1.80	1.90	1.80	1.92	1.82	1.91	1.8377	1.8636	1.8368	1.8628	1.8390	1.8646
100 פזטה ספרדית	2.2525	-0.11	-1.61	2.18	2.32	2.21	2.36	2.20	2.31	2.2355	2.2670	2.2347	2.2663	2.2390	2.2701
ECU	3.7229	-0.34	-0.54	----	----	----	----	----	----	3.6880	3.7400	3.6847	3.7367	3.6971	3.7485
1 לירה מצרית	0.9482	-0.18	-0.26	0.85	0.90	0.85	0.91	0.92	0.97	0.8500	0.9000	----	----	----	----

פרס יפאני יוקרתי ל"וולוו 850"

מאת אריה ארד

"וולוו סטיישן 850" זכתה באות העיצוב המצטיין היוקרתי לשנת 1994, המוענק על ידי משרד המסחר התעשייה היפאני.

חבר השופטים מטעם המשרד נימק את בחירת "וולוו סטיישן 850" כך: "מכונית זו מבטאת את מחוייבותה חסרת הפשרות של 'וולוו' לבטיחות, המתעלה על האחרות ומיוצגת על ידי הסטנדרט של כריות האוויר וגיוון הרעיונות לשיפור הנוחות והשימוש".

המכונית מאופיינת במראה פשוט וחזק, ועם זאת אלגנטי. עובדה זו, יחד עם רמת בטיחות מתקדמת ורבגוניות מרשימה, שבו את ליבם של השופטים היפאנים. חבר הוועדה הבוכטה מר קורוקאווה אמר: "הוולוו סטיישן '850' הראתה לנו מהו מוצר ראוי וכיצד למכם מושג זה. מכונית זו תמריץ את החברות היפאניות לשקול כיצד עליהן לעצב מכונית, וגם איך להתייחס אליה".

אות העיצוב המצטיין מוענק ביפאן מאז 1980, במטרה לקדם את התעשייה היפאנית ולהמריצה לייצר מוצרי־איכות תוך תחרות במוצרים הנבחרים. הקריטריונים לבחירה כוללים, מלבד מראה חיצוני, גם יעילות בתפקוד, איכות, בטיחות וכו'. חבר השופטים מורכב ממומחים בכל התחומים הקשורים בייצור המוצרים המועמדים לקבלת הפרס.

"אות העיצוב המצטיין" לשנת 1994 מצטרף לרשימה ארוכה של יותר מ־30 פרסים בינלאומיים שהוענקו לחברת "וולוו" מאז הקמתה. הפרס היפאני היוקרתי עולה בקנה אחד עם הצלחתה האדירה של "וולוו" לפרוץ לשוק היפאני בשנה האחרונה. למרות היחלשות השוק העולמי עלו מכירותיה של "וולוו" ביפאן בלא פחות מ־35 אחוזים. ה"סטיישן 850" תרמה תרומה ניכרת להצלחה זו.

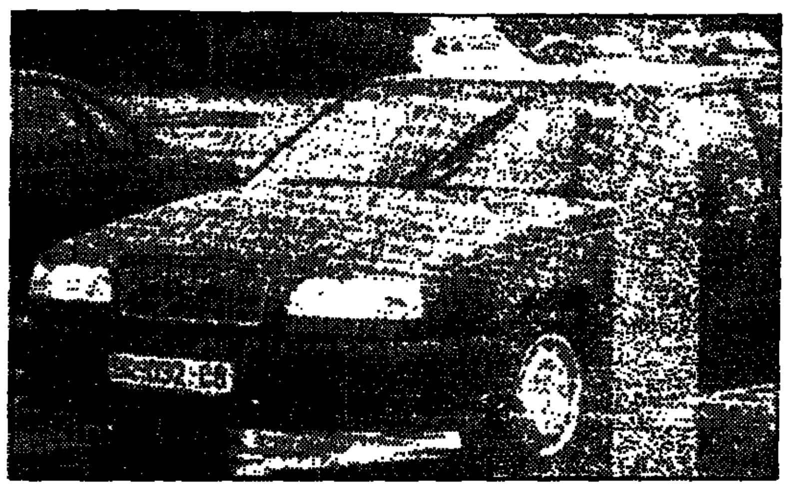

מערכת לאספקת מידע עסקי להכנת "שיעורי־בית" באוויר

מאת שחר מופת

בקרוב יוכלו אנשי עסקים הטסים תכופות לפגישות עסקיות בעולם להכין את "שיעורי הבית" העסקיים שלהם כבר במטוס, או בעת ההמתנה לטיסה בנמלי־התעופה, כפי שיכולים בכך ביום לעשות אנשי עסקים המגיעים לנמלי־התעופה בכיפוף שליד אמסטרדם, אשר בו פועלת המערכת הראשונה בעולם של "קומפאס אייר": מערכת מולטי־מדיה חדשנית, שפיתחה חברת ג'י־בי־איי ישראל יחד עם "קומפאס אינטרנשיונל" למידע עסקי גלובאלי. המערכת החדשנית, אשר תספק מידע עסקי לכל דורש, באוויר וביבשה, תוצג לראשונה בתערוכה איל"א שתיערך בירושלים בימים אלה.

חברת "קומפאס", המתמחה באיסוף, סיווג והפצת מידע בתחומי התעשייה, השיווק, הטכנולוגיה והכלכלה ברחבי העולם, פיתחה את המערכת החדשה, כדי לעשות את מאגר המידע העצום שברשותה לזמין ונגיש לאנשי עסקים המרבים לטוס לרגל עסקיהם.

אומר מנכ"ל ג'י־בי־איי ד"ר שמואל הראל: "עד כה התמקדנו באספקת המידע באמצעות מאגרי קומפאס על־גבי תקליטורים וספרים. הרעיון של המערכת החדשה עלה לאחר שאנשי עסקים החלו לקחת איתם ספרי קומפאס עבי כרס לטיסותיהם. כיוון שזמן הטיסה הוא זמן עבודה לכל דבר, החלטנו לשכלל את שירות המידע ולעשותו זמין ונוח גם בעת טיסה".

שירות "קומפאס־אייר" יוצע בשני אופנים: האחד – במטוס עצמו, באמצעות מחשב יד LEP-TOP, שעליו מותקנת תוכנת סי־די. רום, הניתנת להחתמה מן הדיילת; השני – באמצעות עמדות מידע ממוחשבות, שיוצבו בנמלי־התעופה ברך לאומיים.

ב"קומפאס־אייר" אגור מידע עסקי מפורט על כ־1.5 מיליון חברות בין לאומיות מ־100 מדינות בעולם, על היקפי פעילותן העסקית, מגוון מוצריהן, חלקן בשוק המקומי והעולמי, פרטי הדרכה ותרומית על החברה המבוקשת ומוצריה, ואפילו שמות נושאי התפקידים הראשיים בחברה ותחומי עיסוקם.

ד"ר שמואל הראל מציין, כי כבר הוסכם שמערכת "קומפאס־אייר" תוצב בעשרות נמלי־תעופה בעולם ובמטוסי חברות התעופה של יפאן, סינגפור, קוריאה, סין, וכן בארצות־הברית ובאירופה.

השימוש במערכת "קומפאס־אייר" הוא הינם, למעט שירותים מיוחדים כתדפיסים לפי תחכים מבוקשים, שתמורתם ניתן לשלם באמצעות כרטיסי אשראי.

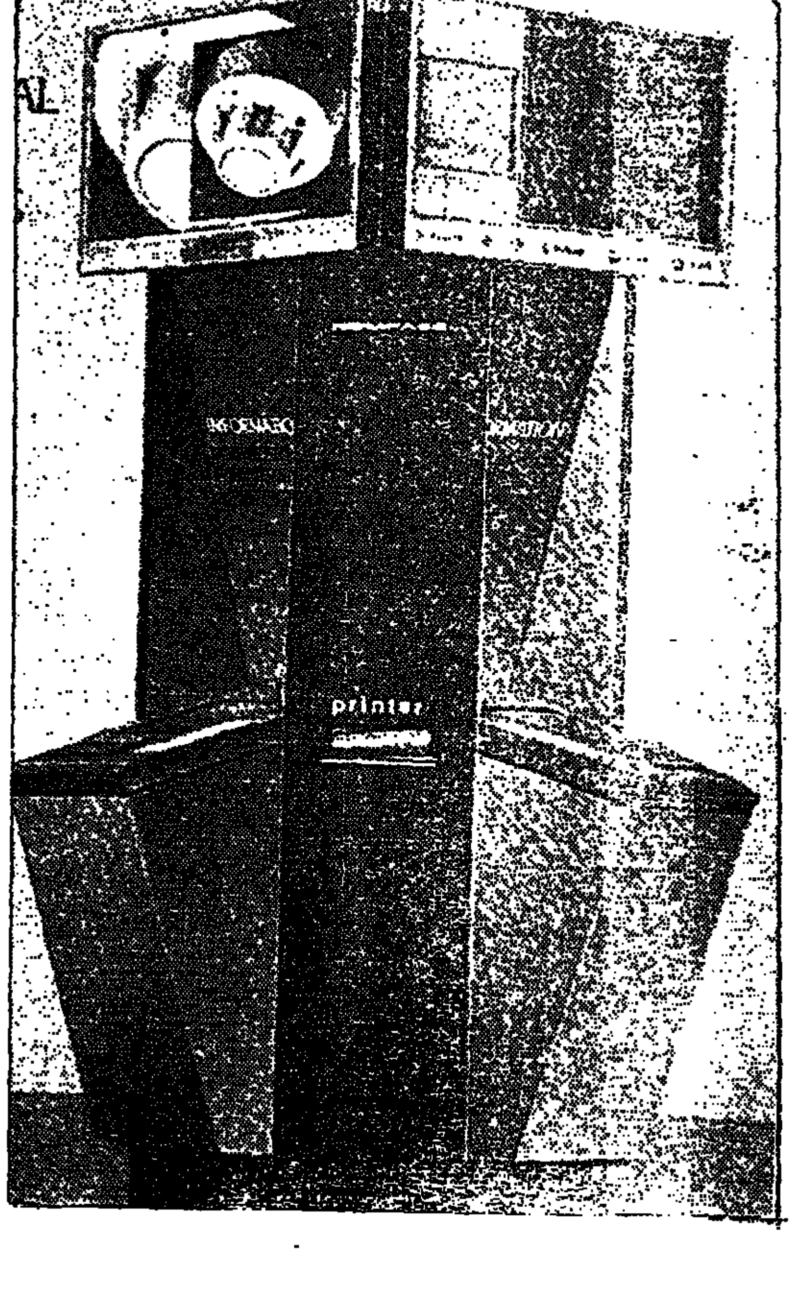

חדש ב"נחשונית": מסלול נהיגה מורכב לבני 13

בימים אלה נחנך בפארק המנועי נחשונית, שליד קיבוץ נחשונים, מסלול נהיגה חדש לבני 13 ומעלה, הכולל מכשולי־שטח החדש מיומנויות נהיגה מפותחות יותר מאלה הנדרשות לנהיגה במסלול קארטינג רגיל, שכמותו יש שניים בפארק.

הרכב, שבו נוהגים הנערים הצעירים, הוא קארטינג חזק מדגם "תוטקארי", הנע במהירות של עד 30 קמ"ש – מהירות גבוהה יחסית לצעירים, העשויה לגרום להם הנאה רבה ולפתח בהם יכולת נהיגה טובה על המסלול המוגן והבטוח.

לדברי בועז הבני, מנכ"ל פארק נחשונית, יוצה המסלול החדש את הנערים אשר מבקשים לנהוג על מסלול המכשולים המוגבל לבעלי רשיונות נהיגה בלבד, משום שהנסיעה בו מתבצעת על רכב־שטח חזק מדגם "באגי".

לדברי מנכ"ל נחשונית ישולב מסלול הנהיגה החדש בבית־הספר לנהיגה ידידותית, ההולך ומוקם ליד פארק נחשונית והמיועד לילדים (פרדי דן)

"איירתור" מציעה:
כרטיס שני לניו־יורק ב־179 דולר

מאת אריה ארד

חברת "איירתור" יצאה במבצע חדש בקו לניו־יורק בטיסות "אל על". במסגרת מבצע זה יימכר כרטיס טיסה שני במחיר של 179 דולר לכל הרוכש שני כרטיסי טיסה. המבצע מבוסס על שני נוסעים באותה הזמנה, הטסים יחד הלוך ושוב, כאשר הנוסע הראשון משלם את המחיר הישים.

מנכ"ל "איירתור" מייק יפה מסר, כי המבצע תקף מ־15 בינואר עד 15 בפברואר, כאשר הנוסעים ירכשו כרטיסיהם במסגרתו יוכלו לחזור ארצה עד 15 במארס. את ההזמנות ניתן לבצע עד 31 בינואר.

המבצע כולל רק חלק מטיסות "אל על" לניו־יורק. מחיר הטיסה הישים לנוסע הראשון הוא 799 דולר, וזמן השהייה בארצות הברית הוא משישה לילות עד 21 לילות. הלקוח יוכל לשנות את המועד שנקבע מראש לחזרתו מחוץ לארץ תמורת תוספת תשלום בסך 50 דולר.

על פי תנאי המבצע, המחיר הממוצע לנוסע לניו־יורק, בעבור שני נוסעים, הוא כ־489 דולר לנוסע.

חברת "איירתור", המאגדת את כל סוכני הנסיעות בישראל, היא בבעלות משותפת של סוכני הנסיעות וחברת "אל על". החברה משווקת גם חבילות־תיור מחולות, הכוללות טיסות וסידורי קרקע ליעדים שונים באירופה.

פיג'ו BUXY – "כוכב השנה"

מאת פרדי דן

בתחרות שנערכה על ידי הירחון המקצועי לקטנועים Scoot'n Scoot, שהוא הירחון המוביל באירופה, זכה ה־BUXY של פיג'ו במקום הראשון.

בחירת ה־BUXY לא היתה מפתיעה עקב יתרונותיו הבולטים של הקטנוע, שכן מרגע יציאתו לשוק לא היה ספק כי "כוכב נולד".

על התואר היוקרתי התחרו 21 קטנועים, ומתוכם העפילו לשלב הגמר שישה. בנוסף ל־BUXY הגיעו לגמר:

- קטנוע Big wheel של חברת Fantic.
- דגם Typhoon של חברת piaggio.
- דגם Big Max של חברת pgo.
- דגם Booster של חברת Mbk.
- דגם BW'S sOR של חברת YAMAHA.

את המקום הראשון, שזיכה אותו בתואר "כוכב השנה", קיבל ה־BUXY על ידי רוב מוחלט של 80 אחוזים מן השופטים, שבחרו בו כקטנוע האידיאלי והאמין ביותר.

חבר השופטים כלל עיתונאי־רכב, אנשי מקצוע וקוראי העיתון.

היתרונות הבולטים של BUXY הם:

- עיצוב חתיכי, צעיר ומאוד ייחודי.
- מנוע בעל ביצועים מרשימים.
- מערכת בלימה מצוינת, כאשר הבלם הקדמי הוא בלם דיסק בקוטר 190 מ"מ והאחורי בלם תוף בקוטר 110 מ"מ.
- יציבות כביש ותימרון מושלם.

היצרן מעניק ל־BUXY אחריות ל־12 חודשים, ללא הגבלת ק"מ.

מחברת דוד לובינסקי, יבואנית "פיג'ו", נמסר, כי במהלך 1995 יגיע קטנוע נוסף של "פיג'ו" מדגם FORMULA SPEEDAKE עם תכונות דומות ל־BUXY ועם עיצוב ספורטיבי כשל אופנוע מירוץ.

"מגדל" פוטרת רכב עם משבת מנוע מהתקנת אזעקה

מאת רחמים בן

חברת הביטוח "מגדל" החליטה לפטור את רוכשי מכוניות "פולקסוואגן" ו"אודי", שבהן מותקן משבת־מנוע (אימובילייזר) מקורי, מהתקנת מערכת אזעקה או כל אמצעי אבטחה אחר מפני גניבת רכב. רק מי שערך מערכת השמע המותקנת במכוניתו גבוה מ־1,000 שקל יידרש להתקין מערכת אזעקה בעלת גלאי נפח.

מנהל השיווק של "צ'מפיון מוטורס" איתן בן אמר, כי חברת הביטוח "מגדל" בחנה את משבת־המנוע שבדגמי "פולקסוואגן" ו"אודי" ומצאה אותו עונה על כל דרישותיה. לדבריו, חברות ביטוח נוספות עשויות ללכת בקרוב בעקבות "מגדל".

משבת מנוע מתוחכם למניעת גניבת הרכב הוא ציוד סטנדרטי בכל דגמי "פולקסוואגן" ו"אודי", המשווקים בישראל.

מערכת משבת המנוע פועלת תוך השוואת צפנים של הצופן המקודד במחשב ניהול המנוע של המכונית עם הצופן המשודר ממפתח המכונית אל מחשב הניהול. רק כאשר מתקבלת זהות גמורה בין שני הצפנים משחררת מערכת ניהול המנוע את מערכת ההתנעה ואת מערכת אספקת הדלק. בכל מקרה של התנעה תוך אי התאמה בין הצפנים יותנע המנוע לזמן קצר ביותר ויכבה מיד. נורית ביקורת מיוחדת מרווחת, למתניע הרכב אם שוחרר משבת המנוע. משבת המנוע מבטל את הצורך באזעקה מתוחכמת ויקרה.

"אלאלוף ספנות" פותחת סניף חדש בירושלים

מאת יפה אברמוביץ

חברת "אלאלוף ספנות" חונכת מחר את סניפה החדש ברחוב המלך ינאי 3 בירושלים. הסניף יטפל בתחום התיירותי בלבד ויתן שירותי הפלגות חופים ואוניות קו.

בעקבות האצת תהליך השלום באזורנו זוכה ענף תיירות־השיט לפריחה מחודשת. הביקוש הגדול להפלגות וטיט חופים, שהסתמן בעונה הקודמת, הביא את הנהלת "אלאלוף" להתכונן לעונת אביב 1995 על ידי הרחבת התשתית התפעולית פעילות של החברה בעיקר בתחום חבילות השיט.

מ"אלאלוף" נמסר, כי ההחלטה לפתוח את הסניף הנוסף דווקא בירושלים נבעה מהביקוש העצום ל"קרוזים" בעונה הקודמת, שהוכנה מהשוק הירושלמי וסביבתו. סניף זה יהיה חמישי במספר סניפי החברה ויצטרף לסניפים הפועלים בתל אביב, בחיפה, באשדוד ובאילת.

למנהל הסניף הירושלמי מונה בני ארסוני, שכיהן בעבר כמנהל "צנבא", חברת הנכסים של הברי "אגד".

תיירות ופנאי
מאת: זאב פרי

סיורים בירדן – בחוברות הטיולים

לאחר שכבר הרגלנו למצוא הצעות לסיורים במרוקו ובתוניסיה, המככבות בחוברות הטיולים המהודרות שמופקות על־ידי חברות הטיולים, הגיע עתה תורה של ירדן.

בחוברת טיולי החורף של חברת "סקאי הכיבר", שהגיעה למערכת בשבוע שעבר, שמתו למצוא, לצד הטיולים לסין, תאילנד, דרום אמריקה ותורכיה, גם את ירדן.

החברה מציעה שלושה מסלולי טיול – ל־3, 4 ו־6 ימים – כולם משלבים מעבר בשני מעברי־הגבול, זה של גשר שייח' חוסיין וזה שבערבה.

המסלול הקצר כולל את עקבה, פטרה ועמאן בלבד (מסלול דחוס במיוחד ולא ממצה), המסלול השני כולל גם את ג'רש ואת ואדי רום, והמסלול השלישי, בן ששת הימים, הוא הגינוח יותר.

המחירים: 370 דולר ל־3 ימים, 469 דולר ל־4 ימים, ו־599 דולר ל־6 ימים. המחיר כולל הסעות באוטובוס מתל־אביב או מאילת (לא כולל הסעה או טיסה בקו ת"א – אילת) והסעות בירדן, מלון עם ארוחות בוקר, הדרכה וארוחות ערב אחת.

המחירים עדיין יקרים יחסית, ובעיקר בימים אלה, שבהם ניתן לרכוש חבילות נופש באירופה במחיר דומה או נמוך מזה.

חברה נוספת המצטרפת למשווקת טיולים לירדן היא חברת "איסתא ליינס", המציעה בימים אלה טיול המכוון לסטודנטים, העומד להתקיים בחופשת הסמסטר בין התאריכים 16 בפברואר עד 19 בפברואר. הטיול הוא לארבעה ימים וכולל הסעות מתל אביב וחזרה (גם באילת), לינה על בסיס חצי פנסיון, ליווי והדרכה מלאה במחיר 319 דולר לאדם בחדר זוגי. זו עיסקה משתלמת ביותר, במיוחד בהשוואה לעסקה של "סקאי הכיבר", הגבוהה בכ־150 דולר לאדם ואינה מספקת הסעה מאילת לתל אביב.

סקי בבולגריה

חבילות זולות, יחסית, לחופשת סקי מציעה חברת "נתור" המשווקת את אתר הסקי "בורובץ" בבולגריה. האתר מרוחק 73 ק"מ מסופיה ויש בו 15 מסלולי הגלישה.

חבילת נופש לשבוע ימים, הכוללת טיסה בחברה סדירה ושבעה לילות במלון על בסיס חצי פנסיון, עולה 595 דולר לאדם במלון "בורובץ" ו־620 דולר לאדם בכפר הנופש "יגודה שאלטס".

בסוכנויות הנסיעות אפשר לקבל מחירים גם של השכרת ציוד ושיעורי סקי.

מלון שני של "פרדייז" באילת

המלון החמישי של רשת מלונות "פרדייז" – "פרדייז־הים האדום" – נפתח בשבוע שעבר לקהל הרחב בחוף הצפוני של אילת, בקרבת המלון הקודם של הרשת "פרדייז אילת", אשר פועל בהצלחה מספר שנים.

במלון החדש 282 חדרים, ארבע בריכות שחיה, מועדון בריאות, מועדון ילדים ועוד.

מחיר ההרצה שמציע המלון – 236 ש"ח לזוג ללילה (כולל ארוחת בוקר).

רשת מלונות "פרדייז" מפעילה שלושה בתי מלון נוספים – בים המלח, בכינרת ובירושלים. שני בתי מלון נוספים – באשקלון ובבאר־שבע – נמצאים עתה בשלבי בנייה.

פארק חי בקיבוץ צובה

פארק החי בקיבוץ צובה, הנמצא במעלה הקסטל לירושלים, מציע פעילויות שונות הקשורות בבעלי חיים וכן סיורים בסביבה הקרובה. מתאים, כמובן, למשפחות.

בפארק – עופות מים, דורסים, ציפורי שיר, ארנבות, נחשים, שקנאים, תנולי בר ועוד. הילדים יכולים ללטף ולהאכיל את החיות, לרכב על פונים וגם לצאת לסיור בעקבת מעיין צובה באמצעות עגלה רתומה לטרקטור.

מחיר כניסה לאתר (לא כולל טיול בטרקטור) הוא 10 ש"ח בשבת ו־8 ש"ח בימי חול. פתוח יום יום בין 9 בבוקר ל־4 אחה"צ, וביום ו' – עד 15:00.

פרטים נוספים בטלפון: 02־347952.

1994 – שנה טובה לתיירות

מאת זאב פרי

משרד התיירות פירסם בשבוע שעבר את סיכומי שנת 1994, מהם עולה כי היתה זו שנת שיא בתיירות הנכנסת לארץ – הן במספר התיירים והן בהכנסות מתיירות.

הנתונים מצביעים, כי חלה עלייה משמעותית במספר התיירים הנוצרים המגיעים לארץ, ומאידך גיסא הורגשה האטה מסויימת בתיירות היהודית, שמרכז הכובד שלה מצוי בארצות הברית. רק 26 אחוזים מכלל התיירים שהגיעו לארץ ב־1994 היו יהודים ו־63 אחוז היו נוצרים. חלק ניכר מן הגידול בתיירות הנוצרית נובע מהגידול בתיירות־השכר מאירופה לאילת: ב־1994 חלה עלייה של 28 אחוז במספר לינות התיירים באילת, בהשוואה ל־1993.

יותר משני מיליון

שנת 1994 הגיעו לישראל 2.17 מיליוני מבקרים – עלייה של כ־12 אחוז בהשוואה לשנת 1993. מספר זה כולל 1.84 מיליון תיירים שהגיעו בדרך האוויר ו־330,000 מבקרים, אשר הגיעו לארץ באניות נוסעים.

ההכנסות מתיירות ב־1994 נאמדות בכ־2.75 מיליארדי דולרים – עלייה של כ־8 אחוזים בהשוואה לשנת 1993. ההכנסה הממוצעת מתייר הסתכמה בשנה זו בכ־1,250 דולר.

60 אחוז מכלל התיירים הגיעו מאירופה ו־27 אחוז מאמריקה. 63 אחוז מהתיירים ביקרו לראשונה בארץ.

ארצות הברית שומרת עדיין על מקומה בראש רשימת ארצות המוצא של התיירים המגיעים לארץ, אולם הגידול המשמעותי ביותר שנרשם ב־1994 הוא במספר התיירים שהגיעו מגרמניה ומבריטניה. מארה"ב הגיעו 386,000 תיירים (כ־21 אחוז מכלל התיירות), במקום השני צועדת גרמניה עם 200,000 תיירים (עלייה של 13 אחוזים בהשוואה לשנה הקודמת) ואחריה הממלכה המאוחדת, עם 192,000 תיירים (גם זו עלייה של 13 אחוזים בהשוואה לשנת 1993), צרפת (162,000 תיירים) ואיטליה (72,000 תיירים).

במספר התיירים המגיעים לארץ ממזרח אירופה, בעיקר מחבר המדינות שהיו בעבר את ברית המועצות, ומהמזרח הרחוק, נרשמה גם כן עלייה משמעותית.

גם ממצרים הגיעו לישראל, לאחר שנים של קפאון, 22,000 תיירים, לעומת 8,500 בלבד שהגיעו אלינו ב־1993.

בשנת 1994 נרשמו 14.2 מיליוני לינות – מהן 8.4 מיליוני לינות של תיירים (עלייה של חמישה אחוזים בהשוואה ל־1993). כשליש מלינות התיירים נרשם בירושלים. 18 אחוזים מכלל לינות התיירים נרשמו באילת (עלייה של 28 אחוז) וירידה קלה נרשמה בלינות התיירים בתל אביב (כ־17 אחוז).

פיתוח תשתיות

בשנת 1994 השקיע משרד התיירות כ־190 מיליון ש"ח בפיתוח תשתיות תיירות – גידול של כ־35 אחוזים לעומת התקציב המקביל ב־1992. 35 מיליון מתוך סכום זה הושקעו בפיתוח תשתיות בנגב.

במהלך השנה אושרו השקעות ב־62 פרוייקטים עסקיים אשר קיבלו מעמד של מפעל מאושר.

היעדים המועדפים שנקבעו בתקציבי הפיתוח: ירושלים – מלונות ופרוייקטים תיירותיים; פיתוח תשתיות תיירות בנגב; נצרת – פרוייקט "נצרת 2,000"; פיתוח תשתיות תיירות במגזר הערבי.

במסגרת הלינה הכפרית הופעלו בארץ בסוף 1994 כ־3,500 חדרי אירוח בכ־170 יישובים. המחזור הכספי בענף מוערך בכ־50 מיליון ש"ח – מלינות בלבד. 95 אחוזים מהלינות בחדרי האירוח הכפרי היו של ישראלים. במהלך השנה החול בהתארגנות לשיווק האירוח הכפרי גם לתיירים המגיעים מחוץ לארץ.

"שנת תיירות השלום"

שנת 1995 הוכרזה על־ידי ממשלת ישראל כ"שנת תיירות השלום". במהלך השנה מתוכננת שורה של אירועים הקשורים בנושא זה, אשר יגיעו לשיאם בתגיגות יום העצמאות הקרוב. נושא השלום יצויין בטקסים הרשמיים, כגון טקס הדלקת המשואות, וכן בתוכניות הטלוויזיה של החג. בין האירועים האחרים שייערכו במהלך השנה מתוכנן כנס אופנאים בינלאומי שישא את הכותרת "לובשים שלום", ובחודש יוני אמורה להתכנס ועידה מיוחדת בחסות ראש הממשלה בנושא תיירות השלום.

נושא השלום יועבר גם לתלמידים במערכת החינוך; ולצורך כך הופק הסרט "גשר לשלום", אשר יוקרן בטלוויזיה החינוכית ובבתי הספר. גם חיילי צה"ל יזכו לשמוע הרצאות על נושא זה, במסגרת הפעילויות של קצין חינוך ראשי.

"יין השלום"

יין מיוחד הוכן על־פי פניית "האגודה לקידום תיירות בישראל" ומשווק בימים אלה תחת תווית "יין השלום". שיווקו של יין זה משתלב בפרוייקטים השונים הקשורים בשנת תיירות השלום.

היין עשוי מענבי שרדונה ופרנץ קולומבר אשר נבצרו מכרמי משפחת תשבי. הוא מיוצר בכמות מצומצמת של בקבוקים, יוגש כשי לאורחים רשמיים אשר יגיעו לארץ ונמכר גם בחנות של חברת "ג'יימס ריצ'רדסון" בנתב"ג.

הידעת ש...

בשנת 1994 אירח משרד התיירות כ־1,000 עיתונאים מחוץ לארץ, ביניהם 40 צוותי טלוויזיה מארצות שונות.

נהגי "אגד" יעברו הכשרה בטחונית

מאת ירוחם דביב (רבינוביץ)

נוכח התגברות מעשי האיבה נגד אוטובוסים של "אגד" הנעים בדרכי יהודה, שומרון וחבל עזה, החליטה מכירות הקואופרטיב, בתיאום עם שר התחבורה ישראל קיסר וגורמי הבטחון במדינה, לקיים קורס מיוחד להכשרת הנהגים להתנהגות נכונה בהיבט של מניעת סיכון התגוננות במצבים מסוכנים.

דובר "אגד" רון רטנר מסר, כי קורסי ההכשרה יהיו בני יום אחד, יימשכו שבע שעות ויתקיימו בהצטיינות החל מיום שלישי, 17.1, בארבע קבוצות יומיות מקבילות, במתכונת אזורית, 24 איש בכל קבוצה. סך הכל – 96 נהגים ביום.

ביצוע ההשתלמויות הוא באחריות המכון הארצי להכשרה במקצועות התחבורה.

בזמן ההשתלמים תינתן קדימות לנהגים המועסקים בקווים רגישים ומועדים לפיגועים.

הקורס יכלול הכשרה תיאורטית ותרגול החומר הנלמד באוטובוס.

ק.א.ל. קיבלה רשיון הפעלה מלא למטענים

מאת אריה אורד

חברת ק.א.ל (קווי אוויר למטען), העוסקת בהטסת תוצרת חקלאית טרייה ומטענים כלליים, תוכל לקבל רשיון הפעלה מלא, כולל הפעלת מטוסים וצוות-אוויר כחברת תעופה לשכר במטענים – הודיע שר התחבורה ישראל קיסר בכנס השנתי של לקוחות וסוכני החברה, שנערך בשבוע שעבר במרכז הקונגרסים החדש של מלון "דן פנורמה" בתל-אביב.

ישראל קיסר הודיע, כי בהמשך למדיניות השמים הפתוחים ולקראת הפרטתה של חברת "אל-על" החליטה הממשלה לאפשר לחברת ק.א.ל לקבל רשיון מפעיל. זאת – כדי למנוע אפשרות פגיעה באינטרסים של החקלאים המייצאים את תוצרתם הטרייה בדרך האוויר.

חברת ק.א.ל, שבבעלות החקלאים, תטיס העונה כ-20,000 טונות תוצרת חקלאית, בעיקר פרחים, ירקות ופירות, לשני מסופים – בקלן שבגרמניה ובאמסטרדם שבהולנד – ותביא לארץ במטוסיה מטעני יבוא בהיקף של כ-15,000 טונות.

הוחל שיווק מכונית המנהלים החדשה "אודי A6" בישראל

מאת אריה אורד

חברת "צ'מפיון מוטורס", יבואנית "פולקסוואגן"-"אודי"-"סיאט" לישראל, הוחלה לשווק את מכונית המנהלים החדשה של "אודי" – "A6". עד כה ייבאה החברה מכוניות אחדות מדגם זה, אשר נרכשו כולן עם הבאתן, ובימים אלה מתחיל היבוא הסדיר של הדגם-החדש, בשתי גירסאות עם תיבת-הילוכים אוטומטית: האחת עם מנוע בהספק של 115 כוחות-סוס והאחרת עם המנוע החדשני V6 בהספק של 150 כוחות-סוס.

עיצוב ה"אודי A6" מהווה שלב נוסף בעדכון המכונית המהפכנית "אודי 100", שהוצגה לראשונה בשנת 1982, ואשר ערכי העיצוב והאירודינאמיות שלה היוו פריצת דרך בעולם הרכב. בעיצובה של "אודי A6" שולבו יחידות עיצוב מרגנד' העל הייחודי של "אודי A8", העשוי כולו מאלומיניום.

הפגוש הקדמי והאחורי ב-"A6", וכן פסי המיגון הצדדיים, צבועים בצבע המכונית ויוצרים מראה הרמוני יותר. למראה הייחודי של "אודי A6" תורם גם עיצוב חדש של כסויי הגלגלים, המחפים על מלוא רוחבם של הגלגלים.

הציוד התקני ב"אודי A6" עשיר במיוחד ועונה על הצרכים והדרישות המיוחדות של קהל לקוחותיו – מנהלים בכירים.

תשומת-לב מיוחדת הוקדשה לסביבת הנהג, הנהנה ממושבים נוחים, שדה ראייה רחב ושליטה קלה בכל מערכת המחוונים והמיתוג של המכונית. "אודי A6" מיועדת למנהל בכיר, הנוהג בעצמו את מכוניתו, ומכאן התפיסה הכוללת של המכונית, וגם עיצובה הפנימי – מכונית למנהל האוהב נהיגה.

מערכת מיזוג-האוויר של המכונית היא בעלת בקרת אקלים משוכללת, הנכנסת לפעולה כל אימת שהחום או הקור בתא הנוסעים חורגים מן הטמפרטורה שנקבעה על-ידי הנוסעים ברכב. המערכת מפוצלת, כך שניתן להתאימה לצרכים השונים של הנהג והנוסעים שמאחור.

מנוע שני הליטרים של "אודי A6", שהספקו 115 כוחות-סוס, הוא בעל מערכת הזרקת דלק רב-נקודתית. ביצועי הדגם עם מנוע זה הם: תאוצה מ-0 ל-100 קמ"ש תוך 13.9 שניות, מהירות מירבית – 187 קמ"ש.

מנוע ה-V6 של "אודי A6" בנפח 2.6 ליטרים, קנה לו מוניטין בזכות פעולתו המוצקת במיוחד והרמה המתמרת של כוחו. אלה מקנים למכונית המצויידת בו נוחיות ופעולה מעודנת יוצאות דופן ברמתן. הספקו המירבי של המנוע (150 כוחות-סוס) מושג ב-5,750 סל"ד. ביצועיו של "אודי A6" עם מנוע זה הם: מהירות מירבית – 207 קמ"ש ותאוצה מ-0 ל-100 קמ"ש תוך 11.5 שניות.

תיבת ההילוכים האוטומטית של "אודי A6" היא "חכמה", בעלת ארבעה הילוכים וחמש תוכניות נהיגה, המשתנות באופן אוטומטי על-פי צרכי הנהיגה המשתנים של הנהג, כפי שהם באים לביטוי בעיקר באופן לחיצתו על דוושת הגז.

הסגולה הבסיסית של תיבת ההילוכים החדישה של "אודי" היא יכולתה ללמוד ולהתאים את עצמה לדרישות הנהג תוך כדי מהלך הנסיעה. תוכנית ההעברה הדינאמית רושמת בתמורה את מספר הפעמים שבהם מתרחשת לחיצה על הדוושה, וכך "לומדת" את סגנון הנהיגה של הנהג ומנתבת את נקודות העברת ההילוכים בהתאם.

מערכת בלמי ה-ABS החדשה, המותקנת ב"אודי A6", מכונה "מערכת חושבת". מערכת זו משלבת בתוכה תת-מערכת אלקטרונית לחלוקת כוח הבלימה, כדי ליצור יציבות בלימה אופטימלית בתנאי נהיגה שונים. כך, למשל, בבלימה בעת פנייה מגבילה תת-המערכת את כוח הבלימה המועבר לגלגלים האחוריים, כדי לשמור על יציבות המכונית. חיישני המערכת מסוגלים להבחין בין בלימה בעת נסיעה בקו ישר לבין בלימה בפנייה. כן מסוגלת המערכת לחוש באופי הכביש, או הדרך, שעליהם נוסעת המכונית, כדי להחליט בעצמה כיצד לחלק את כוח הבלימה בין הגלגלים. אפילו שינויים במעמס המכונית ושחיקת הצמיגים מהווים גורם בחישובי מערכת הבלימה החכמה של "אודי A6".

תשומת-לב מיוחדת הוקדשה לפיתוח הבטיחות האקטיבית והפסיבית של ה"אודי A6": שתי כריות בטיחות מתנפחות לנהג ולנוסע שלידו, חגורות בטיחות בעלות מותחנים פירוטכניים, המופעלים על-ידי חיישני כריות הבטיחות ומביאים למתיחת החגורות על גוף הנהג והנוסע שלידו במקרה של תאונה.

"אודי A6" מצויידת, ככל דגמי "פולקסוואגן" ו"אודי", במשבת-מנוע מתוחכם למניעת גניבה: המשבת, או בכינויו הלועזי "אימובילייזר", מונע את התנעת המכונית כאשר המנוע אינו מותנע באמצעות המפתח המקורי של המכונית.

מחירי "אודי A6", המשווקות בישראל הם:

- עם מנוע בהספק של 115 כוחות-סוס – כ-130,000 ש"ח.
- עם מנוע V6 בהספק של 150 כוחות-סוס – כ-158,000 ש"ח.

ראש אג"א אורח "פרייטליינר"

מאת רחמים בן

ראש אג"א האלוף חגי שלום, בלוויית קצינים בכירים מחיל החימוש ונציגי משרד הביטחון, היו בסוף השבוע אורחי קבוצת "כלמוביל", יבואנית משאיות "פרייטליינר" בישראל.

הביקור נערך בעקבות חתימה על חוזה להספקת משאיות תובלתיות לצה"ל, שבו זכתה "פרייטליינר" לפני כשישה חודשים. מטרתו היתה להכיר מקרוב את קבוצת "כלמוביל", כולל המוסך המרכזי של החברה בחיפה, ולהתרשם מהמתקנים שלו ומרמת השירות.

כזכור, המשאית שזכתה במכרז היא מדגם "FLC112" והיא תחליף את מערך המשאיות התובלתיות הקיימות כיום בצה"ל, מתוצרת "מאק" ו"מרצדס".

יו"ר "כלמוביל" ד"ר שמואל הרל"פ מסר לאורחיו נתונים על מכירות קבוצת "כלמוביל-כלמוטור" לשנת 1994. בין השאר דיווח על מסירתן של 90 משאיות "פרייטליינר", גידול של פי שנים ביחס לשנה הקודמת, שהיתה שנה ראשונה למכירת המשאיות בארץ.

ההיקף הכספי של העסקה מוערך בכ-40 מיליון דולר, והוא ממומן מכספי מס"ח-סיוע. בעסקה הנוכחית יצטייד צה"ל ב-580 משאיות "פרייטליינר", אשר תשתלבנה במערך התובלה במרוצת שלוש השנים הקרובות. המשאיות הראשונות תגענה ל"מפעלי רכב נצרת" לצורך בניית מרכביהן באפריל 1995.

מפרט טכני עיקרי

משקל כולל: 19,000 ק"ג

הנעה: 4x2

מנוע: "קמינס C8.3", שישה צילינדרים, המפתח 250 כ"ס ב-2400 סיבובים לדקה.

מערכת קירור: טרופית, לעבודה בחום של עד 45 מעלות.

תיבת הילוכים: "אליסון", דגם MD3060PR, מפוקחת מחשב, שישה הילוכים קדמיים ומאיט אינטגרלי.

סרן קדמי: "רוקוול", דגם FG941 למעמס 14,600 ליבראות.

סרן אחורי: "רוקוול", דגם RS-30-180 למעמס 30,000 ליבראות.

מערכת בלימה: מערכת אוויר כפולה, ABS 4 תחנות, מייבש אוויר.

צמיגים: "גודייר" דגם G286, בתוך 315/80/22.5.

מערכת חשמל: 12V.

תא נהג: פלדה מגלוונת אשר עברה טיפול מיוחד נגד חלודה, מזגן אוויר מקורי, מסיט רוח, חלונות כהים, סך שמש, טכוגרף.

מיכל דלק: 360 ליטרים (100 גאלון).

משאיות "איסוזו" מיפאן ו"גרומן" מארה"ב – לישראל

מאת אריה אורד

משאיות "סומו" מתוצרת חברת "איסוזו" היפאנית, ומשאיות "גרומן" המיוצרות על ידי "ג'י.מ.סי. טראק" בארצות הברית, מיובאות עתה במשותף לארץ על ידי חברת "יוניברסל משאיות ישראל" וחברת "תשתית". עד כה כבר מכרה חברת "יוניברסל משאיות" 80 משאיות "סומו" בהיקף כספי של שבעה מיליוני ש"ח ותפסה כ-9 אחוזים משוק המשאיות הקלות בשנת 1994, למרות שמכירותיה בתחום זה הוחלו רק בשלושת החודשים האחרונים של השנה.

בשלב הראשון מיובאים לארץ שני דגמי "סומו" – האחד במשקל כולל של חמש טונות, המצוייד במנוע דיזל בנפח 3.1 ליטרים והספק של 83 כוחות-סוס, והאחר במשקל כולל של 6.2 טונות, המצוייד במנוע דיזל בנפח 3.9 ליטרים עם מגדש טורבו והספק של 120 כוחות סוס.

משאיות ה"סומו" מצויידות בתיבת הילוכים ידנית בת חמישה הילוכים, הגה כוח מתכוונן, טלסקופי ובלמי דיסק קדמיים. הן מצטיינות בנוחיות הפעלה, כושר תמרון מעולה גם בתחבורת העיר, הנדסת אנוש מתקדמת ואבזור רב.

מחיר משאית "סומו" חמש טונות 82,000 ש"ח (לא כולל מע"מ). מחיר משאית 6.2 טונות – 92,000 ש"ח (לא כולל מע"מ).

כן תייבא השותפות משאיות-חלוקה עירונית מתוצרת "ג'י.מ.סי. גרומן" בשני דגמים – האחד בעל כושר העמסה של 4.5 טונות, עם מנוע דיזל בנפח 6.5 ליטרים והספק של 170 כוחות סוס, במחיר 135,000 ש"ח (לא כולל מע"מ), והאחר בעל כושר העמסה של 6.5 טונות, המצוייד באותו מנוע, ומחירו 145,000 ש"ח (לא כולל מע"מ).

משאיות החלוקה העירונית של "ג'י.מ.סי. גרומן" תוכננו במיוחד כך שתתאפשר גישה ישירה מתא הנהג אל ארגז המטען מבלי לצאת מן הרכב. האורך הכללי שלהן שבעה מטרים, גובה ארגז המטען מ-1.90 מטר עד 2.60 מטרים, וגובה הרצפה מהקרקע 85 ס"מ. נתונים אלה מקנים נוחיות מירבית בגישה ובטיפול במטען.

בעתיד מתכוונת השותפות לייבא ולשווק דגמי משאיות נוספים מתוצרת "איסוזו", משאיות ג'י מ. סי. מארצות הברית במשקל כולל של עד 16 טונות, וכן אוטובוסים "איסוזו" שמרכביהם ייבנו בישראל.

ניידות מסוג חדש

משטרת ישראל מצטיידת ב"קומבי"

בימים אלה נשלמת והולכת מסירת 60 ניידות משטרה חדשות למשטרת ישראל מדגם "פולקסוואגן קומבי" בעל מנוע בנפח שני ליטרים והספק מירבי של 84 כוחות-סוס. ניידות "פולקסוואגן קומבי" מגיעה למהירות מירבית של 144 קמ"ש ומאיצה מ-0 ל-80 קמ"ש תוך 12.9 שניות.

הניידות החדשות מצויידות כולן בהגה-כוח ובמזגן-אוויר מקורי. הן יוצרו מקווי-הייצור במפעל בהאנובר כשהן צבועות בצבעי משטרת ישראל.

משטרת ישראל החליטה להצטייד בניידות "פולקסוואגן-קומבי" לאחר שבחנה שבע מכוניות כאלה בתנאי שטח שנה שלמה.

בתצלום: הניידות החדשות של משטרת ישראל במסדר מסירה בלגיון "צ'מפיון מוטורס" בטרם מסירתן למשטרה (ירוחם)

תואר מלכותי ל"וולוו"

מאת אריאלה זולמן

חברת "וולוו" זכתה, בפעם השלישית, בפרס ההצטיינות בבטיחות-כביש המוענק על ידי הנסיך מייקל באנגליה. השנה היא קיבלה את הפרס על חידוש עולמי שהנהיגה – כרית-אוויר SIPS, שהוכיחה את יעילותה מול מתחרים קשוחים במיוחד.

לראשונה הוענק ל"וולוו" פרס ההצטיינות המלכותי ב-1989 בעבור המנגנון המיוחד של חגורות הבטיחות, וב-1990 ניתן לה הפרס בעבור כרית תמיכה לילדים.

השנה מצאו השופטים, כי כרית האוויר החדשנית של "וולוו" היא התרומה המשמעותית ביותר לבטיחות בכביש, בזכות ההגנה המידבית שהיא מספקת במקרה של התנגשות צדית. כרית האוויר SIPS היא חלק ממערכת הגנה כוללת מפני התנגשות צדית וביכולתה להקטין את הסכנה לפציעה חמורה בשיעור של כ-45 אחוזים.

הכרית מותאמת ל"וולוו" 850, מודל 1995, והיא כרית-האוויר הראשונה בעולם המיוצרת בייצור סידרתי.

הפרס הוענק למנכ"ל "וולוו" אנגליה צ'ארלס האנטרפיז מידי הנסיך מייקל מקנט, בטקס שנערך בתערוכת הרכב הבינלאומית בבירמינגהם.

בדברים בטקס הדגיש הנסיך מייקל: "ההיבט המיוחד של תחרות זו הוא המאמץ העילאי המושקע באמצעי-בטיחות, ותרומתה של 'וולוו' לבטיחות-כביש היא הישג מרשים".

"איירבוס" מקדימה את "בואינג" בהזמנות

מאת עובד שוחד

מלאי ההזמנות לבניית מטוסי נוסעים מכל הסוגים, שבידי חברת "איירבוס", השיג בשנה האחרונה, לראשונה בתולדותיה, את מספר ההזמנות שבידי חברת "בואינג", אשר החזיקה עד עתה בנתח העיקרי של שוק זה. נשיא "איירבוס" ז'אן פירסון הודיע השבוע, כי על פי הצפי של ההנהלה תבנה החברה בשנת 1995 123 מטוסים – במספר הזהה לזה שבנתה בשנת 1994.

סך הכל קיבלה "איירבוס" בשנה החולפת הזמנות עתידיות לבניית 615 מטוסים, בערך כולל של 52 מיליארד דולאר. בין המזמינים גם מספר חברות אמריקאיות, שעד עתה הזמינו את מטוסיהן אצל יצרנים אמריקאים בלבד.

"איירבוס", שהיא שותפות בריטית-צרפתית-גרמנית-ספרדית, צפתה כבר בראשית 1994 בנייתם של 130 מטוסים מכל הסוגים, אך בפועל בנתה, כאמור, 123 מטוסים – מהם 95 מטוסי-נוסעים מהדגמים לטווח קצר ובינוני, "310" ו"320", והיתר מדגמי הטווח הארוך "330" ו"340". הכנסות החברה בשנה זו הסתכמו ב-8.5 מיליארדי דולארים.

במקביל לעליית חלקה בשוק המטוסים, קטן והולך מספר הביטולים של הזמנות שנעשו ב"איירבוס". אם בשנת 1993 הסתכם מספר ביטולי ההזמנות ב-96 – בשנת 1994 היה מספר הביטולים שנרשמו ב"איירבוס" 54 בלבד.

נשיא "איירבוס" צופה, כי בשנת 1995 תזכה החברה בחמישים אחוזים מכלל ההזמנות לבניית מטוסי נוסעים שיימסרו ליצרנים, ובכך תשמור על הישגה כמובילה ותמשיך לדחוק את רגליה של "בואינג", שהחזיקה במקום הראשון עד עתה.

"רכבת נטיעות" – מחר

מאת יפה אברמוביץ

רכבת ישראל והקרן הקיימת לישראל עורכים מחר, ט"ו בשבט, מבצע נטיעות שבמסגרתו יוסעו 200 חיילים ביחידה קרבית ברכבת-נטיעות מיוחדת, אשר תצא ב-9.30 בבוקר מתל אביב לכיוון ירושלים, תעצור בשלוש תחנות לאורך הדרך – בנען, בבית שמש ובבר-גיורא – והחיילים הנוסעים בה, יחד עם ילדי המקום, יטעו עצים בראש השנה לאילנות.

רכבת-הנטיעות תגיע בערך בשעה 12.00 לתחנת מלחה בירושלים, ליד גן החיות התנ"כי, ושם ייערך טקס-נטיעות מרכזי בהשתתפות שר התחבורה ישראל קיסר וראשי הקרן הקיימת לישראל ורכבת ישראל.

טלוויזיה

חינוכית
08.00 חיי הבונה באוסטרליה – סדרת טבע הסוקרת את חיי הבר באוסטרליה.
08.30 חברה – סיפורים מהחיים – יאגים וחלומו (תרגום לערבית)
08.50 סיפורים מהחיים – אופני הפלא (תרגום לערבית).
09.00 הבנת הנקרא – בסוד העיניים 10 – מחלה וכו.
09.15 טבע – בממלכת בעלי החיים – התמנון.
09.25 הגיל הרך – פרפר נחמד – כ"ו בשבט וכו.
09.50 צפונ אחרי לא – עגבניות רקומות.
09.55 טוב לדעת – מבזק פתוח לחינוך – מבזק חדשות בנושא חינוך.
10.00 קשר משפחתי – סיפורי חיים – מרילנה לירושלים – חלק ב'.
10.30 היסטוריה כללית – המאה שלנו – שנות הג'ז 1919־1928 (חלק א') ותרגום ערבית.
11.30 אנגלית.
11.10 לראות חשבון – העשרה מתמטית – קודים וחידות וכו.
11.30 יהדות – בנים אהרון – הדי דמי (א') וכו.
11.55 טוב לדעת – מבזק חדשות בנושא חינוך.
12.00 מדעי החיים – תהליכי חיים בטבע – ויזום, הצילו (תרגום לערבית).
12.10 מתמטיקה – טריגונומטריה – גלים סינוסים.
12.20 מדעים – מבזק המידע – נהרות הקרח ורוגר ערבית.
12.35 ערבית.
12.50 מוסיקה – בקצב הלב – מאלסה (חלק ב').
13.30 אלף ואחת אמריקות – סדרה מדובבת בהנפשה.
13.55 טוב לדעת – מבזק חדשות בנושא חינוך.
14.00 קיד קט וחבריו – סדרה מדובבת בהנפשה.
14.15 בבעלות הים עם דלפי – סדרה מדובבת בהנפשה וכו.
14.45 שעת כושר.
15.00 זוטביט – תכנית מקורית בענייני מחשב, תכנה, חומרה ומשחקים.
17.00 ערב חדש.

כללית
06.30 חדשות בעברית – מבזק.
06.31 כותרות חדשות בערבית.
06.45 "האצבעונים מהמאדים" – סדרה בהנפשה ודיבוב עברי.
07.00 בוקר טוב ישראל – תכנית הבוקר של הטלוויזיה.
15.30 "ההידהידים" – סדרה בהנפשה ודיבוב עברי.
16.00 "היהן לאבנלי" – סדרת דרמה לכל המשפחה ותרגום עברי־ערבית.
16.45 "ההווה של אורסון" – סדרה בהנפשה ותרגום עברי־ערבית.
17.00 ערב חדש והטלוויזיה החינוכית.
17.35 "מה שנקרא" – סדרת דרמות לנוער.
18.00 "ילדודס" – סדרה בהנפשה מבית היוצר של משפחת סימפסון (תרגום עברי־ערבית).
18.15 החדשות באנגלית.
18.30 "ספורט" – תקציר משחקי הליגה הארצית בכדורגל (תרגום לעברית).
18.40 "החידושים המבצעות" – 1. ניתוחים פלסטיים (תרגום לעברית).
19.00 חדשות.
19.30 "קוקטייל" – תכנית למשפחה.
20.00 מבט – מהדורת חדשות עם מוספים בענייני היום + [illegible].
21.00 "אולפן לילה" – עם מני פאר.
22.00 "כדורגל עולמי" – תכנית ספורט.
23.30 "מהיום למחר" – יומן חדשות.
24.00 "מבוקר של מקום" – מבט אל גוזה.

ערוץ 2
15.00 "אבת או חוכה" – סדרה לילדים ולנוער.
15.30 "שרקי וג'ורג'" – סדרה מצוירת לילדים בדיבוב עברי.
16.00 "היפים והאמיצים" – אופרת סבון דרמטית.
17.00 "5 עם רפי רשף" – תכנית בענייני היום.
18.00 "חלום עליבבך" – עם עדי חיסמן.
18.30 "חוף מדיייס".
19.00 "פשוט משהו" – סדרה קומית.
19.30 "סבוך" – שעשועון.
20.00 חדשות.
20.30 "כסף" – מגזין כלכלי שבועי.
20.45 "פספוסים" עם יגאל שילון.
21.35 "בשידור חי" – רן שילון מארח.
23.00 "אין עם מי לדבר" – תכנית סאטירה.
23.45 "מקום קטן".
24.00 החדשות.
24.05 "מקום קטן" – המשך.
24.20 "באולם הקונצרטים" – הלילה – הסימפוניה ה־41 של מוצארט "יופיטר". מנצח: ג'יימס לוין.
01.05 "שיר בלילה".

המזרח תיכונית
13.00 תכנית מיוחדת; 13.30 ג'ון אוסטין; 14.00 מבט והתכנית מדעט; 15.00 יסודותיה של משפחה מאוסתרת; 15.30 סרט "כאמה של אם" עם מאריט האדשלי; 17.15 היאבקות; 18.00 ספורט; 19.00 חדשות בערבית; 19.30 סי.אן.אן. מרוזת; 20.00 NBA; 20.30 משחק NBA – כדורסל; 22.30 שאלות ותשובות – אקטואליה; 23.00 סרט: "דניאל בון" עם בויס בנט.

ע. צופיה / היום בטלוויזיה

רוד סטייגר ב"חמש נשיקות של הנק", הצגה שניה, 23:40

לראות | **לנסות** | **לוותר**

ארבעה סרטים

סרט "ללא חוק", המוקרן היום בערוץ 4, הוא הזדמנות לצפות באחד הסרטים שג'וזף לוזי ביים בארה"ב לפני שיצא ל"גלות" באנגליה, בעקבות ציד המכשפות של הסנטור מקארתי. הסרט, מ־1950, הוא מלודרמה חברתית חריפה, שמתארת את חייהם העלובים של פועלים מכסיקניים בקליפורניה. עם: מקדונלד קארי וגייל ראסל. לנסות.

באותו ערוץ יוקרן היום גם "גבר בהזמנה" – קומדיה רומנטית משנת 1987. הקומיקאית אן מגנוסון היא אשת יחסי ציבור שמתאהבת באנדרואיד שנברא לצורך מחקר. ג'ון מלקוביץ' המצויין משחק כאן תפקיד כפול: הוא גם האנדרואיד וגם המדען שברא אותו. סרט שהיה יכול להיות הרבה יותר טוב ממה שהוא. לנסות

הסרט השלישי להיום הוא "מקינטוש", בהצגה שניה. סרט של ג'ון יוסטון מ־1973, מותחן ריגול קודר, המתאר את המלחמה הקרה כמנגנון שכל מי שנקלע לתוכו הולך לאיבוד. סרט אפל ומרשים. עם פול ניומן, ג'יימס מייסון ודומיניק סנדה. לראות.

הסרט האחרון – גם הוא ב"הצגה שניה" – נקרא "חמש נשיקות חנק". קומדיית מתח שחורה שמפגישה שוטר יהודי הנשלט בידי אימו עם רוצח נשים שהוא אשף התחזויות. לי רמיק היא האשה שמנסה לשחרר את השוטר מתסביכיו בלי שתיפול בידי הפסיכופאת. ג'ק סמייט ביים ב־1968. משחקים: ג'ורג' סיגל, רוד סטייגר ולי רמיק, כאמור. סרט גס ומשעשע. לראות.

ללא חוק, ערוץ 4, 12:45
גבר בהזמנה, ערוץ 4, 22:35
מקינטוש, הצגה שניה, 22:00
חמש נשיקות חנק, הצגה שניה 23:40

לראות | לנסות | **לוותר**

חדש מבית ספלינג

סידרה החדשה שמתחילה היום בערוץ 3 נקראת "רחוב וינטקה". עוד סידרה מבית היוצר של ארון ספלינג, מ־1992, שמספרת את סיפורם של גברים ונשים המתגוררים בפרבר יוקרתי בשיקאגו. אפשר רק לקוות שהסידרה מוצלחת יותר מהשיממון של "דוגמניות בע"מ", בעקבות המעבר מהחום הקליפורני לאקלים העוקצני של שיקאגו.

רחוב וינטקה, ערוץ 3, 22:05

כבלים

ערוץ 3
08:00 שידור מקומי.
09:00 לחיות את החיים. אופרת סבון (ש.ח)
09:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון (ש.ח)
10:30 אורחים בסלון. תכנית אירוח.
11:00 לוסי אהובתי. קומדיה.
11:30 סלסטה. טלנובלה (ש.ח)
12:15 שכנים, שכנים. אופרת סבון (ש.ח)
12:40 פלקון קרסט. דרמה (ש.ח)
13:30 עיצובים. קומדיה.
14:00 הקופסה. קליפים ישראלים (ש.ח)
14:15 לעוף רחוק. דרמה.
15:00 סופי. טלנובלה.
15:45 נוטס לנדינג. דרמה.
16:35 שכנים, שכנים. אופרת סבון.
17:00 כפיות האהבה. קומדיה.
17:50 הקופסה. קליפים ישראלים.
18:05 לחיות את החיים. אופרת סבון.
18:50 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון.
19:30 שידור מקומי.
20:00 סלסטה. טלנובלה.
20:50 פלקון קרסט. דרמה.
21:40 חופשי על הבר. קומדיה.
22:05 רחוב וינטקה. דרמה.
22:55 סיסטרס. דרמה.
23:45 המאבק. קומדיה.
24:10 איש מסטרה. פעולה.
01:00 רצח בריסיכת קילמט. בלש.

ערוץ הסרטים
10:30 באוראנה (1988, צרפת). דרמה. בתו הצעירה של פוליטיקאי נטלקת מביתה המבוטן ומובאת לעבודה שני חברים. זוג עבריינים בבעלה שדואגים לכל המחסור. במאי: מרקו פיקו. עם: ז'ק היגלן, דניאל מארן.
12:45 ללא חוק (1950, ארה"ב). דרמה. מבט נוקב על חייהם של פועלים מקסיקנים בעמק חקלאי בדרום קליפורניה, שסובלים מהתנכלויות והשפלות מצד מעסיקים האמריקאים ומשתכרים שכר רעב. במאי: ג'וזף לוזי. עם: גייל ראסל, מקדונלד קארי, לי פטריק.
13:30 סרט קצר: לב העניין.
13:55 חדש בקולנוע.
14:05 הבייביסיטר (1991, ארה"ב). גירסה מחודשת ל"להבכם, אל תרפוק", בכיכובה של מרילין מונרו. קים מיירס, "כמילתזר" של מריל סטריפ, היא בייבי סיטר בגיל התבגרות שמתמוטטת תחת נטל העבודות המופרעות שלה. עם בראט קואלו, סרן באונם. ביים ריק ברגר.
15:35 קאסבי (1983, ארה"ב). מערבון מודרני עם טד דנסון וג'יימס ברולין, הנאבקים על חלקת אדמה. עם אנני פוטס ורנדי קוויד.
17:10 אוהבה רוצה (1992, ארה"ב). ג'קלין סמית וקורבין ברנסן מככבים בקומדיה רומנטית עם נטיות מותחניות. היא בלשית מתחילה, הוא רוח של בלש מנוסה שנרצח בשנת 48', ויחד הם מנסים לחשוף את זהות האיש שרצח אותו. בדרך לפתרון הם מגלים שהם צוות מצויין. במאי: ג'ק בנדר.
18:40 הנרי החמישי (1989, אנגליה). סרטו הראשון של קנת בראנה הוא עיבוד למחזה של שקספיר על המלך הבריטי, שהוליך קומץ נאמנים לנצחון מוחץ על צרפת, ואף זכה בבתו של מלך צרפת. בראנה גם מופיע בתפקיד הראשי. עם אמה תומפסון, איאן הולם ופול סקופילד.
20:50 חדש בקולנוע.
21:00 יהלום מוקף (1992, ארה"ב). קומדיה רומנטית עם טום סלק. שחקן בייסבול מקצועני פורש מקבוצתו בניו יורק והולך לחפש את מזלו בטוקיו, שם הוא נדרש לנוח את המשחק האגואיסטי וההתנהגות המצבית ולקבל את האתיקה הקבוצתית המקובלת של המאמן. ביים: פרד שפיזי. עם: איה טאקאנאשי, קן טאקאקורה.
22:35 גבר בהזמנה (1987, ארה"ב). סיפור אהבה נרקם בין אשת יחסי ציבור לבין יוליסס – אנדרואיד שנוצר למטרות מחקר בחלל, ומתגלה כבעל לב אוהב ורגיש. קומדיה של סוזן סיידלמן, עם ג'ון מלקוביץ' (בתפקיד כפול), אן מגנוסון, כן מסטרס, לורי מטקלף ופולי ברגן.
24:10 עדות רביעית (1991, ארה"ב). מותחן פסיכולוגי רב תהפוכות. בלש פרטי נשכר על ידי אשה יפה לאתר את חברה הנעדר ונסחף בפרשה סבוכה ומסוכנת. במאי: איוון פאסר. עם טים הארמון, פרד רוג'רס וכו. אמה וולש.
01:40 התנקשות הצדק (1990, ארה"ב). מותחן פעולה. שופט חוקר, שעומד לחשוף שחיתות משטרתית רבת היקף, מותקף בהוראתו של מפכ"ל המשטרה. פניו משתנים בהליך ניתוח, אך נפשו איתנה: בסיוע עוזרתו הנאמנה הוא פועל להוצאת הצדק לאור. במאי: גאי מג'יור. עם: לי לוסון, מגי הן והוגרס וכו.

ערוץ הילדים
06:30 להתלבש עם שש. מצויירים על הבוקר.
08:00 להתלבש עם שש (ש.ח)
09:00 המוסך של כאילו. אדום וכחול, ממלכת עכברי השן (ש.ח)
09:30 גינת ההפתעות (ש.ח)
09:35 יער הפרא (ש.ח)
10:00 איק התתול (ש.ח)
10:30 הכתה המעופפת. אולפן (ש.ח)
10:35 הזמן ושליחי הקוסם (ש.ח)
11:05 אבא וחוש אבא ואגדות (ש.ח)
11:40 בוורלי הילס 90210 (ש.ח)
13:00 המוסך של כאילו. חברים קטנים, עכבריונים.
13:30 גינת ההפתעות.
13:35 אליאס ליצן החצר.
14:00 חוות החלל.
14:30 שעת אפס. אולפן חי.
14:35 פופקורניה.
15:00 הכתה המעופפת. אולפן חי.
15:05 הזמן ושליחי הקוסם.
15:30 הכתה המעופפת. אולפן חי.
15:35 פנקי השובבה.
16:00 הכתה המעופפת. ששטוס.
16:10 בוורלי הילס 90210.
16:55 הכתה המעופפת. אולפן חי.
17:05 לתני סונם.
17:20 הכתה המעופפת. אולפן חי.
17:30 כאמניה.
17:45 הוגו. משחק בטלוויזיה אינטראקטיבי.
18:00 גינת ההפתעות (ש.ח)
18:05 יער הפרא (ש.ח)
18:30 איק התתול (ש.ח)
19:00 המוסך של כאילו. אדום וכחול, ממלכת עכברי השן (ש.ח)

הצגה שניה
22:00 מקינטוש (1973, ארה"ב). ריגול. פול ניומן, דומיניק סנדה וג'יימס מייסון מככבים בסרטו של ג'ון יוסטון על הבוגדניות של המלחמה הקרה.
23:40 חמש נשיקות חנק (1968, ארה"ב). קומדיה שחורה על בעל תיאטרון שהוא גם רוצח בעל אלף פרצופים. בעקבותיו יוצא בלש יהודי אשר אמו דואגת שיאכל כמו שצריך ולא יתעסק עם "שיקסעס". עם רוד סטייגר, ג'ורג' סגל ולי רמיק. במאי: ג'ק סמייט.

שעש פלוס
19:30 שלושה בדירה אחת. קומדיה.
20:00 בשואים פלוס. קומדיה.
20:25 אריה משפחתית. קומדיה.
20:45 הכל נשאר במשפחה. קומדיה.
21:15 חוק וסדר. דרמה.

תרבות, מדע וטבע
06:00 אנציקלופדיה פתוחה. תרבות ואמנות (פירוט ב־18:00)
12:00 דיסקברי. אנשים בלי בית (ש.ח)
13:30 דיסקברי. הטיפול של באוקן (ש.ח)
14:00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16:00 דיסקברי. אנשים בלי בית (ש.ח)
17:30 דיסקברי. הטיפול של באוקן (ש.ח)
18:00 אנציקלופדיה פתוחה. אדם ומוסיקה: רינה הקלאסית.
19:00 אנציקלופדיה פתוחה. מעבר לקשיים.
20:00 דיסקברי. אור למליון.
20:30 דיסקברי. בנתיב החוקרים.
21:00 דיסקברי. הישרדות.
22:00 דיסקברי. וולקניקה.
22:30 דיסקברי. הצעד הבא.
23:00 דיסקברי. אור למליון (ש.ח)
23:30 דיסקברי. בנתיב החוקרים (ש.ח)
24:00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

רדיו

קול המוסיקה
06.06 "שחרית מוסיקלית" – קרשנס: סונטה לחליל ולויולה; מוצרט: סונטה בסי־במול מג'ור לפסנתר, ק. 333; ביזה: סוויטה מס. 1, מתוך "הנערה מארל"; סן־סנס: "מחול המוות".
07.07 "שחרית מוסיקלית" – היידן: דיברטימנטו בפה מינור; י. כריסטיאן באך: סימפוניה בסי־במול מג'ור, אופ. 18/2; שוברט: אימפרומפטו בסי־במול מג'ור, אופ. 142/3; בטהובן: 12 ריקודים כפריים; שברייה: "אספניה".
08.05 "שחרית מוסיקלית" – באך: טוקטה ופוגה ברה מינור; טלמן: קונצ'רטו ברה מג'ור לחצוצרה ולתזמורת; מוצרט: סימפ. מס. 33, בסי־במול מג'ור, ק. 314; בורודין: מחולות פולובציים.
08.55 פרטים על שידורי היום ב"קול המוסיקה".
09.05 "קונצרט בוקר" – קורלי: "לה פוליה"; בטהובן: סונטה מס. 23 בפה מינור, אופ. 57, "אפסיונאטה"; שוברט: סימפוניה מס. 2 בסי־במול מג'ור, ד. 125; שומאן: קונצ'רטו בלה מינור לצ'לו ולתז., אופ. 129; ברהמס: סקסטט מס. 2 בסול מג'ור, אופ. 36; יוזף סוק: אגדות, אופ. 16.
11.57 "בימת שיר" – אבנר אלדן קורא משיריו.
12.00 "קלאסיקל" – דבוז'אק: מחולות סלאביים, מתוך אופ. 46 ואופ. 72; ברהמס: מחולות הונגריים.
13.00 "אמן השבוע" – היינץ הוליגר – אלבינוני: קונצ'רטו בסול מינור לאבוב וכלי־קשת, אופ. 9/8; מרצ'לו: קונצ'רטו ברה מינור לאבוב, אבוב ותזמורת; מרן מארה: לה פוליה ראפסודיה לאבוב ולקונטינואו.
14.05 "שבוע בתמונות".
14.06 "הדרך" – צלילים וקולות בעקבות הזמן.
15.00 "מגוון הקלאסיקה".
16.00 "מוסיקה ליום ראשון" – באך: "מגניפיקט" ברה מג'ור; פרלוד ופוגה ברה מג'ור, לעוגב; פולנק: 4 מוטטים לעת חג המולד; שרפנטייה: "טה־דאום"; פרגולזי: "סטאבאט מאטר" בפה מינור; רחמנינוב: קטעים נבחרים מ"הליטורגיה של יוחנן כריסוסטום".
18.00 "תקליטורים חדשים" – במרכז התכנית הבוקר: גיל שוהם / תזמורת קאמרית "אורפאוס" – ויוולדי: "ארבע העונות"; פריץ קרייזלר: קונצ'רטו לכנור ולתז., בסגנון ויוולדי; תקליטורים שיגיעו ברגע האחרון.
20.05 "מאולמי הקונצרטים שלנו" – התזמורת הפילהרמונית הישראלית / קורט מאזור – בתוכנית: סימפוניה מס. 5 ברה מינור, אופ. 47; מאהלר: סימפוניה מס. 1 ברה מג'ור.
התזמורת הפילהרמונית הישראלית / זובין מהטה, סולנים: אלכסנדרה מרק – סופרן; ויולטה אורבנה? – מצו־סופרן; וינצ'נזו לה סקולה – טנור; [illegible] – בס, המקהלה הפילהרמונית מפראג / בהדרכת פאוול קוהן: ורדי: רקוויאם.
22.57 "בימת שיר" – "כתולי" – אלזה לסקר־שילר, חמישים שנה למותה.
23.00 "צלילים לסיום של יום" – האנסמבל הפולקלורי ביצירות מאת אוצ'ליני, פונטיס, לוק, בלואו, מריני, במינאטי ופרסל.

רשת א'
06.06 שירים עבריים.
08.05 "פותחים באלף".
08.10 "משלי אזרח".
08.30 "עצות לטובים".
08.40 "תאריכן" – היום לפני.
09.05 "יועץ משפטי".
09.30 "עמדה".
09.40 "סיוע לצרכן".
10.05 "טלודות".
10.30 "בריאות".
11.05 "מלח הארץ".
11.30 [illegible].
11.45 "תיאטרון".
12.05 "עתונות בשקוף".
14.05 "שירים של פעם".
14.55 "בימת שיר".
15.05 "בראש צעיר" – מגזין יומי לילדים ולבני נוער.
16.05 "חוגה".
16.55 "קראתי ספר".
17.05 "קול האמנויות" – "טביעת עין" – מגזין לביקורת ואקטואליה של האמנויות.
18.05 הכל מדרשה – יהדות ומסורת.
19.05 יומן מדרשה – בענייני דיומא.
20.00 מבט לתפוצות – העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.50 פרקי היום בתנ"ך.
21.00 אולפן לילה – עם מני פאר, העברה מהטלוויזיה הישראלית.
22.05 עתונות בבוקר.
23.05 דיון באולפן בעקבות "אולפן לילה".

רשת ב'
06.06 המקום הזה – חדשות + מוסיקה.
08.05 עניין אחר – עוד חדשות ואורות.
10.05 הכל דיבורים.
12.05 בחצי היום – משדר צהריים + מוסיקה.
14.05 רבעי קסם.
15.05 יומן חוץ.
15.45 עיתונות חוץ.
16.05 צבע הכסף.
17.05 חמש אחרי החדשות.
17.57 "רגע של עברית".
18.05 "היום הזה" חדשות + מוסיקה.
19.05 מה אתה אומר.
20.00 "מבט לתפוצות" – העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.30 אחד על אחד – משדר ספורט.
23.05 "כל היום" + מוסיקה.
00.05 יומן חצות.
00.15 "כל היום" + מוסיקה.
01.05 לתוך הלילה.
05.05 אור ראשון.

רשת ג'
06.06 "הכל פתוח".
07.05 "אוקטן גימל".
09.05 "בוקר טוב".
10.05 "תכנית עשר".
11.05 "סיאס חוזה".
12.05 "אהבה עצמית".
13.05 "להט".
14.00 "עמלה" – חדשות הפופ של רשת גימל.
14.05 "חדש חדיש ומחודש".
15.05 "חולה רדיו".
16.00 "קופסת הלהיטים".
17.05 "מקום במצעד" – מצעד הפזמונים הישראליים.
20.05 "M.T.V בגימל".
21.05 "אמצע הדרך".
22.05 "שיר לאמהות" – שירים בבקשתך.
23.05 "לילה כחול עמוק".

גלי צה"ל
05.02 בוקר טוב צה"ל – תכנית בוקר לחיילים.
05.56 באמון מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.00 תאריך + מבזק ידיעות.
06.05 "אנציקלופדיה משודרת" – סדרה המדוברת – "בראשית העידן המטולמי". מרצה: ד"ר יוסי אולמרט.
06.30 בוקר טוב ישראל – מהדורה ראשונה.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שניה.
09.05 עברית על הבוקר.
10.05 נכון לעכשיו.
12.50 בילוי היום – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור.
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים והבוקר.
13.15 מוטל בספק – תכנית חדשות.
15.05 יש עם מי לדבר – גוזי מדרור־ביזן בשיחות טלפוניות עם מאזינים בענייני היום.
15.55 באמון מילולי – פינתו של אבשלום קור.
16.00 שעה לפני.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.30 [illegible].
19.55 [illegible].
20.00 חדשות ערוץ 2.
20.30 "צעד קדמי" – בכדורסל בשידור חי.
23.05 עשרים הארבע – היום שהיה.
00.00 יומן חצות – יומן לסיכום חדשות הערב.
00.10 ציפורי לילה משתפות.
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה.

גלגל"צ
07.05 "מדינה בדרך".
09.05 "התרוממות" – שירים ל"רישום" מבצר הרוח.
10.05 "שמש".
12.05 "מיזוג אוויר".
13.05 "סמפוף".
15.05 "זאב קוסטר ממשיך לנסוע".
16.05 "חכם בבניש".
18.05 "גלגלאצה".
20.05 "מתחת לתורה" – אמצעים לבחירה מוגנת.
22.05 "לילה טוב".

קולנוע

תל־אביב
גורדון: האשה שיצרה סבן שוכשום א"ה 18.00, 20.00
היומן של נני מורטי א"ה 22.00
גן העיר 1: פריסילה – מלכת המדבר א"ה 17.00, 19.30, 21.45
גת: חכם על גדולים א' 16.50, 19.25. ב"ה 16.50, 19.25, 21.50
דיזנגוף 1: אל המערב הקסום א"ה 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 2: שמש בוגדנית א"ה 11.00, 13.05, 16.20, 19.00
רומן על אמת א"ה 21.50
דיזנגוף 3: מה עובר על גילברט א"ה 11.00, 15.10, 19.30
כלבי אשמורת א"ה 13.05, 17.15, 21.50
דקל: צבע הלילה א"ה 19.30, 21.45
הוד 1: נהר הפרא א"ה 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 2: פורסט גאמפ א"ה 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 3: פריסילה – מלכת המדבר א"ה 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 4: ארץ חדשה א"ה 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
חן 1: פרנקנשטיין א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: ספרות זולה א"ה 13.15, 16.10, 19.05, 21.55
חן 3: פרנקנשטיין א"ה 11.30, 14.30
ספרות זולה א"ה 19.05, 21.55
חן 4: שירת הסירנה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: חיבוק גורלי א"ה 17.00, 19.30, 21.50
מילת 1: טימקופ א"ה 17.00, 19.30, 22.00
מילת 2: המומחה א"ה 17.00, 19.50, 22.00
מילת 3: הלקוח א"ה 17.00, 19.30, 22.00
לב 1: חומות של תקווה א"ה 12.00, 14.20, 17.00, 19.20, 22.00
לב 2: סיפור חיים א"ה 12.05, 14.20, 17.00, 19.30, 21.50
לב 3: רוצחים מלידה א"ה 16.50, 21.50
גשם של אבנים א"ה 12.05, 14.00, 19.20
לב 4: משפחת החורפנים א"ה 12.00, 14.00, 19.30
עידום א"ה 17.00, 22.00
מוזיאון ת"א: חוות המלאכים א"ה 17.00, 19.30, 22.00
מקסים החבוים: ספיד א"ה 19.15, 21.40
סינמטק 1: ניחוח הפאפיה הירוקה א"ה 17.00, 19.30, 21.45
צפון: אקוסטיקה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 1: אודסה הקטנה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 2: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 3: מלך האריות א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 4: ברצלונה א"ה 17.00, 19.30
אמא סדרתית א"ה 21.50
רב אור 5: הסיוט לפני חג המולד א"ה 17.00, 19.30, 21.50
שחק 1: נהר הפרא א"ה 17.00, 19.30, 22.00
שחק 2: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 22.00
תל־אביב 1: חשיפה א"ה 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 2: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 3: שודדת על עקבים א"ה 17.00, 19.30, 22.00

חיפה
אורלי: סיפור חיים א"ה 18.45, 21.15
סינמה קפה מוריה: ניחוח הפאפיה הירוקה א"ה 19.30, 21.30
סינמה קפה עממי
סינמה 1: צבע הלילה א"ה 19.00, 21.15
סינמה 2: פריסילה מלכת המדבר א"ה 19.00, 21.15
עצמון 1: חשיפה א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2: נהר פרא א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 3: המומחה א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 4: שודדת על עקבים א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 5: ראיון עם הערפד א"ה 16.30, 19.00, 21.20
פנורמה 1: פורסט גאמפ א"ה 16.15, 18.45, 21.30
פנורמה 2: אקוסטיקה א"ה 16.30, 19.00, 21.30
פנורמה 3: ארץ חדשה א"ה 16.30, 19.00, 21.30
רב אור 1: חומות של תקווה א"ה 18.40, 21.20
רב אור 2: מה עובר על גילברט א"ה 19.00, 21.30
חומות של שתיקה א"ה 16.30
רב אור 3: חיבוק גורלי א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב גת 1: פרנקנשטיין א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב גת 2: ספרות זולה א"ה 18.30, 21.20
רב מור 1: חומות של תקווה א"ה 18.40, 21.20
רב מור 2: חיבוק גורלי א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 4: ספרות זולה א"ה 16.00, 18.40, 21.30
רב מור 5: פרנקנשטיין א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 6: מה עובר על גילברט א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 7: פורסט גאמפ א"ה 16.00, 18.45, 21.30

קריות
קריון 1: ראיון עם הערפד א"ה 19.00, 21.30
מלאכים בחופשה א"ה 16.45
קריון 2: נהר הפרא א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3: רומן על אמת א"ה 19.00, 21.30
קריון 4: חשיפה א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 5: ארץ חדשה א"ה 19.00, 21.30
מסיכה א"ה 16.45
קריון 6: מלך האריות א"ה 16.45
פורסט גאמפ א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 7: שודדת על עקבים א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 8: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 19.00, 21.30
גבוהה על הקף א"ה 16.45
קריון 9: חופשה בחותולים א"ה 16.45
המומחה א"ה 19.00, 21.30

ירושלים
גיל 1: חשיפה א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 2: נהר הפרא א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 3: אקוסטיקה א"ה 16.30, 19.00, 21.30
גיל 4: ראיון עם הערפד א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 5: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45
גיל 6: ארץ חדשה א"ה 16.30, 19.00, 21.30
גיל 7: שודדת על עקבים א', ג', ד' 16.30, 19.00, 21.30
רשימת שינדלר ב', ה' 16.00
גיל 8: חומות של תקווה א"ה 16.30, 19.00, 21.45
חן 1: חיבוק גורלי א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50
חן 3: אודסה הקטנה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: פרנקנשטיין א"ה 17.00, 19.25, 21.55
חן 5: ברצלונה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 6: הסיוט לפני חג המולד א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 7: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.55
רון 1: פרנקנשטיין א"ה 17.00, 19.00, 21.30
רון 2: שירת הסירנה א"ה 17.00, 19.00, 21.30
תיאטרון ירושלים: סיפור חיים א"ה 19.00, 21.30

רמת גן – גבעתיים
אראלים 1: חשיפה א"ה 17.00, 19.25, 21.55
אראלים 2: פרנקנשטיין א"ה 17.00, 19.25, 21.50
אראלים 3: שודדת על עקבים א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 1: ספרות זולה א"ה 16.00, 19.00, 21.55
רב גן 2: פורסט גאמפ א"ה 19.10, 21.55
מלאכים בחופשה א"ה 17.00
רב גן 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.20, 21.50
רב גן 4: נהר פרא א"ה 17.00, 19.20, 21.50

אור־יהודה
גיל 1: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45
גיל 2: חשיפה א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 3: חתיכה על תנאי א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 4: שודדת על עקבים א"ה 17.00, 19.15, 21.45

אשדוד
גיל 1: נהר הפרא א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 2: חשיפה א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 3: שודדת על עקבים א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 4: כלבי אשמורת א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 5: חכם על גדולים א"ה 16.30, 19.15, 21.45

קרית מלאכי
היכל התרבות: רוצחים מלידה א"ה 19.15, 21.30
הקריה: זה יכול לקרות גם לך א'-ה' 19.30, 21.30

באר־שבע
גיל 1: חשיפה א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 2: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45
גיל 3: שודדת על עקבים א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 4: נהר הפרא א"ה 16.30, 19.15, 21.45
רב נגב 1: פרנקנשטיין א"ה 17.00, 19.25, 21.50
רב נגב 2: חכם על גדולים א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 4: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50

בת־ים
חן 1: נהר הפרא א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: חשיפה א"ה 17.00, 19.25, 21.55
חן 3: פרנקנשטיין א"ה 17.00, 19.25, 21.55
חן 4: ספרות זולה א"ה 19.00, 21.50
חן 5: צבע הלילה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 6: חתיכה על תנאי א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 7: המומחה א"ה 17.00, 19.30, 21.55

הרצליה
[illegible]: אקוסטיקה א"ה 19.30, 21.30
מגדיון 1: פורסט גאמפ א"ה 19.30, 22.15
מגדיון 2: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 19.30, 22.00
סבאור 1: חשיפה א"ה 19.20, 21.50
סבאור 2: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 19.20, 21.50
סבאור 3: נהר הפרא א"ה 19.30, 22.00

חדרה
לב 1: חשיפה א"ה 17.00, 19.20, 21.45
לב 2: פריסילה – מלכת המדבר א"ה 17.00, 19.15, 21.45
לב 3: נהר פרא א"ה 17.00, 19.25, 21.45
לב 4: חתיכה על תנאי א"ה 17.00, 19.20, 21.45

חולון
גל 1: נהר הפרא א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גל 2: המומחה א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גל 3: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45
גל 4: שודדת על עקבים א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גל 5: ראיון עם הערפד א"ה 16.45, 19.15, 21.45

כפר־סבא
גיל 1: חשיפה א"ה 16.45, 19.15, 22.00
גיל 2: ספרות זולה א"ה 16.00, 19.00, 22.00
גיל 3: פורסט גאמפ א"ה 16.45, 19.15, 22.00
גיל 4: נהר פרא א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 5: שודדת על עקבים א', ג', ד' 16.45, 19.15, 21.45. ב', ה' 19.30, 21.45
גיל 6: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 7: ראיון עם הערפד א"ה 16.45, 19.15, 21.45
עמל: כלבי אשמורת א', ב' 19.00, 21.15. ג', ד' 21.15
כביש מס' 61 ה' 21.15

נס־ציונה
גיל 1: חשיפה א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 2: פורסט גאמפ א"ה 19.00, 21.45
מלאכים בחופשה א"ה 16.45
גיל 3: נהר פרא א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 4: שודדת על עקבים א"ה 16.45, 19.15, 21.45

נצרת עילית
גיל 1: חכם על גדולים א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 2: שודדת על עקבים א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 3: חשיפה א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 4: הגמל המעופף א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 5: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 6: נהר פרא א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 7: חתיכה על תנאי א"ה 16.45, 19.00, 21.30

נתניה
גיל 1: נהר הפרא א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2: סיפור חיים א"ה 16.30, 19.00, 21.45
גיל 3: ראיון עם הערפד א"ה 16.45, 19.15
גיל 4: חשיפה א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 5: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45
חן השרון 1: פרנקנשטיין א"ה 17.00, 19.25, 21.50
חן השרון 2: חיבוק גורלי א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן השרון 3: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50
חן השרון 4: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.55

ערד
סמאר 1: רוצחים מלידה א"ה 19.20, 21.40
סמאר 2: ראיון עם הערפד א', ג', ד' 19.15, 21.30. ב', ה' 21.30
צמיד היהלום (סרט רוסי) ד', ב', ה' 19.30
סמאר 3: עידום א"ה 19.15, 21.30

פתח־תקוה
היכל 1: חשיפה א"ה 17.00, 19.15, 21.45
היכל 2: נהר הפרא א"ה 17.00, 19.15, 21.45
היכל 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א', ג', ה' 17.00, 19.15, 21.45. ב' 19.15, 21.45
רם 1: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45
רם 2: ארץ חדשה א"ה 17.00, 19.15, 21.45
רם 3: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.15, 21.45

ראשון־לציון
חן 1: פרנקנשטיין א"ה 17.00, 19.25, 21.50
חן 2: חכם על גדולים א"ה 17.00, 19.25, 21.55
חן 3: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50
חן 4: חיבוק גורלי א"ה 17.00, 19.30, 21.50
סמאר 1: חכם על גדולים 19.15, 21.45
סמאר 2: חוות המלאכים א"ה 19.15, 21.45
סמאר 3: פריסילה – מלכת המדבר א"ה 21.45
הלקוח א"ה 19.15
סמאר 4: חתיכה על תנאי א"ה 19.15, 21.45
קניון הזהב 1: חשיפה א"ה 16.45, 19.15, 21.45
קניון הזהב 2: חשיפה א', ג', ד' 16.45, 19.15, 21.45. ב', ה' 19.15, 21.45
קניון הזהב 3: ספרות זולה א"ה 16.30, 19.15, 21.45
ראשונה: טימקופ א"ה 19.30, 21.45

רחובות
חן 1: חשיפה א"ה 19.15, 21.50
חן 2: סיפור חיים א"ה 19.10, 21.45
חן 3: פורסט גאמפ א"ה 19.10, 21.50
חן 4: ספרות זולה א"ה 18.50, 21.50

רמת־השרון
כוכב: שירת הסירנה א"ה 19.10, 21.40

רעננה
סטריק 1: נהר פרא א"ה 17.00, 19.30, 22.00
סטריק 2: חשיפה א"ה 17.00, 19.30, 22.00
סטריק 3: מה עובר על גילברט א"ה 17.00, 19.30, 22.00
סטריק 4: פרנקנשטיין א"ה 17.00, 19.30, 22.00
סטריק 5: ספרות זולה א"ה 19.00, 21.50
מלאכים בחופשה א"ה 17.00

אשקלון
גיל 1: חשיפה א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 2: נהר פרא א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45
גיל 5: שודדת על עקבים א"ה 17.10, 19.15, 21.45
חן 1: חיבוק גורלי א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: חכם על גדולים א"ה 17.00, 19.25, 21.55
חן 3: פרנקנשטיין א"ה 17.00, 19.25, 21.50
חן 4: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50

כרמיאל
סינמה 1: ראיון עם הערפד א"ה 18.45, 21.20
סינמה 2: שודדת על עקבים א"ה 19.00, 21.30
סינמה 3: פורסט גאמפ א"ה 18.40, 21.20

לוד
סמאר 1: חשיפה א"ה 19.15, 21.45
סמאר 2: הבריחה א"ה 19.15, 21.45
סמאר 3: רומן על אמת א"ה 19.30, 21.45

קרית־אונו
כוכבים: ארבע חתונות ולוויה אחת ב', ד', 19.00, 21.15. ג', ה' 20.00
מלך האריות ד' 17.00